י"ז שבט תשל"ט 14.2.79 שנה 43 המחיר: 17.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2163

העולם הזה

ראש אמ"ן לשעבר

"לא כל־כך הרביצו לו!"

ח"כ אסף יגורי

"הוא היה רוצה שאמות בשבי!"

פרשה מודיעינית חדשה:

אלוף (מיל.) שלמה גזית

ראש אמ"ן נגד השבוי הבכיר

ח"כ אסף יגורי

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ • העורך הראשי אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר

ביום השני בשבוע שעבר הצהיר עורכו הראשי של העולם הזה, אורי אבנרי, אמונים כחבר הכנסת התשיעית. כשתפס את מקומו על ספסלי סיעת של"י, ניגשו אליו ח"כים רבים מכל הסיעות, וביניהם כמה משרי־הממשלה, כדי לברכו וללחוץ את ידו.

אין זו הפעם הראשונה שבה מכהן אורי אבנרי כח"כ. הוא היה חבר בכנסות השישית והשביעית. אולם קיים הבדל מהותי בין כהונתו הנוכחית לבין כהונותיו הקודמות בכנסת.

ב־2 בנובמבר 1965, נתנו 1.2% מבוחרי ישראל את קולם לרשימה שנשאה את שמו של שבועון זה, וחוללו בכך מהפכה בתולדות הבחירות בישראל. הם הכניסו לכנסת ח"כ חדש, שלא היה נציג של מיפלגה, אלא עורכו של שבועון, שנלחם בכל המיפלגות הקיימות. למרות שלצורך ההתארגנות למילחמת־הבחירות הוקמה תנועה פוליטית, שנשאה את השם תנועת העולם הזה כוח־חדש, נבחר אורי אבנרי לראשונה לכנסת, בעיקר בשל היותו עורך העולם הזה. התנועה שבשמה רץ לבחירות לא התכוונה להיות מיפלגה במתכונת המיפלגות הקיימות. היא איחדה את כל אותם שתמכו ברעיונות המדיניים והחברתיים, אשר להם הטיף שבועון זה.

כך הפך העולם הזה העיתון היחידי בעולם, שנתן שמו לסיעה פרלמנטרית.

בחירתו של אבנרי לכנסת הביאה למאבק עיתונאי־פרלמנטרי משולב בכל הנושאים, הפרשות והמאבקים הציבוריים שבהם עסק העולם הזה. היא הגבירה את כוח־המחץ והתהודה של גילויי העיתון. המערכת תרמה לייעול עבודתו הפרלמנטרית של נציגה בכנסת. פעילותו הפרלמנטרית של הנציג בכנסת הגבירה את השפעת פירסומי העיתון. אבנרי היה לא רק נציג העולם הזה בכנסת. הוא הפך גם נציג הכנסת בעיתון, בכך שדיווח באופן שוטף על הנעשה בכנסת, בוועדותיה ומאחרי־הקלעים שלה. מלבד היותו ח"כ, מילא אבנרי למעשה את תפקיד הכתב הפרלמנטרי של העולם הזה.

מסורת זו נמשכה גם בכנסת השביעית, שאליה הכניסו הבוחרים את שני העורכים דאז של העולם הזה.

בצד היתרונות והמעלות שהיו לפעולה המקבילה בשני המישורים — העיתונאי והפרלמנטרי — היו בה גם מיגבלות, בעיקר לגבי העיתון. מאחר שתנועת העולם הזה הפכה תנועה פוליטית בעלת מוסדות נבחרים, שזכתה בייצוג אף בהסתדרות העובדים ובמועצות הפועלים, השתנתה בהדרגה התדמית של העולם הזה בעיני ציבור קוראיו.

ההתחייבות, שניתנה לציבור קוראי העולם הזה ערב הבחירות לכנסת השישית, לדווח להם במפורש על פעילות נציגותם בכנסת, מומשה במלואה. מכיוון שציבור הקוראים של העיתון היה גם ציבור הבוחרים שלו, נראתה התחייבות זו טיבעית ומובנת מאליה. שבוע אחרי כניסתו לכהונתו כח"כ, החל אבנרי מדווח לקוראי העולם הזה על פעילותו בכנסת במיסגרת מדור מיוחד, שנקרא דו"ח לבוחר.

הפרדה בין רשויות

אולם במרוצת השנים יצר דווקא דיווח זה, שלא בצדק, תדמית מסולפת לעולם הזה. בעוד שבתחילה היה ברור לכל, כי העולם הזה הוא שבועון שיש לו נציגות בכנסת, התחיל חלק מהקוראים — ובעיקר ציבור הקוראים החדש, שהצטרף לקריאת העולם הזה — לראות בשבועון ביטאון מיפלגתי, המייצג את סיעת העולם הזה.

לתדמית זו לא היה כל בסיס. מהרגע הראשון שבו החל אבנרי בכהונתו בכנסת, נשמרה הפרדה מוחלטת בין תנועת העולם הזה לבין מערכת השבועון. המערכת נשארה גוף עצמאי, שבו הועסקו וכתבו גם אנשים שלא הצטרפו לתנועת העולם הזה ושדיעותיהם הפוליטיות היו שונות מדעותיה. לתנועה הפוליטית לא היתה כל השפעה על השיקולים העיתונאיים של המערכת, כשם שלמערכת, כגוף עיתונאי, לא היה מה לומר במוסדות התנועה.

אולם פעילות התנועה, ובמיוחד נציגיה בכנסת, זכו בהדגשת יתר מעל עמודי העולם הזה, מהסיבה הפשוטה ששאר אמצעי־התיקשורת במדינה ניסו להתעלם מהם.

מאחר שחשנו בהשפעה השלילית המצטברת שיש לכפילות זו על תדמיתו של העולם הזה, ניסינו מדי פעם למצוא לה פיתרון. למרות שמדורו של אבנרי, דו"ח לבוחר, מילא תפקיד חשוב בעיתון, בכך שקירב את בית־המחוקקים לרבבות הקוראים וסייע לעקוב אחרי המאבקים בכנסת, נוצרה מעין זהות בין העיתון לתנועה.

כדי למנוע זהות זו ניסינו להדגיש את ההפרדה בצורה טכנית בולטת. אחרי הבחירות לכנסת השביעית הודפס הדו"ח לבוחר על דף נפרד, בצבע שונה, שצורף לכל גיליון של העולם הזה ושאיפשר לכל מי שלא היה מעוניין בו לשלוף אותו מתוך הגיליון ולהשליך אותו לסל.

הפרדה זו נועדה להמחיש את העובדה שהעולם הזה היה ונשאר עיתון בלתי־תלוי, שאינו ביטאון של שום תנועה פוליטית — גם לא של התנועה שהוקמה על־ידי עורכיו, לשם מאבק על דיעותיו, והנושאת את שמו.

לימים הסתבר, כי גם הפרדה זו לא הועילה. הדו"ח לבוחר בוטל, ובמקומו דיווח אבנרי על הכנסת במדור אישי שנשא את השם קריעות ביניים. מדור זה התפרסם עד ליום פיזורה של הכנסת השביעית.

השר פת מכרך
אותה בעייה — ביתר חומרה

לחיצת־יד ראשונה
מאבק עיתונאי־פרלמנטרי משולב

הצבעה ראשונה (אבנרי ומאיר פעיל)
חלק ממחנה מורכב

ח"כ כהנא מברך
ח"כ בתפקיד כתב

המטרה: למנוע זהות

חזרתו של אבנרי לכנסת התשיעית הציבה את המערכת מחדש לפני אותה בעיה, ביתר חומרה.

הפעם אין אבנרי מייצג בכנסת את העולם הזה אלא את מחנה של"י, שהוא פדרציה של גופים פוליטיים, שתנועת העולם הזה היא רק חלק מהם. כח"כ הוא כפוף למוסדות מחנה של"י כולו, ולהחלטות סיעת של"י בכנסת. לא קיימת בהכרח זהות בין ציבור קוראי העולם הזה לבין חברי מחנה של"י ובוחריו.

כשם שהעולם הזה לא היה מעולם ביטאונה של תנועת העולם הזה — כוח־חדש, כך אין הוא מהווה גם כיום ביטאון של מחנה של"י או של מרכיב תנועת העולם הזה שבתוכו. העולם הזה ימשיך להיות עיתון בלתי־תלוי ועצמאי, שאינו כפוף לשום מיפלגה או תנועה פוליטית. איש אינו בודק את ציציותיהם הפוליטיות של עובדיו, והקולקטיביות הרעיונית היחידה המאחדת אותם היא הדבקות לעקרונות העיתונות החופשית הטובה.

עוד לא מצאנו את הנוסחה המתאימה לצורת הדיווח העיתונאי של אבנרי מהכנסת. אנחנו מתלבטים בין כמה רעיונות ואפשרויות, המבוססים על לקחי העבר, שמטרתם היא אחת: למנוע את הזהות בין פעילותו הפרלמנטרית של עורך העולם הזה בכנסת לבין העבודה העיתונאית שלו ושל המערכת.

הצבעונית
בטלויזיה שלך
אתה הוא המחליט מה ישדרו... ומתי!

מה זה KV-1842E?

זו המילה האחרונה בטלויזיות הצבעוניות של סוני.
18", צבעים טבעיים Trinitron, עיצוב מודרני, שליטה מרחוק (remote control) מכל מקום בחדר ולחצני מגע ל־8 ערוצים.

מה זה BETAMAX SL-8000E?

"בטמקס" הוא וידיאו־טייפ־קסטות לשימוש ביתי, בעזרתו תוכל להפיק יותר הנאה מהטלויזיה הצבעונית שלך, ואם תרצה להפוך את ביתך ל"בית קולנוע"...

עם "בטמקס", תוכל להקליט כל דבר מהטלויזה, להקליט תוכנית אחת בזמן שאתה צופה באחרת, להקליט תוכניות גם כשאתה אינך בבית, להקליט ולשדר סרטים תוצרת בית (ע"י רכישת מסרטת וידיאו), ליהנות מספריית קסטות מוקלטות ולהמשיך לצפות בטלויזיה גם לאחר סיום התוכניות.

6 סיבות טובות מדוע "בטמקס" של סוני:

1 הפעלה נוחה וקלה
רוב הפעולות של "בטמקס" הן אוטומטיות, לכן כל מי שהפעיל טלויזיה רגילה וטייפ־קסטות, יש לו הנסיון הדרוש כדי להפעיל וליהנות מ"בטמקס".

2 הקומפקטית והחסכונית ביותר
יכולת הקלטה רצופה משך 3 שעות ו־15 דקות מאפשרים מקסימום הקלטה על מינימום קסטות.

3 U - Loading
הטעינה בשיטת ה־ U - Loading מבטיחה מהימנות מירבית ואורך חיים לקסטות.

4 איכות התמונה
הראש (head drum) בקוטר 7.45 ס"מ ושיטת ה־ noise reduction מאפשרים השגת תמונה מושלמת.

5 טיימר דיגיטלי ל־72 שעות
מאפשר מתן הוראות מראש ל"בטמקס" להתחיל את ההקלטה באופן אוטומטי בכל שעה שתיקבע, וזאת משך 3 ימים, גם כשאתה אינך בבית.

6 מבית SONY®
מאחורי "בטמקס", 20 שנות נסיון בוידיאו, החל מתחנות שידור לקידום מכירות ועד לשימוש ביתי.

KV-1842E

SL-8000E

למבקשים את הטוב ביותר!
SONY®

פרסום מלניק | רפאל טיראן

תשקיף

צפויה ועידת

פיסגה נוספת

ההערכה הכללית בין חברי הממשלה היא שוועידת שרי־החוץ של ארצות־הברית, מצריים וישראל, שתיערך בקמפ־דייוויד היא צעד שנועד להכשיר את הקרקע לקראת ועידת פיסגה בהשתתפות הנשיאים קארטר ואל־סאדאת וראש־הממשלה מנחם בגין, שתיערך זמן קצר אחרי ועידת שרי־החוץ ובה יסוכמו כל הפרטים השנויים במחלוקת לקראת חתימת הסכם־השלום.

בקרב כמה משרי הממשלה רווחת הדיעה שחתימת הסכם־השלום קרובה עתה וכי ישראל לא תוכל עוד להמשיך ולהתעקש בהתנגדותה לסעיפי החוזה הקושרים אותו עם פתרון הבעייה הפלסטינית.

למרות שההנחיות שניתנו לשר־החוץ דיין ערב צאתו לוועידת שרי־החוץ מגבילות אותו מאד, נראה כי ברור גם לניצים שבין חברי הממשלה, שלא ניתן עוד להתחמק בטענות פורמליות וליגאליסטיות וכי ישראל תיאלץ לוותר בכמה סעיפים עקרוניים לגביה.

נדחתה תביעה

למשא־ומתן ישיר

הצעה שהעלה שר־החקלאות אריאל שרון, בישיבתה האחרונה של הממשלה, לחתור לניהול משא־ומתן ישיר עם המצרים בקשר להסכם־השלום ללא תיווכם של האמריקאים, הותירה אותו בבידוד מזהיר, כשהצעה זוכה בקולו שלו בלבד.

ההפתעה היתה כאשר שר־הביטחון עזר וייצמן, הדוגל אף הוא במשא־ומתן ישיר עם המצרים, לא תמך בהצעתו זו של אריק, למרות שקודם לכן הצביע בעד הצעה אחרת של אריק לקיים דיון מיידי על האוטונומיה, עוד לפני ועידת שרי־החוץ בקמפ־דייוויד. בהצעה זו תמכו שלושת הניצים שבחברי הממשלה, חיים לנדאו, יצחק מודעי וזבולון המר, והצטרפותו של וייצמן אליהם נראתה תמוהה כמו המנעותו מתמיכה בהצעתו השנייה של אריק.

בגין יפרוש

למרות ההכחשה

על אף הכחשתו התקיפה של ראש־הממשלה, מנחם בגין, את דברי שר־האוצר, שמחה ארליך, כאילו הודיע לו שבכוונותיו לפרוש בסוף הקדנציה הנוכחית ולא לרוץ לתקופת כהונה נוספת בראש רשימת הליכוד, אין בגין מתכוון להמשיך לכהן כראש־ממשלה מעבר לארבע שנים.

בגין נאלץ להכחיש את דברי ארליך, למרות שבחוג מקורביו הוא חוזר ומשמיע דברים דומים, וזאת כדי לא לגרום לפרוץ מילחמת ירושה בטרם עת.

בגין חושש כי הידיעה בדבר כוונתו לפרוש תגרום להתפוררות הליכוד.

למרות שכל הסימנים מעידים, שאין בכוונתו של היורש המיועד בו רוצה בגין, יעקב מרידור, להיכנס לפעילות ממלכתית וליטול על עצמו תפקיד ציבורי, עדיין מקווה בגין כי בעוד כשנה יצליח לשכנע את מרידור לשנות את דעתו.

במקרה כזה לא מן הנמנע כי מרידור יצורף לממשלה וימונה אף כסגן ראש־ממשלה במקומו של ייגאל ידין, כדי להכשיר ה„דהריץ" אותו לקראת תפקיד המיועד לראשות הממשלה מטעם הליכוד.

לא יוטל

קיצוב בדלק

התוכניות שגובשו במישרד האנרגיה בקשר לצעדים שיש לנקוט לחיסכון בצריכת הדלק במדינה, אינן כוללות תוכנית לקיצוב דלק למכוניות פרטיות או ליום־שבתון חובה לרכב.

צעדים מעין אלה יינקטו רק במיקרה חירום, במידה שיווצר מחסור חמור בדלק, דבר שאינו צפוי בעתיד הנראה לעין, שכן מלאי הדלק במדינה הוא גדול והפסקת אספקת הנפט מאיראן לא שיבשה את האספקה השוטפת.

לעומת זאת צפויה העלאה דרסטית דווקא במחירי החשמל, שייצורו מצריך את רוב צריכת הדלק במדינה.

נראה כי ההעלאה במחירי החשמל תהיה גדולה פי כמה משיעור עליית מחירי הדלק בעולם, וזאת כדי לאפשר לאוצר־המדינה הכנסות נוספות מהמיסים העקיפים על צריכת החשמל.

בממשלה אין נטייה להטיל הגבלות על בעלי הרכב הפרטי, בנוסף להעלאת מחיר הדלק, על מנת לא ליצור מוקד מרירות נוסף כלפי הממשלה.

בכירים באוצר

„שיפרו" מצבם

מיספר פקידים בכירים במישרד־האוצר

צפויות הפתעות

במישפט מע"ץ

עם פתיחת מישפטה של „חבורת מע"ץ", שאנשיה חשודים בשורה של הצתות זדוניות, בין השאר בבית „מרס", בדפוס „הארץ" ובמיפעלי „קרגל", עשויות להתחולל הפתעות מרעישות. סניגוריהם של הנאשמים במישפט זה, העומד להיפתח בימים הקרובים, מכינים כמה גילויים מרעישים, העשויים לגרום לתפנית בכל הפרשה.

לא מן הנמנע כי בעיקבות גילויים אלה תשקול התביעה מחדש את כיתבי־האישום נגד חלק מהנאשמים, שתוארו בזמנו כחבורת־הפשע המסוכנת ביותר שנלכדה בשנים האחרונות.

ניצלו לרעה את ההלוואה שהועמדה לרשותם מכספי האוצר לשיפור מצב רכבם בכך ששיפרו באמצעותה את מצבם הכלכלי.

לא מכבר הוחלט באוצר לאפשר לפקידים בכירים לקבל הלוואות בסכום של 150 אלף ל"י בתנאים נוחים ובריבית נמוכה כדי שיוכלו להחליף את רכבם הישן בחדש.

לפחות באחד המיקרים ביקש וקיבל הלוואה כזאת פקיד בכיר העומד לצאת לתקופת שליחות ארוכה בחו"ל, כך שלמעשה אם ירכוש בכספי ההלוואה רכב חדש לא יסע בו כלל.

פקיד בכיר אחר נטל את כספי ההלוואה, שהועמדה לרשותו לשיפור מצב רכבו, למרות שלמעשה הוא נוסע ברכב־שירות של המישרד.

פרס מחזר

אחרי המר

יו"ר מיפלגת העבודה שמעון פרס נפגש בשבוע שעבר לשיחה עם שר־החינוך זבולון המר, בניסיון לשכנעו שלא למנות את העיתונאי יוסף („טומי") לפיד כמנכ"ל רשות־השידור ולהשאיר את המנכ"ל הנוכחי, יצחק לבני, בתפקידו.

אולם משמעות הפגישה חורגת מעבר לעניין מנכ"ל רשות־השידור.

פרס מנסה לאחרונה לחזר אחרי המר, בראותו בו את האיש החזק של המפד"ל, מתוך תיקווה לחדש את הברית בין המפד"ל לבין מיפלגת העבודה במיקרה של משבר ממשלתי.

במיסגרת מסע חיזורים זה נמנעת מיפלגת העבודה מלתקוף את שר־החינוך. יומון ההסתדרות, דבר, נרתם אף הוא למשימה זו, מעניק הבלטה מייוחדת לכל פעולותיו ונאומיו של המר.

קציני המילואים

נצטוו לשתוק

קציני המילואים של צה"ל בדרגות הבכירות, שהם בעלי מינויי חירום במילואים והשייכים לסגל הפיקוד של צה"ל במילואים, קיבלו באחרונה הוראות מהרמטכ"ל, שבהן נאסר עליהם למסור הצהרות או לפרסם מאמרים בנושאים ביטחוניים מבלי לתאם זאת מראש עם דובר צה"ל ולקבל את אישורו לכך — בדומה לאישור שלו זקוקים קציני־צה"ל בשירות פעיל.

הוראת הרמטכ"ל מסתמכת על סעיף בפקודות מטכ"ל האוסר על קצינים שהשתחררו מצה"ל להשתמש בידע שהגיע לרשותם בעת שירותם הצבאי. אולם לדעת מישפטנים אין הוראה זו חוקית כיוון שהיא מפרשת את הסעיף האמור בדרך רחבה, בעוד שהתפיסה המישפטית נוטה לפרש סעיפי איסור מסוג זה על דרך הצימצום.

תביעה לבירור

התנהגות בלוך

ח"כ מפ"ם חייקה גרוסמן תבעה לערוך דיון בסיעת המערך בכנסת בפרשת התנהגותו של סופרו המדיני של דבר, דניאל בלוך, שהוא נציג המערך בוועד המנהל של רשות־השידור.

בלוך הוא שיזם את הדיון בוועד־המנהל בהחלפת מנחי תוכנית הראיונות הטליוויזיונית עלי כותרת והוא שגרם לסילוקו של המנחה יעקב אגמון מהתוכנית.

גרוסמן תבעה לבדוק אם לא נעשתה קנוניה בין בלוך לבין נציגי הליכוד בוועד־המנהל בפרשה זו. הניסיונות לברר את הפרשה בפורום סגור נדחו על ידה.

בינתיים מתכוונים מנהלי הטלוויזיה להציע לוועד־המנהל לאשר תוכנית טלוויזיה אחרת בהנחייתו של אגמון. נראה כי על רקע זה צפוי דיון סוער נוסף בוועד־המנהל.

הבהרה

בכתבה „יהלומים נוצצים בבאנגי" („העולם הזה" 2162) השתרבבו יחד שני מישפטים שאינם קשורים זה בזה, וכתוצאה מכך עלול היה להיווצר הרושם כאילו החוקר, מאיר פלבסקי, היה נוכח בפגישה של האלוף (מיל.) שמואל גונן עם משקיעים שונים. כן נאמר כאילו הביא משקיע מסויים לאלוף גונן.

רושם זה מוטעה. האמת היא שפלבסקי לא שימש כמתווך בעיסקה זו, ולא היה לו שום חלק בה. הוא רק הפגיש את האלוף, שהוא ידידו, עם ידיד אחר, סוכן־הביטוח מרדכי רבינוביץ.

„העולם הזה" מצטער על הרושם הכוזב שעלול היה להיווצר.

התלבטות בגורל

תיקי רכטמן

בפרקליטות המדינה ימתינו, ככל הנראה, לתוצאות עירעורו של ח"כ שמואל רכטמן, לשעבר ראש עיריית רחובות, בפני בית־הדין העליון, לפני שיוחלט מה ייעשה בתיקי החקירה הנוספים התלויים ועומדים נגדו.

בפרקליטות המדינה מצויים עתה כ־15 תיקים נוספים, שבהם השלימה המישטרה את חקירותיה, הקשורים לעיסקות שונות שבהן היה רכטמן מעורב בשנות כהונתו כראש עיריית רחובות. אם ידחה בית־המישפט העליון את עירעורו של רכטמן על הרשעתו בבית־המישפט המחוזי ויאשר את המאסר שנגזר עליו, נראה כי לא יוגשו כתבי־אישום נוספים נגדו. אולם אם יתקבל עירעורו, ייתכן שהפרקליטות תגיש נגדו כתבי אישום נוספים.

תה עלית מדבר בעד עצמו.

תוית

תוית "ביטחון" נוחה לאחיזה.

אריזת מגן

שקית חיצונית, בציפוי מיוחד, שומרת על הטעם ומגינה על שקית התה מלחות.

חוט כותנה

חוט ארוך וחזק, כדי ששקית התה לא "תברח" לתוך הכוס.

שקית ה"קיפול-הכפול"

שקית ה"קיפול הכפול", בשיטה החדשנית: ניר מיוחד עוטף את תערובת התה, הניר מקופל בצורת פירמידה כך שאותה כמות תה נותנת יותר טעם. המים עוברים גם ברווח שבין שני הקיפולים של הניר וגם סביב לדפנות החיצוניות של השקית וכך שטח המגע שבין התה והמים גדל.

תערובת תה

עלי תה כתושים המיוצרים אך ורק מהעלים העליונים של שיח התה. התה גדל בציילון בתנאים הנכונים ונבחר בדקדקנות ע"י "טועם" מיוחד באנגליה שיצר את התערובת המיוחדת ל"תה עלית".

פתח את הקופסא הכחולה, הוצא שקית של "תה עלית", מזוג מים טריים רותחים המתן 2-3 דקות לפני שתוציא את השקית והקשב לטעם...

יש תה ויש תה עלית

טוב לי עם עלית

הורוס קופ

חשבוע תצעד צעדים גדולים קדימה ו־תשאב עידוד מכל מע־שיך. צפוי לך סיפוק אינטלקטואלי, אם כי לא תנחל הצלחה ב־חיי האהבה שלך. הז־מנה שתגיע אליך ב־סוף השבוע תגרום לך התרגשות מרובה יותר מן הראוי. בת טלה — אל תתייחסי ל־מישאלות ליבך כאל עובדות גמורות. הימנעי מביזבוז יתר.

* * *

השבוע תיאלץ להחליט החלטה גורלית. לפני שתבחר בדרך ה־נכונה ביותר — התיעץ עם ידידיך הקרובים, ו־שקול היטב את דב־ריהם. הבצורת בחייך הרומנטיים תימשך, אך לקראת סוף השבוע יחול שיפור ניכר במצב, בגלל פגישה מקרית עם אדם קרוב אליך ש־לא ראית זמן רב. ריב בלתי צפוי בעבודה יפגע בשלוותך.

* * *

נטייתך להשתלט על אחרים ולכפות עליהם את רצונך ב־כוח אישיותך מפריעה להתקדמות שאתה מצ־פה לה. צפויה לך הצלחה חברתית גדו־לה, והיכרות מועילה עם אדם מפורסם ו־בעל השפעה. היחסים המתוחים עם בן־זוגך ישתפרו לקראת סוף השבוע, אך יורעו שוב, באשמתו. אולם את, היי סבלנית.

הנסיעה שאתה מצפה לה תתעכב, וכל לוח הזמנים שלך יש־תבש, אך אל דאגה, תוך ימים ספורים ה־ענינים ישובו לסידרם, והשיבוש יביא בסופו של דבר תועלת רבה. בעיות מין טרידו את שלוותך. האדישות בה נהגת לאחרונה כלפי אדם קרוב אליך תגרום לך אי נעימות רבה. הקדישי לבן זוגך תשומת לב נוספת.

* * *

צפוי לך שבוע של חשבון נפש ואי מנוחה. יחס ידידותי בלתי צפוי ישפר את מצב רוחך העכור ו־העתיד לפתע ייראה לך ורוד יותר. בת אריה — ציפיותיך לא תבאנה השבוע על סי־פוקן, חסכי לך את האכזבה ואל תחכי לכלום. אם אין הוא מגלה את אהבתו, אין זה סימן לאדישות, אלא לביישנות.

* * *

שאפתנותך המוגזמת תהיה השבוע בעוכ־ריך, אך תצליח לגבור על יריביך, אחרי קרב ארוך וקשה. חוסר ה־התחשבות שאתה מגלה כלפי שותפיך יגרום לך נזק קל, אשר תוכל ל־תקן בקלות, בטאקט, ב־מעט התחשבות בזולת ורצון טוב. בת בתולה — אל תקפצי על הרבה חתונות, ואז אולי תז־כי לחתונה משלך. הרבי בקריאת ספרים.

אל תאבד את סבלנותך. עוד קצת, והכל ייפול לידיך כפרי בשל. פקח עין על בן זוגך, ואל תיתן לו לרכב עליך. בת מאזניים — אל תזניחי את חיצוניו־תך למען האידיאלים. השבוע אידיאלי לקניות מרוכזות, שינוי תסרו־קת ולדבר ההוא שאת דוחה זה זמן רב. הוא אוהב אותך אמנם, אך גם האהבה הלוהטת ב־יותר זקוקה לעידוד מסויים. מלבד זאת, יש באפשרותך לזכות ביחס חיובי גם מצד איש או אנשים.

* * *

נכון לך שבוע סוער, והצלחות רבות, בלתי צפויות בחלקן. התחומים השונים בחייך יתערבבו, ידי־דים קרובים יפלשו ל־עסקייך, וחברייך ל־עבודה יגלו אהדה ו־ידידות אישיים ביותר. בן זוגך יגלה הבנה מיוחדת במינה למצבך, ממנה תשאבי עידוד רב. רכז את תשומת לבך לעניינים חשו־בים, ודחה את כל מה שניתן לשבוע הבא. אל תסתבך מ־בחינה ריגשית עם בת מאזניים שהכרת.

* * *

אי הבנה חמורה מאיימת על ההצלחה ש־זכית בה לאחרונה. הדרך לפתרון היא גילוי לב מוחלט והרבה רצון טוב. בת קשת — אל תיתלי על צווארו אם את רוצה שימשיך לאהוב אותך. גלי עצ־מאות, והתענייני גם ב־נושאים אחרים, אשר אינם קשורים דווקא בו ישירות. היי מיסתורית, מעניינת. התלבשי ב־צורה נועזת ומקורית. תני לו לקנא קצת. זה לא יזיק. את עוד תראי כיצד אפשר להוציא בחור מדעתו.

* * *

בדוק היטב כל הצעה המגיעה אליך, ולך על בטוח. אל תסכן את מה שבידך למען עיסקות מפוקפ־קות, המבטיחות רווח רב מכדי להיות הגיו־ניות. השבוע תזכה ל־הצלחה רבה אצל ה־מין השני. תיזהר מ־בנות בתולה וטלה. בת גדי — הזהרי מ־תאומים ומקשת. יחסי הידידות שלך עם ה־גבר הנשוי ייהפכו ל־אהבה. הזהרי לא לאבד את הראש, ואל תעזבי ידידים ישנים ובטוחים.

* * *

הענן שרבץ על חיי המשפחה שלך ייעלם סוף סוף, ותזכה להרבה רווחה, שלווה ונחת. עצותיו של אדם קשיש תבאנה לך תוע־לת רבה מכפי ששיערת. הצלחה בעבודתך תגיע, סוף סוף. המכתב שכת־בת לאדם קרוב שנסע לחו״ל יביא גם הוא תו־צאות טובות. צפויה לך סכנה מנטייתך להתלה־בות יתר. בת דלי — אדם שנתת בו אמונך יאכזב אותך קשות, אך לקראת סוף השבוע צפויה לך הצלחה גדולה שתשכיחו מלבך.

* * *

אתה מתייחס לדברים בקלות ראש, ו־מחמיץ הזדמנויות שלא תחזורנה. במקום לחשוב על הנאה של רגע, התרכז בדברים החשובים לך באמת. יחס הזילזול שלך ל־אדם האוהב אותך מרחיק אותו ממך, ומקרב אותו למישהו אחר. אל תדחה למחר מה שאתה יכול לעשות היום, וטפל בכל הדב־רים שדחית עד עתה. השבוע אידיאלי לחופשה שאת מהססת לקחת. סעי למקום שקט. הפתעה בו.

מכתבים

חזרה לבית

לרגל כניסתו של עורך העולם הזה אורי אבנרי לכנסת, אנו שולחים לכם את מיטב האיחולים. עלו והצליחו.
צבי ופרידה קפלנסקי, חיפה

...נקווה שקולו של העולם הזה יזכה מעתה ליתר תהודה וקולה של מדינת־ישראל השפויה יישמע ברמה.
אסתר שפר, רמת־גן

בירכת הצלחה לאורי אבנרי למינויו כ־ח״כ. אולי בעיקבות חזרתו אל הבית יזכרו גם שאר חברי־הכנסת לחזור אל הספסלים ונזכה סוף־סוף לראות מליאה מלאה.
יוסף מאיר, תל־אביב

את מי הולך אורי אבנרי לייצג בכנסת? את מחנה־השלום או את הנשיא אל־סא־דאת? לפי שער גיליונכם האחרון נדמה כי התשובה השניה היא הנכונה.
חיים קורן, חולון

● ● ●

הגזמה רדיופונית

„הלו, זה רדיו?" מה קרה להעולם הזה? לפחות הגיליון האחרון שלכם (העולם הזה 2163) נראה כמו ביטאון רשות־השידור. רוב הכתבות והידיעות בו עוסקות בנעשה ברשות וסביבה. אתם לא חושבים שאתם מגזימים? אם הרדיו והטלוויזיה היו כל כך מעניינים, בשביל מה היה צריך את העולם הזה?
דני הרמתי, תל־אביב

● ● ●

לצון הרצון

אני שולח לכם לפירסום אימרה ש־שמעתי מפי ידידי, שאני סבור שאין כמוה להגדרת המצב המדיני כיום: „למרות ש־מנחם בגין רוצה בשלום — ייחתם לבסוף הסכם־השלום." קולע, לא?
עזרא יחזקאל, בת־ים

● ● ●

יונה צלויה

אחרי ששיחות השלום נקלעו למבוי סתום שוב שולפים את הנוסחה הישנה, לפיה ייפגשו שרי־החוץ בארצות־הברית וינסו להתגבר על הקשיים וחילוקי־הדי־עות המונעים את חתימת הסכם־השלום.

זהו מירשם בדוק לסחבת נוספת. שרי־החוץ יגיעו להסכמים, אבל השרים שנש־ארו בבית יכשילו אותם. לפעמים נדמה לי שכל העוסקים בעניין זה פשוט נהנים לזלול יונות־שלום צלויות.
מתי שיר, תל־אביב

● ● ●

להחליף את העם!

איחולים לרב־אלוף (מיל.) מוטה גור, על היבחרו ללישכת מיפלגת העבודה. ב־עניין זה כדי לציין כי שר־החקלאות לש־עבר, חיים גבתי, אמר בעת כהונתו כי הוא מתבייש לכהן כשר עבור העם הזה. מאחר שמוטה גור קבע כבר, שהעם הזה הוא בעל מנטליות נלוזה האם אין זה מחייב גם אותו כשהוא שואף להיות ראש־ממשלה לעם כזה? הנני מציע לפתוח בעצומה הממליצה לבחור במוטה גור כ־אפיפיור. העובדה היא, שגם האפיפיור לא הצהיר הצהרה מעין זו לגבי צאן מרעיתו.
שלמה כהן, חיפה

● ● ●

הסיבוב השישי

מותה של מישפחה שלמה בתאונת דר־כים, בשבוע שעבר, העלה שוב לתודעת הציבור את הקטל בדרכים. מיקרה זה הוא אמנם טרגדיה נוראה, אולם מדי חודש בחודשו נהרגים כ־60 איש בתאונות־דר־כים ואלפים נפצעים ונותרים נכים לכל ימי חייהם. אילו היה מיספר כזה של נפג־עים בפעולות חבלה או מילחמה היתה ה־

מדינה כולה שרויה באבל כללי ומחפשת דרכים למנוע את ההרג. אולם אצלנו רק כשיש סיפור יוצא־דופן בתחום זה מגיע העניין לכותרות הראשיות.

זהו הסיבוב השישי במילחמות ישראל. על המדינה כולה להתגייס לפעולה דרמ־תית להפסקת הקטל בדרכים. פעולות הס־ברה לא יועילו. יש להקים מטה מייוחד ולגייס את טובי המוחות כדי לחפש את המיפלט ממלאך־המוות הנוהג בכבישינו.
אילנה רצון, כפר־סבא

● ● ●

ביולוגיה „ציונית"

מעולם לא ראיתי את שר־החינוך, זבו־לון המר, בפעילות כה נימרצת ויסודית כמו בפרשת הסטודנטים הערבים שהצ־הירו על תמיכתם באש״ף. אפילו בימי שביתת־המורים המפורסמת לא היה שר־החינוך כה פעלתני וקולו לא נשמע כפי שהוא נזעק עכשיו.

תביעתו של המר ממנהלי האוניברסיטות ומסגל המורים בהן, לנקוט בשיטת יד־חזקה נגד הסטודנטים הערבים, בגלל הז־דהותם הלאומית עם מי שהם סבורים ש־מייצג את הפלסטינים, ותביעתו להענישם ולגרשם מהאוניברסיטות, מעוררת מחש־בות נוגות על עתיד החינוך בארץ המופ־קד בידי שר כזה. אחרי שיקבלו את דעתו, שיש להעניש את הסטודנטים הערבים ב־הרחקה וריתוק, לא ירחק היום שזבולון המר עוד יתבע להכות את התלמידים ב־כיתות בסרגלים ולמשוך בפיאותיהם — אחרי שייאלצו לגדל פיאות.

אוי לחינוך, שזה מי שעומד בראשו!
ברך הירש, חיפה

עד עכשיו סברתי לתומי, כי האוניבר־סיטות בישראל הם מוסדות אקדמיים. בא שר־החינוך ופקח את עיני בהכריזו עליהם כמוסדות „ציוניים". מה הקשר בין הציו־נות לבין לימוד ביולוגיה או סטטיסטיקה? מי שלא נהיה ציוני עד שהגיע לאוניבר־סיטה, לא יהפוך לכזה גם בהגיעו לשם.
אבנר מזרחי, תל־אביב

ההתייחסות לפרשת הסטודנטים הער־בים שחתמו על כרוז ההזדהות עם אש״ף אינה עומדת בשום פרופורציה למיספרם ולחומרת המעשה. דווקא ההיסטריה, ש־תקפה את ממשלת־ישראל וראשי מוסדות־החינוך בארץ, היא שהעניקה לחותמי ה־כרוז את התהודה הגדולה, שאחרת לא היו יכולים לזכות בה. ואגב, אם הממשלה החליטה להעניש בצווי־ריתוק את אלה ש־
(המשך בעמוד 8)

אוהבים
TIME
TIME
Filter
CIGARETTES
KING SIZE
דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ-40 שנה

תשבץ העולם הזה 2163

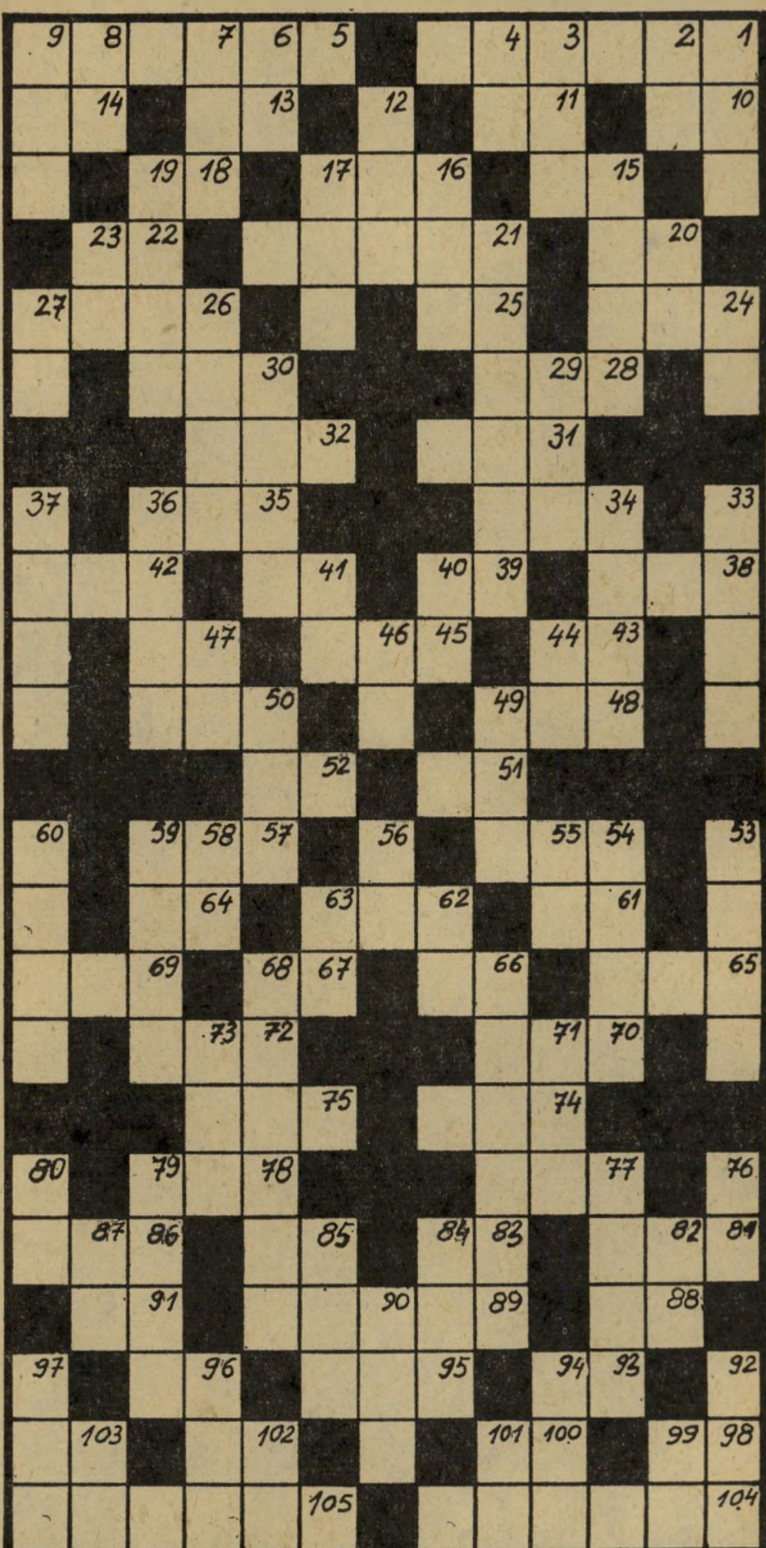

מאוזן:

1) לוחם־מחתרת; 5) עבודת־אדמה; 10) תנועת־מים בים; 11) שמא; 13) שרוי ב־תענית; 14) ישן; 15) יחידה בסולם הצ־לילים; 16) כיצד; 18) חי ימי; 20) בהש־אלה: פתי; 21) צרור שיבולים; 22) מושת על כל אזרח; 24) בארמית: שניים; 25) בתוכה; 26) שאינו מאמין; 28) איוושת הגלים; 30) רינה; 31) מסטינג; 32) אבן־חן; 34) מבהמות העבודה; 35) מחל על זכותך! 38) עייף; 39) ענף צעיר; 41) בור־מים; 42) אולם; 43) קריאת־צער; 45) יחידת זמן קטנה; 47) מינחה; 48) בא בטענות; 50) מבהמות הבית; 51) הזכר של 50 מאוזן; 52) מילת־יחס נפוצה; 54) פלוגות־שדה (ר"ת); 57) רצון עז; 61) נצח; 62) יישוב בארץ; 64) סופר צרפתי נודע (ש"פ); 65) מלחין צרפתי; 66) קוסם; 67)) רומס בעקבו; 69) נציגות נבחרת; 70) מישני לעיקר; 72) מישחק־ילדים נפוץ; 74) עליך להשתעשע! 75) תיכלה; 77) ברור בהחלט; 78) חלק ב־ארוחה; 81) מול; 83) דגל; 85) כיוון ש־; 86) נבער מדעת; 88) ארמדה; 89) מלחין ישראלי (ש"מ); 91) נרו יאיר (ר"ת); 93) בגד־שרד; 95) חבל תעשייתי בגרמניה; 96) במקום הזה; 98) למעלה; 100) מן ההורים; 102) הוראה מפורשת; 103) שייך ל־; 104) רעיונות; 105) ליט־ראטורי.

מאונך:

1) נתקל ב־; 2) רוצה לומר (ר"ת); 3) נמל עתיק בארץ; 4) מפרנס; 6) סוף; 7) מאותיות הא"ב העיברי; 8) קידומת הולנדית; 9) משקה דבש; 12) נהרה גדו־לה; 15) תדיר; 16) הללו; 17) מילת־שאלה לכמות; 19) בהשאלה: מחוסל; 20) מסייר; 21) אביו של נדב; 23) אסקופה; 24) אפס כוחו; 26) מיספר; 27) מזמר; 29) יישוב חקלאי; 30) חרק טורדני; 33) פואזיה; 34) פתוח לרווחה; 36) התרבות; 37) הסכם; 40) אם־הפנינה; 41) עליך לגעת! 44) יתן כתף; 46) מיכסה הבית; 47) מיניסטר; 49) נשמה יתירה; 50) מקום להיכנס בו; 53) עליך לישון! 54) קטן מאד; 55) סופו של דוד; 56) אילן; 58) שנולד טרם זמנו; 59) הורו; 60) אחות האם או האב; 62) פרוסה; 63) עכוז (הפוך); 66) קומפוזיטורית; 68) מנכ"ל מישרד־האוצר (ש"מ); 71) משמ־עות; 73) יחידה בכרם; 76) לאן? 77) סיפורי־מעשיות; 79) עץ שחור חזק; 80) אדון; 82) רשף; 84) חשב; 85) תנור; 87) תל־חורבות. 90) הגיורת המפורסמת ביותר; 92) לפני זמן רב; 94) כאב; 96) מזל; 97) מכשיר; 99) רטוב במיקצת; 101) בתוכו; 102) מרחץ במים; 103) מטיל מס.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

לדעתה שוללים את קיום המדינה, מדוע שלא תוציא צווי־ריתוק גם לאברכי נטו־רי־קרתא, השוללים את קיום המדינה לא פחות מאותם סטודנטים ערבים? אבל מכיוון שהם יהודים מותר להם לשלול בשם הדת את קיום המדינה ואף לקבל תמיכה ממישרד־החינוך לישיבותיהם.

צבי ישורון, ירושלים

● ● ●

פירור שרוף

ברצוני להתייחס לכתבה על מושב אמי־רים (העולם הזה 2157).

הנני מתפלאת שעיתון החושב את עצמו מעורה בחיי הארץ ובחברתה יכול להת־עלם משתי עובדות:

(1) בעולם כולו נערך מאבק בין כוחות פוזיטיביים לבין הכוחות הנגטיביים. כל אחד מאיתנו, במע־שיו, נמנה על זרם זה או אחר. כמובן, ככל שיש יותר כו־כות פוזיטיביים, יג־דלו סיכויי הניצחון של הצדק, היושר והאור הטוב.

שטהל

(2) ידוע בתורת היוגה שהסוב, ב־היותו בטיבעו עדין יותר, הוא חלש יותר, לכן איטי יו־תר. הרע תקיף יו־תר בהתאם לטיבעו, לכן גס, חזק ומהיר יותר.

מה שנעשה בכתבה זו עזר לכוחות הנגטיביים. בלי לבדוק (כנהוג על פי תו־רתנו) ממספר מקורות, אתם מביאים „עוב־דות" שבחלקם לגמרי לא נכונות או שהן באיזו שהיא צורה מסולפות. הציבור מכיר אותי על פי מאמרים רבים שהופיעו ב־ידיעות אחרונות, במעריב, בלאשה, ובה־ארץ, בנוסף לספרי שיצא בשתי מהדו־רות, וחוברות כפתור ופרח היום, גם כן בשתי מהדורות כל אחת. האם הפירור השרוף שהגשתם לציבור יכול לשנות לצי־בור אוהדי דבר מה?

כעת מרצה אני בקבוצות ובקיבוצים, כמו כן לפני יחידות צבא המזמינות אותי.

האם נתתם דעתכם על משמעות המושג „חזון"? אין כוח כה פוזיטיבי או נגטיבי שיכול להסתיר את העובדה הזאת, שיש לי חזון ושליחות וזה ברור לא רק לי.

בברכת הבריאות,

יהודית שטהל, אמירים

● ● ●

הפיד של לפיד

כקורא מושבע של העולם הזה, נדהמתי לקרוא את כתבת ההלל והשבח שהקדש־תם ליוסף („טומי") לפיד, העומד להתמ־נות כמנכ"ל רשות־השידור („מנכ"ל או קומיסאר?", העולם הזה 2162). כל מי שקורא עיתונים ו־מאזין לרדיו מודע לדיעותיו הריאק־ציוניות של מר לפיד, המייצג את הלאומנות הישרא־לית צרת־האופקים. יחסו למיעוט הערבי החי בתוכנו ובעיקר תמיכתו הנלהבת ב־הגבלת חופש הביטוי הן מן המפורסמות. כיצד ייתכן שדווקא עיתון כמו העולם הזה יברך על מנויו של איש בעל דיעות כאלה למנכ"ל רשות־השידור? זה לא לפיד — זה פיד*.

לפיד

נ. נשר, ירושלים

● כתבת העולם הזה על לפיד הציגה את המועמד למנכ"ל רשות־השידור על פי כללי הדיווח העיתונאי, מבלי לנקוט עמ־דה בעד המינוי או נגדו. בוודאי שלא ברכה עליו.

די לקרוא את הסאטירות השבועיות ש־מפרסם טומי לפיד במעריב מדי ערב שבת, כדי לנחש מה תהיה רמת אמצעי־התיקשורת המשודרים כאשר יתמנה לפיד למנכ"ל רשות־השידור. דומני שהוא יהיה הרבה יותר גרוע מקומיסאר של ממשלת הלכוד.

הוא יהיה קומי־שר.

נתן אבני, תל־אביב

* פיד — פגע, אסון, צרה.

חבל שלא שיבחתם הרבה יותר את טו־מי לפיד לקראת מינויו כמנכ"ל רשות־השידור. אילו הייתם עושים זאת, היה בכך אולי משום סיכוי להכשיל את מועמ־דותו.

רינה זהבי, גיבעתיים

הכתבה על יוסף לפיד היתה שערוריה. מה קרה לכם? איבדתם את הביצים?

שימעון כהן, באר־שבע

...תתקנו אותי אם אני טועה: האם לא היה זה אותו יוסף לפיד שהישווה בשעתו את הפועלים השובתים בנמל אשדוד לחב־לני אל־פתח?

ניר שקד, תל־אביב

● ● ●

העובדים והחופש ברשות־השידור

עובדים — מורשים לעשות כל דבר שסוכם איתם מראש, בצורה שבה סוכם הדבר, תוך מתן תשומת־לב מייו־חדת לרגישויות הציבור וארון קודשיו. ניקח לדוגמה עורך־תוכניות ברדיו, ש־הוגדר כבעל מגאזין שבועי לענייני רפו־אה. הגישה השידורית הקיימת היום ב־ארץ, ואולי גם בעוד כמה מקומות (סימפא־טיים יותר — סימפאטיים פחות), גורסת כי על אדם זה להביא דיווחים עדכניים בנושא המתרחש בתחום הרפואה, במובן המקובל בחברתנו, אור לשנת 1979. נניח שבמהלך עבודתו הגיע אותו עורך־תוכניות למסקנה, שבכוחה של רפואת המחטים הסינית להאריך את החיים של יותר אנשים. האם יוכל „לנצל" את שעת השי־דור השבועית שלו כדי לעשות נפשות לרפואת המחטים? או שמא יש בכך „שימוש לא דמוקראטי בכלי־תיקשורת ציבורי"?

יכול לבוא אותו עורך מגאזין רפואי רדיופוני ולומר לעצמו: „אני את של־עשיתי — עלי לדווח גם על השיטות ש־יסודן בשקר בעיני, משום שהן קיימות." אבל אז הוא עשוי גם להגיע למסקנה, שתפקידו לא חייב להצטמצם אלא במידת התרומה שהוא יכול להביא לאותה חב־רה שבה הוא חי, בפעם היחידה שבה הוא חי.

תרומה? — מה זה? איך מישהו יכול בכלל לתרום משהו — אלא אם כן הוא נבחר בבחירות דמוקראטיות, כדת וכדין. רק דמויות חינוכיות כמו פרופסורים רום או ידין אמורים „לתרום". מה זה פה? עוד מעט כל עורך תוכניות יוכל „לתרום" כאוות נפשו? לאן נגיע? וכאן בדיוק נכנס סיפורן של פילוסופיות שידוריות מענ־יינות מאד, שעוזרות לעורך העובד בניגוד למצפונו לתרץ לעצמו למה אין הוא עושה פירסומת ומרחיב את אחיזתם ה־אינטלקטואלית של רעיונות שהוא מאמין בהם. („ואם הוא מאמין ברצח?" — יש־אלו כאן בוודאי החכמים שבין הקוראים.)

פקידי־מינהל — שורה ארוכה של אנשים שוויתרו על פרודוקטיביות מפורשת ומוכנים להסתפק בתחליפים סוג ב'. אנשי השורה כפופים איש כלפי הממונה עליו, או כלפי הממונה על ה־ממונה עליו, או כלפי הממונה על הממונה על הממונה עליו, וכך הלאה. כל אלה יחד כפופים, על פי חוק רשות־השידור, ל־חבורה של אנשים חסרי־תרבות המשמשים בתפקיד שוטרי־תרבות. שכן טובתו של הציבור ידועה להם יותר מכפי שהיא ידועה לציבור עצמו.

מתווכים — (ועד, איגוד־מקצועי) — אנשים שישיגו לך יותר כסף בלי ש־המונח יוזכר, ולו פעם אחת, במהלך דב־ריהם. אנשים שבדרך כלל סבורים, ש־הדרך ממעמד של עובד למעמד של פקיד־מינהל עוברת בגופי התיווך.

חופש — אין.

דודו וייזר, תל־אביב

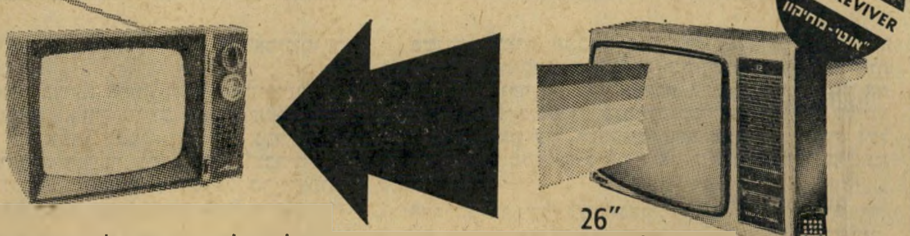

הרוכש טלוויזיה מץ צבע 26" אינץ' באחד מימי המזל, יקבל כפרס חינם טלוויזיה מץ 12" אינץ'.

הרוכש טלוויזיה מץ-צבע 14" אינץ' או 16" אינץ' באחד מימי המזל יהנה מהנחה של 50% ממחיר טלוויזיה מץ 12" אינץ'.

הרוכש טלוויזיה מץ שחור לבן באחד מימי המזל יקבל כפרס חינם טרמולופטר (תנור חימום חשמלי)

הרוכש תנור בישול ואפיה או דיפ פריזר (מקפיאון) מץ באחד מימי המזל יהיה זכאי לבחור כפרס חינם בין גריל ברבקיו פחם ובין שני טרמוסים $2^1/2$ ליטר

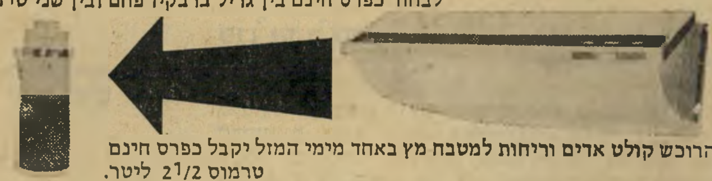

הרוכש קולט אדים וריחות למטבח מץ באחד מימי המזל יקבל כפרס חינם טרמוס $2^1/2$ ליטר.

מהו יום המזל שלך?

זהו אחד מימי חודש פברואר 1979 בו אתה עשוי לזכות בשי יקר ערך – חינם וללא הגרלה.

היכנס עוד היום אל אחד מן הסוכנים המורשים למוצרי מץ ברחבי הארץ ורכוש את אחד ממוצרי מץ המעולים המשתתפים במבצע.* כך תבטיח לעצמך את השתתפותך במבצע הפרסים הארצי הענק של מץ "ארבעת ימי המזל בחודש פברואר"

זכור! המבצע מוגבל לחודש פברואר 1979 בלבד!

כל שעליך לעשות:

עם רכישת אחד ממוצרי מץ המשתתפים במבצע עליך לשלוח לחברת מץ רחוב מודיעין 19, בני־ברק את חשבונית הקניה המקורית הנושאת את חותמת החנות בה נרכש המוצר, תאריך הקניה, חתימת המוכר והפרטים המלאים והמדוייקים של המוצר שקנית (תאור, דגם ומספר).

על חשבונית זו להגיע למשרד חברת מץ לא יאוחר מן ה־25.3.79.

הזוכים המאושרים

שרכשו את מוצרי מץ באחד מימי המזל של חודש פברואר 1979 יקבלו הודעות לבתיהם לאחר הכרזת 4 ימי המזל. תאריכי ימי המזל יפורסמו בעתונים.

ועוד: כל שני זוכה!

מבין כל רוכשי מוצרי מץ המעולים בחודש פברואר 1979 תיערך הגרלה בה יזכה כל רוכש שני במערכת ווקי־טוקי הכוללת שני מכשירי שידור וקליטה לילדים.

*הערה: כפוף לתקנון המבצע אותו ניתן לראות במשרדי חברת מץ, רחוב מודיעין 19, בני־ברק.

רשימת מפיצים חלקית.

חיפה סלון הבנקים, רח' הבנקים 1		**חולון** סלון סבוי, רח' סוקולוב 77		**רשת סלון באלי**: חיפה, הרצל 1; ירושלים, סלון השלום, יפו 68; ר"ג, ביאליק 75; חדרה, הנשיא 51; עפולה, הנשיא 17.	
יפו — לבל אליהו שדרות ירושלים 29	**תל־אביב** — סלון סופר. רח' אלנבי 122	**ירושלים** — סטרון, רח' דוד ילין 33	**בת־ים** — מוסקוביץ. רח' רוטשילד 27	**גבעתיים** — נתנאלי. רח' כצנלסון 12	**אילת** — סלון שרות מהיר, מרכז חנויות יעלים
פתח־תקוה — ברק, חובבי ציון 31	**דימונה** — סלון פיליפ — 343 שוק ישן	**קרית שמונה** — בוק כהנוב יעקב, מרכז מסחרי	**ראשון לציון** — רמזיר (כ־דריה) רח' רוטשילד 36	**אשקלון** — אשקלון, כחלון אלקטרוניקה, רח' הרצל 9	**רחובות** — נחום את מזרחי, רח' הרצל 187

אמץ את מץ

פרטים אצל הסוכנים המורשים למוצרי מץ ובבית מץ, רחוב מודיעין 19, בני ברק-רמת גן

זה היה העולם הזה שהיה

„העולם הזה" 851
תאריך: 11.2.54

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, פירסם כתבת־תחקיר, יוצאת־דופן באותם ימים, תחת הכותרת: „צבאות־ערב — היכן הם עומדים כיום?". כתבה זו מתארת את ראשית גיבושם של צבאות־ערב במיסגרות מודרניות.

עקב האשמות רבות שהוטחו ב„העולם הזה" על פורנוגרפיה כביכול, טרחה המערכת, בעזרת כמה מהמעולים שבשבועתי העולם, להזים טענה זו, בכתבה מצולמת. השבוע לפני 25 שנה פורסם ב„העולם הזה" סיפורו של מייסד השבועון, אורי קיסרי „רימדומים בירושלים".

דרכי אדם

נזיר, אסיר, תותחן ורופא

„האם אתה פאשיסט?"
„האם אתה שארלאטאן?"
„האם אתה קשור לרצח ארלוזורוב?"

האדם שנדרש לענות על שאלות בלתי־רגילות אלה, לא היה אדם רגיל בעצמו. להיפך. מעולם לא היה אדם מתאים יותר לתואר „בלתי־רגיל" מאשר ד"ר וולפגאנג (זאב) פון־וייזל, רופא, נזיר, אסיר, קצין־תותחנים ומנהיג לאומי לעת מצוא.

גם ההזדמנות לא היתה כל כך רגילה: הישיבה בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, סימנה את התחלת השנה הרביעית למשפט שהגיש פון־וייזל נגד על המשמר על הוצאת דיבה, ולקבלת פיצויים בסך 5000 ל"י.

פון־וייזל, גבר נאה, ממושקף וכסוף־שיער, טוען שאינו מתכוון דווקא להתעשר מן המשפט, מוכן להסתפק בהתנצלות. אולם גם לכך לא הסכים שמואל שצ'ופק, נציגה המשפטי הוותיק של מפ"ם, שלא יכול היה לוותר על ההנאה לחקור חקירת שתי וערב אדם כה ססגוני.

פון או כהן

שתי הטענות האחרונות לא היו כל כך רציניות. פון־וייזל ישב באירופה לפני ואחרי רצח ארלוזורוב, לא הסתובב בליל הרצח על שפת ימה של תל־אביב. גם הטענה שהוא „שארלאטאן", מפני שעסק ברפואה בצרפת בלי רשיון ממשלתי, לא היתה חמורה — רופא מוסמך החסר רשיון ממשלתי עדיין אינו רמאי. כעדות לכך הביא פון־וייזל את ספרו על ריפוי השחפת בעזרת דיאטה.

בראש הרשימה עמדה, איפוא, הטענה העיקרית: האם וולפגאנג פון־וייזל הוא פאשיסט?

אנשים המבקשים למצוא קשר בין האצולה והפאשיזם, יכלו להסתמך על שמו של הדוקטור. הוא ניתן לאביו מאת הקיסר קארל הראשון (והאחרון) של אוסטריה, עבור שרותו בחיל התותחנים. בנו סירב בתוקף לוותר על ה„פון"*, גם אחרי ששינה (בהיסוס רב) את שמו הפרטי. טען הוא: „אינני משנה את שמי ואינני מוריד את התואר הזר, השם ניתן לאדם כדי להבדילו מזולתו. אסור לשנות שם אציל, כמו השם וייצמן או רוטשילד. אין זה משנה אם התואר הוא פון או כהן. הוא צריך להישאר במשפחה!"

קיצוני מכל דרוזי

סימנים אחרים לאופיו הפאשיסטי של פון־וייזל נבעו, לדעת מקטרגיו, מן העובדה שהיה אחד הראשונים שבא אל תנועתו של זאב ז'בוטינסקי (טוען פון־וייזל: „לא באתי אל התנועה. היא באה אלי!") פון־וייזל, שגדל בבית בו ביקר אדם מזוקן שהאחרים קראו לו „הרצל" ואביו „תיאודור", היה תמיד ציוני קיצוני — כשם שהיה קיצוני בכל דבר אחר שעשה ב־56 שנות חייו. אחד ממעשיו הראשונים, עת הגן על האימפריה האוסטרית בחזית: שיכנוע השלטונות לתת לקצינים היהודיים לשאת סרט כחול־לבן על נדן חרבותיהם, בדומה לבני המעוטים הלאומיים האחרים.

כנגד סימנים אלה לנטיה פאשיסטית מנעורים, יכול היה הדוקטור להצביע על כמה עובדות מנוגדות, קיצוניות לא פחות:

- נסיעה לציילון, בה גילה מנזר בודהאי על אי קטן באגם הררי, ישב בו חדשים רבים כדי ללמוד את דרכי הבודהא (וגם כדי לכתוב רפורטג'ה מעניינת לעתונו, בו כתב בשעתו גם הרצל).
- נסיון לעבור את גבול טיבט ולהגיע לעיר הבירה להאסי, נסיון שנכשל בגלל עירנותו של שומר־גבול, ששם לב לשם הבלתי־בודהיסטי שהיה רשום בפספורט.
- נסיון בלתי־מוצלח להצטרף לכת הבראמינים ו־ללמוד את תורתם.

אחרי אכזבות אלה בדרום אסיה, העביר פון־וייזל את פעולותיו לקדמת אסיה (אחרי שישב כפקיד הקק"ל ב־קושטא, נשא שם את אשתו נעמי, בתו של נכד יהודי בעיר התורכית סמירנה), במדבר בין סעודיה ועבר־הירדן גילה נסיון למרד נגד איבן־סעוד, הודיע על כך לעתונו לפני שהדבר נודע אף למלך עצמו. אולם בימי מרד הדרוז

תובע וולפגאנג זאב פון־וייזל
ז'בוטינסקי, גאנדי, בודהא ופון־וייזל

ב־1925 כבר שכן בביתו של סולטאן אל־אטראש, גיבור המאורעות האחרונים בסוריה (ראה לעיל), מוכן ומזומן להיות קיצוני יותר מכל דרוזי.

מושבות למלכות ישראל

הרפתקאותיו של פון־וייזל לא היו מוגבלים דווקא לקרקע. הוא השתתף גם בטיול מסביב לעולם בספינת־האוויר המפורסמת של הגראף צפלין הגרמני, השקיף על תל־אביב הקטנה מלמעלה, כיבד את מארחיו ביין ראשון־לציוני, הניע את מפקד הסירה לברך על כוסו את המדינה העברית שתקום ברבות הימים, להמטיר מעל לעיר כמויות הגונות של נייר צבעוני.

באותם הימים כבר היה הסופר המרחבי של הוצאת אולשטיין, ההוצאה היהודית־הגרמנית האדירה. כשנפצע בהתנקשות על רקע פוליטי בחיפה, ביקש צעיר בלתי־ידוע, עולה חדש מהונגריה בעל נטיות רביזיוניסטיות, למלא זמנית את מקומו. הנסיון הצליח באופן מפתיע: ההוצאה ביקשה את הצעיר לבוא מיד לגרמניה, להיות לאחד מעורכיה המרכזיים. שמו: ארתור קסטלר.

בשנים הבאות התבסס פון־וייזל בגדרה, שהוא אחד מתושביה הוותיקים, הקים בה בית־הבראה לחולי־ריאות בבית יפה, מוקף גן בעל בריכה לדגים. משם ניהל את פעולתו הרביזיוניסטית, שנפסקה מדי פעם בפעם על־ידי נסיון לפרוק את עול העסקנים שלא מצאו חן בעיניו (על לחיו של אחד מהם, ח"כ חרות אריה אלטמן, סטר בישיבה פומבית).

אחרי מותו של ז'בוטינסקי, למשל, ביקש פון־וייזל להקים מפלגה חדשה, בשם מפלגת החיילים והפועלים, קיווה שיעלה בידו לגבש שתי שכבות אלה כפי שעשה זאת לנין. הטיוטה למצע המפלגה החדשה הכילה, בין השאר, את הדרישות: „הקמת מלכות ישראל על אדמת ישראל, מושבות עבריות מעבר לים המספיקות לצרכי המולדת והמוני העם," „הגנה על המשפחה העברית", „שרות עבודה לכל צעיר וצעירה", „השתתפות כל החיילים והפועלים בהכנסות האומה" ו„התקרבות לבבות ושיתוף פעולה משקית ותרבותית עם כל קרובינו, ובראש וראשונה עם תושבי הלבנון הגדולה."

28 ימי רעב

אולם בינתיים עלה רעיון גדול בראשו של הדוקטור: בריטניה עסוקה במלחמה, לישוב יש רבבות חיילים מגוייסים בצבא הבריטי. מדוע לא לנצל את המצב?

מכאן התגבשה הצעה: להקים ממשלה זמנית שתקרא לכל החיילים למרוד ולחזור על נשקם לארץ, להקים בה מדינה עברית שתהיה דומיניון באימפריה הבריטית. תקוות פון־וייזל: האנגלים לא יפתחו באש על חיילי דומיניון בריטי, שישאו את דגל האימפריה ואת שם המלך.

את הרעיון הזה פיתח באזני אליעזר ליבנשטיין, כיום ח"כ מפא"י ליבנה, שהיה ידוע כאיש מפא"י קיצוני. הוא הציע לו ארגון כל הדוגלים בה, בני המפלגות הציונות, במועדון בעל אופי תוקפני, מעין העתקה של מועדון היעקובינים שדירבן את המהפכה הצרפתית, תשובתו הריאליסטית של ליבנשטיין, שמעולם לא התלהב לצעדים ססגוניים: ייכנס פון־וייזל למפא"י, ויטיף בה לדעותיו.

נכונותו של פון־וייזל להישאר בתוך האימפריה לא עזרה לו כשנאסר, יחד עם מנהיגים לאומיים אחרים, בשיא מלחמת המחתרת ונכלא בלטרון. אולם גם הפעם בלט בין חבריו: הוא הכריז על שביתת־רעב שתימשך 28 יום, לא הפסיק אותה גם כששוחרר בחפזון על־ידי האנגלים הנבוכים, המשיך בה עד תום היום ה־28.

פגז אחד חנ"ם

איש כזה לא יכול היה לשבת בחיבוק ידיים בימי מלחמת העצמאות. הוא התגייס כמפקד מחלקה לחיל־התותחנים, קיבל לידיו סוללה של „נפוליאונצ'יקים"*. עמדת הסוללה היתה אחת מנקודות־המשיכה של חזית הדרום. אנשי גבעתי היו מצטופפים מסביבה בין פעולה לפעולה, נהנים מן המפקד הקשיש שרבץ על מיטת־שדה מתקפלת, הקשיב לטלפון, קפץ לפתע כדי לשאוג בעברית־גרמנית משעשעת: „פגד אחד חנ"ם** — אאאאש!"

לא מכבר הזמין צה"ל את הדוקטור לכתוב את תולדות חיל־התותחנים — תפקיד שהוא אץ להתמסר לו בתום כל ישיבה בבית־המשפט.

תמימים ישלו את עצמם שאפשר לכלוא אדם כזה בתואר נוקשה, כמו „פאשיסט". אנשים נבונים יותר, יודעים שישנו רק איזם אחד המתאים לד"ר פון־וייזל: „פון־וייזליזם".

---

* „פון" הוא תואר האצולה הנמוך ביותר בגרמניה ואוסטריה. הוא מקביל ל„סר" הבריטי ול„דה" הצרפתי.

* תותחי־שדה, שנקראו כך מפני שלדברי מוציאי־לעז כבר שימשו את נפוליאון הראשון.

** חומר־נפץ־מרסק.

POLAROID SONAR
POLAROID LAND CAMERA
מצלמה על־קולית - לפיתוח בין־רגע.
פולארויד צועדת עוד צעד אחד קדימה ומציגה את פולארויד סונאר - המצלמה עם כיוון מרחק אוטומטי.
כל שעליך לעשות הוא ללחוץ על הדק־המצלמה. תוך אלפית שניה נשלח גל על־קולי מהמצלמה אל נושא הצילום וחוזר ממנו, אל המצלמה. בדרך זאת, העדשה מתמקדת אוטומטית למרחק המדויק.
התמונה תתפתח לנגד עיניך בתוך דקות אחדות: נקיה, חדה, עם מיקוד מושלם.
שיטת המיקוד פועלת גם באפלה גמורה.
סיטונאים ראשיים:
3 י. אקרן בע"מ, נחמני 39 תל־אביב
טלפונים: 625632; 611368.
פולארויד סונאר -
הגל העל־קולי בצילום.
Polaroid
SonarAutoFocus
Instant Cameras
בואנים בלעדיים לישראל:
ליאון דגון
צרכי צילום בע"מ
'POLAROID' is a registered trademark of polaroid corporation,cambridge mass.u.s.a 1979 Polaroid Corporation
אדי מור

האזן ל"מפצח האגוזים" במערכת אקאי ותיווכח שאין לנו אגוז קשה לפיצוח.

ישנן מערכות סטריאו ששמן מגיע לאוזנך חדשות לבקרים.
אך האם הצלילים המגיעים לאוזנך ממערכות אלה, מצדיקים את שמן?
על מנת לקבל את התשובה, אתה חייב לצלול עמוק לתוך עולם הצלילים.

ניקח לדוגמא את טייפ הקסטות.
מה באמת קובע את איכותו? ראשי הטייפ! יצור ראש מעולה מהווה מאז ומתמיד אגוז קשה לפיצוח. אין יצרן סטריאו שאינו מכיר בחשיבות הראשים להעתקה מדויקת של הצליל. אך האם יש עוד יצרן סטריאו לבד מאקאי שיצר ראשים כה מעולים?

ראשי ה- GX של אקאי, מהווים חידוש ראשון מסוגו בעולם. הודות לראשי ה- GX אשר פניהם יצוקים זכוכית קריסטל מלוטשת משיג טייפ הקסטות GXC - 570 D של אקאי, תוצאה דומה להפליא לתוצאה המושגת מטייפ הסלילים של אקאי. קרי - מוסיקה דומה להפליא למוסיקה הנשמעת באולם הקונצרטים.

ה- GXC - 570 D מתעלה לאיכות מדהימה: הוא מציע לך 3 ראשי GX נפרדים, כשכל ראש פועל במערכת עצמאית לחלוטין למחיקה, להקלטה ולהשמעה. כשהמרווח (GAP) עליו עובר הסרט מגיע עד כדי 1 מיקרון.

וזה עוד לא הכל: ל- GXC - 570 D של אקאי. יש בנוסף לראש מעולה גם גוף מעולה המצויד ב-3 מנועים ומערכת מכנית משוכללת השומרת על מתיחות קבועה של סרט ההקלטה על גבי הראשים.

GXC-570D
STEREO CASSETTE DECK

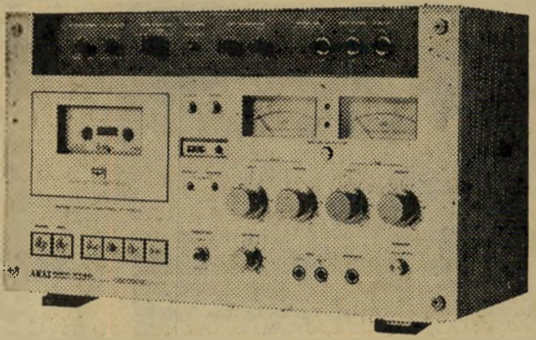

Wow and Flutter: Less than 0.06% WRMS (NAB), Less than 0.17% (DIN 45500).
Frequency Response: 30 Hz to 15,000 Hz (±3dB) using low noise tape.
30 Hz to 16,000 Hz (±3dB) using CrO_2 tape.
30 Hz to 19,000 Hz (±3dB) using Fe-Cr tape.
Distortion: Less than 1% (1,000 Hz "O" VU) using low noise tape.
RC-18 — Remote control unit.

AKAI

שמע בקול האוזן שלך - קח אקאי.

לכבוד אקאי המסגר 70. תל־אביב.
מעונין להבין כיצד התגברתם על אגוז קשה לפיצוח.
נא שילחו לי פרוספקט מפורט

שמי ....

כתובתי ....

אקאי - ת"א. המסגר 70 טל. 30594

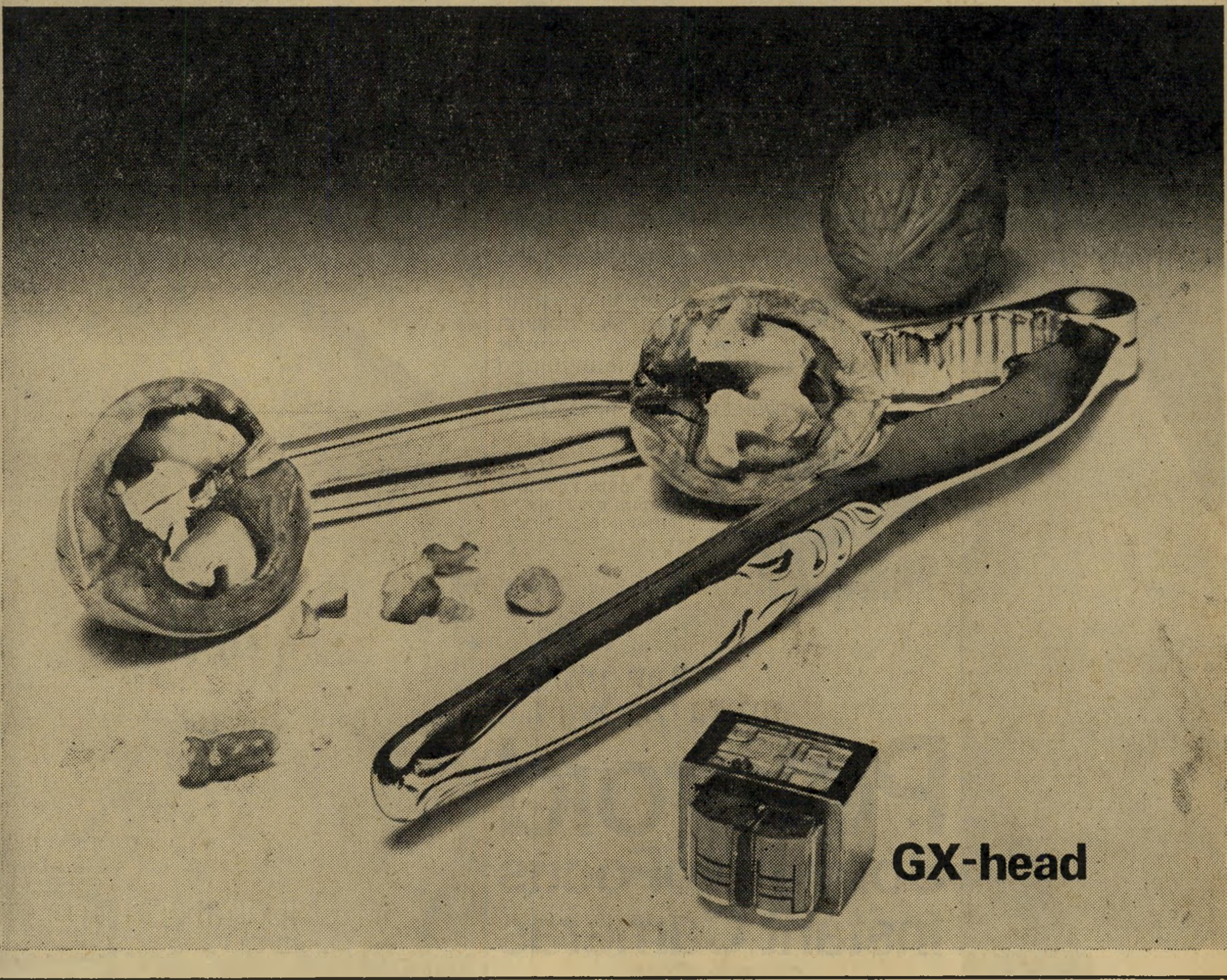

שם

מהפכת הנשים

לכאורה אני מסכים לכל דבריו של אורי אבנרי, במאמרו „וידויו של שוביניסט גברי" (העולם הזה 2161), וביכלל זה גם לכל הזכויות המגיעות לנשים בשטחי החיים השונים, שבהם הן עומדות בקו אחד עם הגברים. אבנרי הציג אומנם את העובדות בצורה מהימנה, אלא שאת הצד האפל של הבעייה הוא לא העלה וכדאי שהוא יואר.

הטענות על קיפוח ואפלייה הן חמניעות כיום את מהפכת הנשים. טענות מסוג זה אינן נופלות בעוצמתן מהגורמים שהביאו לפרוץ מהפכות גדולות בהיסטוריה, החל במהפכה הצרפתית ועד המהפכה הבולשביקית. לכן, מי שהיה רדום עד כה בקשר לרצינותה של מהפכה זו, כדאי שיקיץ.

גל

בבואו לתת דוגמאות לקיפוח משווע הושיב אורי אבנרי את הנשים יחד עם הכושים, היהודים והפלסטינים, בסירת המאבק הכללי נגד הדיכוי. תיתפסות פזיזה זו היא הכללה מסוכנת. הכושים דוכאו באמריקה ובאפריקה מסיבות קולוניאליות, כגון עבדות ועבודה זולה. היהודים דוכאו בעטיין של רגשות אנטישמיים, ואילו גורלם של הפלסטינים לא שפר עליהם בעיקר מסיבות פוליטיות. קצת קשה להבין איך ניתן להשוות את דיכויים של אלה לאפליית הנשים.

אפליית הנשים בתרבות האנושית נובעת מסיבות אחרות. מלבד הכוח הפיסי העדיף, בו בורכו הגברים, שמילא תפקיד נכבד עד לסוף המאה ה־19, הרי שבעיקר היו אלו הדתות המונותיאיסטיות שתרמו את חלקן לאפלייה זו. אבל באה המאה־העשרים ועמה מהפכת הטכנולוגיה והמדעים והיא לא שיפרה את מעמדה של האשה.

כעת, כשרוב אוכלוסיית העולם הפסיק לקיים את צווי אלוה, קשה להשלים עם המשך קיפוח האשה. צריך שיתקבל הכלל „מעמד שווה נותן יחס שווה". אין למנוע מאשה להיות אסטרונאוטית, קצינת־צבא, מדינאית או כל תפקיד אחר שנחשב עד כה גברי בלעדי. אלא שכל זה נשאר עדיין בגדר המאבק הסוציאלי ואין לקשר אותו עם המאבק נגד השיעבוד והדיכוי של העמים. אומנם בשנים עברו, היו שטענו שהאשה נחותה מהגבר מבחינה ביולוגית ונופלת ממנו בשיכלה, אבל לא זה מה שמניע את „השוביניסט הגברי" של היום. הקיפוח ממשיך להתקיים בכוח האנרגיה של המסורת האומרת, שתפקיד האשה הוא להוליד ילדים, להיות עקרת־בית ולספק את תביעות הגבר במיטה.

כדי להילחם בקיפוח יש לעקור מסורת זו מהשורש. אלא שבינתיים נוצרה בעיה חדשה. אחרי מאבקים סוציאליים רבים הגיעה החברה האנושית למצב בו מרבית המדינות המפותחות ו„הנאורות" הן מדינות־סעד. מטרת מדינת הסעד היא לסייע ולשרת את האזרח, כדי שחייו לא יעברו עליו במצוקה ובסבל. אלא מאי? לחמנו להקים מנגנון־סעד אדיר ואחר־כך הלכנו לנוח. אז קם גולם זה עלינו ובמקום לשרת אותנו הפכנו לו עבדים. כולנו, גברים ונשים, עבדי האליל החדש. בדיוק כאן טמונה הסכנה: שמהפכת נשים לא זהירה תקים גולם חדש שיום אחד יקום עלינו לכלותנו.

אני בטוח שהנשים אכן ישיגו את שיוויון הזכויות שלהן. אבל מה הלאה? ייתכן מצב של לאחר הניצחון, שבו ילכו הגברים והנשים יחד לנוח על זרי־הדפנה וימשיכו לסגוד לעגל הזהב המודרני. העבדים של המאה־העשרים, גברים כנשים, לא ישתחררו מהעבדות וכל שאיפתם תהיה איך להאריך עוד ועוד את חייהם המשעממים וחסרי התכלית.

על כן, נשים מהפכניות, מוטב שתגלנה עירנות וזהירות בבואכן לשנות את סדרי־חיינו. עמודנה על המשמר, שמא אינכן אלא נועצות מסמר נוסף בארון־המתים של חרותנו החברתית. תנו לנשים חופש מלא, אבל אל תפסלו ממנו אליל־שקר חדש.

אשר גל, תל־אביב

■ ■ ■

התייחסותי לנושא מאמרו של אבנרי היא ספציפית לשיוויון המינים בארץ, כיוון שהבעיות הספציפיות במדינה משנות את פני הדברים ומעמידות אותם באור אחר.

הנקודה החשובה ביותר לשאלת השיוויון וחיוניותו בארץ, היא העובדה שאצלנו מוטלת חובת השירות־הצבאי בצה"ל על הנשים בדיוק כמו על הגברים. למרות שחלוקת התפקידים בעת השירות־הצבאי שונה, הרי זה למעשה שיוויון בחוק שירות־החובה. ואם חובת השירות־הצבאי מוטלת על שני המינים, מדוע שלא יהיה שיוויון גם במשך השירות?

השאלה העקרונית היא האם ייתכן בכלל שיוויון בין המינים?

אבנרי פתח את מאמרו בציון העובדה כי השוביניזם הגברי קיים עמוק בלב הגברים ומהווה למעשה גזענות. אני מסכימה עמו. אם לא היה הדבר כך, לא היתה קמה התנועה הפמיניסטית, שבראש וראשונה יוצאת נגד השוביניזם הגברי הבלתי מוצדק. אין אני מצדיקה קיצוניות מצידן, המגיעה עד לשינאת גברים, אך מצדיקה אני אותן במאבקן נגד עקרון הגזענות.

יש לטפל בבעיה זו מראשיתה, דהיינו עוד מגיל רך. לשם כך יש להתחיל לפעול במערכת־החינוך המשלבת בחומר לימודיה לגיל הרך למידת סטריאוטיפים, גבריים ונשיים. ספרי־הלימוד בכיתות אל"ף ובי"ת כבר מלמדים את הטף להבדל שבין המינים ולא דווקא מן הבחינה הביולוגית. הם עוסקים בחלוקת התיפקודים „הגבריים" ו„הנשיים" מראש. בספר לכיתה אל"ף נאמר, שאבא הולך לעבודה כדי לפרנס את משפחתו ואמא נשארת בבית כדי לבשל ולנקות. האין זה יעוד „גברי" או „נשי" הקבוע מראש?

אם עוד בגיל הרך לא ילמד הילד להבדיל בין המינים באופן בלתי צודק, הרי שבעתיד לא תהיה הבעייה של קיום המושג „גברי" ו„נשי", מילבד התכונות הטבעיות המאפיינות את שני המינים והנובעות מהמיבנה הביולוגי שלהם.

יעד נוסף בדרך להשגת המטרה הוא ביצוע חוקים מסויימים, העוסקים בשיוויוניות בין המינים, אך אינם מבוצעים בחלקם הגדול. חשיבות רבה ישנה גם לשינויים בחוקים אחרים, שאינם מדברים כלל על שיוויון, כמו החוק הדן בדיני אישות, המפלה מלכתחילה את האשה לרעה מן הגבר.

כידוע תלויים חייה האישיים והפרטיים של האשה במדינה בדת, המפלה אותה לרעה. מכיוון שרוב הציבור בארץ אינו דתי, אין כל הצדקה למדינה להפעיל חוקים דתיים אלה על אזרחיה שכן, זוהי כפייה דתית בלתי מוצדקת. אחרי שנקפיד על ביצוע החוקים הקיימים ושינוי האחרים, רק אז נוכל להתקדם הלאה בהשגת המטרה — השיוויון.

באשר לבעייה איך ישתנה מוסד האמהות בחברה החדשה השיוויונית, תשובתי היא פשוטה: אומנם מדרך הטבע שהאשה היא היולדת, אבל מוסד האמהות אינו קשור דווקא בלידה או בהנקה, אלא בגידול הילדים. לא הייתי קוראת לאמהות „מוסד", כי זהו רגש טבעי שלעולם לא יהיה לגברים. אולם העול של גידול הילדים, המונח כיום בעיקר על כתפי הנשים, יצטרך להיות מחולק עם הגברים. השינויים שהתחוללו כבר כיום, כשהגבר אינו נחשב למפרנס העיקרי או היחיד במישפחה, מעידים על כך שמוסד האמהות אינו דבר טבעי, אלא תפיסה חברתית, שחלות בה תמורות. יש לפעול להחדרת תפיסה חדשה זו כמובנת מאליה בעיני כל הציבור. כל פרט בחברה, החש עצמו כמתקדם, חייב ליטול חלק פעיל בהשגת המטרה של השגת השיוויון בין המינים.

רוויטל צפניה, בני־ברק

■ ■ ■

כאשר קראתי את מאמרו המצויין של אורי אבנרי „וידויו של שוביניסט גברי", נזכרתי שלפני חמש שנים בדיוק, כאשר נודע לי שנבחרתי לייצג במועצת פועלי תל־אביב את התנועה הפוליטית שייצג אורי אבנרי בכנסת השישית והשביעית, היתה גישתי כי יש להביא למודעות החברה את מעמדה האמיתי של האשה. ואכן, כעבור זמן קצר כתבתי מאמר תחת הכותרת „האשה בעיני החברה" או „פאשיזם מיני", אשר פורסם במלואו בבטאון תנועת־הנשים למען חברה מחודשת, ובכתב־העת הפופולארי יותר „את". בחלקו הגדול הוא פורסם גם ב„העולם הזה".

נשאלת השאלה איך הגעתי אני, גבר ממוצע בגיל־הביניים, לגישה מהפכנית זו? ייתכן שהעובדה שהייתי כילד ונער יהודי־פליט, בארצות־הברית של שנות השלושים והארבעים, קורבן לאלימות גופנית ומילולית של נערי השכונה, פיתחה אצלי רגישות לכל קבוצות יצורי־אנוש המקופחים והמופלים לרעה. זה הביא אותי אל הציונות כפיתרון לבעיה־הלאומית של עמנו וזה אשר הביא אותי כבר בגיל צעיר למחנה השלום והשיוויון.

בר־עמי

לדעתי לא ייתכן שלום בלא שיוויון. המפסיד העיקרי מאי ניצול — במובן החיובי של המילה — של כל הפוטנציאל הטמון בכל יצור אנוש, היא החברה האנושית כולה. כאשר תחוש כל אשה ויחוש כל גבר בחברה שהינו שותף מלא לעשייה, תשתפר איכות־החיים של כולנו.

לדעתי, מאמרו של אורי אבנרי, כהצהרה ערב כניסתו מחדש לכנסת כנציג מחנה של"י, הינו תרומה גדולה. הגיע הזמן שבית־המחוקקים של ישראל יחדל לדבר על זכויות־ה א ד ם ויפעל להגשמת זכויות א נ ו ש, כי גם לסמנטיקה הגברית הבלעדית יש השפעה שלילית.

בסיום, הרשו לי להביא לתשומת־לב קוראיכם איגרת שחיברתי באביב אשתקד:

אשה!

האם נשואין הם עסק של בעלות וקניין?

או שותפות בין שני יצורי אנוש אינטליגנטיים?

אם הוא מנצל אותך, משפיל אותך, או הינו הפטיש ואת הסדן: אזי בעל הינו. אך אם הוא מכבד אותך, מעריך אותך, מתחשב בך, אין הוא בעלך אלא אישך.

ובאנגלית אל נדבר על Husband, כי Husbandry פירושו ניהול בהמות. התקופה בה תחשב אשה כבהמה לצורך ניצול, חייבת להסתיים לעולמי עד.

משה בר־עמי, תל־אביב

פורום העולם הזה

נמר של טעויות

במדור „נמר של נייר" („העולם הזה", 2148), טוען דן עומר, כי מדיניות התירגום של כתב־העת „עכשיו", או רמת התירגומים ב„עכשיו", אינן מספקות וכו'. לדעתנו, מהווה ההטחה הבלתי־מנומקת הנ"ל רק פריט אחד במסכת אי־דיוקים, טעויות והטעיות של „נמר של נייר", שמשמש בדרך־כלל את עורכו לא למתן מידע לקוראים, אלא לשם (א) נקמנות בכל כתבי־העת והמוספים הסיפרותיים הרציניים, שדחו את כתבי־היד שלו או אינם מוכנים לראות בו מספר ואינטלקטואל של ממש; (ב) פיאור ורימום של מורו־ורבו למלאכת הסיפורת המגמתית־הקלוקלת, עמוס קינן.

אבל לא באתי לתמוה על בחירת „העולם הזה" במר עומר כעורך למדורו הסיפרותי. זכותו של „העולם הזה" להפקיר את מדוריו השונים בידי כל מי שהוא חפץ ביקרו, ולא רק בידי נמושות „ניאו־כנעניים". באנו להתריע כאן רק על חוסר־היושר שבהתייחסותו המטעה של עומר למדור התירגום ב„עכשיו". חוסר־היושר הזה מתבטא בפשטות בכך, שעומר לא היה מסוגל (ולדעתנו גם לא יהיה מסוגל) לתעד ולהוכיח את האשמותיו בכל הנוגע לתירגומים המרכזיים שב„עכשיו". הוא מטיח הטחות בלי לנמק, תוך זיוף מצב הדברים הממשי. למשל, ב„עכשיו" פורסמו תירגומים נפלאים של אלזה לסקר־שילר, מפרי עטו של יהודה עמיחי. האם יעז עומר לפסול תירגומים אלה? ב„עכשיו" פורסמו תירגומים נפלאים של אודן, פרי עטו של נתן זך. מה דעתו עליהם?

בחוברות „עכשיו" האחרונות פורסמו תירגומים קלאסיים של ד"ר ישעיהו אוסטריגן, מתרגם „מאה שנות בדידות" של מארקס, מתוך „סתיו של אותו הסופר וכן תירגומי יורם ברונובסקי ואחרים, מהקלאסיקה הרומית. האם פוסל עומר תירגומים אלה, ואם כן מדוע? ומה דעתו על התירגום המפעים של פרופ' אריה זקס לשירי ג'ון ברימן? ומה דעתו על תירגומי טראקל של פרופ' דן מירון, על תירגומי צ'רלס אולסון והילדה דוליטל מא תא. ארנון? והאם גם תירגומי אטילה יוז'ף של מ. אבי־שאול ותירגום פרק מ„ד"ר פאוסטוס" של תומאס מאן, מאת אותו המתרגם, פסולים בעיניו? אולי גרועים בעיניו התירגומים של התמורניזם הסלאבי שהופיעו ב„עכשיו" (שולץ וגומרוביץ', הרברט ורוז'ביץ)? או שמא הוא ביקורתי באשר לתירגומי ייטס של מנחם ברינקר ועזה צבי? או שמא יצא זעמו על תירגומי מאריאן מור של ארנון ורוזן? או על תירגומי חיים פסח? או על תרגומי אורי ברנשטיין, מתוך יצירות סאן־ז'אן פרס, תרגומי קאמינגס של ויזלטיר או תירגום קאוואפי של דינה הכט? או אולי תירגומי רילקה של הנעמי ושביט ותירגומי פרופ' ששון סומך מן השירה הערבית אינם נראים לו? או אולי הוא נגד תירגום גוגול של טסלר המנוח? או אולי הוא במייוחד נגד תירגומי דילן תומאס של שבתאי ווינפלד?

■ ■ ■

בסיכומו של דבר: אנו מזמינים את עומר להתייחס לכל התירגומים המרכזיים ב„עכשיו" שהזכרנו. אל ישתמט מכך. קודם־כל ירים־נא את הכפפה שאנו מטילים בפניו. לאחר שירים את הכפפה הזאת מזמינים אנו אותו להתייחס גם לתירגומים אחרים ב„עכשיו". לתשובתו על האתגר הנ"ל נצפה בסקרנות.

יוסף עילם, מערכת „עכשיו", ירושלים

מערכת SG-320 X.

שילוב יוצא דופן של ביצועים מרשימים, עיצוב אלגנטי והפעלה קלה, עם היתרון הבלעדי של שרפ:

New APSS.
Auto Program Search System

SG-320 X מציעה לך שפע אפשרויות האזנה והקלטה באיכות שלא ידעת כמוה. יחד עם זאת הפעלתה קלה ופשוטה הודות לטכנולוגיה מתקדמת שהושקעה בה ועזרי הבקרה המתוחכמים שלה.
הוסף לזה את מנגנון ה-APSS המאפשר לך לאתר על סרט ההקלטה את הנעימה האהובה עליך בלחיצת כפתור...
כל כך הרבה תמצא רק במערכת מושלמת זו של שרפ.

את ה-SG-320 X ואת כל מוצרי האיכות של שרפ תוכל לראות לשמוע ולקנות בשק"ם. במשביר המרכזי. בכל־בו שלום. במשביר לצרכן. בש.א.ל. ובחנויות המובחרות למכשירי חשמל.

המכירה גם לעולים חדשים.

מערכת SG-320 X כוללת
מקלט-מגבר סטריאו
רב עוצמה (2 x 27w)
בעל 4 גלים MW / SW_1 / SW_2 / FM.
בעל תחום תדרים רחב.
טייפ־דק סטריאו משוכלל
פטיפון סמי אוטומטי מעולה.
זוג רמקולים 2-way

SHARP

SHARP

שרפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

יבואן: אסמגו בע"מ ירושלים, טלפון: 02-533817 הפצה: סלון טוקיו, אלנבי 53 ת"א. טל: 03-283770 בי-ם: אור, יבוא והפצה דרך בית לחם 60, טל: 02-719447. אולם תצוגה מרכזי בית שרפ - סלון טוקיו אלנבי 66

א.ק.ג.

המשך הדו"ח על הכנסותיהם האמיתיות ורכושם
של כל 120 חברי הכנסת התשיעית

הח"כים: ממה הם חיים באמת?

כאשר מאשימים את חברי־הכנסת של הקואליציה בכך, שמאז הבחירות האחרונות יש נגיעה אישית בין תפקידי ח"כים או שרים לבין עסקיהם הפרטיים, הם עונים מייד: ובשילטון המערך לא היו?

התשובה היא, כמובן, כן. אך השאלה השנייה היא: באיזו מידה ומהו סוג הנגיעה האישית? עד לבחירות האחרונות היו תופעות של לובי של חברי־כנסת, בנושאים כלליים־ציבוריים. היה הלובי החקלאי, היה הלובי הקיבוצי והיו סוגים של לובי בבעיות אד־הוק, כאשר דנו בתקציבי תנועות הנוער, למשל. אולם התופעות של נגיעה עיסקית־אישית היו חריגות ביותר עד לבחירות האחרונות, אם כי אין ספק כי גם לפני בחירות אלה היו חברי־כנסת רבים שהרוויחו הון עתק בעסקיהם הפרטיים בזכות העובדה שהיו חברי־כנסת.

עד כה היה מקובל כי חבר־כנסת שברשותו עסק פרטי, לא ישתתף בדיוני הוועדה שבה הוא חבר, כאשר היא דנה בנושא שיש לו נגיעה לתחום שאליו קשור העסק הפרטי שלו. עתה נפרצו כל הסכרים.

הדוגמה הבולטת ביותר היא החווה של שר־החקלאות אריק שרון. אין שר המשפיע על ריווחי החוות הפרטיות בארץ יותר מאשר שר־החקלאות. שר־החקלאות הוא אריק שרון, שהוא בעל חווה פרטית בעצמו. בעזרת ראש־הממשלה וחברי־הממשלה כולם, בעט שרון ורמס, את המלצות ועדת אשר, וסרב להיפטר מהחווה שלו או להתפטר מתפקידו כשר־החקלאות — זאת, בעזות מצח, תוך ציפצוף ארוך על דעת־הקהל.

הממשלה ואריק שרון אפילו לא התפתלו. הם עשו זאת בריש גלי. זו הגישה של הליכוד בכלל: לעשות דברים שאין להתגאות בהם בגלוי, תוך זילזול בביקורת הציבורית. כאשר דנו ועדת־הכספים של הכנסת ומישרד־התחבורה באישור רכישת 1800 משאיות מחוץ־לארץ, באשראי ממשלתי, כדי לשבור את מונופול שני המיפעלים להרכבת משאיות בארץ, רכב אשדוד ורכב נצרת, המתה הכנסת מאנשי חרות שבאו לדאוג לביטול העיסקה. אחד הבעלים של חברת רכב אשדוד הוא יוסף („יוסקה") קרמרמן, מי שהיה חבר־כנסת של חרות, מארגן קרן תל־חי וידיד קרוב של מנחם בגין. הוא גייס לעזרתו את חברי־הכנסת של הליכוד, הן בוועדת־הכספים והן במיסדרונות הכנסת ובמיזנון שלה.

לוועדת־הכספים של הכנסת יש ועדת מישנה קבועה לענייני מכס ומס קניה.

הנשים העניות בכנסת

בראש הוועדה עומד ח"כ חיים קאופמן, שהוא יבואן אדיר (העולם הזה 2162). קאופמן טוען כי אין כל נגיעה אישית להכרעותיו בוועדה. אך גם כך בעצם ישיבתו בראשות ועדה זו יש טעם לפגם.

ח"כ יגאל כהן־אורגד הוא מרכז סיעת הליכוד בוועדת־הכספים של הכנסת. לח"כ כהן־אורגד יש מישרד לייעוץ ותיכנון כלכלי, הנותן שירותים גם למישרדי הממשלה. הסתירה ברורה, אפילו אם אין ח"כ כהן־אורגד מנצל את תפקידו הממלכתי לעסקים פרטיים: האיש שמונה על־ידי המדינה לפקח על פעולות הממשלה, בוועדת הכספים, הוא האיש שמספק לממשלה שירותי יעוץ ותיכנון.

דוגמה נוספת היא ח"כ אהוד אולמרט. כבר התברר שאולמרט חתם בתוארו כח"כ, במקום כעורך־דין, על פרוספקט עיסקי־פרטי. אחר־כך התפוצצה פרשת העסקתו של אולמרט כעורך־הדין של אגד, בעוד שהוא יושב בוועדת־הכספים. הנגיעה ישירה, משום שאגד מתפרנס מוועדת־הכספים, באמצעות הסובסידיות, יותר ממכירת כרטיסי הנסיעה.

ח"כ שלמה אליהו מהדימוקרטים אפילו לא טרח להכחיש את מעורבותו הישירה בנושאים פרלמנטריים, כדי להגדיל את הכנסתו האישית. כאשר דנה הוועדה על חוק פסיקת ריבית, ועל זכותו של שופט לפסוק ריבית והצמדה על עיכוב של חברת־ביטוח בתשלום ניזקי המבוטח, היה אליהו פעיל ביותר במילחמה נגד חוק זה. שלמה אליהו הוא בעליה של חברת־הביטוח אליהו.

דוגמה שאינה כה משמעותית מהבחינה הכספית, אך מצביעה על התערבות חברי־הכנסת בנושאים הממלכתיים לטובת ענייניהם האישיים בלטה כאשר ביקשה הנהלת רכבת ישראל מוועדת־הכספים לאשר לה העלאת אגרות. אז נלחם ח"כ פסח („פייסי") גרופר בשצף קצף נגד הרכבת ונימוקו עימו: הרכבות חצי־אקספרס ורכבות האקספרס אינן עוצרות בעיירת מגוריו — עתלית.

ח"כ דורון

אנציקלופדיה בריטניקה

גאולה כהן: ✶ משלמת באוטובוס

דוגמה נדירה לצניעות של חברת־כנסת היא ח"כ הליכוד גאולה כהן.

ח"כ גאולה כהן

משלמת באוטובוס

לכהן אין כל הכנסות נוספות מלבד המשכורת שאותה היא מקבלת מהכנסת, אולם הוצאותיה מרובות, בגלל עיסוקיה הפוליטיים. כהן התגוררה במשך שנים רבות בדירה־מרתף קטנה ברחוב בזל בתל־אביב. אחרי שנפטר בעלה, שממנו התגרשה קודם לכן, ובסמיכות זמנים לפטירת בנה, שהיה חולה במשך שנים רבות, קיבלה כהן פיצויים ובהם רכשה דירה מרווחת יותר ברחוב עמק ברכה, בנחלת־יצחק, תל־אביב. גם אז נזקקה להנחה גדולה של הקבלן חיים בוצ'קו, איש לח"י לשעבר ומידידיה של כהן, ולהלוואה מבנק.

לכהן מכונית אלפא רומיאו ישנה. את המכונית רכשה ללא מיסים, על שמו של בנה החולה, שנפטר בינתיים. בשבוע ה־אבל אחרי פטירת בנה, שלחה כהן מיכתב למכס ובו דיווחה על מות הבן ושאלה מה לעשות עם המכונית. תשובת המכס היתה, כי היא רשאית להחזיק בה עד שתחליט למכור אותה, ואז יהיה עליה לשלם את מלוא המיסים והמכסים. כהן אינה יכולה למכור את המכונית, שאחזקתה יקרה מאד, בעיקר בגלל תיקונים. לכן היא מרבה לנסוע באוטובוסים.

למרות שחברי־הכנסת, פטורים על פי החוק מתשלום דמי נסיעה באוטובוס וברכבת, ח"כ כהן משלמת עבור דמי הנסיעה: „אני מתביישת להוציא את תעודת חבר־הכנסת שלי, כדי לא לשלם עבור כרטיס," היא מסבירה.

מלבד משכורתה כחברת־כנסת, מקבלת גאולה כהן 2,500 לירות בחודש שכר־דירה, עבור דירתה ברחוב בזל בתל־אביב. בסכום זה משלם בנה, צחי, הסמוך על שולחנה, את חלקו בתשלום שכר־דירה בדירת הסטודנטים בירושלים. צחי לומד באוניברסיטה העברית.

כהן פעילה מאד בתנועת ארץ־ישראל השלמה. היא מרצה כ־20 הרצאות בחודש בכל רחבי הארץ. אולם, בעוד שחברי־כנסת מסויימים הפכו הרצאות אלה הכנסה נוספת ומכובדת ביותר, כשחלקם מקבלים כ־4,000 לירות להרצאה, אין כהן מסכימה לקבל שכר עבור הרצאותיה. „אני מדברת על אהבת ארץ־ישראל, אז מה אתם רוצים, שאני אקח כסף בשביל אהבת ארץ־ישראל?" בהרצאות אלה כרוכות הוצאות מרובות שאותן משלמת כהן מכיסה.

עד לפני חודשים אחדים קיבלה ח"כ כהן הוצאות דלק ואש"ל מהמידרשה הלאומית על שם אריה בן־אליעזר, שבראשה היא עומדת. אולם אחרי שנתגלע קרע בינה לבין ראשי מיפלגתה, חרות, הופסק תשלום ההוצאות, מתוך מגמה לדחוק אותה מראשות המידרשה. עתה משלמת כהן מכיסה את כל הוצאותיה האישיות הכרוכות בעבודתה במידרשה.

גאולה כהן היא חברת־הכנסת היחידה שאינה משתמשת בשירותי דואר הכנסת, עבור מיכתביה האישיים ועבור החומר הפוליטי הרב, שהיא שולחת במיסגרת עבודתה למען ארץ־ישראל השלמה. „הכנסת צריכה לשלם את הדואר הקשור בעבודתי כחברת־כנסת, ולא עבור הדואר האישי שלי או עבור הדואר של ההשקפות הפוליטיות שלי," היא מסבירה.

למרות כל אלה הצליחה גאולה כהן לחסוך מעט כסף. ברשותה חשבון עצמה שבו כ־50 אלף לירות, ועל שמו של בנה חשבון עצמה נוסף, שבו כ־100 אלף ל"י.

אורה נמיר: ✶ פנסיה של שר

חברת־הכנסת של המערך ויושבת־ראש ועדת החינוך של הכנסת, אורה נמיר, מתגוררת בדירה בת שלושה חד־

החי"כים: מה הם חיים באמת?

(המשך מעמוד 15)

רים, ששיטחה 100 מטר מרובע, באחד האיזורים הטובים של תל־אביב, ברחוב בארי. הדירה אינה גדולה, אך מושקע בה טעם טוב הנערך על־ידי ידידיה. נמיר נוהגת במכונית סובארו 1600 חדשה. עד כה נהגה במכונית פולקסוואגן. כאשר ביקשה להחליף אותה בסובארו, נאלצה לקחת הלוואה בגובה של 45 אלף לירות מקופת עובדי המדינה, יהב.

לנמיר אין חשבון הוצאות נוסף. גם כשעבדה בנעמת, נוסף לתפקידה כחברת־כנסת, סרבה לקבל הוצאות אישיות מ־נעמת. לדעתה: „הדוגמה האישית של איש הציבור היא הנכס החשוב ביותר שיש לו.״

אולם לנמיר הכנסה נוספת בגובה של 6,000 לירות, חלק מפנסיה כרעיית שר לשעבר. בעלה, מרדכי נמיר, היה שר בממשלת ישראל ואשתו זכאית לפנסיה, שבאחרונה, עם העלאת שכר השרים, עלתה אף היא בשיעור ניכר. אולם בגלל שנמיר נחשבת כעובדת מדינה, אין היא מקבלת את מלוא הפנסיה, אלא רק חלק קטן ממנה. לו עבדה בסקטור הפרטי, היתה הפנסיה שלה, כאשת שר, גבוהה יותר מהמשכורת שהיא מקבלת כיום מהכנסת.

במשך שנים רבות לא היה לנמיר כל חשבון חיסכון בבנקים. היא אף חייבת מדי חודש בחודשו כמה אלפי לירות ל־בנק עבור „אובר־דרפט״, אם כי באחרונה, אחרי שהועלה שכר חברי־הכנסת במידה ניכרת, הורתה לבנק שלה להפריש לחשבון חיסכון 3,000 לירות מדי חודש. „בקיץ אני רוצה לנסוע לטיול ב־חוץ־לארץ,״ סיפרה.

אברהם כץ עוז: 5,500 לחליפה

ח"כ אברהם כץ עוז הוא בנם של בעל חנות למוצרי חשמל בתל־אביב ושל הציירת ציונה תג׳ר. הוא עצמו בחר בחיי קיבוץ.

ח"כ נמיר
פנסיה של שר

כץ־עוז נכנס לכנסת כשליח איחוד ה־קבוצות והקיבוצים שאליו שייך קיבוצו, נחל עוז. את משכורתו כחבר־הכנסת הוא מעביר לגיזברות המשק, ומקבל מגיזבר האיחוד סך של 4,000 לירות בחודש עבור הוצאות קטנות. את כל השאר — ביגוד, מזון, דיור, חינוך לילדיו ואפילו סיגריות — הוא מקבל, כמובן, מקיבוצו.

כץ־עוז אינו רק חבר־כנסת, אלא גם מרכז אגף האירגון של מיפלגת העבודה, גם זאת כשליח האיחוד. לרשותו עומדת מכונית אסקורט חדישה, ופינקס תלושי־דלק שבאמצעותו הוא יכול לקבל דלק ללא הגבלה. כמו כן משלם האיחוד את הוצאות האש״ל האחרות של כץ־עוז, ב־מיסגרת עבודתו במיפלגת העבודה.

בירושלים הוא מתגורר בהילטון או ב־הולילנד, ואין הוא צריך, אלא לחתום על החשבונות, הנשלחים ישירות לכנסת. אולם כאשר יש לכץ־עוז הוצאות חריגות, מכסה אותן התנועה. כאשר נכנס לכנסת, היה צריך מיקטורן וקיבל הקצבה של 5,500 לירות.

כץ־עוז טוען שהוא אדם עשיר. „אם אני עוזב היום את המשק, אני מקבל פיצויי פרישה בשיעור של רבע מיליון לירות.״

יגאל כהן: מיליונר בחובות

ח"כ יגאל כהן מלעם, פלג שוסטק, הוא בעל משק משגשג במושב תל־עדשים. ליגאל כהן שני בתים במושב ושטח אדמה של 100 דונם שבו הוא מגדל הודים לבשר, גידולי שלחין, עגבניות ל־תעשיה, סלק סוכר, בצל ודלעת. עד שנכ־נס לכנסת היה לו גם משק פרות ומשק של הודים לרבייה, אולם אלה דורשים טיפול יומיומי וכהן חיסל אותם.

כהן מפרנס שבע נפשות: אשתו, ארבעת ילדיו, אביו ואמו החורגת. אחיו, המתגורר בעפולה, עוזר לו בעבודות ה־משק, מאז שהוא מכהן כחבר־כנסת.

ערך רכושו של כהן נאמד בכמה מיליו־ני לירות, אולם הוא חייב למושב כ־230 אלף לירות. כהן אינו מודאג מחוב זה והוא יודע כי זהו חוב עונתי בלבד, וכי יכסה אותו תוך חודשים אחדים מתוצרת המשק שלו.

כהן נוהג במכונית סאאב 1972. בתפקי־דו כיושב־ראש מחלקת ההתיישבות של הליכוד הוא מקבל הוצאות דלק ואש״ל, המתווספים להוצאות הדלק והאש״ל שאו־תם הוא מקבל מהכנסת.

ח"כ שילנסקי
וילה ובלי חשמל

דב שילנסקי: ממעברה לווילה

ח"כ חרות, דב שילנסקי, מתגורר עם אשתו שאינה עובדת, בווילה יפהפיה וגדולה ברמת־חן, אשר שווייה מו־ערך היום בכמה מיליוני לירות. שילנסקי טוען כי הווילה עלתה לו זול יחסית, מפני שהוא לא שכר קבלן, אלא רק בעלי מיק־צוע, כדי שיבנו אותה. שילנסקי מודה כי הווילה ברמת־חן גדולה מצרכיו. שני בניו, אחד לומד רפואה וטרינרית באיטליה, והשני לומד מישפטים בירושלים, אינם מת־גוררים בבית ההורים.

שילנסקי הגיע לארץ עם אלטלנה. היה זה ירח הדבש שלו. לפני שעלה עם אשתו על האוניה, הם נישאו בברלין. כשהגיע לארץ עבר להתגורר במעברה בחולון, בין בת־ים ליפו. שם התגור במשך ארבע שנים בלי חשמל. אחר־כך „התעשר״ ועבר לגור בדירת מרתף בת חדר וחצי בפרבר של יד־אליהו בתל־אביב.

שילנסקי התחיל את לימודי המישפטים שלו כאשר ישב בבית־הסוהר. שמואל תמיר, מי שמכהן היום כשר־המישפטים היה אז עורך־הדין של שילנסקי, ושלח לו סיפרי לימוד־מישפטים. כאשר השתחרר מבית־הסוהר התחיל ללמוד מישפטים ב־שלוחה התל־אביבית של האוניברסיטה העברית בירושלים, ומייד אחרי שגמר את הלימודים החל בפרקטיקה מישפטית.

עד שנכנס לכנסת, היה שילנסקי אחד מעורכי־הדין העשירים בארץ. את מצבו הוא מגדיר: „אני איש אמיד, למעלה מהממוצע.״ במישרדו העסיק שני עורכי־דין שכירים, מלבד צוות העזר וצוות המז־כירות, וגרף לעצמו הון רב. כאשר נכנס לכנסת, הכניס לשותפות את שני עורכי־הדין השכירים שעבדו אצלו.

גם לפני שהיה חבר־כנסת, היה שילנסקי מקובל כעורך־הדין של חברי האצ״ל לש־עבר ושל חברי חרות. את מישרדו, ברחוב מאנה 1 בתל־אביב, שכר שילנסקי בדמי־מפתח. כיום המישרד שווה כמה מיליוני לירות.

שילנסקי נוהג במכונית רנו 16. לדב־ריו, אין לו כימעט חסכונות, מפני שאת כל כספו הוציא בעת האחרונה לבניית הווילה ברמת־חן. אולם לשילנסקי בכל זאת יש חשבונות חיסכון, ביניהם בתוכ־נית כוח כפליים.

שרה דורון: המשכורת כקניפל

ח"כ חרות, שרה דורון, דורשת להפריד בין הכנסותיה לבין הכנסות בעלה, אהרון דורון, שהוא אחד מעשירי האדריכלים בארץ. בני הזוג מתגוררים ברחוב דויד המלך 57 בתל־אביב, באחד מארבעת המיגדלים המאכלסים דירות יוקרה שלייד בית־החולים איכילוב.

דורון מסרבת לגלות מה גודל הכנסותיו של בעלה, העובד כאדריכל עצמאי, וכן אינה מוכנה לגלות מה הם החסכונות של בני הזוג. אך היא מאשרת שהכנסות הבעל גבוהות והחסכונות רבים. „אני מעשנת דובק־פילטר, אבל אני יודעת שאם אני ארצה לעבור לסיגריה יקרה יותר, כמו טיים, יהיה לי את הכסף לכך, וזה מספיק לי.״

בעלה של שרה דורון אינו נזקק למש־כורתה מהכנסת לפרנסת המישפחה. „ה־משכורת שלי היא הקניפל שלי ואני מש־תמשת בה כדי לקנות מתנות לנכדים שלי. רק עכשיו קניתי להם אנציקלופדיה בריטניקה,״ מספרת דורון.

שרה דורון אינה נוהגת, אך לרשות ה־מישפחה פורד 1972 גדולה.

שפיק אסעד: בית קומותיים

אחד משלושת חברי־הכנסת ה־דרוזים, שפיק אסעד, הוא חבר־הכנסת דרוזי הפרטי של ייגאל ידין בדמוקרא־טים. שפיק אסעד אינו אהוד במיגזר ה־דרוזי, ובעיקר לא על־ידי העסקנים הדרו־זים. בתפקידיו הקודמים, כמזכיר מועצת פועלי בית ג׳ן, מקום מגוריו, ואחר־כך כראש המועצה המקומית, הצליח אסעד לעבור כמה מיפלגות, כימעט כמו חבר מיפלגתו האחר, שמואל תמיר, ולא רכש לו מעריצים רבים.

אסעד הוא עשיר מופלג. יש לו בית בן שתי קומות על שטח של 150 מטרים, שבו הוא מתגורר עם אשתו ותשעת יל־דיו. מישפחתו היא אחת המישפחות העשי־רות בבית ג׳ן ובידיה מאות דונמים של אדמה חקלאית. על שמו של אסעד רשו־מים יותר מ־30 דונמים מהנחלה המישפח־תית, שבהם הוא מגדל שזיפים ותפוחי־עץ.

אסעד מסרב לספר על גודל חסכונותיו, אולם הכל יודעים כי הם גדולים. למרות זאת עובדת אחת מבנותיו של אסעד, ג׳ו־הרה, כתופרת. אסעד נוהג במכונית סו־בארו 1600 חדשה.

ח"כ ברעם
עבודה רבה

ח"כ כוהן
שבע נפשות

עוזי ברעם: האשה הועברה

ח"כ המערך, עוזי ברעם, בנו של מי שהיה במשך שנים רבות שר, משה ברעם, קיבל אולי ירושה של כבוד מאביו, אך לא ירושה כספית. אביו של עוזי היה כל חייו איש־ציבור. ברעם מתגורר בבית־הכרם בירושלים, בדירה בת שלושה וחצי חדרים, השווה כיום יותר מ־2.5 מיליון לירות. אשתו של ברעם, רותי, עבדה ב־משך שנים רבות כמנהלת לישכת שר־התיקשורת, אולם כאשר עבר מישרד זה לידיו של השר יצחק מודעי, הועברה רותי לעבוד בלישכת דובר המישרד. היא מביאה הביתה משכורת של כ־9,000 ל״י בחודש.

ברעם, סוציולוג במיקצועו, אינו עובד, לדבריו, בכל עבודה אחרת מלבד זו של הכנסת והמיפלגה. מיפלגת העבודה העמי־דה לרשותו מישרד ועוזר אישי מיוחד, חגי אפרת, המלווה אותו לכל מקום.

במשך שנים רבות נהג ברעם לשפר את משכורתו בעזרת הרצאות בשכר. אולם מאז המהפך הפסיק זאת. „העבודה רבה מדי,״ הוא טוען. תוספת בת כמה מאות לירות היא שכר־הסופרים שהוא מקבל תמורת המאמרים שהוא כותב באופן בל־תי סדיר לעיתונים. ברעם נוהג במכונית פיג׳ו 404 משנת 1973. וחסכונותיו בניירות ערך מגיעים לכ־30 אלף לירות.

בחר לך
אחת מהן...
בית האופנה למבינים.
ת"א דיזנגוף 128 3 קומות אופנה
הילטון ירושלים

תה אמיתי זה ויסוצקי.
כבר 130 שנה.
130
aroyo-barel

לפני 25 שנה רעשה הארץ סביב פרשות של האזנות־סתר - מאז נפסק הרעש, אך כל אחד יכול היה להאזין לכל אחד - עכשיו הושמעו טענות חמורות על ציתות והאזנות סתר מטעם המשטרה ומוסדות הבטחון לאישים פוליטיים ופליליים

„העולם הזה", נובמבר 1957

מי מאזין למי?

חוק האזנת־סתר, שאותו הגיש שר־המישפטים שמואל תמיר בשם הממשלה, עורר דיון נוקב בוועדת חוקה־חוק־ומישפט של הכנסת. בדיון, שאליו מוזמנים נציגי המישטרה, שירות־הביטחון הכללי, מישפטנים, שופטים ואנשי מיקצוע, נחשפה מסכת רחבה של האזנת־סתר. יתכן שהאזנות אלה היו חוקיות, אולם הן נוגדות את המוסר הציבורי ואת אשיות הדימוקרטיה.

בפני ועדת חוקה־חוק־ומישפט הצהירו שני נציגי מישטרת ישראל ראש מחלקת חקירות מייוחדות של המטה הארצי, תת־ניצב רפאל יעקובי, והיועצת המישפטית של המישטרה, חנה הירש, כי מספר האזנות הסתר שאותן עורכת המישטרה הוא קטן. לדבריהם ערכה המישטרה בשנה שעברה האזנות־סתר רק ב־70 מיקרים, תמיד כאשר היה חשד שהאיש המצותת הוא עבריין, כמו כן הצהירו שני הנציגים הבכירים של המישטרה, כי מעולם לא נערכה האזנה לשיחה בין עורך־דין ללקוחו.

שבוע לאחר שמסרו הצהרות אלה, הוכח כי אינן נכונות וכי אנשי מישטרה אלה הוטעו על־ידי קציני מישטרה אחרים, או שיקרו. ח"כ הליכוד דב שילנסקי, שישב בעצמו בבית־כלא, הבטיח להביא רשימה של הקלטות, שבהן הוקלטו או צותתו עורכי־דין בעת שנפגשו עם לקוחותיהם. ח"כ המערך משה שחל, עורך־דין במיקצועו, קיבל את אישורו של קצין הכנסת להכניס למישכן רשם־קול. אחר כך, בישיבת הוועדה, השמיע הקלטה שאותה ערכה המישטרה אצל מי שהיה ראש עיריית חיפה, ירוחם צייזל, בעת שכיהן עדיין כראש עיר.

ההקלטה נערכה על־ידי שני קציני מישטרה ממחלקתו של תת־ניצב בנימין זיגל, רמי זולטר ואברהם בן־משה. בתחילתה נשמע המישפט: „הקלטה שנערכה על־ידי זולטר ובן־משה בלישכת ראש עיריית חיפה, בתאריך..." בהמשך ההקלטה התברר כי קציני המישטרה ניסו להפיל בפח את ראש עיריית חיפה ולגרור אותו להאשמה עצמית.

הטרנזיסטור והמצית

מבלי להתייחס לתוכן ההקלטה, שהוא בחזקת סוב־יודיצה — ההקלטה נערכה במיסגרת חקירות המישטרה בפרשת בית הלוחם בחיפה — אין ספק שהמישטרה לא הקפידה על שמירת העקרונות שהיא טוענת כי הם מנחים אותה בהקלטות סתר. המשתתפים בישיבה החיפאית, מלבד קציני המישטרה וראש העיר: עורך־הדין הוותיק והמפורסם נפתלי ליפשיץ, היועץ המישפטי של העירייה עורך־הדין יעקוב ריבלין, ומהנדס העיר שימחה שמבץ, שניכנס לתפקידו רק חודש ימים קודם לכן. אף אחד מהמשתתפים בישיבה לא היה חשוד, גם על פי גירסת המישטרה.

אולם לא היתה זו הפרשה היחידה שהעלה חבר־הכנסת שחל. הח"כ ייצג בזמנו, כעורך־דין, כמה חשודים, אשר בסופו של דבר התברר כי החשדתם על־ידי המישטרה היתה טעות מישטרתית, מה שנקרא בז'רגון המישטרתי „פאשלה". על אלה נימנים עצורי ועד העובדים של חברת צי"ם, שבסופו של מסע פירסום עצמי של המישטרה התברר שהבאתם לבית־המישפט היתה איוולת.

לשחל קשרים הדוקים ביותר עם צמרת מישטרת חיפה, קשרים שאינם תמיד על רקע ידידותי. לפני כמה חודשים פגש סגן ניצב אברהם צמרת, ראש מחלקת החקירות במישטרת חיפה ומי שהתפרסם ככישלון בפרשת רצח החיילת רחל הלר, את עורך־דין טיסה בן־ישראל, שותפו של שחל במישרד עורכי־הדין. הקצין התפאר בפניו, כי „אני יודע כל מה שמדברים אצלכם במישרד." צמרת נתן לבן־ישראל כמה דוגמות של דברים שהוא יודע. לאחר שיחזור, שנערך במישרד בין שני עורכי־הדין, הסיקו כי המידע יכול היה להגיע לצמרת רק באמצעות האזנה לשיחות הטלפון במישרד. שחל שלח מיכתב תלונה חריף ביותר למפכ"ל המישטרה, רב־ניצב חיים תבורי. בעיקבות המיכתב הכחיש צמרת בחצי פה את אשר אמר לבן־ישראל והתנצל על רברבנותו. לגופו של עניין נמסר לשחל, כי המישטרה אינה מאזינה לטלפון שלו.

שבועות ספורים אחר כך נערכה פריצה משונה ביותר למישרד עורכי־הדין של שחל, ברחוב נורדאו בחיפה. מהמישרד נגנבו טרנזיסטור גדול ומצית. אולם בדיקה שאותה ערכו עובדי המישרד גילתה, כי איש לא היה מעוניין בטרנזיסטור ובמצית. הם נלקחו לשם הסוואה. לעומת זאת התגלה, כי מכשירי הטלפון במישרד טופלו, כי בתיקים נערך חיטוט סודי, וכי מיסמכים רבים נעלמו. המישטרה לא הצליחה, כמובן, ללכוד את הפורצים, ואיש אינו יכול להוכיח בינתיים כי המישטרה היא שביצעה את הפריצה.

חובת הדיווח

אילם לפחות בעניין ההקלטה במישרדו של ראש העיר חלה תזוזה מסויימת. שני קציני המישטרה, שהיו נוכחים בישיבת ועדת החוקה של הכנסת לא יכלו להגיב בו במקום על ההקלטה. הם כה נדהמו, עד שהמילים נעתקו מפיהם. לבסוף גימגמו: „אנחנו לא יודעים דבר, צריכים לבדוק את זה."

שר־הפנים, הממונה על המישטרה, הד"ר יוסף בורג, שקיבל דיווח על ההקלטה, הורה למפכ"ל להעמיד לדין את שני הקצינים שערכו את ההקלטה בניגוד לתקנות. אולם נראה כי אלה לא יובאו לדין. הם וחבריהם איימו כי אם יועמדו לדין, יתפטרו מהשירות המישטרתי ומחלקתו

מתלונן שחל
לח"כ אסור

חוקר זיגל
אצל ראש־העיר מותר

מי מאזין למי?

(המשך מעמוד 19)

של זיגל תישאר ללא כוח אדם. בשבוע הבא, כשיופיעו קציני המישטרה בפני ועדת החוקה ויצטרכו להסביר את עניין ההקלטה, הם יענו בוודאי כי הנושא הוא סוב־יודיצה, לכן אין הם רשאים לדון בו ולהגיב עליו. טענה זו אינה תופסת, כמובן, בגלל שתי סיבות: ראשית, איש לא התייחס לתוכן ההקלטה, אלא רק לעובדה שהיא בוצעה. ושנית, כללי הסוב־יודיצה לא חלו מעולם על עבודת הכנסת.

זכות הפיקוח

לקציני המישטרה צפויה הפתעה נוספת בישיבתה הבאה של הוועדה. בניגוד לטענתם, כי בשנה שעברה נערכו רק 70 האזנות, מתכונן אחד מחברי הוועדה להציג בפניה פיענוחים של יותר מ־110 ציתותים, שנערכו על־ידי המישטרה, כולם בשנה שעברה. חברי־הכנסת אינם בלשים פרטיים, אולם לא צריך להיות בלש כדי להבין, שאם ח״כ מסויים מציג כ־110 פיענוחים, הרי שמספר האזנות הסתר שבוצעו למעשה הוא גדול יותר.

נושא אחר שעולה בדיוני הוועדה — מי מוסמך להחליט או לאשר האזנות־סתר או ציתותים. המישטרה טוענת כי ההאזנות־סתר נערכות רק באישורו של קצין החקירות הבכיר באיזור שבו נערכת ההאזנה או ההקלטה. לפחות ביחס להקלטה החיפאית יש ראיות, כי לא כך נהגה המישטרה.

על פי החוק החדש תהיה רשאית המישטרה להאזין רק לאחר שהמפכ״ל יפנה לבית־מישפט מחוזי ויקבל ממנו צו מתאים. הצעת החוק מבקשת הקלה, שלה מתנגדים חברי־כנסת: שהמפכ״ל יוכל לחתום בעצמו על צו ל־48 שעות, שיאפשר האזנה או ציתות גם ללא צו של שופט.

גוף מאזין אחר הוא שירות הביטחון הכללי (שב״כ). שני נציגיו, שהופיעו בפני ועדת החוקה־חוק־ומישפט טענו כי בשנה שעברה קיימו רק כמה עשרות האזנות, כולן במגמה למנוע פגיעה בביטחון המדינה. לדברי אנשי השב״כ לא נערכו כל האזנות־סתר פוליטיות מאז שנות ה־50' וכי על כל האזנה יש לקבל את אישורו של הממונה.

הטלפון של הנשיא

אולם גם לנציגי השב״כ צפוייה הפתעה. הם עשויים להישאל על־ידי חברי הוועדה, אם הם או המישטרה ערכו ציתותים בטלפונים של דמויות פוליטיות, ביניהן: נשיא המדינה יצחק נבון, סגן רה״מ ייגאל ידין, מי שהיה שר־התחבורה מאיר עמית, שר־החקלאות אריק שרון, וחברי־הכנסת פסח גרופר, אסף יגורי, שמואל טולידאנו, משה ארנס, שהוא יושב־ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אמנון לין, שימעון פרס, חיים בר־לב, תאופיק זייאד ותופיק טובי. אם יכחישו נציגי השב״כ ואנשי המישטרה את דבר קיומן של האזנות אלה ואחרות אצל אישים פוליטיים, יתכן ותתפתח שערורייה ציבורית גדולה.

החוק החדש אינו מציע כי שירותי־הביטחון יחוייבו לקבל אישור של שופט כדי לבצע את הקלטות הסתר והציתותים שלהם. המיגבלה היחידה תהיה, שראש־הממשלה או שר־הביטחון יצטרכו לאשר ציתותים אלה. שר־הביטחון יצטרך גם לדווח תקופתית לשר־המישפטים על האישורים שנתן, ואילו ראש־הממשלה יהיה פטור מחובת דיווח כזו.

על פי הלך הרוחות בוועדה לא תינתן פריווילגיה זו לשב״כ ולראש־הממשלה. יתכן שתוצאת הדיונים תהיה, שגם השב״כ ייאלץ לכתת רגליו לבית־מישפט מחוזי, כדי לקבל צו המתיר האזנות־סתר וציתותים.

הממשלה ושר־המישפטים ניסו להגניב בהצעת החוק שלהם, כי מותר יהיה להאזין בסתר ולצותת לטלפונים, ללא צו בית־מישפט, אם אחד מהמשתתפים בשיחה יאשר זאת. על נושא זה יש ויכוח ער בוועדה. יש הטוענים, כי פתח זה יאפשר למישטרה ולשירותי־הביטחון לערוך הקלטות סמויות וציתותים בצורה שלא תעלה בקנה אחד עם החוק. נראה כי סעיף זה, לא יאושר, ובכל מיקרה תידרש הסכמת בית־מישפט כדי לערוך האזנות סמויות.

אולם מה יקרה אם אנשי המישטרה ועובדי שירות־הביטחון יעברו על החוק? על כך עמד השופט העליון חיים כהן, כשהופיע בפני חברי הוועדה בשבוע שעבר. לדבריו יש לקבוע בחוק כי כאשר מתגלה, במהלך מישפט, כי נערכה הקלטה בלתי־חוקית או ציתות בלתי־חוקי במהלך החקירה, יהיה השופט רשאי, במיסגרת אותו מישפט, לערוך מישפט־זוטא, ולדון, בו במקום, את מי שביצע הקלטה בלתי־חוקית.

יו״ר גלס
שמירה על הדמוקרטיה

נציג־המישטרה יעקוב
שמירה על המישטרה

בלוטו
עכשיו תוכל להגיע למיליון, עם קצת מזל לשניים

לוטו

רק שישה x נכונים והכסף שלך.
בלוטו המזל בא לקראתך!
בכל יום ג' ההגרלה.

מפעל הפיס

הוועד הארצי להגנת האדמות
חיפה, ת.ד. 1866

כנס עממי יהודי־ערבי
בנצרת בקולנוע „נצרת"
שבת 17.2.79 — 11.00 לפני הצהרים

הכנס ידון בבעיות הפקעת קרקעות, הריסת הבתים בכפרים הערביים ותביעה לשיוויון־זכויות לאזרחים הערבים במדינה ולראשויות המקומיות הערביות.

שוחרי אחווה יהודית־ערבית מוזמנים לכנס.

תחבורה: מתל־אביב בשעה 08.45 — ככר המושבות (על־יד הדואר).
בשעה 09.00 — תחנת הרכבת צפון — (רחוב ארלוזורוב — הטרמפיאדה).
מירושלים — בשעה 08.00 — על־יד בניני האומה.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
מומחים להדברת
תולעי עץ, עש
וחרקי ספרים ובגדים.
רמת־גן, רח' מודיעין 18. ת ד 2272
טל. 790114-5-6 רש מס׳ 21 עסק 481/75

וגם זבולון, ורוני, ופסח

מתחייב אני

לעבור — כמעט בטיסה ישירה — מקאהיר אל הכנסת, הרי זה כמעבר בין שני עולמות.

קאהיר חיה באור יוזמת־השלום. נושא זה עולה בכל הזדמנות. אין הוא עומד רק במרכז כל שיחה בין ישראלי ומצרי. הוא מבצבץ גם בשיחות שבין מצרים לבין עצמם.

קאהיר חושבת על השלום, נערכת לשלום, מתווכחת על השלום, מתחבטת בבעיות השלום.

קאהיר היא בירה עולמית. לא זה בלבד שהיא ערה לכל רחשוש במרחב השמי. היא רגישה גם כלפי כל התפתחות בעולם הגדול.

ואילו הכנסת — רחוקה מכל אלה, מרחק של שנות־אור.

אין היא חיה רק בארץ אחרת. נדמה שהיא חיה במרחב אחר, על פלנטה אחרת, אולי בקוסמוס אחר.

■ ■ ■

מכל חוויותי, בחוזרי לכנסת אחרי העדרות של חמש שנים וחודש, זוהי החווייה החדה ביותר.

להיפרד מבוטרוס בוטרוס־ראלי, מנגיב מחפוז ומתופיק אל־חכים, ולהיפגש עם זבולון המר, רוני מילוא ופסח גרופר — הרי זו חווייה מדכאת מאד.

בשלושת הימים הראשונים שלי בכנסת התשיעית, שבהם הקשבתי כמעט לכל הנאומים, לא שמעתי את המילה „שלום" אף פעם אחת.

הכנסת דיברה על צווי־הריסה, על סחורות פגומות, על מימון מיפלגות, אף על עקורי בירעם ואיקרית. כל אלה הם, בוודאי, נושאים חשובים מאד. רחוק אני מלזלזל בבעיות היומיום של המדינה והאזרח.

אך העיקה עלי ההרגשה שכל אלה הם, כמעט, אליבי כדי להימנע מלטפל בעיקר, שזהו תירוץ כדי להסיח את הדעת מן ההכרעה ההיסטורית הכבירה העומדת לפנינו.

כל הדיונים האלה, כלשונם, יכלו להתקיים בכנסת לפני עשר שנים, לפני חמש שנים. מן הסתם יוכלו להתקיים גם בעוד עשרים שנה.

ואילו השלום מתדפק על השער, והוא תובע הכרעה מיידית.

הכנסת מגותקת. כשם שאולם־המליאה מנותק פיסית מן האוויר הצח של ירושלים, מן העולם הסובב אותו, כך מנותקת הכנסת כולה מן העיר, מן הארץ, מן המרחב, מן העולם. היא חיה לה בעולם פרטי משלה, בפלנטה הפרטית של זבולון המר, רוני מילוא ופסח גרופר.

אתה יושב ומקשיב להמייה של מלל חסר־חשיבות, שדוף ונבוב, ואתה רוצה לקום ולפרוץ פרץ בקיר הבידוד, לקום ולזעוק: „בני־אדם! הרימו את עיניכם! גורל המדינה הזאת נחתך בימים אלה לדורות, אולי לנצח! האם אין זה נוגע לכם?"

■ ■ ■

במשך חמש השנים האלה הדרתי את רגלי, בכוונה, מן הכנסת. לא ביקרתי בה, אלא ארבע־חמש פעמים. באתי להקשיב לדיון על חוקיות פגישותינו עם ראשי אש"ף, לחזות בפתיחת הכנסת התשיעית אחרי המהפך, לעקוב אחר הדיון המרתוני על הסכמי קמפ־דייוויד. ובעיקר — כדי להיות עד לביקור ההיסטורי של אנוור אל־סאדאת בכנסת.

כשאתה יושב בכנסת היום, ומסתכל בזבולון המר, ברוני מילוא ובפסח גרופר, קשה לך אף להעלות על הדעת שזוהי אותה הכנסת — אותה הכנסת התשיעית — שאירחה את נשיא מצריים במסעו הנועז אל החלל החיצון של השלום, שהקשיבה לנאומו חסר־התקדים, שמחאה לו כפיים בעלותו על הדוכן.

אותם המיקרופונים, שקלטו את דברי אל־סאדאת, הם הקולטים והמעבירים כיום את דבריהם של זבולון המר, רוני מילוא ופסח גרופר.

דרוש מאמץ גדול של הדימיון, כדי לתפוס זאת.

כיום, באולם־המליאה הריק, נדמה שכל זה לא היה ולא אירע שהיה זה חלום.

וזה מחריד.

■ ■ ■

חבר־הכנסת אברהם מלמד מן המפד"ל הישווה אותי, השבוע, לחוני המעגל, שנרדם למשך שיבעים שנה, ושמצא בהתעוררו עולם אחר.

נרדמתי, כאילו, בתום הכנסת השביעית, ועתה הריני מוצא את עצמי בכנסת התשיעית — שהיא שונה לחלוטין.

עובדה זו ברורה לי היטב. הכנסת השביעית היתה רחוקה מאד מלהיות כנסת טובה. אך בהשוואה לכנסת הנוכחית, היא נראית לי עתה כמועצת גאונים.

בסתר־ליבי הייתי רגיל לחלק את חברי־הכנסת לשלושה סוגים. הסוג הראשון כלל קומץ של ח"כים, שדבריהם על כל הנושאים היו מעניינים וראויים להקשבה. הסוג השני היה מורכב ממיספר גדול של ח"כים, שהיה להם מה לאמר על נושא מסויים, או על כמה נושאים, ושמוטב היה להתעלם מדבריהם על שאר הנושאים. הסוג השלישי הקיף את העסקנים האפורים, שלא היה להם לאמר אף מילה אחת מעניינת על כל נושא שהוא.

כל פרלמנט בעולם מורכב מסוגים אלה. טיבו של כל פרלמנט נקבע על־ידי היחס המיספרי שבין הסוגים האלה.

נדמה כי מן הכנסת הראשונה ועד השביעית חלה ירידה מתמדת. אך מן השביעית ועד התשיעית אירעה התדרדרות ממש.

הרגע הגדול שנשכח: סאדאת בכנסת

הסוג הראשון נעלם כמעט כליל מן הכנסת. את שרידיו אפשר למנות באצבעות. בסוג השני חל כירסום חמור. ואילו הסוג השלישי גדל ותפח. הוא ממלא עתה את שורות המושבים.

יש עשרות חברי־כנסת שאחרי שנה ושמונה חודשים של קיום כנסת זו, לעיני מצלמות הטלוויזיה, התקשיתי לזהותם בפניהם ובשמותיהם.

ואולי גרוע מכל — לכנסת זו חדר סוג רביעי של ח"כים: אלמנטים פליליים ממש, טיפוסים שמקומם בשטח־ההפקר האפלולי שבין הגון ובלתי־הגון, מיני־מק־קארתים המבקשים לעשות קאריירה בעזרת שקרים ועלילות, עסקני־כיס שהפרלמנט הוא להם מכשיר להתעשרות קלה.

בעבר היו טיפוסים כאלה בחינת חריגים בכנסת, אם ביכלל הצליחו לחדור אליה. הפעם נדמה שהם מטביעים במידה רבה את חותמם על חייו של בית־הנבחרים.

■ ■ ■

כגוף פוליטי, מורכבת הכנסת מסיעות, ממיפלגות ומשיברי־מיפלגות.

בלי קשר לרמתם האנושית והאינטלקטואלית של חברי־הכנסת כבודדים, ניתן לשפוט את רמת הכנסת גם על פי טיב המרכיבים האלה.

גם מבחינה זו, התמונה עגומה מאד־מאד.

הסיעה הגדולה ביותר, הליכוד, היא עלובה — אם להשתמש בלשון המעטה. הניצחון הבלתי־צפוי שלה בבחירות של מאי 1977 הציף את הכנסת באפסים פרלמנטריים, שאיש אינו יכול אף לנחש כיצד הזדמנו למקום הזה.

כסיעה, זוהי קטסטרופה. קומץ האישים המעניינים של סיעה זו טובעים בים של ח"כים, אשר אי־אפשר להדביק להם את תו הבינוניות, מבלי להעליב את כלל הציבור במדינה.

הלוואי ואפשר היה לומר מילים טובות יותר על המערך. אך קשה, קשה מאד.

במערך המצומק יש אחוז גבוה יותר של אנשים, שהתנסו במערכות השילטון והשירות הציבורי, ועל כן יתכן מאד שהרמה הממוצעת של ח"כי המערך עולה על זו של ח"כי הליכוד.

אך זוהי סיעה מוכה. המפלה לא הפיחה רוח חדשה בעצמות היבשות. נדמה שסיעה זו לא שכחה כלום ולא למדה כלום — מלבד דברים רעים.

הרעיון האווילי, שיש בכוחו של המערך לאגוף את הליכוד מימין, עדיין שולט בכיפה.

לשמע דברי המערך בכנסת, ולמראה התנהגותו, יכול אדם לקבל בנקל את הרושם שהליכוד הוא עתה הימין המתון, ושהמערך הוא הימין הקיצוני. רוב אנשי אחדות־העבודה, למשל, הם יותר ימניים ויותר לאומניים מאשר רוב אנשי תנועת־חרות.

רצה המיקרה שהמעשה הפרלמנטרי הראשון שלי, אחרי מתן הצהרת־האמונים לחוקי־המדינה („ההשבעה", כפי שנקרא טכס קצר זה בטעות) היה להצביע בפרשת איקרית ובירעם. הצבעה זו היתה, אולי, המעניינת ביותר מאז נכנסה כנסת זו לתפקידה. היא חצתה את רוב הסיעות, כאשר שוחרי־השלום מתייצבים מול שוחרי־הסיפוח, בהצבעה חופשית, בלתי־מתוכננת מראש. רוב אנשי המערך הצביעו עם הניצים, רוב אנשי הליכוד הצביעו עם המתונים.

מכיוון שהיתה זאת הצבעה מצפונית, ספונטנית — היה זה מראה מזעזע למדי.

■ ■ ■

מה ניתן לומר על שאר הסיעות?

ההר הגדול של ד"ש, שהזדקר בראש־האדמה של יום־הבחירות, לא הוליד אף עכבר.

פלגי ד"ש הם רוחות־הרפאים של הכנסת. מכאן קאריירזם שחצני ושלוח־רסן, ומכאן עקרוניות מעורפלת, שאינה צמודה לשום עניין רלוונטי. באמצע — התופעה המוזרה של סיעת השבוי־הבכיר־ביותר.

שתיים־שלוש סיעות שיש להן עקרונות. חצי תריסר גברים ונשים הנאמנים לאידיאלים שלהם. להם ולהן כל הכבוד.

וגם גאנגסטר בינלאומי. וחבורה גדולה של כדאיניקים, המתנפלים על כל עצם של רווח ופירסומת הנקרית להם בדרכם.

מליאה ריקה, ומיזנון שהוא מלא עד אפס מקום, במשך כל שעות הדיונים.

והרעיון, הגאוני בחוצפתו, לאסור על הטלוויזיה לצלם את המציאות הזאת.

כל זה ידוע. אך יש הבדל בין הידיעה ובין ראיית הדברים כמו עיניך, שעה אחרי שעה, יום אחרי יום.

קל וחומר כשאתה אומר לעצמך, בחרדה ובבעתה: הרי זוהי הכנסת שבידיה מסור גורל עם־ישראל בשעת־מיפנה, כאשר השלום נמצא בהישג־יד, כשיש לקבל החלטות היסטוריות, נועזות.

מי יקבל אותן? זבולון המר? רוני מילוא? פסח גרופר?

■ ■ ■

בשבוע האחרון ניגשו אלי הרבה אנשים ובירכו אותי על שיבתי לכנסת. זרים ניגשו אלי ברחוב כדי להשתתף בשימחתי. ידידים ערכו לי מסיבות, שלחו לי פרחים ומיברקי־ברכה.

אני מודה לכולם, מקרב לב.

אך עלי לגלות להם, שיום שיבתי לכנסת לא היה לי יום חג.

השימחה לא הציפה את ליבי, כאשר עמדתי על הדוכן ואמרתי: „מתחייב אני". לא התפקעתי מרוב אושר, כאשר ישבתי במושב המרופד. התואר ח"כ לא העניק לי תחושה עילאית של התרוממות־הרוח.

חזרתי אל הכנסת כדי למלא בה תפקיד. אינני מצפה לכך שתפקיד זה יסב לי נחת, הנאה או אושר.

אין לי אשליות לגבי הקשיים שבמילוי תפקיד זה. אך אין לי גם ספק לגבי החובה הנחרצת לנסות ולעמוד בו.

התפקיד הוא לטלטל את הכנסת, ובאמצעותה את הציבור כולו. להזעיק אותם. לשבור את שלוותם הנוראה. בכל מחיר. בכל האמצעים.

אם הכנסת התשיעית לא תביא את השלום, היא תמעל בתפקידה — כפי שמעלה הכנסת הראשונה בתפקידה להעניק למדינה חוקה.

אם תניח הכנסת התשיעית להזדמנות היסטורית זו לחמוק מידינו, יקללוה הדורות, מבלי לזכור אף אחד מחבריה.

עורך „העולם הזה" ממשיך בדיווחו על פגישותיו עם אנשי

הצמרת המדינית והרוחנית של מצריים, בביקורו השלישי שם

החרטומים החדשים

איך אתה מסביר את ההבדל בין המנטליות המצרית והמנטליות הישראלית? — שאל אותי אחד מהסופרים הנודעים של מצריים.

חזרתי על תיאוריה החביבה עלי, שהלכה וצמחה בלבי במשך השבועות שביליתי במצריים:

„אתם עם בן 7000 שנה. במשך כל הזמן הזה אתם יושבים במקום אחד. מישפחה אחת יושבת מזה 300 דורות באותו הכפר על גדת הנילוס. פולשים באו והלכו, שילטון קם והתחלף, ומצריים נשארה כמו שהיתה, ספגה את הכל ולא השתנתה.

לפני הכניסה לקפה „גרופי"

300 דורות במקום אחד

„לכן יש לכם ביטחון עצמי עצום. יש לכם סבלנות שאין לה גבול. אינכם מעלים על דעתכם שיכולה לקרות שואה.

„ואילו הישראלים — הם ההיפך הגמור. אנחנו האומה החדשה ביותר בעולם. אנחנו קיימים, כמדינה, רק שלושים שנה. היישוב היהודי החדש נולד בארץ לפני פחות ממאה שנה. לפני כן היו היהודים נעים ונדים ברחבי העולם, נרדפים ומדוכאים. במאה הזאת הם ראו את השואה הנוראה מכל.

„לכן יש לנו כמיהה לביטחון, שאינה יודעת שובע. הביטחון הגמור, המוחלט, הסופי, שאין כדוגמתו לשום עם בעולם, הוא משאת־נפשנו. אין לנו סבלנות לשום דבר. אנחנו עצבניים. אנחנו דינאמיים. איננו יכולים לדרוך במקום. אין לנו מנוחה."

אותו סופר — חוסיין פאוזי — ניענה בראשו. „כן", אמר, „זה מתאים בדיוק למחשבותי."

בגלל פארוק

כאשר דיברתי עם גדולי הסופרים של מצריים, וגם בשיחות עם עורכי־עיתונים ואנשים פשוטים, היתה לי לא פעם ההרגשה: הנה מדברת אלי החוכמה המצטברת של 300 דורות. זהו הניסיון של עם עתיק מאד וחכם מאד. שום ישראלי לא יאמר דברים כאלה. ואולי — מי יודע — שום ישראלי גם אינו מסוגל להבין דברים כאלה.

תופיק אל־חכים, אחד מגדולי הסופרים של מצריים, מחבר־רומנים, מחזאי והוגה־דעות*, ישב בקומה השישית של בניין אל־אהראם.

בקומה זו יושבים כמה מגדולי אנשי־הרוח של מצריים — מוחמד סיד־אחמד השמאלני, נגיב מחפוז, תופיק אל־חכים, וכמה אחרים. בימים שהמישטר של גמאל עבד־אל־נאצר ראה בעין רעה את פעילותם, הוא היגלה אותם לקומה זו, גלות נעימה ויעילה. גם בוטרוס בוטרוס־ראלי עדיין בעל חדר בקומה זו. הם יושבים שם, נפגשים בכל יום חמישי לשיחת־רעים, גם כשאינם תורמים אף מילה אחת לעיתון שהוא מארחם.

האיש שישב מאחרי שולחן־הכתיבה הגדול דמה לצייר צרפתי בסוף המאה שעברה. גבר קטן, זקן, שופע חיוניות. כומתה שחורה, עיניים חומות, שפם לבן גדול. פנים מלאות הבעה.

שולחן־הכתיבה היה ריק לחלוטין ומבהיק. האיש כאילו ישב על ראי, ובמשך השיחה בת השעתיים ראיתי אותו בדמות כפולה — האיש מעל לשולחן והשתקפותו במהופך על לוח השולחן.

הוא דיבר צרפתית. תחילה לחש, ורק כאשר החל מתלהב, גבר קולו. לא קל היה לעקוב אחריו.

בתום השיחה, כאשר קמתי ללכת, שאלתיו לגילו. בעליצות של שד ביקש: „אנא, נחש!"

אמרתי: „שבעים!" (בצרפתית: ששים ועשר).

הוא שמע רק את ה„ששים", וזהר מרוב הנאה. „בתעודות שלי רשום שאני בן 77, אבל בימי היה מקובל להוציא תעודות רק זמן־מה אחרי הלידה. איני יודע מהו גילי המדוייק. ידידי חגגו עכשיו את יום־הולדתי ה־80. מה יש? כשאגיע לגיל 80 גם לפי התעודות, אחגוג את יום־ההולדת ה־80 עוד פעם."

לא יכולתי אף לנחש כי לפני שלושה חודשים בלבד נפטר בנו, בן ה־30, שהיה מלחין ידוע, אחרי מחלת־כבד ממושכת. סמוך לאותו זמן נפטרה גם אשתו. הדבר נודע לי רק לאחר מכן. שום דבר לא גילה, בעת השיחה הארוכה, שזה עתה עבר האיש משבר כפול כה נורא. הוא עמד בו בגבורה.

הוא דיבר בשטף. כשהחל מדבר על נושא, אי־אפשר היה לעצרו. אי־אפשר היה גם לשסע את דבריו בשאלה או בהערה. פשוט לא היתה אף הפסקת־נשימה. הוא נסחף בלהט דיבורו. רק מפעם לפעם הצלחתי להציג שאלה — ואז קלח הר־הרעיונות בכיוון חדש, באותו שטף.

משום־מה הזכיר לי האיש את מארטין בובר בשנותיו האחרונות. גם הוא, כמו בובר, העניק לי את ההרגשה שהוא רואה, מבעד לדברים הקטנים והחולפים, את הפשטות העילאית של הדברים החשובים באמת, ושהוא מסוגל לדבר עליהם, ולגלותם לזולת, באותה פשטות עילאית עצמה.

אותם 7000 שנים של חוכמה מצרית דיברו מגרונו, ומדי פעם הבזיק בי הרעיון: אילו יכלו שלושה וחצי מיליון הישראלים לשמוע זאת מפיו במו אוזניהם!

הפחד והתיקווה

באחד הרגעים של השיחה לא יכולתי להתאפק והתפרצתי: „מדוע אינך רושם את הדברים? בדיוק כך, מילה במילה! הייתי רוצה לקחת אותם עימי ולפרסמם, כדי שכל ישראלי יקרא אותם!

אל־חכים חייך חיוך שובב ואמר: „אחרי שאמרתי משהו, איני מסוגל לרשום אותו. ברגע שאמרתי, זה נשכח מליבי. לכן אני נמנע תמיד מלספר את הסיפורים שאני עומד לכתוב אותם. כששואלים אותי על סיפור שאני מתכוון לכתוב, חלילה לי להתפתות ולספר. כי מאותו רגע שוב איני מסוגל לכתוב את הסיפור.

מאת

אורי אבנרי

„לכן, אני אדבר. אם תרצה, תוכל לרשום אחר־כך את הדברים, ותנסה להיות נאמן למה שאמרתי."

כך עשיתי. לא העזתי להקליט את הדברים ברשם־קול הקטן שלי, מחשש פן יעצור הדבר את שטף הדיבור. הקלטתי את תמצית הדברים ברגע שיצאתי מחדרו.

כה אמר תופיק אל־חכים:

בכל מצב יש דרך טובה ודרך רעה. אפשר לראות את האפשרויות הטובות, ואפשר לראות את האפשרויות הרעות.

אפשר לפעול מתוך תיקווה, ואפשר לפעול מתוך פחד.

אתם, הישראלים, פועלים מתוך פחד.

אפשר להבין את הפחד שלכם. בהחלט. צריכים להבין אותו. אבל הרבה יותר טוב לעלות על דרך התיקווה.

הנה, עניין המדינה הפלסטינית — מדוע לראות דווקא את הסכנה שבה? מדוע לא לראות את התיקווה הגדולה הגלומה בה?

מדוע לא תעלו על דעתכם שתהיה זאת מדינה שוחרת־שלום: מדוע לא תחשבו שהפלסטינים ירצו אז לבנות את עצמם, לשקם את עצמם, להגיע לחיים יותר טובים ויותר מאושרים?

ז'אן־פול סארטר אמר לא־מזמן: היינו בעד ישראל, מפני שרצינו שליהודים יהיה בית. עכשיו מתנגדים הישראלים לכך שיהיה בית לעם אחר, לעם הפלסטיני.

מדינה פלסטינית תהיה שכנה טובה לישראל. במקום לראות את האפשרויות השחורות, אנא ראו־נא את האפשרויות הטובות!

הפוליטיקאים אינם תופסים לעולם את האפשרויות הטובות. זהו האסון. לכן זהו תפקידם של הסופרים והאינטלקטואלים, לצייר את התיקווה ולהלהיב את הדמיון, לתאר את הדברים שהפוליטיקאים אינם מסוגלים להבינם.

— — — הדת היא תורת הקידמה. כל הנביאים הגדולים רצו להביא קידמה לאנושות. כל הנביאים הגדולים היו אנשי־קידמה: אברהם, משה, שלמה.

אך יש אנשים שהדת היא מיקצועם, הרוצים לעשות עסקים בעזרת הדת. אלה משתדלים לעצור. לשמור על הקיים. להקפיא את הדברים. למנוע את הקידמה.

כזה הוא חומייני. הוא מפחיד. זוהי קנאות דתית איומה.

אין זה יכול לקרות במצריים. זהו ההבדל בין הסונים והשיעים. בשיעה ישנה הדיקטטורה של האיית־אללה. האיית־אללה אינו יכול לטעות. אצלנו, הסונים, אין אדם שאינו יכול לטעות. אפילו מוחמד עצמו, כבן־אדם, יכול היה לטעות. אנו מודים בכך שטעה. רק כאשר היה נתון להשראה אלוהית ישירה, כאשר קיבל את התורה מהמלאך

* אחד מספריו, יומנו של תובע בכפר מצרי, הופיע גם בעברית.

עם הסופר תופיק אל־חכים
„לשחרר את הפוליטיקאים מן הפחד!”

עם הסופר נגיב מחפוז
„לבחור בדרך התיקווה!”

גבריאל, לא יכול היה לטעות. בשאר הזמן היה ככל האדם.

„הזמינו אותם!”

יש כן אפשר להתווכח במצריים. בשעתו התווכחתי גם עם שייח' אל־אזהר. הוא טען דבר אחד, ואני טענתי את ההיפך. זהו יסוד־היסודות של הליברליזם. ההכרה שלכל דבר יש שני צדדים. תמיד צריכים לראות את הצד השני של כל דבר.

כך גם בוויכוח בין ישראל והערבים. צריכים לראות את שני הצדדים. עלינו לראות את הצד הישראלי, ולא רק את הצד הערבי. ואתם הישראלים, צריכים לראות את הצד הערבי, ולא רק את הצד שלכם. זוהי הגישה הליברלית.

— — — בפוליטיקה קיימת הסכנה של ההקצנה. הפוליטיקאים רוצים להחניף להמונים, ותוך כדי כך הם הופכים קנאים יותר ויותר.

כך קרה, למשל, למיפלגת־הוופד החדשה אצלנו. אל־סאדאת התיר את הקמתה. המנהיגים היו מתונים, ליברליים. אך כאשר קמה המיפלגה (לפני שנה וחצי, אחרי שהיתה אסורה מאז מפכת 1952) התגברו בה פוליטיקאים קיצוניים. הם פנו אל ההמונים. לא היה להם מצע, והם התחילו לשלהב את העם. אמרתי להם: בגלל הקיצוניות, איבדתם את המישחק. (המיפלגה התפרקה, תחת לחץ המישטר).

— — — הקומוניזם הוא אמונה. לליברליזם אין אמונה, אלא יש היגיון. הקומוניסטים רוצים לנצל את חומייני, את האמונה הקנאית, את כוחו של חומייני, למען המטרה שלהם. להם יש אמונה אחרת. ואילו אנחנו איננו רוצים בשום אמונה. זוהי תמצית הליברליזם.

ליברליזם פירושו: לכל דבר יש גם היפוכו. צריכים להתווכח עם כל רעיון. משום כך, הליברליזם מונע אלימות. כשיש ויכוח חופשי, אין מקום לאלימות.

— — — כל העניין מסתובב היום סביב העניין הפלסטיני. כל מה שעשינו ב־30 השנים האחרונות, עשינו למען הפלסטינים. כל מה שעשה העולם הערבי ב־30 השנים האחרונות, הוא עשה למען הפלסטינים. מוכרחים להקים להם מדינה. אם לא תקום מדינה למען הפלסטינים, לא יקום שום דבר. לא יהיה שלום.

בכלל, בשביל מה אתם צריכים אותנו? בשביל מה אתם צריכים את האמריקאים? תזמינו את הפלסטינים, שבו איתם, ותגיעו להסכם. אם תזמינו אותם, הם יבואו.

שבו איתם, יצרו עימם בסיס לשכנות טובה. אחר־כך לא תהיה לכם שום בעייה איתנו ועם האמריקאים. כל העולם יקבל את ההסכם שאליו תגיעו עם הפלסטינים.

ואם אתם דואגים לביטחון, יש לי הצעה. אתם דואגים שמא המדינה הפלסטינית תהיה שכנה רעה? עמדו על כך שכל העולם הערבי יהיה שותף להסכם, ויהיה ערב לו. כל העולם הערבי יחתום. הפלסטינים יצטרכו לקבל את זה. הם יצטרכו לקיים את ההסכם. העולם הערבי כולו ידאג לכך.

— — — תפקיד האינטלקטואלים הוא ליטול את הפחד מן הפוליטיקאים. הפוליטיקאים פועלים תמיד מתוך פחד. צריכים לשחרר אותם!

עד כאן דברו של הסופר.

ביקור בירושלים

תופיק אל־חכים אינו פן־ערבי. להיפך. הוא אגיפטו־צנטרי מובהק — אדם המגדיר את עצמו קודם כל כמצרי, ורק אחר־כך כערבי.

כאשר אדם כזה קובע כי לא יתכן פיתרון ולא יהיה שלום בלי הקמת מדינה לפלסטינים, יש לכך משמעות עצומה. פירושו של דבר: פשוט אין מצרי בנמצא, המוכן לעשות שלום בלי הפלסטינים.

אם היתה דרושה הוכחה נוספת לכך, היא סופקה על־ידי עמיתו ובן־גילו של אל־חכים, הסופר חוסיין פאוזי, שהוא, אולי, אגיפטו־צנטרי עוד יותר ממנו.

הוא הזמין אותי לבקר בביתו, בקומה החמישית של בניין המשקיף על פני הנילוס, ברובע צוקי, לא הרחק מביתו של אנוור אל־סאדאת. כשהגעתי, היתה הפסקת־חשמל. חדר־המדרגות היה שרוי באפלה מוחלטת. גיששתי כמו סומא ולבסוף, בעזרת המצית, גיליתי את הדירה. עוזרת נחמדה, בלבוש כפרי לבן, פתחה את הדלת.

הסופר הדגול ישב על כסא, כאשר רגל אחד מונחת על כסא שני. בחיקו התפנק חתול אפור, שהביט בי תחילה בחשד־מה. פאוזי ביקש סליחה על כי אינו יכול לקום, בגלל מחלה ברגלו.

הדלת למירפסת היתה פתוחה. המראה המרהיב של הנילוס נשקף לעינינו. פלוקה בודדה שטה דרומה. החתול ניגש להריח את מיכנסי, וחזר למקומו מהורהר.

אם הזכיר לי אל־חכים את מארטין בובר, הרי פאוזי הזכיר לי את פיאר מנדס־פראנס, הן בצורתו, הן בצורת־הדיבור, הן בחוכמתו המפוכחת.

גם הוא הפליג בזיכרונות. אל־חכים סיפר לי על מיכתב שקיבל פעם מאבא אבן. „גדול המיזרחנים של צרפת, מאסיניון, כתב לי מיכתב בערבית, והוא היה מלא שגיאות. אבן כתב לי מיכתב בערבית קלאסית, ולא היתה בו אף שגיאה אחת.”

פאוזי סיפר על ביקור שערך בירושלים ב־1945, בליוויית הסופר האגדתי טהא חוסיין. חוסיין אמר לו: „בוא, נלך לבקר את מגנס.” יהודה לב מגנס היה אז נשיא האוניברסיטה, הומאניסט מפורסם, אבי רעיון ברית־השלום בין הציונות והערבים.

הקונסול המצרי בירושלים דאז היה מחמוד פאוזי, מי שהיה לאחר מכן שר־החוץ של מצריים. הוא סידר את הפגישה, אך ביקש מן הסופרים המצריים: „אל תספרו על זה לערבים המקומיים.” הם הוזמנו לארוחה על הר־הצופים. פאוזי עדיין מונה בין ידידיו את הפרופסור סמבורסקי, שעימו נפגש אז.

פאוזי התחיל בדרכו כרופא־עיניים, הפך לאחר מכן אוקיאנולוג ונשיא האוניברסיטה של אלכסנדריה. הוא זוכר היטב איך החל הסיכסוך. „ב־1947 החלה לפתע איבה ליהודים. לא ידענו כמוה קודם לכן.

„היו לי עשרה תלמידים יהודיים. עמדו להיערך בחינות. בא אלי קצין־ביטחון, ואמר: יהיו צרות. המצרים אינם רוצים לשבת בחדר אחד עם היהודים. שאלתי את דיקן הסטודנטים, והוא אמר שלא שמע על כך. אמרתי לו: שים כמה ספסלים בחדר שלי. אם תהיה התקרית הקטנה ביותר, אצא מאולם־הבחינות יחד עם התלמידים היהודיים, ואבחן אותם בנפרד בחדרי. אך שום דבר לא קרה. הכל היה בסדר.”

בעיני פאוזי, אין הבדל בין יהודי מצרי ובין קופטי, והרי הקופטים הנוצריים הם יותר מצריים אף מן המוסלמים.

„באתי מן המעמד הבינוני הנמוך. כשהייתי ילד, גרנו בשכנות עם מישפחה יהודית קראית. בכל יום ששי בערב היתה האשה היהודיה באה אל אמי ומבקשת ממנה להדליק את האור בדירתה. כל האווירה השתנתה רק ב־1948, בגלל פארוק.”

הרוח נדרסה

המלך פארוק היה שנוא־נפשו של פאוזי, יחד עם יורשו, גמאל עבד־אל־נאצר.

הסופר, שנולד בשנת 1900, היה עד־ראייה לגורלה של מצריים במאה הנוכחית. במילחמת־העולם הראשונה חיסלו הבריטים את שרידי העצמאות של מצריים, הפכוה ארץ מדוכאת. ב־1918, כשפאוזי היה בבית־הספר לרפואה, הופצו באויברסיטה כרוזים של תנועת ההתעוררות הלאומית, בהנהגת המנהיג החדש, סעד זגלול (ליתר דיוק: זע'לול). יום אחד נודע שזגלול נעלם. הוא נאסר יחד עם עמיתיו. הארץ כולה קמה והתמרדה. מסילות־הברזל נעקרו. זה היה המרד של 1919, שנגיב מחפוז הנציחו באחד מספריו.

בעיקבות המרד, עד אמצע שנות ה־30', היתה למצריים תקופה של פריחה רוחנית, כלכלית ותרבותית. „ארץ מתה קמה לתחייה. האוניברסיטה התפתחה, קמו בנקים וחברות מיסחריות. שמענו כי פסל מצרי בפאריס יצר אנדרטה למצריים החדשה, והבאנו אותו לקאהיר, יחד עם הפסל. אין זה פסל טוב כל־כך, אך הוא מסמל את התקופה.” הפסל, של מצריים בדמות חיה, בעלת ראש־אדם, ולידה אשה עומדת, ניצב עכשיו לפני הכניסה לאוניברסיטת קאהיר.

כל זה הסתיים, לדעת פאוזי, כאשר עלה

(המשך בעמוד 40)

בגין נרדם באמצע הישיבה

ומזכירתו טוענת שהיא מצפצפת על הכנסת

■ היועץ לשעבר של ראש־הממשלה לענייני ערבים, הד״ר **יוסף שרון**, סיפר על תקרית שהיתה לו עם ראש־הממשלה, **מנחם בגין**, באחת השיחות שלהם, ערב התפטרותו. שרון ישב בלישכתו של בגין והרצה בפניו על בעיה מסויימת. תוך כדי שיחה נרדם ראש־הממשלה. שרון הבין שאין טעם להמשיך בשיחה, קם ממקומו כדי ללכת. באותו הרגע ניעור בגין ואמר לשרון: „חשוב מאד. חשוב מאד מה שאמרת עכשיו.״

■ בישיבת ועדת־הכספים של הכנסת, שדנה בתוכנית הכלכלית החדשה, תקף ח״כ **עדי אמוראי** מהמערך את שר־האוצר **שימחה ארליך** ואת הליכוד. אמוראי נדהם כאשר במהלך הישיבה הוא קיבל פתק מארליך, שעליו היה כתוב: „עדי, תרביץ חזק! אני רוצה לגרום הנאה לחברי.״

■ חברי־הכנסת של המיפלגה הליברלית התאספו בשבוע שעבר בחדרו של שר־האוצר בכנסת. בחדר יש ספה, ודווקא שר־האנרגיה, **יצחק מודעי**, התיישב עליה, בגלל מחסור בכיסאות בחדר. ח״כ **גוסטב בדיאן** לא יכול היה להתאפק ואמר: „מדוע דווקא מודעי הוא זה שיושב על הספה של ארליך?״

■ לשר־הדתות **אהרון אבו־חצירא** יש הסבר משלו לשאלה מדוע התפטר ח״כ של״י, **אריה** („לובה״) **אליאב**, מהכנסת: „בגין לקח מאליאב את מדיניות־החוץ שלו, וארליך לקח ממנו עכשיו את המדיניות הכלכלית שלו. אז מה נותר לאליאב לעשות בכנסת?״

■ לכתב דבר **נחום ברנע** יש הסבר לגבי מינויו של תת־אלוף (מיל.) **דויד** („ג׳ורקי״) **הגואל** לתפקיד מנכ״ל מישרד־האנרגיה. טוען ברנע כי את המינוי קיבל הגואל בגלל הניסיון שלו בגאז. כזכור, פוטר הגואל מתפקידו כמפקד הגדה המערבית אחרי שערוריית הטלת רימוני־הגאז לבית־ספר בבית־ג׳אלה.

■ אחד המיסמכים הרשמיים המשעשעים ביותר יצאו בשבוע שעבר מוועדת־הכנסת שבראשה עומד ח״כ **יצחק ברמן**. הוועדה קיבלה החלטות חדשות בעניין האש״ל של חברי־הכנסת היוצאים לחו״ל, שבהן נאמר: „חבר־כנסת היוצא לחו״ל בשליחות הכנסת יקבל 35 דולר לכל יום שהייה בחו״ל לכיסוי הוצאות־הכלכלה, דמי־שירות ולהוצאות קטנות אחרות, הקשורות במילוי תפקידו של חבר־הכנסת, כגון שיחות טלפון מקומיות ונסיעות עירוניות בשירות עירוני, וכן הוצאות אחרות הנובעות מהיעדרו של חבר־הכנסת מביתו...״

■ בעת ישיבת ועדת־החוקה־חוק־ומישפט של הכנסת, אשר דנה על האזנות־סתר טען יושב־ראש סיעת המערך בכנסת, ח״כ **משה שחל**: „יש הטוענים כי קיימים ציתותים לשיחות של אישים פוליטיים.״ השיב לו ח״כ הליכוד, עורך־הדין יצחק ברמן: „הפוליטיקאים שמצותתים להם צריכים להיות מאושרים. לפחות מישהו מאזין להם!״

■ שני שרים לשעבר, שר־החוץ לשעבר **יגאל אלון** ושר־האוצר לשעבר **יהושע רבינוביץ**, דנו בשר־החוץ של היום, **משה דיין**, אלון הגדיר את דיין במישפט הבא: „דיין הוא פחדן מיקצועי זואולוגי.״

■ כתב הארץ, **דן מרגלית**, מי שגילה בארצות־הברית את חשבון־הבנק של מי שהיה ראש־הממשלה, **יצחק רבין**, עוסק עתה בקריאת יומן שרת. מסקנתו עד כה: „שרת הוא הקמיע של רבין. אחרי שקוראים את כתביו, רואים שרבין לא היה ראש־הממשלה הכי גרוע של ישראל.״

■ שני חברי־כנסת צעירים, **יוסי שריד** מהמערך ו**דוד גלס** מהמפד״ל, שהיו מעשנים כבדים, החליטו ביניהם על תחרות של הפסקת עישון. ההתערבות בין השניים היתה שמי שמתחיל ראשון לעשן, חייב להזמין את השני עם אשתו לסופשבוע בבית־המלון המפואר ביותר באילת. בינתיים עבר כבר כשבוע, ושניהם עומדים בהתחייבותם, אם כי הבדיחות על תחרות זו מגלגלות מצחוק את מיזנון הכנסת. ביום הרביעי צעק גלס על שריד: „תפסו אותך בבית־השימוש של הנשים עם סיגריה!״

■ הפסקת החשמל בשבוע שעבר לא השפיעה כימעט על החיים בתוך הכנסת, משום הגנרטורים הפנימיים של הכנסת שהופעלו מייד, אך הולידה כמה בדיחות. ח״כ ש״י **מרדכי וירשובסקי** טוען כי החשמל התקלקל בגלל עומס המתח של הנורות האדומות. „בזמן האחרון יש כל־כך הרבה נורות אדומות בכלכלה ובמדיניות הישראלית, עד שחברת־החשמל לא יכלה לעמוד בעומס.״

■ לוירשובסקי יש גם הגדרה לתוכנית הכלכלית החדשה של שימחה ארליך: „אפשר לקרוא לה חיש־כלום. מגרדים, מגרדים, אבל לא יוצא כלום.״

■ בדיחה אחרת על הפסקת החשמל היתה לח״כ המערך עדי אמוראי, בשיחתו עם סגן־השר **יורם ארידור**. אמוראי טען בתוקף כי שר־האנרגיה, יצחק מודעי, גרם בכוונה להפסקת־החשמל, כדי לעשות חושך בעיניים לשר־האוצר, שימחה ארליך..

■ מי שהיה עד לא מכבר יו״ר הדירקטוריון של חברת החשמל, ד״ר **יעקוב ארנון**, נשאל השבוע כמה זמן כיהן בתפקיד זה. הוא ענה: „זה קל לזכור. נכנסתי לתפקיד כמה שבועות אחרי הפסקת־החשמל הגדולה בינואר 1972, ופרשתי ממנו כמה שבועות לפני הפסקת־החשמל הגדולה של השבוע האחרון.״ אולם, הוסיף ארנון בנדיבות־לב, „אין קשר בין הפסקות־החשמל ובין כהונתי.״

■ מזכירת ראש־הממשלה, **יונה קלימוביצקי**, הגיעה בשבוע שעבר לכנסת, כשצמוד אליה מכשיר אלקטרוני, המצפצף כאשר מחפשים אותה מלישכת ראש־הממשלה. כאשר החל המכשיר לצפצף, ואחד מידידיה של יונה שאל אותה: „מה זה?״ השיבה לו יונה: „אני מצפצפת על הכנסת!״

■ לרגל החילופים האחרונים בכנסת, נקבעו השבוע כמה לוחיות־שמות חדשים ליד מושביהם של חברי־הכנסת החדשים. על כל לוחית יש ראש־התיבה של השם הפרטי ושם־המישפחה המלא. רק ח״כ אחד התנגד לכך ותבע כי גם שמו הפרטי יירשם במלואו. היה זה ח״כ **זאב כץ** (המערך). למי־

יחזקאל פלומין סגן שר־האוצר, היה אורח הכבוד בפתיחת תערוכת־התמונות של הצייר העולה החדש מרוסיה, מיכאל בורדז׳לאן. אחרי שהתבונן פלומין בציורים, הוא עצר ליד אחת התמונות ואמר לבעל הגלריה, שבה התקיימה התערוכה: „יש לי ציור כזה בבית.״ הזכירה לו אשתו: „זו הסיבה שהבאתי אותך לתערוכה!״ הצייר התערב בשיחה וניסה להוציא את פלומין ממבוכתו, כשאמר: „אדון פלומין לא צריך להבין בתמונות, הוא מבין בכספים.״ ענה פלומין: „אני מקווה שאני באמת כזה,״ ומיהר לעזוב את הגלריה.

אלכסנדרה פוליאקוב פרופסור (מימין, עם משקפיים) ודיקן הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים, בלמה את הצלמים הרבים שבאו לקמפוס הירושלמי בשבוע שעבר. כדי לצלם את הפגנת הסטודנטים הערביים ואת הפגנת־הנגד. צלם־העיתונות הירושלמי הידוע, דויד רובינגר (מזוקן משמאל) ניסה לשכנע את הפרופסורית כי החופש האקדמי חשוב יותר מכל, וכי עליה לתת לנציגי אמצעי־התיקשורת להיכנס ולסקר את האירוע, אך לשווא. בסופו של דבר התרגז רובינגר, שלא כדרכו, ואמר לפוליאקוב: „כאשר אתם רוצים לשנורר כסף בחוץ־לארץ מתורמים שבאים הנה, אתם רצים אחרינו הצלמים, שנבוא לצלם. יותר אל תקראו לנו!״

אנשים

רות זאת, נקבעה ליד מושבו לוחית האומרת „ז. כץ".

■ קולגיאליות בלתי־רגילה גילה בשבוע שעבר ח"כ חרות **מאיר כהן**, שעמד להגיש הצעה לדיון בעניין קופות־הגמל של ההסתדרות. ערב הגשת ההצעה טילפן אל כהן מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ **ירוחם משל**, ואמר לו: „אני רוצה לתקוף את ההצעה שלך, אבל אני צריך לנסוע ליפאן. אתה מוכן לדחות את הגשתה?" כהן הסכים.

■ **יוסי שריד** השתתף בדיון פרלמנטרי שהוקלט בגלי צה"ל לכבוד יום הולדתה ה־30 של הכנסת. שריד סיפר שבכל שבוע הוא מקבל כ־120 מיכתבים מאזרחים. ח"כ **חיים קורפו** טען כי גם הוא מקבל את אותם המיכתבים. השיב לו שריד: „אני עונה גם על המיכתבים שלך."

■ כאשר מנסים לקבוע פגישה בשבת עם סגן שר־האוצר, **יחזקאל פלומין**, הוא עונה: „אתה יכול לבוא ליציע 13 באיצטדיון הכדורגל בלומפילד ביפו. שם אני נמצא כל שבת."

■ דובר סיעת של"י בכנסת, **חיים ברעם**, בנו של מי שהיה שר־העבודה **משה ברעם** ואחיו של ח"כ **עוזי ברעם**, נוהג לשגר לעיתונים מיכתבים־למערכת על נושאים פוליטיים. בשבוע שעבר שלח ברעם את אחד מהמיכתבים הנזעמים שלו דווקא לעיתון חדשות ספורט, ולא בנושא פוליטי. ברעם קרא באותו עיתון כי צפון אירלנד לא ניצחה את אנגליה באיצטדיון וומבלי מזה 21 שנה, מיהר לתקן את הטעות והודיע לעיתון: „בתאריך 23.5.1972 גברה צפון אירלנד על אנגליה בוומבלי, בתוצאה 0:1 (לא יעזור כלום, ראיתי את המישחק הגרוע במו עיני). את השער לאירים הבקיע **טרי ניל**, מנהלה של קבוצת ארסנל, שהיה אז מאמן־שחקן בנבחרתו." את מיכתבו סיים ברעם כך: „נא לתקן. כדורגל זה עניין רציני."

■ כאשר נודע למשורר **יונה** („יבי") **בן־יהודה** כי לאיש־הרדיו **גד לוי** נולד בן, הציע לקרוא לו בשם נימרוד, על שם פיסלו המפורסם של **יצחק דנציגר** המנוח. אך לוי עדיין מתלבט.

■ העיתונאי **עמוס אילון** טוען שמתהלכים עליו סיפורים שאין להם שחר. כך, למשל, סופר עליו שנלווה ל**גאולה כהן** בסיור בהתנחלויות בגדה המערבית. בלילה נדהם אילון, לפי הסיפור, כשנוכח לדעת שיש מתנחלים בשטח. „מה," קרא, „חוץ ממני יש עוד אנשים המבלים כאן את הלילה?" אילון טוען כי הביקור הזה עדיין לא התקיים כלל, והבטיח לקרוא את הקריאה הזאת בבוא המועד.

■ זה הזכיר לידידו של אילון, העיתונאי **חגי אשד**, סיפור ישן, שגם עליו נאמר שלא היה ולא נברא. מעשה ב**לוי אשכול, פינחס לבון** ו**שימעון פרס**, שיצאו באוניה לקונגרס הציוני, ערב הקמת המדינה. ניתן להם תא משותף, ובו שתי מיטות, זו מעל לזו, ושלישית ליד החלון. השלושה זרקו מטבע כדי להחליט מי יזכה במיטה שליד החלון. הזוכה היה, כמובן, פרס. אבל פרס ויתר באבירות לטובת אשכול. „אם כן," קבע לבון, „אני אשן שם."

■ בהצגת פיטר פן חייב הגיבור לעופף על הבמה כחלק מההצגה. המפיק **מיקי גולדנברג**, שהוא אחיו של הבדרן **דודו טופז**, תיכנן בעצמו את המנוף, באורך של 40 מטר, וקשר לו חגורות צניחה, כדי שפיטר פן יעוף בחופשיות לאורך הבמה.

■ הצגת־בכורה חגיגית נערכה בירושלים להצגה סיפור פשוט, על פי סיפורו של ש"י עגנון. מכובדים רבים, ובראשם נשיא המדינה ורעייתו, הגיעו אליה. גנב את ההצגה הכוכב הצעיר שלה, **משה בקר**, בנם של שני שחקני תיאטרון הבימה ותיקים, **ישראל בקר** ו**פנינה פרח**. האמא והאבא לא באו לבכורה, כדי שלא לגנוב מבנם את תשומת־הלב שלה הוא ראוי, וכדי שכל ההצלחה תהיה שלו בילבד, ולא של הוריו המפורסמים.

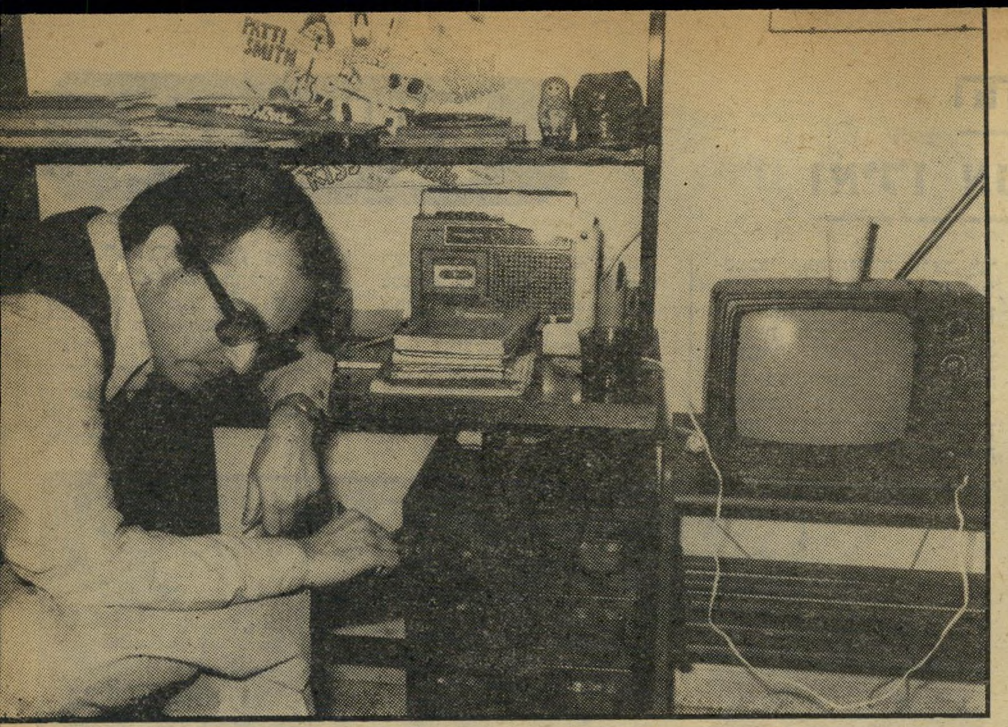

יוסי שריד חבר־הכנסת של המערך, הוזמן למסיבת־רעים ביום החמישי בשבוע שעבר. עוד בתחילת המסיבה נעלם שריד מאולם האורחים, והותיר שם את אשתו, דורית. מאוחר יותר התברר כי שריד פנה לאחד מחדרי־הבית, שם היה רדיו, והאזין לתוצאות המישחק בין מכבי תל־אביב לבין ריאל מדריד, שנערך במדריד. כאשר חזר שריד לאולם־המסיבות הוא היה שמח הרבה יותר, משום שמכבי ניצחה בהפרש של שש נקודות. מאוחר יותר התעלם שוב שריד מאורחי המסיבה, ופתח במישחק שש־בש נגד הפסיכיאטר, הד"ר ריצ'ארד קורנהוייזר, שהיה אף הוא מאורחי המסיבה. לא רק מכבי תל־אביב ניצחה באותו ערב, אלא גם שריד, שהביס את קורנהויזר.

שימעון פרס מי שהיה שר־הביטחון, וכיום יושב־ראש מיפלגת־העבודה, נוהג בדרך כלל להעניק חתימות, ולא לבקש אותם. בשבוע שעבר דווקא ביקש פרס חתימה. היה זה כאשר ביקר בתערוכת הצייר־גראפקאי גד אולמן, וביקש מהצייר את חתימתו על הקטלוג של התערוכה.

יצחק נבון נשיא־המדינה היה עסוק ביותר באחד מימי תשבוע שעבר. בשעות הבוקר הוא קיבל מישלחת של חסידי חב"ד, שבאו לחגוג איתו את פתיחת מסע־ההתעוררות שלהם. לישכת הנשיא הפכה אולם קונצרטים זוטא, כאשר החסידים כיבדו את הנשיא מבקבוקי־השתיה שהביאו עימם, ולגמו הרבה מאד בעצמם. אחד מרבני חב"ד קם מכיסאו והחל שר זמירות, בעוד כל האחרים מוחאים כפיים לפי הקצב. כאשר נכנסו החב"דניקים ללישכת הנשיא, הם אמרו לו: „באנו להיות במחיצתך." ביקש הנשיא: „בלי מחיצות!" כאשר יצאו אנשי חב"ד, נכנס ללישכת הנשיא שר־האוצר שימחה ארליך, וסקר באוזניו את התוכנית הכלכלית החדשה שלו. נבון לא הגיב על התוכנית, אולם כאשר ארליך עמד לצאת מעל פניו וניגש להושיט לו את ידו, לא לחץ לו נבון את היד אלא הסתפק באחיזת זרועו של ארליך. מאוחר יותר הסבירו אנשי לישכת־הנשיא כי לא היה ללחיצת היד כל משמעות פוליטית, אלא זו: „הנשיא פשוט רצה להיות יותר לבבי כלפי שר־האוצר, והחליט לאחוז בידו, כפי שעושים שני רעים, במקום ללחוץ לחיצת־יד רשמית."

אנשים

הח"כ רץ ברחוב והחזיק בבתו. ואילו אשתו העיתונאית רדפה אחריו

■ **דב בן־מאיר**, מזכיר מועצת הפועלים בתל־אביב, יום ערבי־ראיונות. בערב הראשון, שנערך בסוף השבוע בהנחייתו של **ירון לונדון**, השתתף מנהל קופת־חולים, הפרופסור **חיים דורון**. בתשובה לאחת משאלותיו של ירון, על התנגדותו לביטוח־הבריאות

רש הכדורגל של כפר־קאסם, נמצאת אשה עם שתי בנותיה בתוך קהל של 4000 גברים צופים. האשה, **פנינה**, ובנותיה **קרן** ו**אורנית**, באות לראות את הבעל והאבא **יצחק זלצר**, שהצטרף לקבוצת הפועל כפר־קאסם אחרי עבר של 13 שנות מישחק־כדורגל במכבי פתח־תיקווה. זלצר, שהוא בן למישפחת לוחמים ותיקה באצ"ל, ואחיו של מאמן קבוצת הכדורגל בני יהודה, **זאביק זלצר**, הצטרף לקבוצת כפר־קאסם מתוך הכרה בחשיבות העניין. קבוצתו החדשה מובילה במקום הראשון בליגה א׳, אחרי שהיתה בשנה שעברה בליגה ב׳. המצב החדש גורם שביעות־רצון למישפחת זלצר ולקבוצה הערבית.

■ שחקנית הבימה **דליה פרידלנד** נכנסה לחנות־בגדים ובחרה לעצמה שימלה, שמצאה חן בעיניה. כאשר קנתה אותה, הסביר לה בעל־החנות שהיא רכשה שימלה בעלת־משמעות. שם השמלה: „קמפ דייוויד". השחקנית שאלה אותו מדוע הוא קורא לשימלה בשם זה, והוא הסביר לה: „הביטי עליה, מודפסות עליה יונים, ולכן קראתי לה כך."

■ עורך־הדין חוותיק **אריה קמר** מצא עצמו השבוע במצב מביך. בפעם הראשונה במשך 30 שנות הופעה בבתי־מישפט טעה בכתיבת מועד המישפט ביומנו, וכאשר הגיעה שיחת־טלפון בהולה למישרדו והודיעו לו כי מזכירות בית־המישפט מחפשת אותו, מכיוון שלא התייצב למישפט הקבוע

קובי אושרת, שהלחין את השיר שזכה בפסטיבל־הזמר, הזמין טמיר 140 איש. למסיבה הגיעו 250. עוד כמאתיים איש, ששמעו שיש מסיבה, חיפשו בספר הטלפונים את כתובתו של טמיר, הגיעו לדירתו הישנה, התאכזבו כשלא מצאו שם מסיבה והתפזרו.

■ בתוכנית גלי צה"ל בשם „מה אבקש", שהוקלטה במחנה ח"ן איי־שם בארץ, השתתפו שתי חברות־הכנסת **אורה נמיר** ו**גאולה כהן**. אחת החיילות שאלה את גאולה מדוע תמיכתה באנשי גוש־אמונים אינה באה לידי ביטוי בהתיישבותה באחד ממאחזי־הגוש. השיבה לה גאולה: „אינני נבוכה מהשאלה. נרשמתי לגרעין אלון־מורה. חשבתי שאלך עימם. אך מטעמים התלויים בעבודתי בכנסת התקשיתי להגיע לשם, ופעם אף נתקעה מכוניתי ליד קלקיליה, ונשארתי בלילה לבדי. בינתיים אני מקווה שאלון־מורה

גאולה נוני

השחקנית שחזרה מבית־החולים אחרי התמוטטות־עצבים, הופיעה שוב לצילומי סירטה „לא לעלות יותר". כעבור שבוע בדיוק, יומיים לפני תום הצילומים, התמוטטה בשנית, ונכנסה שוב לבית־החולים. בעלה, התכשיטן־המיליונר היינריך („הייני") ראדה, שהוזעק על־ידי הרופאים מווינה, מקום מגוריהם, הגיע כדי להיות לצידה. אחרי ההתמוטטות השנייה שלה, טען הבעל: „לא מעניין אותי הכסף שהיא מרוויחה. יש לי די. חשובה לי רק בריאותה של גאולה." הוא רצה לקחת אותה הביתה, לאוסטריה. גאולה נוני, לעומת זאת, לא רצתה להרוס למפיקים את הסרט, וביקשה להישאר עד אשר תחלים ותסיים את עבודתה בו.

הממלכתי, הישווה את פעולת הממשלה למי שרוצה לעשות ניתוח־מוח, כטיפול לאיש שבסך הכל יש לו פצע קטן באצבע. באותו ערב הביא עימו ירון מעריצה ותיקה, שאינה מחמיצה שום ראיון פומבי שלו — האמא שלו.

■ במועדון־לילה ביפו זימר **איליקה רווה** לפני שמונה גברים, שביקשו ממנו לשיר עוד ועוד. לבסוף ניגש אליו אחד מהם והציע לו לבוא אליו לווינה, שם יש לו מיסעדה, ולהופיע בשירים רוסיים. איליקה קיבל את ההצעה. באותה הזדמנות נשאל מדוע בא כשידו חבושה, הסביר שלבתו המליטה והתנפלה על כלבו, כשזה ניגש לגורים. הוא ניסה להפריד בין הניצים, ואומנם הפריד ביניהם, אך יצא עם נשיכה הגונה ביד.

■ עוברים־ושבים בשדרות בן־ציון בתל־אביב נדהמו, באחד מלילות השבוע, לראות את חבר־הכנסת **עקיבא נוף**, כשהוא נושא על ידיו את בתו איילת, בת ה־3, רץ לאורך השדרה, בעוד אשתו, העיתונאית **מירה נוף**, רודפת אחריו ומתחננת שיחזיר את הילדה הביתה, בגלל חוליה. השניים המשיכו בסצינה הלא־נעימה לאורך השדרה, ועברו אף למיגרש החניה של היכל התרבות, כל זאת לעיני סקרנים שהתקהלו במקום. הקטנה, שהיתה לבושה אך ללא נעליים לרגליה, שתקה כל אותה העת.

■ בכל שבת בבוקר, במיג־

שרה עמרם

הישראלית שחיתה בירדן שמונה שנים וחזרה ארצה, כתבה ספר בשפה הערבית על הקורות אותה בירדן ועל הרומנים שהיו לה, לדבריה, שם עם קצינים ירדניים ונסיכים. שם הספר „ישראלית במדינה האשמית" והוא עומד להיות מתורגם לעברית בשבועות הקרובים. בתמונה: עם בנה ויקטור בן ה־10, שאת זהות אביו היא שומרת בסוד.

יהודית סולה

הוציאה את הלשון, מרוב התפעלות, כשנכחה בתצוגת־אופנה. יהודית היא שחקנית סרטים שאינה נראית הרבה על מסכי הקולנוע. בימים אלה החליטה לנסות כוחה כשחקנית תיאטרון בהצגת הילדים החדשה „פיטר פן", בתפקיד ונדי. יהודית נתגלתה לראשונה על־ידי אורי זוהר בסירטו „שלושה ימים וילד", שם היתה לה סצנת־עירום שלפני שנים עוררה מהומה. כיום היא מתגוררת ביפו עם בעלה.

לאותו היום, מיהר לבית־המישפט. רק כאשר היה באולם נזכר כי אינו לבוש במדים הנדרשים מעורכי־דין. הוא פנה בהתנצלות לשופט וביקש ממנו שהות, לצאת לקנות לעצמו חולצה לבנה ועניבה, אולם בית־המישפט התיר לו להופיע כפי שהוא, אף שהרגיש עצמו שלא בנוח.

■ אחרי שראה בליל שבת האחרון את סרט הטלוויזיה על **אמיל זולא**, טען העיתונאי **אורי סלע**: „זו שערוריה, איך שנותנים לשמאלנים להשמיץ את הצבא, הגנרלים והמימסד, כאילו שכלום לא השתנה במדינה!"

■ מזלו של הפירסומאי **דויד טמיר** הוא שעבר דירה לפני כחודשיים. הדירה החדשה נמצאת אמנם באותו רחוב כמו דירתו הקודמת, אך במרחק כמה בתים ממנה. למסיבה שערך השבוע לכבוד ידידו,

יגיע למקום שיהיה נוח להגיע אליו, ואז אצטרף לגרעין."

■ בגלריה יפואית עומדת להיפתח תערוכה מפרי מיכחולה של הזמרת הוותיקה **שושנה דמארי**. הזמרת, המציירת כבר ארבע שנים, החליטה להציג לראשונה את תמונותיה לפני קהל חובבי זימרתה. שושנה נמצאת בימים אלה באירופה, בסיבוב הופעות עם להקתו של **יונתן כרמון**.

■ מדליה מיוחדת לכבוד האירוויזיון תוצא לשוק על־ידי החברה הממלכתית למדליות. תיכנן אותה **ניסים ניניו**. על צידה האחד תהיה הכתובת „עת הזמיר הגיעה, וקול התור נשמע בארצנו", ומצידה השני יהיה ציור של ציפור ונבל, על רקע של בימת־הפסטיבל.

■ מי שעבדה קשה בטל־

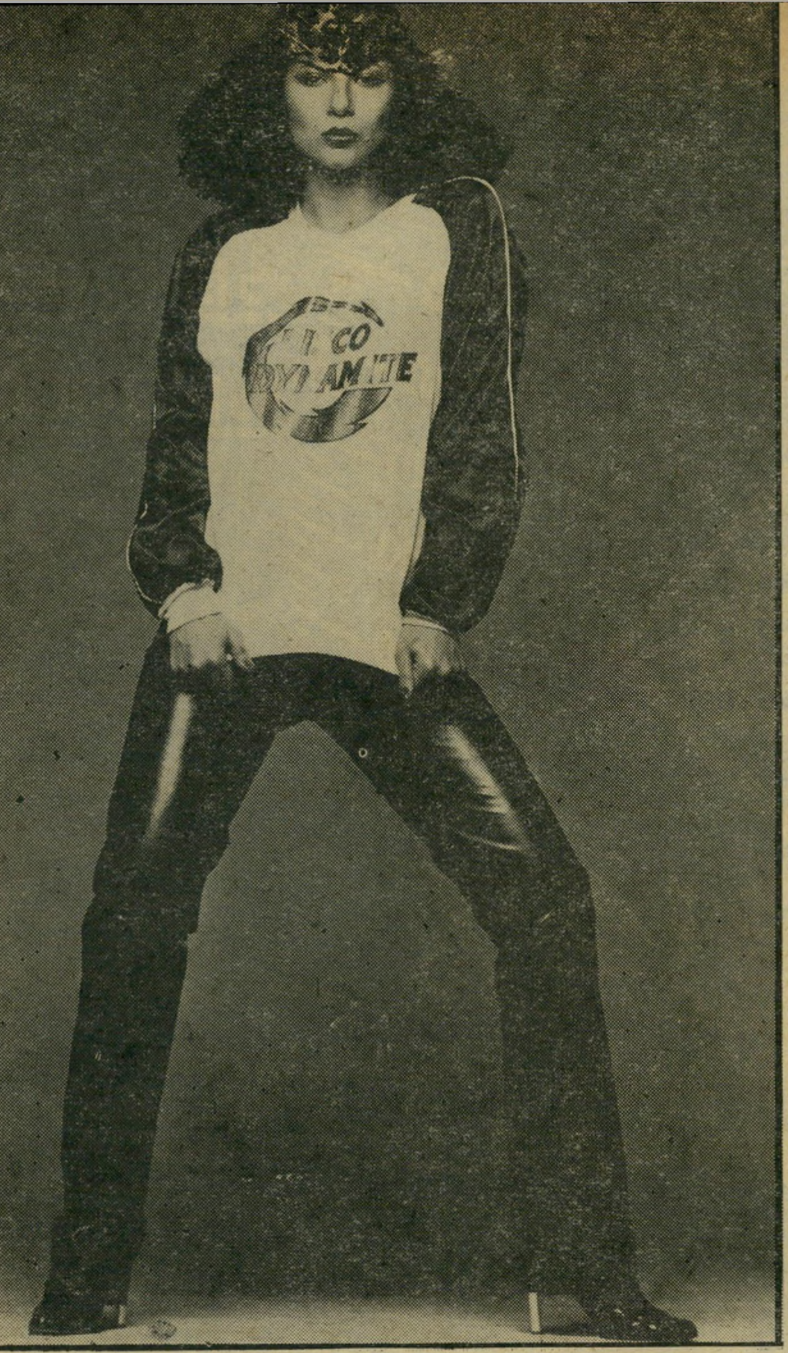

נירה גל הזמרת מתכננת בעצמה את בגדיה. אין היא אוהבת את האופנה הזרוקה, ומתכננת שמלות אלגנטיות בסיגנונות שונים, כמו זו בתמונה, בסיגנון ספרדי. גם לאמנים־ידידים היא מתכננת בגדים, כמו לזמרת דליה עמיהוד ולפנטומימאי בוריס וידנסקי. כאשר הציעו השבוע לנירה להצטלם עבור סירטון פירסומת לסיגריות, סירבה: „אינני רוצה ל[illegible] משהו שאני לא בעדו. אינני מעשנת, ולא אמכור.״

מיכל בן־שימעון שהיתה בארץ דוגמנית מבוקשת, עד אשר עברה להתגורר בפאריס, הגיעה ארצה לחופשת־מולדת, ומייד נחטפה על־ידי יצרני אופנה לתצוגות שונות לקראת שבוע־האופנה המתקיים עתה כאן. התלבושת שעל מיכל בן־שימעון תעלה רק 850 לירות.

אריאלה שביד שהיתה בעבר צלמת־עיתונות ושעברה לתחום האופנה, פתחה עם ידידתה פולה מיודובניק (מימין) בית־אופנה לבגדים זרוקים, בבית עתיק ביפו, והזמינה את כל ידידיה לחזות ביצירותיהן החדשות. לפתיחה הגיע גם סוסו, המפורסם בהכנת סחלב (משקה מתוק שעשוי מחלב ומקינמון), וכיבד את כל האורחים בסחלב.

וויזיה בחודש האחרון היא ה־במאית **ורדינה ארז**, אחותה של אשת הנשיא, **אופירה נבון**. מילבד עבודתה הקבועה בתוכנית מוקד היתה ורדינה במאית תורנית בתוכנית עלי כותרת, שלוש פעמים בשבוע, ועבדה ללא הרף באותו חודש. עכשיו, כשהוחלט לצמצם את עלי כותרת לפעמיים בשבוע — סיימה ורדינה את התורנות שלה באותה תוכנית. לעומת זאת היא התחילה בנושא הבא שלה — תוכניות לערב־שבת, בהנחיית **נעמי שמר**.

■ יש הצגות שלובשות צורה ופושטות צורה, בהתאם לכוכבים המשתתפים בהן. הצגת־ילדים כזו היא משלוש יוצא אחד, שנכתבה על־ידי התמלילן **אבי קורן** ושהולחנה על־ידי **שימעון שגיא**, לפני שלוש שנים, ושיחקו בה אז **יזהר כהן, נירה רבינוביץ** ו**שולה חן**, אשתו של קורן. אחר כך הוחלפו השחקנים, כאשר הזוג קורן־חן נסע לשליחות לארצות־הברית, ושיחקו בה **גליה ישי, אושיק לוי** ו**מיקי קם**. כאשר מיקי נסעה אף היא לארצות־הברית, נכנסה במקומה להצגה **חנה לסלו**. בימים אלה עובדים שוב על אותה הצגה בהרכב חדש: **ג׳וזי כץ, אבי דור** ו**שולה חן**, ששבה בינתיים ארצה. בגלל המיבטא של ג׳וזי, שונתה מעט ההצגה, ותדון מעתה בילדה שבאה לכאן מאמריקה, וביחס ילדי השכונה אליה.

■ אחרי ניתוח פנימי וריתוק לבית במשך שבעה שבועות, החליטה השחקנית **גילה אלמגור** שמגיע לה קצת חופש. בימים אלה נסעה לטיול קצר לארצות־הברית. היא תחזור ארצה בעוד כשלושה שבועות.

■ מי שמאזין לקול השלום, תחנת הרדיו של ספן־השלום **אייבי נתן**, בוודאי שמע את קולו של אייבי עושה פירסומת למשקה הטוב ביותר — מים. הרקע לפירסומת זו הוא המאבק של אייבי נגד כל חברות־המשקאות הקלים, ובראשם קוקה קולה, שסירבו לתת לו מודעות־פירסומת. זוהי הנקמה הקטנה של אייבי באנשי המשקה האמריקאי.

אודי ארנון בן ה־24 (באמצע) הוא התגלית של הזמר־המלחין חנן יובל (משמאל), שיצא בימים אלה בתוכנית חדשה. כאשר חיפש גיטאריסט ומלווה, פנה חנן אל ידידו, אשר ביטנסקי, וזה היפנה אותו אל הזמר דייוויד ברוזה. האחרון סיפר לו שעבד איתו גיטאריסט מוכשר, שלח את חנן אל גן־החיות ואמר לו שהגיטאריסט עובד בהאכלת בעלי־החיים. חנן הגיע אל גן־החיות, ושם נאמר לו שהבחור עזב ועובד ביציקת פסלים. כאשר הגיע הזמר אל הפסל, סיפר לו שהבחור עזב, אך מתגורר בגבעתיים ברחוב קטן בשם חניתה. חנן עצמו מתגורר שם. כך מצא את אודי, שכנו לרחוב, המנגן על גיטארה, בנג׳ו, מנדולינה ותוף־מרים. מימין: אבנר קליינמן, נגן־הבאס.

134.700 ל"י
120.000 ל"י
140
130
120
110
100
90
80
14% מענק.
סיבה טובה לחגוג.
מטמון-עד 120
14,700 ל"י. רק ב"מטמון עד 120" אתה מקבל מענק כזה על חסכון של 120,000 ל"י. הוסף את הריבית וההצמדה החלים על הקרן והמענק גם יחד, ותקבל בתום 6 שנות חסכון סכום של 789,475 ל"י (בהנחה של 35% אינפלציה לשנה). באפשרותך לחסוך בשתי דרכים:
א. הפקדה חד־פעמית בה תוכל לזכות במענק 14%.
ב. תשלומים חודשיים — בהם תקבל מענק של 7%. תקרת סכום החסכון היא עד 120,000 ל"י בשני המסלולים יחד. סכום החסכון המכסימלי בכל מסלול הוא 90,000 ל"י. כל הרווחים פטורים ממס הכנסה בתום 3 שנות חסכון. פרטים בכל סניפי קבוצת בנק הפועלים.
הפוך כספך למטמון-עד 120!
בנק הפועלים
לנו אכפת.

אנשים בעולם

ההריון הספרותי של ז'אן מורו

ז'אן מורו עומדת להיפגש בסוף החודש הזה, לראשונה מזה תשעה חודשים, עם בעלה החוקי והרישמי, במאי הקולנוע האמריקאי הידוע ויליאם (מגרש השדים, הקשר הצרפתי) פרידקין. לא שהשניים נפרדו חס וחלילה, או הסתכסכו, אלא שכל אחד מהם היה עסוק בענייניו שלו, מצד אחר של האוקיאנוס האטלנטי. פרידקין סיים את שוד הברינקס, ואילו ז'אן מורו הקדישה את כל תשעת החודשים האחרונים לסירטה החדש, השני שהיא מביימת, בשם המתבגרת. הפגישה המחודשת של בני הזוג לא תהווה כמובן מיטרד להמשך הפעילות הקדחתנית שלהם. פרידקין קבע לעצמו שכל 10 חודשים עליו להוציא לאור סרט. אך ז'אן מתקשה להסתדר עם כל התחייבויותיה. היא צריכה להופיע בסרט באורך מלא, בשפה האנגלית, לצידו של רוברט דה־נירו, ובו בזמן התחילה לכתוב, לפי הזמנת אחד המו"לים הגדולים בצרפת, את זכרונותיה. „ההריון הסיפרותי קשה לי הרבה יותר מן הקולנוע," היא אומרת. „כתבתי כבר 2000 עמודים והגעתי בסך הכל ליום ההולדת ה־14 שלי. הייתי עסוקה כל־כך בפירוט תולדות המישפחה שלי, שרק אחרי ששה חודשי כתיבה הגעתי לשלב שבו אני עצמי נולדתי. אני חושבת שבסופו של דבר אצטרך להשלים עם העובדה שהספר יופיע בשני חלקים. בראשון — חיי עד שהייתי לשחקנית, והחלק השני יהיה מוקדש לקאריירה."

אפיפיור במכנסיים קצרים

יוחנן פאולוס השני הוא ללא ספק האפיפיור החברמני ביותר שהיה לכנסיה הקאתולית. כל מי שמדמיין לעצמו דמות סגפנית הנעולה במיגדל שנהב, איש חמור פנים השקוע בדוגמות ומפנה עורף לחיים, אינו יודע מי הוא קארול ווייטילה, הקרדינל של קרקוב. רק לפני שנה, בטרם נשא במישרה הרמה, נהג לצאת בחברת ידידים לטיולים ארוכים בחיק־הטבע, ללא גלימה ארוכה ואדומה וללא מחלצות המישרה, אלא פשוט, במיכנסיים קצרים ובכובע קסקט על ראשו, ולהשתעשע על הדשא עם תלמידי האוניברסיטה הקאתולית שבהנהלתו, עם המורים שם ועם מישפחותיהם. היום כבר אינו יכול להרשות לעצמו תענוגות כאלה, אבל לפחות למינהג אחד נשאר נאמן. תמיד אהב טיולים, והנה, עוד לא מלאה שנה למישרתו הרמה וכבר הספיק לעבור חצי עולם.

שימלה אחת על כל עשרה בקבוקי „קוקה קולה"

האופנה הסינית

לא רק קוקה קולה מהרהר בפוטנציאל העצום של השוק הסיני, אלא גם האופנאי הפאריסאי פיאר קארדן. אחרי ביקור חטוף בפקינג, חזר עם השראה מסוג חדש, וככל השראה אצלו, הפכה גם זו עד מהרה סיגנון לבוש חדש לאשה. הכתפיים של דוגמניותיו קיבלו צורה של פגודה סינית שקצותיהם מופנים לשמיים. קארדן מקווה למכור לפחות שימלה אחת על כל עשרה בקבוקי קוקה־קולה.

הנסיך בבית־חולים

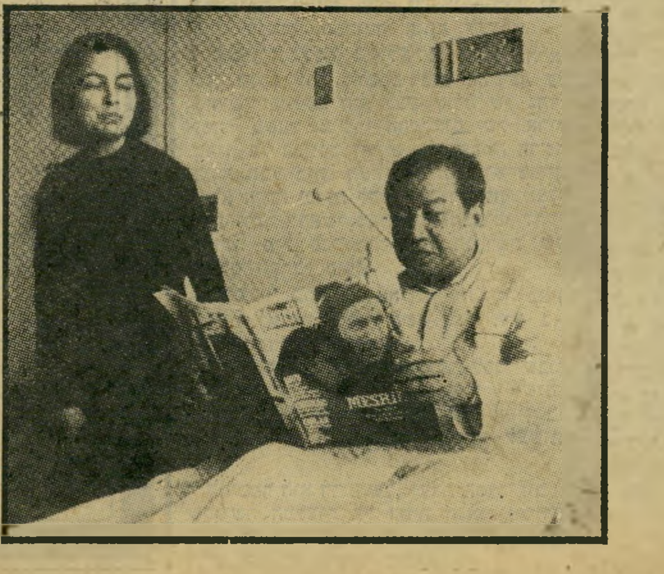

הנסיך הקאמבודי המודח, נורודום סיהאנוק, שבילה את השנים האחרונות יותר מחוץ למולדתו מאשר בתוכה, לא מיהר לשוב אל המיזרח הרחוק, אחרי שסיים להוקיע בעצרת האו"ם את הפלישה הוייט־נאמית. במקום זאת, העדיף להתאשפז בבית־חולים ניו־יורקי, לנוקס היל, כדי לעבור בדיקות כלליות. לשם שינוי היו אלה האמריקאים, לא הסינים, ששילמו את חשבונותיו. היה זה בוודאי חשבון שמן, כי מלבד סיהאנוק עצמו היו במקום גם רעייתו מוניק ולא פחות מעשרים אנשי ביטחון ששמרו על חייו של הנסיך האדום ביותר של דרום מיזרח אסיה.

העם

סוף באיראן

שרידי השילטון של השאה נשטפו מן המפה — וישראל עימם

מה שצריך היה לקרות, קרה.

בהתקוממות עממית שלא היו רבות כמוה בתולדות המאה ה־20', התקומם העם ה־איראני כאיש אחד נגד שרידי השילטון של השאה, ושטף אותם מן המפה.

יחד עם השאה, נשטפו מאיראן ידידיו. בין הנמלטים מאיראן היו גם ישראלים רבים.

השינאה לישראל חגגה ברחובות טהראן. כל האיראנים משוכנעים כי רבי־הטבחים ורבי־העינויים של סאוואק, המישטרה ה־חשאית המיפלצתית של השאה, אומנו ו־הודרכו על־ידי מומחים ישראליים.

כמו ברוב המקומות בעולם, השכילה ישראל להיות ידידה של היסודות הרקובים ביותר. בטווח הקצר ,זה נראה תמיד כ־דאי וכמועיל. אך סופה של מדיניות זו הוא תמיד — חורבן.

מנכ"ל בן־אלישר (במרכז) במצריים *
למצרים — בעיטה, לאמריקאים — יריקה

מדיניות

בדיחה ושמה אוטונומיה

שום שילטון קולוניאלי לא העז להציע ל„ילידים" את אשר מציע הדו"ח לערבים

בחריקה ובאנקות החלה המכונה החלודה של המשא־והמתן לזוז קצת, תחת לחץ אמריקאי כבד. נקבעה פגישה — עוד פגי־שה — של ראש ממשלת־מצריים ושרי־החוץ של ארצות־הברית וישראל.

אך עוד לפני שהגלגלים הכבדים הספיקו להסתובב, תקעה בהם יד מיסתורית יתדות. המגמה הברורה היתה לעצרם.

סטירת־לחי מצלצלת. היתד הרא־שון נתקע עוד ביום פירסום ההודעה על חידוש הדיונים. הוא לבש צורה של „הד־לפה" מטעם מישרד־החקלאות של אריק שרון, על הכוונה להקים עיר שלמה חדשה בגדה המערבית, העיר אפרת בגוש־עציון.

לא היתה יכולה להיות סטירת־לחי מצל־צלת יותר לראשי מצריים, שהסכימו לדיון החדש, מול פני התנגדותו הנמרצת של העולם הערבי כולו.

מיסמך מזעזע. אך יתד זה היה כאין וכאפס לעומת היתד השני. גם הוא בא בצורת הדלפה מכוונת.

הפעם הודלף מיסמך שחובר לפני שבו־עות אחדים, ושהוסתר במישרד ראש־ה־ממשלה. שרי־הממשלה נתבקשו לעיין בו שם, אך רק ארבעה מהם טרחו לעשות זאת.

המיסמך הוא דו"ח של „ועדת המנכ"לים", שהגישה המלצות על צורת ה„אוטונומיה" שישראל מציעה להנהיג בשטחים המוח־זקים. היה זה מיסמך מזעזע.

האוטונומיה, כפי שהיא נראית לוועדה, בראשות מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, איש־המוסד לשעבר והמומחה־לשואה אלי־הו בן־אלישר, אינה דומה במאומה ל„שיל־טון העצמי" שנקבע בהסכמי קמפ־דייוויד.

„זה גרוע ממצב הכושים בדרום־אפרי־קה," הזדעק אליאס פרייג', ראש עיריית בית־לחם, המתון שבין ראשי־הערים בגדה.

המישטר המוצע מעניק לתושבי הגדה והרצועה פחות שילטון־עצמי מכפי שהע־ניק ה„פרוטקטוראט" הגרמני לתושבי בו־המיה ומורביה, אחרי כיבוש צ'כוסלובקיה בידי הנאצים. הוא גרוע ממישטר קולוני־אלי, מן הסוג שהיה נפוץ במאה ה־19.

קוויזלינגים בילבד. הציעו בן־אלישר ועמיתיו:

● האוטונומיה תהיה לבני־אדם, לא לשטחים. כלומר: הערבים יוכלו לנהל את ענייניהם, בתחומים מסויימים, אך לא תהיה להם שום שליטה על שטחיהם.

● צה"ל יסוג רק להלכה ל„מקומות מסויימים". הוא ימשיך „להתאמן" בכל רחבי הגדה והרצועה. כלומר: במסווה של „אימונים" יוכל צה"ל להחזיק בשטח כולו, להיות בכל מקום. הוא גם יהיה אחראי ל„ביטחון־פנים" — כלומר, יוכל לעצור כל אדם, לערוך חיפושים, לנקוט בפעולות־עונשין. לא ברור במה תעסוק „המישטרה החזקה" של הפלסטינים, שנקבעה בהסכמי קמפ־דייוויד. היא תכוון, מן הסתם, את התנועה.

● „יימנעו מתן סמכויות לערבים ש־יובילו להקמת מדינה פלסטינית". כלומר: לא יהיו לרשויות המימשל־העצמי שום סמכויות ביכלל.

● ליהודים יהיה מותר לרכוש קרקעות ולהתיישב בכל מקום. כל אדמות המדינה והציבור תהיינה בידי המימשל הצבאי ה־ישראלי, שיהיה ה„ריבון" בשטחים אלה. כלומר: בחמש שנות האוטונומיה יוכל השילטון הצבאי הישראלי לשנות את הר־כב האוכלוסיה בשטחים עד לבלי הכר. הוא גם יחזיק במקורות־המים, באמצעות מוסד שבו ישותפו הערבים, איכשהו.

● אוהדי אש"ף לא יורשו להשתתף בבחירות האוטונומיה, והשילטון הישראלי יוכל „לבדוק את העמדות" של המועמדים. זוהי הפרה ברורה ומפורשת של הצהרות מנחם בגין ומשה דיין, שחסידי־אש"ף יוכלו להשתתף בבחירות. הכוונה היא ל־שילטון של קוויזלינגים.

● השילטון העצמי לא ינפיק מטבעות או דרכונים, ולא יוכל להטיל מכס, אלא רק מסים ישירים. הוא לא יוכל למנוע יציאת ערבים לעבודה בישראל. כלומר: השטחים יימסרו לניצול כלכלי בלתי־מוג־בל של ישראל.

● השילטון הישראלי יפעיל צנזורה על העיתונות ועל ספרי־הלימוד.

הסוואה מרושעת. אוטונומיה כזאת היא בדיחה עגומה. גרוע מזה: זהו עלבון לכל אדם שהשתתף בעיצוב מיסמכי קמפ־דייוויד, יריקה בפני האמריקאים, בעיטה למצרים.

שום שילטון קולוניאלי, בריטי או צר־

---

* מאחריו: המישפטן מאיר רוזן והאלוף אברהם טמיר.

הופיע
ספירו החדש של
רינו צרור
טריקו

חולצת טריקו
ומכנסי ג'ינס
זה יותר מסמל
מסחרי. שיער ארוך,
תלתלים, מגפיים,
הרבה חשיש, מין,
בודקים אפשרויות
של חופש.
דרך עשרה
ספורים קצרים
מספר רינו צרור
(25, עתונאי)
קורות חבורה אחת
בתחילות שנות
השבעים בתל־אביב.

להשיג בכל חנויות הספרים
הפצה: בית־עלים, טלפון: 03-293959

משרד החינוך והתרבות

הטובים להוראה

אם אתם בעלי יוזמה
אם אתם בעלי רצון ללמוד
אם אתם בעלי תעודות בגרות
אם אתם מאמינים בכוחכם לחנך

מערכת החינוך זקוקה לכם

תוכלו לקבל הלוואות נותנות
עד 32 אלף ל"י לשנה

הכשירו עצמכם לתפקידי חינוך והוראה

בדבר פרטים נא לפנות ישירות לסמינרים למורים,
או בכתב למשרדי המחלקה להכשרת מורים
במשרד החינוך והתרבות רח' קרן היסוד 15, ירושלים.

השבועון הגרמני „שטרן" מתמודד עם השואה

כך זה היה!

„כן, הייתי פחדני מדי!" בווידוי זה הכתיר הנרי נאנן, העורך הראשי של השבועון הגרמני שטרן, את מאמרו הראשי על הקרנת הסידרה שואה.

הסידרה — הנקראת גם בגרמנית בשמה האנגלי, הולוקוסט, מפני שהגרמנים לא טבעו מילה משלהם לתהליך שהנאצים קראו לו „הפיתרון הסופי" — פגעה בעם הגרמני כמו אגרוף בין העיניים. מעולם לא הצליחה סידרה טלוויזיונית לחולל מהפך כזה בנפשו של עם שלם.

גליון שטרן, שמאורע גרמני זה עומד במרכזו, ניסה להתמודד עם המהפך. מבחינה זו, הוא אופייני למה שהתחולל בציבור הגרמני כולו. כיצד עמד בכך?

השער הוא נייטראלי. מופיע בו תצלום שצולם ממסך הטלוויזיה: מגן־דויד של בית־כנסת נשרף בליל־הבדולח. הכותרת: „הולוקוסט — האם סרט זה היה צריך להיות?"

אולם תוכן הגיליון רחוק מלהיות נייטראלי. הוא נפתח בתצלום־ענק, בלתי־ידוע עד כה, של אנשי ס"ס, העומדים בין עריימות של גוויות יהודיות באוקראינה. איש ס"ס יורה באשה, שעדיין לא מתה. הכותרת: „כך זה היה!"

עמודי הפתיחה של הכתבה
אין מילה לשואה

השער של „שטרן"
„האם סרט זה צריך להיות?"

מיפלצתית שנראתה על המסך. בפעם הראשונה גם הבינו, כי לא היה הבדל בין ההורים במערב וההורים במיזרח, ושכולם אשמים. לעומת זאת, לא התעניינו בני 20 ופחות בסידרה. ההטפה הקומוניסטית המתמדת הקהתה את חושיהם, ואין הם רוצים לשמוע דבר על פוליטיקה.

אחד העורכים מנסה להסביר מדוע לא התמודדה גרמניה עד כה עם העבר שלה. התיזה הפסיכולוגית שלו: אדם מחפש ריפוי פסיכולוגי כאשר הוא סובל מהרגשת

„הרוצחים קוברים את הקורבנות"
— ולהישאר „אנשים הגונים"

„הם לא ראו, אך הם שמעו"
לבצע רצח המוני —

לאחר מכן: תצלום של יהודים, גבר, אשה ושני ילדיהם, הבורחים מן העיר ממל, אחרי כניסת הנאצים אליה ב־1939. אנשי ס"א (פלוגות־הסער) מסתכלים ומחייכים. הכותרת: „איש לא ידע?"

בעמודים הבאים: תמונה של היינריך הימלר, ראש הס"ס, ולידה מובאה מדבריו שנתפרסמו רק אחרי המילחמה. בנאום לאנשיו דיבר הימלר על השמדת היהודים, שיבח את אנשיו על כי ביצעו הרג המוני „ונשארו אנשים הגונים", ואיים במוות על כל איש ס"ס שיגנוב אפילו מארק אחד, או סיגריה אחת, מרכוש היהודים. הכותרת, מדברי הימלר: „זה (רצח היהודים) הוא דף של תהילה, שלא נכתב מעולם ולא ייכתב לעולם."

לאחר מכן: תמונח מפורסמת של איש ס"ס היורה מקרוב באשה, המחבקת את ילדה. הכותרת: „אם רוצה להגן על ילדה גם במוות". להסברת התמונה מציין העיתון שהס"ס לא רצח רק במטחי־מקלע, כמו בסרט, אלא גם ביחידות. היורים קיבלו עבור משימה זו תוספת של קפה, משקה חריף וסיגריות.

בעמודים הבאים: תמונה מפורסמת של תיזמורת מחנה־הריכוז המנגנת שיר־ילדים עליז, בהובילה לגרדום אסיר שניסה לברוח.

אחר־כך: תמונה של שומרים ושומרות במחנה־הריכוז ברגן־בלזן, ליד האנובר, שנאלצו על־ידי הבריטים לקבור את המוני המתים, מייד אחרי הכיבוש.

שטרן הקדיש שישה עמודים לסקירת הפעולות האנטי־יהודיות, החוקים והתקנות, בשנים הראשונות אחרי עליית הנאצים לשילטון. יתכן שציטוט יבש זה מזעזע מכל.

כתב השבועון מתאר את גביית עדויותיהם של עדים בישראל, במישפט של זוג זקנים גרמניים, שהיו אחראים בצעירותם להשמדת היהודים במחוז מסויים בפולין. כתבה אחרת מוקדשת לגרמני־נוצרי, שביקש לשמור על עילום־שמו „מפני שהם מאיימים שוב באלימות". האיש נכלא במחנה־ריכוז כסוציאליסט, מתאר כעד־ראייה את השמדת היהודים באושוויץ.

פרק מעניין מוקדש להשפעת השואה בגרמניה המיזרחית, שם נקלטו שידורי הטלוויזיה המערב־גרמנית. בניגוד למערב, לא העלים המיזרח מעולם את העבר הנאצי. מכיוון שראשי המישטר המיזרחי היו קומוניסטים, שנרדפו בעצמם על־ידי הנאצים כמו היהודים, לא היתה להם בעייה נפשית. פישעי הנאצים נלמדו בבית־הספר. ובכל זאת: הסרט גרם זעזוע כביר בדור של גילאי 25 עד 45. העובדות היבשות, שנלמדו בבית־הספר, לא דמו לתועבה ה־

אשמה, שאינה מאפשרת לו לתפקד, או כשהוא סובל במגעיו עם העולם סביבו. בגרמניה זה לא קרה. „הפלא הכלכלי", וההתיידדות המהירה עם המנצחים, מנעו מן הגרמני את הסבל הנפשי של הרגשת־האשמה. היה נעים וקל יותר להדחיק את הזיכרונות, מאשר להתמודד עימם.

עתה, כך נראה, בא הרגע הפסיכולוגי. בכל רחבי גרמניה, המערבית והמיזרחית, שואלים בני 25 עד 45 את הוריהם: איך זה יכול היה לקרות? האם לא ידעתם? מה עשיתם אז?

עונה הנרי נאנן, עורך השבועון, בגילוי־לב: „כן, אני ידעתי, והייתי פחדני מדי מכדי להתקומם נגד זה... בלי בושה נשאתי את מדיו של קצין חיל־האוויר הגרמני... האם יכולתי אז לעשות משהו נגד זה? לא זו השאלה. השאלה הארורה היא, אם הייתי זקוק לסרט אמריקאי..."

פתי, לא העז, גם בימי־הזוהר של האימפריאליזם, להציע הצעה כזאת ל„ילידים" במושבה כלשהי. כי שילטון קולוניאלי גלוי עדיף על הסוואה מרושעת כזאת.

לגבי מצריים, היה זה גרוע מעלבון. היא נחשפה לעיני העולם הערבי כולו, כמי שרומתה על־ידי ישראל, או — גרוע יותר — כמי שהשתתפה במעשה־הונאה. אחרי פירסום זה, אי־אפשר עוד לחלום על נכונות כלשהי מצד גורם פלסטיני כלשהו, לתמוך ביוזמת אל־סאדאת אף תמיכה שבשתיקה.

החטא והפשע. בצמרת הישראלית הושמע רוגז כלשהו, על כי המיסמך הודלף ברגע עדין. אך ההדלפה היא רק חטא קטן, לעומת הפשע שבעצם חיבור המיסמך.

וכאילו כל זה לא הספיק כדי להשחיר את פני ישראל בעולם ולהנחית מהלומה מוחצת על סיכויי השלום, בא השבוע גם הפירסום על העינויים בישראל.

בארצות־הברית נערך ויכוח אם יש בישראל „עינויים" סתם או „עינויים שיטתיים" של עצירים פלסטיניים. נראה כי איש לא פיקפק בעצם קיומם של עינויים — ודוברים ישראליים אף הודו בכך בחציפה, כאשר דיברו על „מיקרים חריגים".

היה זה אופייני, שדוברי ישראל לא ניסו כלל להתמודד עם ההאשמות, להציע שיטה סבירה של חקירה ובדיקה בלתי־תלוייה. תחת זאת פתחו בהתקפה אישית פרועה על מחברת הדו"ח, פקידה־לשעבר בקונסוליה האמריקאית בירושלים. מנגנון־התעמולה הכביר של ישראל גוייס כדי לתארה כחולת־רוח, כאנטי־שמית, כאשה מופרעת שנפלה ברישתו של „מחבל", כחולת־אהבה, ומה עוד. האשה עצמה עמדה במיבחן זה בצורה מכובדת, והדבר אף צויין בכלי־התיקשורת האמריקאיים.

השאלה היתה: כמה מהלומות מסוג זה את אחרוני ידידיה בעולם?

כאשר התפוצצה פרשת ההאשמות של ח״כ אסף יגורי והד״ר לסיפרות דן אלמגור, נגד מי שהיה ראש אמ״ן, האלוף שלמה גזית, (העולם הזה 2158) נראה היה, על פני השטח לפחות, כי היתה זו יוזמה של שניים. איש סיפרות וחבר־כנסת, שתפסו אלוף בקלקלתו — האחד מילא את חובתו האזרחית והשני השתמש בזכויותיו כחבר־כנסת ופזל אל עבר הפירסום.

גזית הכחיש בזמנו את האשמות אל־מגור־יגורי. (העולם הזה 2159). לדבריו, לא היה מדובר כלל בטלוויזיה צבעונית אלא בטלוויזיה שחור־לבן. גזית אף טען, כי עוד לפני שפנה אלמגור ליושב־ראש הכנסת ובטרם שהגיש יגורי את השאילתה שלו לשר־הביטחון, הוא שילם את המכס עבור הטלוויזיה.

חיל־אוויר, קציני חיל־קשר וקציני שיריון.

„כעבור כמה ימים, לאחר שכבר חזרתי הביתה, נערכו עוד חקירות. שלוש פעמים באו אלי הביתה נציגים בכירים ביותר של שירות־הביטחון הכללי, תמיד ב־הרכב של יותר מאחד. הם חקרו אותי, כשעל השולחן היה מונח רשמקול שהיה מופעל כל הזמן. התחקירים האלה נמשכו שעות ארוכות, ברמה מטכ״לית, והשתתפו בהם גם קצינים ממיפקדת קצין קשר ואלקטרוניקה ראשי, קצינים הממונים על נושא צנחנים וקומנדו וקצינים מיחידות אחרות של צה״ל.

„בזאת לא תמה פרשת החקירות. מאוחר יותר עברתי תחקיר נוסף, בבית השיריון בתל־אביב, על־ידי קצין שהוא היום בדרגת תת־אלוף, שקיבל לשם חקירות אלה מינוי

השבוי הבכיר ביותר בצה״ל (למעלה בטלוויזיה המצרית ולמטה בשבי) מספר שעונה בשבי - וראש אמ״ן לשעבר אומר: „אם המצרים לא הרביצו לו, היתה להם סיבה״

אחר־כך התברר כי הדברים אינם כה פשוטים. אלמגור קיבל הצהרה מהמכס, לפיה שילם גזית את חובו למכס רק לאחר שכתב העולם הזה, שחקר בפרשה, פנה אליו כדי לקבל את תגובתו. קיימות עדויות של קברניט המטוס, אברהם („קים״) קימחי, כי הארגז שאותו נשא עימו גזית היה „גדול כמו פריג׳ידר ונשא עליו את הכתובת מאירת העיניים ׳טלוויזיה צבעונית׳.״

השבוע, בשיחה עם כתב העולם הזה סרב גזית להתייחס לפרשת הטלוויזיה. הוא אף סרב להגיב על ההאשמות החוזרות של דן אלמגור (העולם הזה 2160): „מבחינתי נושא הטלוויזיה סגור. אני לא מוכן לחזור ולהסביר את הפרשה.״

„מטושטש ונרגש״

אזים בעיקבות פרשת הטלוויזיה התפתחה פרשה של השמצות והשמצות־נגד בין מי שהיה ראש אמ״ן, האלוף שלמה גזית, לבין מי שהיה השבוי הבכיר ביותר של צה״ל במילחמת־יום־הכיפורים, אז סגן־אלוף אסף יגורי. את היריה הראשונה ירה דווקא האלוף גזית, כשהיה עדיין ראש אמ״ן *. אמר האלוף, בהתייחסו לשובו של יגורי מהשבי המצרי: „230 יהודים ירדו מהמטוס שהחזיר את השבויים ממצריים. כולם עברו תחקיר מפורט, רק אחד, ח״כ אסף יגורי, סרב לשתף פעולה.״

האשמה זו, שהוטחה בפני יגורי, היתה חמורה מאד. מה שגזית אמר הוא, שסגן־אלוף, שהועלה לאחר מכן לדרגת אלוף־מישנה, חזר משבי האוייב וסרב לשתף פעולה עם החוקרים הישראליים של מודיעין צה״ל ושירותי־הביטחון. בכך חיבל בעל הדרגה הבכירה במערך המודיעין הישראלי ואף הסתיר פרטים לגבי התנהגותו בשבי.

אסף יגורי הגיב על כך באומרו: „הדברים האלה הם שקר מתועב של האלוף גזית. כמו שירדתי מהמטוס, ב־23 בנובמבר 1973, נלקחתי מנמל־התעופה בן־גוריון לחקירה של שירות־הביטחון הכללי ושל חיל המודיעין של צה״ל. החקירה

מיוחד מטעם שירותי־הביטחון ומפקד גייסות השיריון. לאחר סיום חקירה זו, שנמשכה למעלה משלוש שעות, הודעתי לשלטונות צה״ל, בכתב ובעל־פה, שאני מוכן לכל חקירה נוספת מטעמם או מטעם מוסרות ממלכתיים אחרים.

„בנוסף לאלה העדתי במשך שעתיים תמימות בפני ועדת אגרנט. עתה, לאחר שהאלוף גזית אמר את מה שאמר עלי, אני אגיש נגדו תביעה פלילית על שימוש במידע ובנתונים שעמדו לרשותו בתוקף תפקידו, לצרכי יוקרה אישית שלו ואינטרסים אפלים משלו, דווקא משום שהוא יודע שכל הדברים שהוא אומר בנושא זה הם שקר נתעב וחסר אחריות.״

„אווירה מחושמלת ומאיימת״

לאחר שהשמיע את האשמותיו אלה, התייחס האלוף גזית, אמנם בזהירות, להתנהגותו של אסף יגורי בשבי המצרי. בספרו העומד לצאת לאור בימים אלה, מספר יגורי על מסכת העינויים שאותה עבר בשבי המצרי. כותב יגורי:

באחד הימים, בשעות ערב, שמעתי רעש של קדחתנות ופעילות מבחוץ. דלת הצינוק נפתחה. לחדר נכנסה קבוצת קצינים. עיניהם הפיצו אימה. אחד החוקרים, שכבר נטל חלק בחקירה אלימה וחסרת־רחמים ביום הקודם, התפרץ כנגדי בצעקה: „הפעם תדבר. אתה מוכרח לדבר!״

הרמתי עיני בכעין שאלה: „בכלל לא ברור לי מה אתם רוצים.״ בלי אומר ודברים הונחתה עלי מהלומה עזה בבטן והקצין, שהופקד על החקירה, והיה זר לי לחלוטין, פנה אלי באנגלית רהוטה ואמר: „אנחנו מוכרחים לדעת ממך הכל על נושא הארטילריה והטילים.״ חזרתי ואמרתי שאינני יודע דבר. הוא תפס בשיער ראשי, הוציא מכיסו מצית, הדליק אותה ואמר: „אשרוף שערה אחר שערה משערות ראשך אם לא תאמר לי את כל הידוע לך.״

היתה אווירה מחושמלת ומאיימת, כאילו עתידו של קרב תלוי במוצא פי. החלטתי שלא לענות.

מה קרה בשבי?

הראשונית, כשהייתי עוד מטושטש ונרגש מכל מה שעבר עלי בשבי המצרי, נמשכה שעתיים.

„למחרת התייצבתי בזכרון־יעקב. צה״ל השתמש אז בבית־הבראה של קופת־חולים, מבטחים, וריכז בו את כל השבויים שחזרו. נמצאתי שם שבעה ימים רצופים, מהבוקר עד הלילה, והיו מיקרים שאף נשארתי ללון במקום. במשך כל השבוע הזה עמדתי בבדיקות ובתחקירים של אנשי ביטחון ומודיעין, של קציני זיהוי, של קציני

* הוא התפטר מתפקידו לפני כשבועיים.

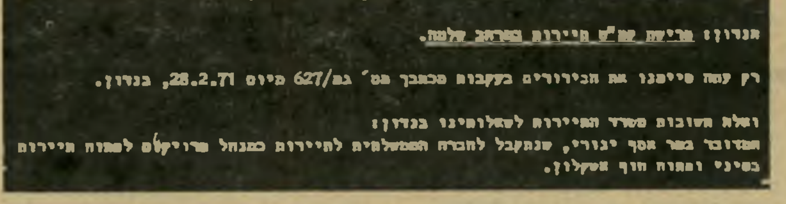

אל: [illegible] אלוף שלמה גזית, מתאם הפעולה בשטחים, משרד הבטחון.

הנדון: [illegible] תיירות [illegible]

רק עתה סיימנו את הבירורים בעקבות מכתבך מס׳ גמ/627 מיום 28.2.71, בנדון.

ואלה תשובות משרד התיירות לשאלותינו בנדון:
המדובר במר אסף יגורי, שנתקבל לחברה הממשלתית לתיירות כמנהל פרויקט לפתוח תיירות בסיני ובחוף אשקלון.

המיסמך אישור לחלק מטענות יגורי נמצא במיסמך שעליו חתום מי שהיה נציב שירות המדינה, יעקוב ניצן. מיכתבו של ניצן מיועד אל תת־אלוף גזית, ובא כתשובה לתלונתו של גזית משנת 1971, כנגד יגורי, בנושא תקופת־צינון.

לאחר מטר של שאלות נוספות שלא נענו, רמז הקצין לחבריו שיצאו מהחדר. החבורה עזבה את הצינוק בכעס, ובטריקה מבשרת רעות. ואמנם, לאחר רגעים ספורים הגיעה „להקת המצורעים״. היה זה כינוי שהדבקתי לקבוצה אלימה שנהגה לעשות חשבון עם כל מי שסרב לציית. אלא שהפעם גם הם לא ליוו את כניסתם במצהלות השימחה הרגילות. גם בהם דבק משהו מהגורליות שריחפה באוויר.

הובלתי החוצה, כפות ידיים וקשור עיניים. עוד בטרם הספקתי להבין מה קורה, הוטלתי בדחיפה אדירה על האדמה. „להקת

מי החבר של מוטה?

האלוף שלמה גזית (**בתמונה מימין**) לוחץ את ידה של תלמה אלעזר. ברקע, הרמטכ"ל לשעבר, רב־אלוף (מיל.) מוטה גור. גזית טוען כי אסף יגורי קיבל דרגה של אלוף־מישנה רק בגלל קשריו עם מוטה, „מטעמים סוציאלים", משום שכל השבויים קיבלו העלאה בדרגה ומוטה לא רצה לפגוע בשבוי הבכיר. יגורי (**בתמונה משמאל**) לוחץ את ידו של מוטה בעת שזה העניק לו דרגה של אלוף־מישנה. יגורי מכחיש את טענות גזית וטוען כי דווקא מוטה לא הסכים לקצר את הפז"מ שלו, למרות המלצותיהם של מפקדיו הישירים, ביניהם האלוף יקותיאל („קותי") אדם (הנראה ברקע, חובש כומתה).

המצורעים" התחילה לחבוט באלות גומי בכל חלקי גופי. גופי הפך לעיסת בשר ודם, עד שמעוצמת המכות נקרעו בגדי. המהלומות חבטו ישר בבשר החי.

לאחר זמן התעוררתי, כתוצאה מזרם מים קרים אשר שטף את גופי. הבנתי כי איבדתי את ההכרה ובעזרת דלי מים דלוחים וצינת הלילה התעוררתי שנית. התרגיל חזר על עצמו פעמים מספר.

„ניבזות ורישעות"

עד העינויים של אסף יגורי בשבי אמר האלוף שלמה גזית: „אני לא יודע אם הם כל כך הרביצו לו, ואם הם לא הרביצו לו, היתה להם סיבה טובה."

(בשנים 1969—1970) בתור קמ"ט (קצין מטה) לענייני תיירות (אז היה גזית מתאם פעולות צה"ל בשטחים).

„במיסגרת תפקידו זה הוא סידר הלוואה למלון הקרוונים בשארם אל־שייך ופתאום, יום אחד, הוא קופץ ונעשה מנהל מלון הקרוונים. יש לי חבר, פרופסור יעקב, שהיה המדען הראשי של מישרד המיסחר והתעשייה, שהרשיעו אותו בבית־המישפט בגלל זה שלא עבר תקופת צינון. יגורי עשה יותר גרוע. דרשתי להעמיד אותו לדין. לא יכלו להעמיד אותו לדין משום שאז לא היה חוק הצינון. אז אני עשיתי דבר פשוט. אסרתי על עובדי המימשל לקיים איתו מגע. אם היה צריך להיות מגע עם מלון הקרוונים, זה לא היה עם מנהל המלון, אסף יגורי, אלא עם עובדים אחרים שם."

היה תפקידי. התפקיד היחיד שלי היה לזרז פרוייקטים.

„באותה תקופה החל הריב הגדול שלי עם גזית. בשטח פעלה קבוצה של קצינים לשעבר, שהקימה חברה בשם מש"ק — משוחררי שירות קבע. הם רצו לבנות פרוייקטים שונים בסיני. גזית רצה שהם יקבלו הטבות שלדעתי לא היו מגיעות להם. לגזית היה אז שיקול ברור של קידום החברים שלו והוא ייצג, לא באופן רשמי, כמובן, אינטרסים כלכליים־פרטיים של אנשי מש"ק. הוא ראה בי גורם המקפיד יתר־על־המידה על קבוצות היזמים השונות, ובעיקר על הקבוצה שבה היה מעוניין.

„אז הוא החליט להיפטר ממני. הוא הלך לחברה הממשלתית לתיירות ואמר, שאין שיתוף פעולה ביני לבינו וגרם לכך שאני התפוטרתי. אני רציתי להמשיך בתפקיד, אבל נוצר מצב שלא יכולתי ולא היתה לי עבודה. למעשה, פשוט פוטרתי בגלל גזית.

„מייד אחר־כך פנו אלי מהחברה שהפעילה מספר פרוייקטים בדרום, רובם באילת, והציעו לי להיות מנכ"ל החברה. קיבלתי את ההצעה בגלל שתי סיבות. הראשונה: לא רציתי להיות רעב ללחם בגלל גזית. הסיבה השניה היתה שנמשכתי למקום. אני אוהב את סיני ואת דרום הארץ.

„גזית המשיך לרדוף אותי בבחינת 'הרצחת וגם ירשת'. הוא פנה למבקר־המדינה, וכשזה לא הועיל לו פנה אל נציב שירות המדינה. כשזה לא הועיל הוא נתן הוראה לעובדי המימשל שלא לקיים איתי כל מגע. פעולה זו שלו נוגדת את כל הסטנדרטים הציבוריים. היא נעשתה כשאני הייתי כבר איש פרטי. בצעדיו אלה יש ניבזות, אינטרסנטיות ורישעות המצביעה על אופיו של האיש."

בשם הידידות!

סימוכין מסויים לטענה זו של יגורי אפשר למצוא במיכתב ששלח ב־14 בספטמבר 1971 נציב שרות המדינה דאז, יעקב ניצן, אל מי שהיה אז תת־אלוף, שלמה גזית, מתאם הפעולות בשטחים. כתב ניצן לגזית:

הנדון: פרישת קמ"ט תיירות במרחב שלמה.

רק עתה סיימנו את הבירורים בעיקבות מיכתבך מס' גמ/627 מיום 28.2.71 בנדון.

ואלה תשובות מישרד התיירות לשאלותינו בנדון:

המדובר במר אסף יגורי, שנתקבל לחברה הממשלתית לתיירות כמנהל פרוייקטים לפיתוח תיירות בסיני ופיתוח חוף אשקלון.

כדי שמר יגורי יוכל לטפל במשימתו בצורה חופשית, במה שנוגע למגעיו עם המימשל במרש"ל (מרחב שלמה), היה צורך במתן מינוי של קמ"ט. המינוי של קמ"ט ניתן לו באמצעות מישרד התיירות, היות ובמינוי כזה מוכן להכיר המימשל רק כשהוא ניתן על־ידי מישרד ממשלתי.

בתפקידו כקמ"ט תיירות יצג את החברה הממשלתית לתיירות בכל הנוגע לפיתוח התיירות במרש"ל. מר יגורי יצג את ה־

(המשך בעמוד 34)

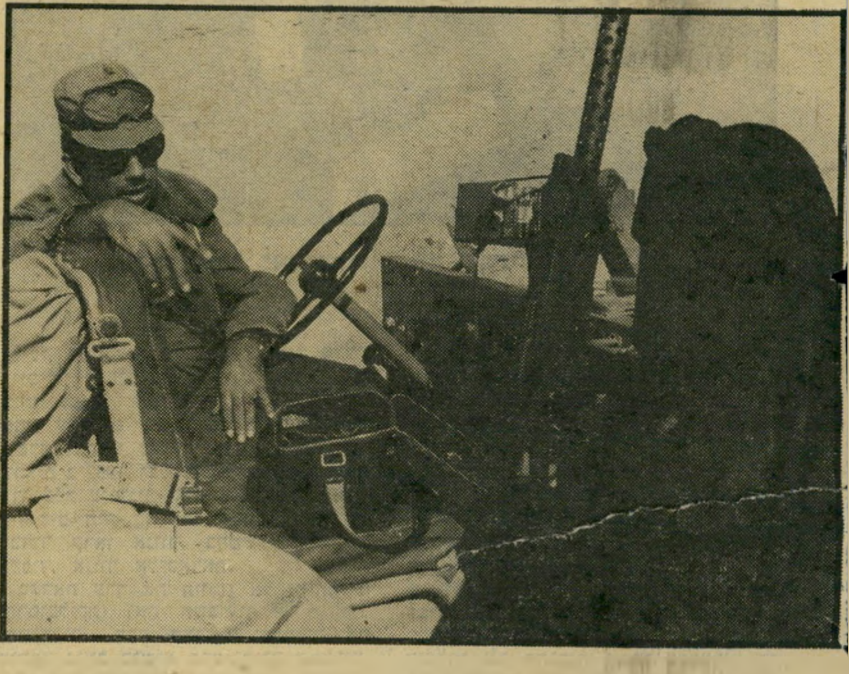

לוחם בשדה

ח"כ אסף יגורי טוען כי האשמותיו של גזית, בדבר התנהגותו בשבי ולאחר השבי, נטולות כל יסוד. והראייה: הצבתו בתפקיד מיבצעי לאחר שובו לארץ והעלאתו בדרגה. בתמונה נראה יגורי בג'יפ סיור בסיני, כשהוא משוחח **עם** בדואית. גזית־יגורי עבדו יחד עוד בשארם־אל־שייך.

על דברים אלה הגיב אסף יגורי: „ייתכן וגזית היה שמח שיגמרו אותי במכות בשבי. אז היה משתפך חיוך של שביעות רצון על פניו. אז הוא היה משוכנע שהפרשיות המכוערות וחסרות התקדים, של מה שהתרחש בעת שהוא היה מתאם פעולות צה"ל בשטחים, וכמובן פרשת הטלוויזיה שבאה אחר־כך, לא היו באות לעולם והשקר הציני שלו והקאריירה האישית שלו יכלו לזרום באפיק שהוא זמם מראש."

יגורי רומז כאן על פרשה ישנה, השזורה במערכת היחסים המפותלת בין ראש אמ"ן לשעבר וחבר־הכנסת — פרשת סיני.

בין ההאשמות שאותן הטיח גזית ביגורי, לאחר פירסום פרשת הטלוויזיה, היתה גם זו: „הכל ביני לבין יגורי מתחיל עוד קודם לפרשת חשבי והטלוויזיה. לא הכל אני יכול לספר. האיש (יגורי) עבד אצלי

גזית לא הסתפק בפנייה לשילטונות, להעמיד את יגורי לדין, כפי שהוא מספר, אלא אף פנה אל מבקר־המדינה ואל מי שהיה אז לנציב־שירות־המדינה, יעקב ניצן.

ליגורי יש גירסה משלו, הכוללת האשמות נגד גזית. סיפר יגורי השבוע: „באותה תקופה עבדתי ברשות הנמלים. הושאלתי לחברה הממשלתית לתיירות, כדי להיות מנהל פרוייקטים בסיני ומנהל פיתוח התיירות באשקלון. לצורך הכניסה לשטח סיני צויידתי במיכתב, שאני גם קמ"ט תיירות במרחב שלמה. לא קיבלתי מהם משכורת, לא היה כאן עניין של כפיפות למימשל ולא אחריות כלפיו. לא הייתי כפוף לגזית ולאנשיו. יותר מכך, לא היה בסמכותי לסדר הלוואה למלון הקרוונים ולכל מלון אחר. זה פשוט לא

תחקיר השבויים

האלוף גזית האשים את ח"כ יגורי כי לא הסכים להחקר לאחר שובו מן השבי. יגורי טוען כי נחקר ארוכות על־ידי גורמים שונים במשך תקופה ממושכת. בתמונה נראה יגורי בבית־ההבראה של קופת־חולים, **מבטחים**, בזכרון־יעקב, ליד שבויים ישראלים אחרים, שבוע לאחר שובו מהשבי. בבית־ההבראה זה נערכו תחקירים במשך שבוע שלם ובהם השתתף, לדבריו, יגורי.

מה קרה בשבי?

(המשך מעמוד 33)
מיפעל (קרוונים) כלפי המימשל והמוסדות הנוגעים בדבר, לצורך הקמתו של המיפעל. לא היו למר יגורי סמכויות אישור. לא במה שנוגע בהלוואות ולא לגבי שטח ולא לגבי התוכניות וכיוצא בזה, אלא היה מבצעם בלבד. היה דוחף לזירוזו של הפרוייקט.

אך יש לציין שהיו לו סמכויות להמליץ, ולזה כמובן נודע מישקל מסויים.

מאחר שהעובד הנ"ל לא הוא שבחר להפסיק את עבודתו, אלא למעשה החברה היא שיזמה את הפסקת עבודתו, נראה כי המיקרה הוא Bona Fide ואין מקום להניח תיכנון מוקדם וקשר בין פעולותיו במיסגרת עבודתו בחברה לבין עיסוקו הנוכחי. יש לבחון את העניין כבכל מיקרה של עובד שפוטר ואין בידו ברירה, אלא לקבל עבודה אחרת כלשהי, כל עוד החוק אינו מונע בעדו.

במיוחד יש תוקף לאמור לעיל, מאחר שהעובד לא נמנה על כל פורום שהיתה לו סמכות החלטה בעניינים הקובעים (הטבות למשקיעים וכו').

לאור האמור לעיל, נראה לי כי אין מקום לקבוע אל איש זה, בתפקידו האזרחי, יחס שונה מאשר אל נציגיהן של חברות אחרות הפועלות בשטח.

אני מצטער שהבירור ארך זמן כה רב.

יעקוב ניצן,
נציב שירות המדינה.

■ ■ ■

אחת מטענותיו של יגורי, כנגד ההאשמות הנוגעות לשבי ולתקופה שלאחר השבי, היא, שלאחר שחזר מהשבי קיבל מינוי חדש בצה"ל ומאוחר יותר אף הועלה לדרגת אלוף־מישנה. גזית סותר טענות אלה וטוען כי יגורי קיבל מינוי בלתי־חשוב, שבו לא יכול היה להיות פגיע מהבחינה המודיעינית וכי הרמטכ"ל דאז, רב־אלוף מוטה גור, שהיה חבר של יגורי, נתן לו את הדרגה מטעמים סוציאליים.

יגורי עונה גם על דברים אלה של גזית: „את המינוי שקיבלתי הציעו לי עוד במהלך התחקירים שלאחר השבי, כשבועיים שלושה לאחר שחזרתי לארץ. האלוף אברהם („ברן") אדן הציע לי לבחור בין שני תפקידים: להיות קצין אג"ם באוגדה צפונית, או מפקד בסיני. קצין אג"ם, יותר מכל קצין אחר באוגדה, יודע את כל סודות האוגדה. כל מי שמכיר את תפקידו של מפקד באוגדת שיריון יודע, כי הוא שותף לכל ההכרעות של האוגדה ולכל הסודות הכמוסים ביותר. אני בחרתי בתפקיד השני בעיקר משום שרציתי תפקיד פיקודי וגם רציתי להיות בסיני.

„כל העניין הזה, שקיבלתי דרגה בגלל היחסים שלי עם מוטה, הם שקר נתעב. הדרגה ניתנה לי רק בגמר כל תקופת הפז"מ (פרק הזמן המינימאלי הדרוש כדי לעבור מדרגה לדרגה). למרות ההמלצות של שני אלופי־פיקוד־הדרום, שתחתם שירתתי, האלוף הרצל שפיר והאלוף יקותיאל („קוטי") אדם, ההמלצות של מפקד הגיס, משה („מוסא") פלד, וההמלצות של מפקדי הישירים — לא הסכים מוטה לקצר את הפז"מ והדרגה הוענקה לי רק עם סיומו."

„לא נוח לדיין"

פרשה אחרת המועלית בסיפרו של יגורי היא פרשת הצעתו לשר־הביטחון דאז, שימעון פרס, להשתמש בשירותיו כדי להתחיל במשא־ומתן עם המצרים. את ההצעה העלה יגורי אחרי שחזר מהשבי. כותב יגורי בסיפרו:

עברה למעלה משנה (מאז החזרה מהשבי) עד שגמלה בליבי ההחלטה להיפגש עם שר־הביטחון ולהציע לו את עזרתי ליצירת קשרים לא־פורמאליים עם מצריים.

בשיחה שהתקיימה בלישכתו, בקריה שבתל־אביב, ניסיתי לתאר בפניו מסלול־קשרים שכדאי לישראל לפתח עם מצריים.

חלפו ימים ספורים. קיבלתי זימון לראש אמ"ן (גזית) ובמקום לבחון את הרעיון לעומקו, תפסתי לאחר רגעים ספורים שאני נמצא בחקירה. שיחה זו לא נמשכה הרבה ובחוש הרגשתי כי יהיה לה המשך. ואמנם, כעבור ימים ספורים התקשר אלי אדם משירותי־הביטחון. הוא מסר לי את שמו הפרטי ושאל אותי אם יוכל להיפגש איתי לשיחה. התקיימו מספר שיחות הצלבה של אינפורמציות, בדיקה של שאלות ותשובות, בנסיון בלתי־פוסק למצוא סתירות בין עדות לעדות. מדי פעם היו השאלות מעליבות. כשנדמה היה לשואל שהגיע לסוף דרכו, הוזמנתי לממונה עליו ונאמר לי שמטרת כל השאלות היתה, בסך הכל, לשמור עלי וכי עלי להיזהר ממעטפות עם כתובת בלתי־ידועה ועלי לדווח על כל נסיעה לחו"ל.

שמתי לב, שכל פעם כאשר הייתי עובר את ביקורת הגבולות, היה הדרכון שלי מצולם, לצורך בדיקת אשרות הכניסה, וכמובן, כדי להשוות עם הדיווחים שלי.

גזית מודה, כי לאחר השיחה של יגורי עם שר־הביטחון, ומאוחר יותר איתו, היה טיפול מודיעיני ביגורי. ההסבר שלו לכך: „יגורי לא היה בסדר." ועל הצעתו של יגורי, בדבר קשרים לא־פורמאליים עם מצריים, אומר גזית: „מאין לך אילו הוראות העביר לי שר־הביטחון לפני הפגישה שלי עם יגורי?"

ח"כ שימעון פרס, מי שהיה אז שר־הביטחון, אישר השבוע בפני כתב העולם הזה את דבר פגישתו עם אסף יגורי. אמר פרס: „בעיקבות פגישה זו הוריתי לגזית לבדוק את ההצעות של יגורי." פרס מכחיש בתוקף כי נתן הנחיות לגזית לבדוק את יגורי עצמו במקום את הצעותיו.

וליגורי יש מה להוסיף על כך: „כאשר נבחרתי לכנסת קרא לי גזית בדחיפות ללישכתו. הוא אמר לי אז: 'אם תציג את מועמדותך לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת, אפעל ככל יכולתי כדי למנוע זאת.' הוא גם הוסיף כמה איומים שאני לא רוצה לפרסם. היום אני מבין כי לגזית היו מגעים רצופים עם ועדת החוץ והביטחון, והיה לו מאד לא נוח לפגוש אותי שם, מולו, כחבר־כנסת. עד עכשיו לא התייחסתי לעניין, משום שכלל לא היה בכוונתי להציג את מועמדותי לוועדה."

לדבריו, מעוניין גזית לרדוף אותו: „גזית היה משרת קטן ועלוב של משה דיין. הוא היה ראש הלישכה שלו בצה"ל. גזית ידוע היום כאחד מאנשי דיין ועומד להיות גם בעתיד משרת קטן ועלוב של דיין: יועץ מיוחד לשר־החוץ. בספר שלי אני דורש לפתוח מחדש בחקירה ממלכתית ולבדוק מחדש את לקחי מילחמת־יום־הכיפורים. גזית, שקרא את הספר בתוקף היותו הממונה על הצנזורה, חושב בוודאי שלדיין לא יהיה נוח שיפתח כל הנושא של ועדת אגרנט, משום החשש שהמסקנות החדשות כלפי דיין לא תהיינה כה נוחות כפי שהיו המסקנות של ועדת אגרנט המקורית. הוא, גזית, רוצה להגן על הבוס שלו.

„אני מצטרף לדרישותיהם של האלופים מיל. אברהם („ברן") אדן, רחבעם („גנדי") זאבי, שמואל („גורודיש") גונן ושל רב אלוף חיים בר־לב. מה שכולנו דורשים זה לפתוח מחדש את ועדת אגרנט, על מנת לאפשר את מיצוי הלקחים, גם ברמה המדינית־פוליטית, וזה בוודאי לא יהיה נוח לדיין."

ושוב — מכשיר הטלוויזיה

השבוע סרב גזית להתייחס לדבריו של יגורי. בפני כתב העולם הזה טען, כי כל מה שאמר על יגורי, דברים המצוטטים בעמודים אלה, הוא אמר בתוקף תפקידו כראש אמ"ן. „אמרתי את זה כפונקציונר ולא כאיש פרטי," הסביר. לפני כשבועיים פרש גזית מתפקידו ולדעתו, כל מה שייאמר עתה יהיה חסר משמעות כיוון שיאמר אותם כאדם פרטי: „יש ראש אמ"ן חדש, אפשר לפנות אליו ולבקש ממנו לדבר."

אולם גזית הודיע כי יהיה מוכן למסור לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת פרטים נוספים. „כל ההתנהגות של יגורי מאז חזר מהשבי מתועדת וממוסמכת. אני מוכן לפרט הכל בפני ועדת החוץ והביטחון של הכנסת."

יגורי טוען, כי הוא מרים את הכפפה. לדבריו פנה בעצמו אל יושב־ראש ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, הפרופסור משה ארנס, ודרש לדון בפרשת השבי שלו ובתקופה שלאחר השבי, וכן „בהשמצותיו של גזית". אולם יגורי לא מסתפק בכך. הוא שיגר לדבריו מיכתבי־תלונה על גזית לשר־הביטחון ולרמטכ"ל, וכן ביקש את הגנת הכנסת, בצורת מיכתב ליושב־ראש ועדת־הכנסת.

אולם נראה כי הפרשה שהחלה במכשיר טלוויזיה, והמעוררת עתה סערה בצמרת השילטון ובצה"ל תחזור, בסופו של דבר, לטלוויזיה. יגורי שיגר, לדבריו, מיכתב תלונה אל היועץ־המישפטי לממשלה, בו דרש „לחקור את פרשת ההברחה של הטלוויזיה על־ידי האלוף שלמה גזית."

במדינה

אורחים

החבר של אל־סאדאת

„סאדאת הבטיח לי שעד סוף השנה יבוא השלום." אומר אלברט מיזרחי יליד קאהיר, החי היום בארצות־הברית,

„אני זוכר את סאדאת עוד כשהיה בן 16, הוא היה מרדן ומהפכן גדול." כשאלברט אומר „סאדאת" או כמו שהוא נוהג לאמר „הנשיא סאדאת", שומעים בקולו נימה של כבוד רב, הערצה וגעגועים. הידידות בין שניהם נמשכת כבר ארבעים שנה ומצליחה לעמוד איתן מול הפוליטיקה הישראלית־ערבית.

אלברט מיזרחי יהודי־מצרי־אמריקאי ולדבריו: „אני מצרי קודם כל," הוא עיתונאי בן 60, „פעם עבדתי בעיתונות עכשיו אני עיתונאי בנישמתי."

הוא יליד קאהיר, עורך עיתון ושבועון, הוגלה ממצרים על־ידי נאצר, פנה לגור בקאנזאס, בעל סטודיו לצילום, אספן בולים ומטבעות, בעלה של סולי ואביהם של מוריס ואלגרה.

כשהיה אלברט בן 16 פנה למיקצוע העיתונות. בתחילה היה צלם ואחר־כך כתב פלילי. כשהיה המלך פארוק שליט מצרים „ויכולנו לכתוב מה שרצינו," החליט אלברט לפנות לפוליטיקה. בתחילה כתב עבור עיתונים שונים, אחר־כך ייסד עיתון משלו, ואחריו שבועון. אחרי ההפיכה הצבאית ב־1952, ועליית הכת הצבאית נוסדו עוד כמה עיתונים, אחד מעורכי העיתונים החדשים היה בן תחרות קשה לאלברט, לבחור קראו אנוור, בהמשך קראו לו, בכבוד, אנוור אל־סאדאת.

סאדאת ערך את היומון אל ג'ומהוריה (הרפובליקה) ואת השבועון אל תחריר (השיחרור). הכת הצבאית העמידה את מוחמד נג'יב כנשיא הרפובליקה המצרית, „הוא היה איש טוב, ישר ואוהב יהודים," אומר עליו אלברט.

תסביך של עיתונות. עם עליית נאצר לשילטון החלו מעצרים המוניים. מוחמד נג'יב הושם במעצר בית, אינטלקטואלים רבים הושמו במחנות מעצר, ביניהם יהודים רבים. „ישבתי חמש פעמים בכלא, הוא סגר לי את העיתון ועינה את בני מישפחתי. אחרי כמה שנים של סבל הוא החליט להגלות אותי. נתנו לי 90 סנט מצריים, הצלב האדום נתן לי ולמישפחתי כרטיס לכיוון אחד, שמו עלי אזיקים ושמירה, ושלחו אותי החוצה."

כשנתיים חי אלברט בפאריס, אחר־כך נסע לקנזאס, ארצות־הברית. „אני הייתי בן־אדם בבוץ ורציתי מקום שלא מכירים אותי, כי אם רציתי להיות אפילו מלצר לא היו נותנים לי." אלברט פתח סטודיו לצילום, „רציתי משהו שמעניין אותי, לישראל לא רציתי לבוא, אני איש עסקים ורוצה לעשות כסף, על יהודים קשה לעבוד, הם חושבים כמוני, אחרים לא מבינים."

מלבד פרנסתו תופסים תחביביו של אלברט מקום מרכזי בחייו. ברשותו אוסף מטבעות מצרי בן 1000 שנה, אוסף בולים מצרי שהיה שייך למלך פארוק, אוספי בולים ממדינות המיזרח התיכון ובעיקר, עיתונות. „יש לי תסביך של עיתונות. אני מקבל כל יום עיתון מעיראק, מצרים, סוריה, ירדן, ישראל ולוב. אני קורא את כל העיתונים, וגומר ספר אחד כל יום."

מתכתבים באופן קבוע. אוסף הבולים של המלך פארוק נבזז על־ידי חיילי המהפכה, הם מכרו אותו חלקים חלקים לאספנים בעולם כולו. „לקח לי עשר שנים, עבודה של יום יום, אנשים כתבו לי מכל העולם, עכשיו יש לי האוסף המלא שלו."

האוסף שווה כמה מיליוני דולרים, מבוטח ב־700,000 דולר, ומונח בכספת בבנק המרכזי של קנזאס. אלברט המשיך לאסוף את בולי הרפובליקה המצרית ובמקביל, אוסף המכיל את כל הבולים שהופיעו בארץ־ישראל מיום קום המדינה.

שני האוספים יוצגו בתערוכה בבנין הדואר הפדרלי בעיר מישן שבקנזאס. לפתיחה, ב־1 במאי שנה זו, מוזמנים: שגריר מצרים ד"ר אשרף גורבל ושגריר ישראל אפרים עברון. ביחד? „כן, סאדאת הבטיח לי שהשגריר שלו יבוא, ואם הוא אמר, אז זה בטוח." אומר אלברט בחיוך מלגלג, לכל הספקנים.

הידידות בין אלברט וסאדאת נותקה למשך זמן שילטונו של נאצר," השגרירות המצרית היתה לוקחת את כל המיכתבים שלי." ב־1970, כאשר נפטר נאצר וסאדאת עלה לשילטון, שלח לו אלברט מיברק ברכה. „מאז אנחנו מתכתבים באופן קבוע. הוא כותב אלי מיכתבים מודפסים, אבל מוסיף בכתב ידו, וחותם: חברך אנוור."

סאדאת הבטיח שלום. בנסיעה האחרונה שלו לוושינגטון שלח סאדאת לקרוא לאלברט ולאשתו, „נסעתי אליו לוושינגטון, הוא ביקש שאקבל ממנו הזמנה לבוא למצרים, לעזור לממשלה להכין אגף למכירת מטבעות מצריות לעולם המערבי. קיבלתי את ההזמנה ונסענו למצרים באמצע החודש שעבר. סאדאת היה עסוק עם ג'רלד פורד ועם השאה הפרסי ואני הייתי עסוק עם לישכת המטבעות. לא הצלחנו להפגש, אבל דיברנו הרבה בטלפון, הוא זכר לשלוח לנו מתנה ליום הנישואין שלנו — קופסת כסף גדולה.

„אני יודע שסאדאת רוצה שלום, אני יודע שהעם המצרי כולו רוצה שלום, סאדאת יודע שבגין רוצה שלום, ואני יודע שהעם בישראל, יהודים וערבים, רוצים שלום. יש בעיות, אבל סאדאת הבטיח לי שעד סוף השנה יבוא השלום."

אהבתו הרבה של אלברט למצרים, ליהודים, למיזרח־התיכון כולו, הביאה אותו להוסיף שם חדש לשמו איסט־מן — איש המיזרח.

אהבתו השנייה — סאדאת, גם היא חזקה. הוא מחפש דרכים לשמח את לב חברו הטוב. לקראת ביקורו הקרוב של סאדאת בוושינגטון, מכין לו אלברט הפתעה, אוניברסיטת מיסורי החליטה להעניק לו תואר כבוד בעיתונות.

מזרחי מגיש לאל־סאדאת את מפתח העיר קנזאס
„אני אוהב אותו"

מעולם לא הוצעה לך בישראל קניה כה טובה. מכונית חזקה נוחה גדולה ובטוחה. ובמחיר מפתיע. כאשר תנהג בה ותתרשם, תתקשה להאמין, כי מכונית נפלאה זו היא כולה שלך...

אוטוסאן

שלושה דגמים לבחירתך.
פרטית 4 דלתות 1300 סמ"ק **מנוע פורד אסקורט.**
סטיישן 5 דלתות 1600 סמ"ק **מנוע פורד קורטינה.**
טנדר 1300 סמ"ק **מנוע פורד אסקורט** עם ארגז גדול במיוחד.

כמו כן תיבת הילוכים FORD 4 הילוכים קדמיים סינכרונים מלאים והילוך אחורי. סרן אחורי מתוצרת FORD. המכוניות מורכבות במפעלי קונצרן הענק אוטוסאן בתורכיה תחת פקוח קפדני של מהנדסים מעולים. כל מכונית נבדקת בנפרד!

תשומת לב מיוחדת ניתנה לנושא הבטיחות. לאוטוסאן שלדת (שסי) פלדה עם חיזוקי פלדה היקפיים קשתות פלדה ומרכז כובד נמוך במיוחד.

מערכת מעצורים כפולה עם מגבר. היא בנויה פיברגלס מוצק בשיטת .G.R.P בדיוק כפי שבנויות מכוניות מתקדמות בארה"ב ובאירופה. שיטה זאת מקנה למכונית אורך חיים ומראה צעיר גם לאחר הרבה שנים של שימוש. מכונית זו לא תחליד לעולם! בהופעתה החיצונית והפנימית המכונית מרשימה ביותר. נוחותה לנהג ולנוסעים עולה בהרבה על מה שמציעות מכוניות אירופאיות רבות אחרות.

מאחורי מכונית מיוחדת זאת עומדת בארץ חברת **יורוקארס** — מכוניות אירופאיות בע"מ.

אחריות לשנה ו/או 20,000 ק"מ.

המחיר

מחירה הנמוך של אוטוסאן נבנה ע"י כמה גורמים.
א. מיקום מפעל ההרכבה במדינה בה שכר העבודה נמוך מאוד. זהו גורם מרכזי ביותר בקביעת מחיר המכוניות.
ב. סדרות ייצור גדולות בשיטות עבודה מתקדמות ויעילות.
ג. מחירי הובלה נוחים במיוחד לישראל.
(החסכון בסעיף זה בלבד מגיע לאלפי לירות).

פרטית 1300 סמ"ק 178,500 ל"י
סטיישן 1600 סמ"ק 200,600 ל"י
טנדר 1300 סמ"ק 154,300 ל"י
לא כולל מע"מ לפי שער דולר 18.80 ל"י.

הזמן

עכשיו הזמן לאוטוסאן. זוהי עובדה. בימים של יוקר ועליית מחירים מוצעת לך מכונית מצויינת זאת בעלת תכונות וביצועים יוצאים מן הכלל במחיר הנמוך בהרבה עשרות אלפי לירות ממכוניות דומות. חלקי החילוף, מחיר האחזקה וצריכת הדלק של אוטוסאן אף הם חסכוניים במיוחד!! אמינותה וחוסנה של אוטוסאן מבטיחים לך מכונית משובחת — לאורך זמן.

בוא אלינו לנסיעת מבחן.

אוטוסאן
המכונית שהגיעה בזמן.

178,500.- ל"י
אפשרות לאשראי על חלק מהמחיר

וישבסקי - פרילוק

המוסך המרכזי: רכב ישראלי בע"מ דרך בן־צבי 33 ת"א—יפו (ע"י בלומפילד), טל. 839653, 825666. מוסכים: תל־אביב: מוסך איילון, רח' גינוסר 4, טל. 252831. גבעתיים: אחים לוי, מרכז המלאכה, טל. 768012. חיפה: מוסך ברק, רח' חלוצי התעשיה 6, טל. 722695 מוסך האחים אחראי, שד' ההסתדרות, מפרץ חיפה, טל. 721416. ירושלים: מוסך העמק, רח' הנביאים 17, טל. 225864. באר־שבע: אוטוסן, טל. 78314. רמלה: מוסך אהרון, רח' אצ"ל, טל. 29407. נתניה: מוסך פאר, אזור התעשיה, טל. 24528. אשקלון: מוסך דרור, איזור המלאכה, טל. 23368. קרית־שמונה: שד' תל־חי 3, טל. 40879.
אולם התצוגה המרכזי: תל־אביב, דרך בן־צבי 57 (סוף רח' הרצל) טלפונים: 820192, 821473, חניה חופשית. סוכנים: חיפה: רח' העצמאות 104, טל. 521730. ירושלים: מוסך העמק, הנביאים 17, טל. 225864. באר־שבע: אוטוסאן, דרך חברון, טל. 78314. רמת־גן: ז'בוטינסקי 111, טל. 798474. רמלה: מוסך אחרון, רח' אצ"ל, טל. 29407. נתניה: חניון השרות, רח' הנוטע 6, טל. 36666. חדרה: גד אשר, רח' חרברט סמואל 5, טל. 23668. קרית־שמונה: מוסך הצפון, טל. 40879.

מיכל גמזו עם אמא חווה, עם אביה חיים, ובשעת עבודתה כרפאי

הגמזו שאינה גו

„אני מאד גאה בשמי," מציינת מיכל גמזו, אשר מזכירה דמות של מדונה בשערה העשוי צמה, עיניה החול־מניות והחיוך המונה־ליזי החבוי בזויות פיה.

„את השם שלי לא צריך לשנות ויש לו משמעות בעברית, שלא כמו שמות מעוב־ברתים אחרים שלפעמים הם מכוערים," ובפיה אף שגורה האימרה „גם זו לטובה".

מיכל אינה יודעת בדיוק מהו מקור שמה היא מציינת כי לשם יש מסורת ארוכה במשפחתה, והוא ממוצא אירופאי מובהק, ומקורי.

רק במיקרה פנתה מיכל לעסוק ברס־טורציה, רפאות בעברית, והכוונה שיחזור ותיקון יצירות אמנות, שאינה מקצוע בעל דרישה גדולה בארץ. לפני שהחליטה מה תעשה „כשתהיה גדולה" עסקה העלמה בת ה־29 בעשרות מיקצועות ותחביבים כמו — נגינה בפסנתר ובצ'לו, ריקוד באלט, הוראה, עיתונאות ותכשיטנות.

מיכל היא ילידת תל־אביב. אמה צברית, בעלת תואר בכימיה מאוניברסיטה לבנו־נית. אביה, חיים, היה מבקר אמנות ו־תיאטרון במשך יותר מ־40 שנה. על שמו המציא הסאטיריקאי אפרים קישון את הביטוי „לגמוז". מיכל למדה בתיכון בבית־הספר האמנותי על שם תלמה ילין. „לפי התיאוריה של המורה שלי היתה צריכה לצאת ממני פסנתרנית," היא מספרת. ל־דבריה קיבלה דחיה מהצבא, כדי ללכת לאקדמיה, אבל אחרי שבוע בלבד החליטה להתגייס. „לא אהבתי את אווירת התחרות באקדמיה," הסבירה מיכל, „בחינת ראש־השנה היתה כל הזמן מול העיניים של כולם. חוץ מזה, אם הייתי גומרת את האקדמיה והולכת לצבא בגיל 22, הייתי משרתת עם פישריות בנות 18 וזה מגוחך."

בצבא ראו בה מתאימה להוראת חיילים ובמשך שנתיים לימדה מיכל עברית, ידיעת־הארץ, ותנ"ך לבחורים אשר לא היו רגילים כי בחורה תלמד אותם." רובם היו בעלי דיעות מוגדרות לגבי האשה שכל תפקידה מתרכז בהבאת ילדים לעולם."

חמישה ימים בכלא

כשהיא מספרת על שירותה הצבאי, היא מעדיפה לתאר את חמישה הימים שבילתה בכלא הצבאי. „ברחתי מתורנות והיה לי מפקד לא כל־כך סימפטי שניטפל אלי. הייתי אז בבסיס של טבחים ונהגים. הבוסים שלי בתקופה ההיא לא היו רחוקים בהרבה מרמת התלמידים שלי — היו כות־בים לי ,תאריך' בט' וע'. אני גם לא

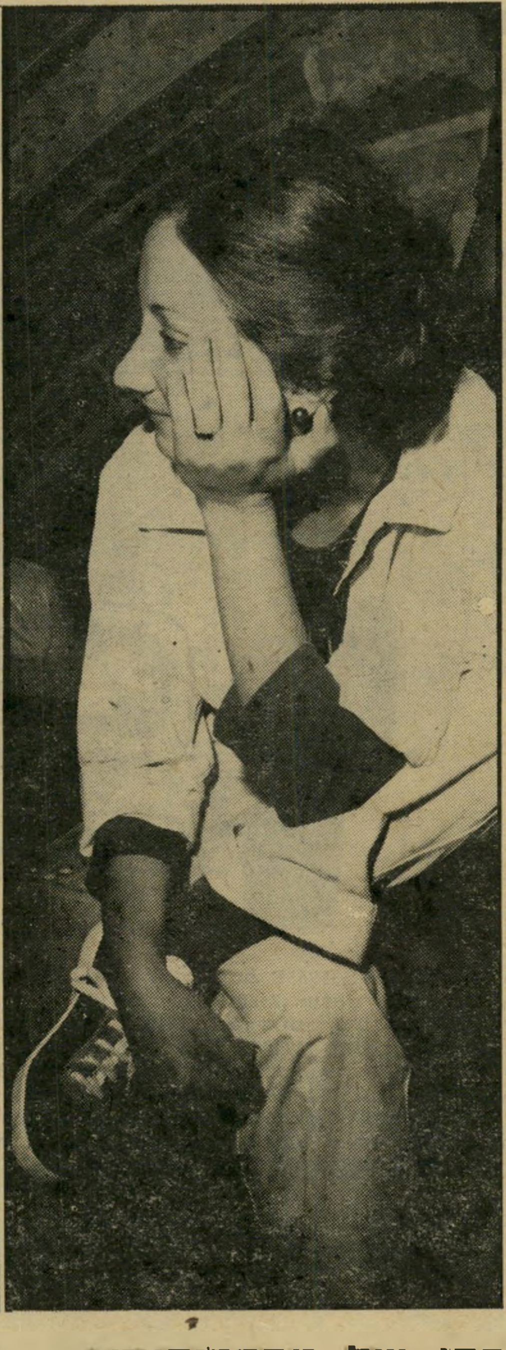

בתו של מבקר־האמנות חיים גמזו עוסקת במיקצוע יוצא־דופן:

טיפוס קל. ברחתי מהתורנות, אמרתי ל־מפקד שאני הולכת ולמחרת הלשין עלי הש.ג. והלבישו לי חמישה ימים.״

„היה נהדר,״ היא ממשיכה בטבעיות. „יצאתי משם כמו תינוק ורוד שרק נולד.״ בבית־הכלא עסקו החיילות בפרימת חצאיות. לדבריה, התיחסה למאסר בהומור, כדרכה תמיד: „היו בנות שאמרו לי ,אם ניפגש באזרחות, אל תספרי מאיפה את מכירה אותי׳. אבל אצלינו בבית, אמא דווקא התגאתה בזה. זאת היתה התקופה הכי טובה שלי בצבא — נכנסים, מפשיטים אותך, אין גרביים, אין שעון, אין עגילים,״ תכשיטים הם חלק בלתי נפרד ממיכל בכל מצב ובכל שעה, „אין תחושה של זהות וזמן. מאבדים כל ציביון אישי. זה די מדכא לפעמים. הרגעים הראשונים קשים. 12 בנות בחדר. דלי שתן לכולן. סדינים — אין. אבל אני בנוייה כך, שכשאני נכנסת למצבי־לחץ אני מוצאת תמיד מוצא של הומור.״ כשהיתה מיכל בשווייץ עשתה תאונה במכוניתה ופתחה את המצח. היום רק צלקת קטנה מעידה על התאונה ה־מחרידה, אך מיכל מספרת שהיא היתה היחידה שלא התרגשה מהדבר: „החבר שלי איבד את העשתונות. אני פחדתי רק שאתעוור. תמיד זה היה הפחד הגדול ב־יותר שלי. למחרת הלכתי לכנסיה והתפ־

זות

תיקון הקדוש

בהתחלה היה קשה למיכל להתרגל לעבודה עם תמונות ופסלים של קדושים נוצריים. את הפסלים שעליהם היתה עובדת, היתה מכנה „בובות״. בעוד חבריה ללימודים מתמוגגים מהערצה ליצירות האמנות הנוצריות. במשך הזמן למדה להעריך ולהעריץ את היצירות. בתמונה נראים פניו של הקדוש סאן פרנצ׳סקו מאסיזי.

ללתי לאלוהים, לא חשוב של מי, על שנשארתי בחיים.״

בגיל עשרים מצאה מיכל את עצמה לומדת את תורת הסיפרות הכללית באוני־ברסיטת תל־אביב. היא מגלה, כי אילו היתה לומדת „סיפרות כללית לשמה״ ולא את „תורת הסיפרות הכללית״, יתכן ש־היתה מוצאת לה עיסוק בשטח זה. אך הלימודים לא השביעו את רצונה והיא עזבה אחרי שלוש שנים מבלי לקבל את התואר. עם סיום הלימודים כמעט התחילה ללמוד תכשיטנות. המאורע ששינה את חייה היה פגישתה, כמה שנים קודם לכן, עם בת למישפחת רוטשילד שבאותה תקופה הצי־עה לה מילגה כדי ללמוד רסטורציה ב־חו״ל. עד אותו הזמן עבדה מיכל כמזכירת עורך־דין, עוזרת־בית, דיסק־גירל במועדון סמי ובנו בתל־אביב, ובמיפקד אוכלוסין.

„הייתי צריכה להחליט מהר,״ צוחקת מיכל. „זה היה סיכון גדול. לא ידעתי אם אוהב את מה שאלמד ומצד השני היתה לי כאן אפשרות לגור כמה שנים באירופה ואת זה לא הייתי מוכנה להח־מיץ, אז נסעתי.״

מיכל התאהבה במיקצוע הרסטורציה. שש וחצי שנים בחו״ל שינו גם את השקפת העולם שלה. בציריך, שם למדה שלוש וחצי שנים במכון השווייצי לחקר האמ־נויות, התחילה לעבוד מהיום הראשון ב־אופן מעשי על אוריגינאלים. תיקנה בעצ־מה או בחברת חברי הקורס מיזבחות של כנסיות ופסלים ותמונות של גדולי האמ־נים. לפתע, אחרי 21 שנה, מצאה את עצמה יושבת ליד המיקרוסקופ שבועות שלמים ומתקנת דמויות של ישו ומרים. אז חל בה שינוי תרבותי. „הנושא הנוצרי לא היה זר לי. מגיל 12 נסעתי הרבה בחברת הורי לשליחויות לחו״ל, אבל המעבר בין התרבויות כשממש חיים את זה הוא עצום.״

חשוב להשתנות

היא עברה למציאות תרבותית חדשה שלא היתה רגילה לה. במציאות זו חלק ניכר מהאמנויות קשור קשר בלתי נפרד לדת הנוצרית: „כשנכנסים לבית־כנסת בארץ, אין בו כלום חוץ מספרים, ספסלים וארון הקודש, אבל כשנכנסים ל־כנסיה הכי אומללה, יש פסלים וציורי קיר ומיזבחות. זה פולחן שלם, תרבות שלמה. לא צריך לשכוח שבמשך דורות העסיקה הכנסיה מאות אנשים. אנחנו באים מהמסורת של ,לא תעשה לך פסל ומסכה׳ וכביכול יש לנו רגש של עליונות על עובדי האלילים. והנה, במשך שלוש שנים הייתי צריכה לעבוד על האלילים האלה. בהתחלה זה היה די מוזר. היינו יושבים בהתייעצות עם המורה ומחליטים במה ה־יצירה חולה ואיך צריך לתקן אותה. ואז היינו מחלקים בינינו את העבודה כשכל אחד מדווח מה עשה. פיתאום מופיע איזה פסל של מדונה וכל הסטודנטים, חוץ ממני, מתפלאים ומתמוגגים ואני שואלת: ,מה כל־כך יפה, זו בסך הכל בובה.׳ הם ה־נוצרים גדלים על זה. היתה להם התייח־סות אמוציונאלית לפסלים האלה. אצלי זה לקח זמן, ועד שסיגלתי לי את הלימוד וההערצה הזעתי הרבה.״

במיסגרת הלימודים גרה מיכל בכפרים נידחים באירופה, אצל מישפחות ובפנסיו־נים קטנים ונידחים. תמיד ראתה עצמה כתושבת המקום ולא כתיירת. היא נתנה למיקריות לשלוט במעשיה. אכלה במיס־עדות עממיות והתרועעה עם זקנים וצעי־רים מכל שכבות החברה. נוסף על הלימו־דים במכון למדה בקורס לרסטורציה של נייר, קורס להגנה על שכיות חמדה, שיחזור פסיפסים וגם עבדה אצל רפאים ידועי שם כדי לעמוד על הצד המיסחרי של ה־מיקצוע.

ב־1978 חזרה מיכל לארץ ביודעה כי לא תמצא שוק רחב לשאיפותיה. „לא רציתי לחזור,״ היא מודה, „אפשר להתפרנס מ־המיקצוע בכבוד בארץ, אבל לא ניתן לפתח אמביציות עצמיות. היו אומרים לי: ,רפאל לא תמצאי בארץ.׳״ בשלב מסויים היא חשבה לנסוע לעבוד בניו־יורק. היא שינ־תה את דעתה בגלל ביקורו של סאדאת בארץ והשיחות על השלום. „בדמיוני כבר ראיתי את עצמי נוסעת למצרים ועובדת שם על הפירמידות, יושבת שם שעות, מנקה ומשפצת. „הסיבה השנייה לחזרה ארצה היתה האנטישמיות בחו״ל. למיכל טענות רבות נגד ישראלים שאומרים כי אין אנטישמיות בחו״ל. לדבריה, מוכן הישראלי הממוצע לנסוע לחו״ל ולעבוד שם בכל עבודה בזויה רק כדי להגיד שהיה שם, וכשהם חוזרים ארצה הם ממ־שיכים להתנהג כישראלים ורוצים לחזור לרמת־חיים גבוהה.. „למדתי שם דבר חשוב — שאפשר להתנהג בנימוס ובעדינות גם בארץ. וזה דבר שרוב הישראלים לא לומ־דים שם. החוכמה היא להשתנות, ולהביא את מה שלמדנו ארצה.״

בשובה לארץ מצאה מיכל דירה ברמת־גן והיום היא משפצת אותה — בונה מדפים וארונות מהארגזים שהביאה איתה, במו ידיה, ומקשטת את המקום ביצירות אמנות יקרות ופריטים משווקי הפישפשים באירופה. כדי להתאוורר היא נוסעת מדי פעם לאירופה כדיילת בקונגרסים לפסי־כיאטריה או הנדסה. בארץ שמרה על קשר עם כל ידידיה. עדיין אין לה חבר קבוע ולהתחתן „עוד לא בראש עד שאמצא את האדם המתאים.״ בקרוב תתחיל מיכל לע־סוק באופן פרטי במיקצועה ובינתיים היא „פרפר חופשי, עושה את מה שאני רוצה, יוצאת עם מי שאני רוצה בלי תוכניות.״

מדונה

מזכירה מיכל בעיניה ה־חולמניות, שערה הקלוע בצמה, והחיוך המונה־ליזי בזוויות פיה.

ת אמנות

מייק הולר מחבק את טלי בתו אחרי ששוחררה ממעצרה

נקמת המישטרה

ביום החמישי האחרון, בשעה 4.30 לפנות בוקר, נשמעו דפיקות חזקות על דלת ביתו של מיכאל („מייק״) הולר, הכתב לענייני מישטרה של הרדיו, ש־ברחוב רות 4 ברמת־גן. מייק, שבמיסגרת תפקידו עוסק גם בראיון פושעים, חשש לפתוח את הדלת בשעה כה מוזרה. רק אחרי שהדופקים שיכנעו אותו כי הם אנשי מישטרה, נעתר לדרישתם ופתח את הדלת.

מולו ניצבו שני קצינים מהיחידה ה־מרכזית (לשעבר: „המדור״) של מישטרת תל־אביב ושתי שוטרות. מייק זיהה אותם, הכניס אותם לביתו והציע להם קפה. אבל אנשי המישטרה לא באו לביתו לארוחת־בוקר.

„האם כאן מתגוררת טלי הולר?״ שאל אחד הקצינים. מייק נדהם. מה למישטרה ולבתו? אחרי **שענה בחיוב, הם ביקשו** ממנו להעיר את בתו ולומר לה להתלבש. „יש לנו צו־חיפוש ואנחנו רוצים לחפש אצלה בחדר.״

השוטרים נכנסו לחדרה של טלי בת העשרים. הם לא חיפשו דבר, אלא אמרו לה: „את צריכה לבוא איתנו.״ טלי היתה צריכה להרגיע במשך שעה ארוכה את פרינץ, הכלב הדני השחור והגדול שלה, שרצה להתנפל על השוטרים. הכלב הבין כי השוטרים באו לעשות לטלי רע. אבל מייק, העיתונאי העוסק מדי יום ביומו במגע עם המישטרה, לא הבין זאת. הוא סבא שנפלה כאן איזושהי טעות.

אולם כעבור שעות ספורות הבין מייק כי בתו חשודה בביצוע פשע חמור. טלי, פקידה בוועדה המארגנת את כינוס הפועל, העומד להיערך בשנה הבאה, הואשמה ב־קשירת קשר לרציחתו של ידידה לשעבר זאב זמר־טוב.

באותו היום שבו עצרה המישטרה את טלי הולר, בתו של כתב המיש־טרה של הרדיו, היתה מונחת בפני הנהלת תא־הכתבים לענייני מישטרה תלונתו של מייק הולר נגד המישטרה. הולר האשים את מפקדי מישטרת תל־אביב בהאשמות חמורות ביותר. אי אפשר היה להשתחרר מהרושם, כי מעצר בתו של הולר היה קשור קשר הדוק לסיכסוך שיש לו עם מישטרת תל־אביב. הולר עצמו חשד כי המישטרת טפלה על בתו עלילת שקר, כדי לחסל חשבונות עמו.

מייק הולר ידוע כאחד מכתבי המישטרה המעולים בארץ. קולו העמוק נשמע ב־רדיו כמה פעמים ביום, והידיעות שאותן הוא מעביר למהדורות החדשות מוציאות לא פעם את מפקדי מישטרת תל־אביב מכליהם. הולר חשף עשרות ומאות פעמים מחדלים של המישטרה, שם ללעג ולקלס את מפקדיה, בראשותו של ניצב משה טיומקין, גילה פרשיות שחיתות במישטרת תל־אביב לדרגותיה השונות, ופעמים רבות הגיע לפני המישטרה, או במקום המישטרה, למקומות שבהם בוצעו מעשי־פשע.

מזה זמן רב מנסה המישטרה להשתיק את העיתונאי מייק הולר. קצינים בכירים גישש אצל מנהלי החדשות ברדיו והב־טיחו הבטחות רבות, אם יסכימו להעביר את הולר מתפקידו ולהציב במקומו כתב אחר, נוח יותר. מה שמרגיז אותם במיוחד, הם אותם סיפורים של הולר שבהם הוא חושף את המישטרה כחסרת אונים, שאינה מסוגלת להתגבר אפילו על פושעים טירו־נים.

איומו של מפקח מישטרה

אחד מהסיפורים האלה נסב על בעל מכונית מפוארת, תייר מאנגליה, שהח־נה לרגע את מכוניתו בתחנת־דלק, כשמפ־תחותיה בפנים. אדם נכנס למכונית וגנב אותה ממש מתחת לאף בעליה. למזלו הרע של הגנב עברה באותו הרגע ניידת ב־סביבה. בעל המכונית אותת לניידת לעצור, הצביע בפני השוטרים שישבו בה על מכו־ניתו המתרחקת מהמקום, וסיפר להם כי היא נגנבה ממנו בזה רגע.

תשובת השוטרים היתה: „אדוני, אתה צריך לגשת לתחנת המישטרה ולהגיש תלונה. אנחנו לא יכולים לעשות דבר ב־עניין זה, סתם כך, באמצע הרחוב.״

מיקרה אחר אירע לפני כחודשיים. אשה הגיעה אל הולר, כפי שאזרחים רבים פונים אליו, וסיפרה לו כי בדירה של קרובת מישפחה שלה, הנמצאת בחו״ל, היתה פרי־צה, ויש סימנים המלמדים כי במקום נערכו גם אורגיות. אותה אשה סיפרה להולר, כי פנתה כבר כמה פעמים לתחנות מיש־טרה שונות, אולם משום מה לא נפתחה

הולר בדק את הנושא, בעזרת המקורות המישטרתיים שלו. הגיע למסקנה כי מיש־טרת תל־אביב התרשלה שוב. הוא שידר כתבה על הפרשה, ואז התעוררה סוף־סוף המישטרה לבדוק את תלונתה של האשה.

במיסגרת הבדיקה גילתה המישטרה כי מי שפרץ לדירה והשתמש בה היה קרוב מישפחה אחר של בעלת הדירה, שחשש לספר זאת לקרובה המתלוננת, שהיתה אחראית על הדירה. האשה מיהרה, כמובן, לבטל את התלונה שלה, משום שלא רצתה להרע לקרוב מישפחתה. אולם המישטרה לא הירפתה מן הפרשה, וגילתה לפתע חריצות בלתי רגילה.

נדמה היה לראשי מישטרת תל־אביב כי הולר נפל בפח, וכי יוכלו להכשילו.

חשד סביר הוליך למסקנה כי כש־הבינה המישטרה כי לא תוכל למנוע בעד הולר לחשוף את כישלונותיה, החליטה להיטפל לבתו, טלי — נערה נמוכת־קומה, בעלת גוף חטוב ופנים יפים.

כשהיתה טלי בת 13 ילדה אמה, רינה, את רועי. ואז גילו הרופאים כי היא לקתה במחלה ממארת. במשך שלוש שנים היתה האם מרותקת למיטתה, בבית ובבית־חולים, לסירוגין, עד שנפטרה. מאז ועד היום משמשת טלי אמא למופת לשני אחיה, רועי בן ה־7 וגדי בן ה־15, כש־האווירה בבית היא אווירה חופשית.

טלי גם טיפלה באביה וניסתה לעזור לו ככל שיכלה. **אנשי העולם־התחתון** וכאלה

השותפים לחשוד

בני מישפחת אלפרון שהוחשדו ה[...] כאילו קשרו קשר לנקום בשמ[...] לשעבר. נראים מימין לשמאל: יעקוב, שושנה, זלמן וניסים [...] שוחררה מייד. יעקב וניסים יושבים עדיין במעצר. האח ז[...]

האם טפלה המישטרה מישטרה של „שידורי

ממלא־מקום דובר מישטרת תל־אביב, מפקח אברהם ברומט, הממלא תפקיד זה כבר למעלה משנה, שיגר לאיתן אלמוג, מנהל מחלקת ענייני היום ברדיו, מיכתב תלונה חריף נגד הולר. במיכתבו טען, כאילו הסית הולר את האשה להתלונן, ובכך חרג מתפקידו כעיתונאי. הטענה היתה חסרת יסוד, אולם ברומט הוסיף, על פי הוראות הממונים עליו, חטא על פשע. במיכתבו ציין כי הוא שולח העתקים ממנו לצהרונים מעריב וידיעות אחרונות.

אלמוג התקשר אל ברומט והודיעו: „אני לא מקבל סיגנון כזה של עבודה. אם אתה רוצה להתלונן על כתב, אל תאיים עלי בפירסום בעיתונים. אחרי שאמסור לך את תוצאות הבדיקה, אם משהו לא ימצא חן בעיניך — אז תוכל להתלונן.״ ברומט הודה בפני אלמוג, כי לא שלח העתקים לעיתוני הערב וכי שיקר במיכתבו רק כדי „לאיים״. הוסכם בין השניים כי ברומט ישלח מיכתב תלונה חדש, אולם מיכתב כזה, או דומה לו, לא נשלח עד היום. אלמוג פנה אל הממונים על ברומט, במטה הארצי בירושלים, והמפכ״ל הורה לחקור בפרשה.

נראה כי מפקדי מישטרת תל־אביב הח־ליטו למצוא דרכים אחרות כדי לטפל במייק הולר. הם החלו בדרך הבלתי־רשמית. קצינים בכירים ופחות־בכירים הח־לו להפיץ סיפורי־כזב על הולר ולהפריע לו במילוי תפקידו. הולר מיהר להגיש תלונה לאגודת העיתונאים. התלונה הוע־ברה למטה הארצי והיא עדיין מתבררת שם.

עלילה על טלי הולר, בתו של הכתב לעניי
ישראל" כדי לחסל את אביה, שחשף מחדליה

שהמישטרה נטפלת אליהם. הם בני־בית קבועים אצל הולר. כשהוא מראיין אותם טורחת טלי ומכינה קפה וכריכים ל„אורחים של אבא". מייק החדיר בבתו את היחס המיוחד אל אורחיו: „לא כל מי שהוא עבריין־לשעבר או עבריין בהווה הוא גם עבריין־לעתיד. צריך לשפוט בן־אדם לגופו, ולא לפי יחס החברה אליו. לא כל מי שהמישטרה טוענת שהוא עבריין, הוא באמת עבריין. גם אליו צריך להתייחס כמו אל בן־אדם. לא כל מי שנולד בצפון תל־אביב הוא יותר טוב ממי שנולד בשכונת־התיקווה, למשל."

החינוך הזה, שמייק נתן לבתו, הניב פירות. לפני כארבע שנים, עת בילתה טלי במועדון בית הצנחן ברמת־גן, היא הכירה צעיר בשם זאב זמר־טוב, שמצא חן בעיניה. זמר־טוב לא הסתיר מטלי ומאביה כי הוא בעל הרשעות בפלילים, מי שמכונה על־ידי החברה ועל־ידי המישטרה כעבריין. כששוחחו האב ובתו על זאב, אמר מייק לטלי: „אם את אוהבת אותו, תהיי איתו. לא חשוב מה שהוא עשה. יתכן ובכך תוכלי לעזור לו."

הרומן בין השניים נמשך תקופה ארוכה. לפני כחודשיים נפרדה טלי, שסיימה בינתיים את לימודיה התיכוניים ושירתה בהתנדבות בצבא, מזאב. היתה זו מכה קשה בשבילו והוא החל להציק לטלי. לגבי הטרדותיו קיימות עתה שתי גירסות, האחת של טלי והשניה של המישטרה. לדברי טלי כל מה שעשה זאב היו חארקות במכונית מול הבית, כדי למשוך את תשומת־ליבה, ופעם אחת הוא אף תקף אותה. המישטרה טוענת, לעומתה, כי מצוי בידיה מידע כאילו זאב תקף את טלי כמה וכמה פעמים, פעם אחת בנוכחות אביה. בהזדמנות אחרת רדף אחריה עם סכין שלופה.

מייק פנה לידיד שלו ביחידה המרכזית וסיפר לו על יחסי זאב וטלי. „אם טלי לא תגיש תלונה רשמית במישטרה לא נוכל לטפל בזה," השיב לו השוטר. אולם טלי סרבה להתלונן: „זאב היה פעם עד־מדינה במישפט סמים, ובגלל העדות שלו יושבים עתה כמה אנשים בכלא. אם אגיש נגדו תלונה, יעצרו אותו. ואז, בבית־הסוהר יוכלו אלה לחסל עימו את החשבון ולרצוח אותו." תחת זאת פנתה טלי אל אחיו המבוגר של זאב וביקשה ממנו „להרגיע את האח הצעיר".

במיסגרת עבודתו העיתונאית הזמין מייק לביתו את האחים אלפרון המפורסמים, מקרית־שמואל. האחים, ניסים ויעקוב אלפרון, יחד עם אחותם שושנה ברסקי, הם אויבים בלב ובנפש של שוטרי מישטרת תל־אביב. כמה פעמים הם הועמדו לדין, כחשודים בפשעים חמורים, ביניהם רצח האסיר יפת נגר. אולם המישטרה מעולם לא הצליחה להוכיח את האשמותיה והאחים אלפרון זוכו תמיד בבית־מישפט.

טלי, שהוקסמה מניסים ומיעקוב, ואף התיידדה עם אחותם שושנה, מצאה שהם ידידיה הטובים: „לגבי הם אנשים שעובדים קשה. מעולם לא הצליחו להוכיח שהם עברו עבירה כלשהי, והם אנשים נחמדים." מדי פעם היתה טלי יוצאת עם המישפחה כולה, אף פעם לא עם מישהו מהאחים לבדו, ותמיד בעידודו של אביה, שנשאר נאמן לשיטות החינוך המייוחדות שלו.

רכב תמורת עדות־שקר

ביום החמישי האחרון, לאחר שהובלה למטה של היחידה המרכזית, הואשמה טלי כי ניצלה את קשריה עם האחים אלפרון והסיתה אותם לרצוח את זאב זמר־טוב, שהתעלל בה בשבועות האחרונים. טלי נדהמה. לשוטרים סיפרה כי זמר־טוב אכן תקף אותה והטריד אותה, וכי יחסיה עם האחים אלפרון ידידותיים. אולם הם כלל לא יודעים על יחסיה בעבר עם זמר־טוב, ובוודאי שמעולם לא ביקשה מהם להתערב בסיכסוך שבינה לבינו.

באותה השעה לא ידעה טלי כי מעצרה עם שחר היה חלק ממצוד שתוכנן היטב. בדיוק באותה השעה נעצרו גם ניסים, יעקוב ושושנה. הם הואשמו באותה האשמה. למחרת הובאו כל העצורים לבית־המישפט. השופט, שימחה נחמני, היה עד לאחד הדיונים המוזרים ביותר שהתנהלו אי־פעם באולמו.

נציג המישטרה, פקד משה וגמן, שהיה חוקרה של טלי, סיפר בבית־המישפט כי טלי ושלושת האלפרונים קשרו קשר לפגוע בגופו של אדם אחר.

במהלך המישפט התברר, כי המעצרים בוצעו על פי תלונה שאותה הגיש זאב זמר־טוב נגד טלי ונגד האחים והאחות אלפרון. אחד מעורכי־הדין של העצורים שאל את התובע המשטרתי: „היכן זמר־טוב?" תשובת התובע היתה: „הוא מפחד שיפגעו בו, לכן ברח וקשה לאתר אותו."

אז הוטלה הפצצה שהדהימה את כל הנוכחים. עורך־הדין שאל את וגמן: „האם ידוע לך שזמר־טוב נמצא כאן, באולם בית־המישפט?" כאשר קם זמר־טוב ממושבו נדהמה המישטרה.

זמר־טוב הועלה על דוכן העדים. עדותו היתה חד־משמעית: „כל מה שנאמר פה הוא שקר. אף אחד לא איים עלי. איש לא רוצה לפגוע בי. המישטרה משחקת את כל המישחקים האלה. נכון שטלי הולר היתה חברה שלי במשך ארבע שנים והיא מעולם לא איימה עלי. המישטרה נתנה לי כסף, שיכנה אותי במלון הילטון בתל־אביב, עם חשבון הוצאות פתוח, כדי שאבשל איתם את העדות."

פרקליטו של זמר־טוב, ח"כ רוני מילוא, שהיה נוכח באולם, סיפר כי המישטרה הבטיחה לזמר־טוב רכב וסיוע כספי תמורת עדות־שקר.

אולם המישטרה לא היתה מוכנה להניח לטלי הולר ולבני מישפחת אלפרון. נציג המישטרה סיפר לשופט, כי בנוסף למידע הסודי יש בידי המישטרה גם הקלטה סודית, המחשידה את טלי בקשירת קשר לפגוע בזמר־טוב.

השופט נעתר לבקשת המישטרה והורה לעצור את טלי לארבעה ימים.

בעת מעצרה, בבית המעצר באבו־כביר, נחקרה טלי רק פעם אחת, במשך שעה בלבד. שוב חזרו אותן השאלות והושמעו, לדבריה, אותם האיומים בדבר העמדתה לדין בגלל עדות שקר. רק בנושא אחד חידשה המישטרה. „ניסים אלפרון העיד נגדך, ויותר טוב בשבילך שתדברי," אמרו לה החוקרים. „ידעתי שזה לא יכול להיות," סיפרה טלי מאוחר יותר, „ידעתי שהוא לא ישקר."

כאשר הובאה טלי לבית־המישפט, ביום השני בשבוע שעבר, הודיעה המישטרה כי אינה רוצה להשמיע את ההקלטה הסודית. ההקלטה הושמעה מאוחר יותר, בדיון שנערך בלישכתו של השופט על המשך מעצרם של האחים אלפרון. השופט הקשיב והורה להאריך את המעצר בשמונה ימים נוספים, אך נראה כי בהקלטה לא היה זכר להאשמות נגד טלי.

טלי סיכמה את הפרשה: „רק עתה אני יודעת על בשרי, מה שידעתי כבר הרבה זמן, שהמישטרה שלנו מושחתת ומקולקלת. לא נורא מה שאני עברתי, אבל לחשוב שיום יום נעצרים אנשים חפים מפשע ומובלים למקום הנורא הזה ששמו אבו־כביר, עושה לי קר בנשמה. אבא אולי יפסיק את מילחמתו למען הצדק, אבל אני אמשיך אותה."

אמא קטנה

אחרי שאמה נפטרה עליה בהיותה בת 15 הפכה אביטל הולר אם ואומנת לשני אחיה הקטנים. (בתמונה היא נראית עם אחיה רועי ועם תינוק של קרוב מישפחה). כאשר נעצרה אביטל הולר לא הועילו תחנוניו של אביה שהסביר כי בגלל מעצרה ישארו שני ילדיו מופקרים ללא טיפול.

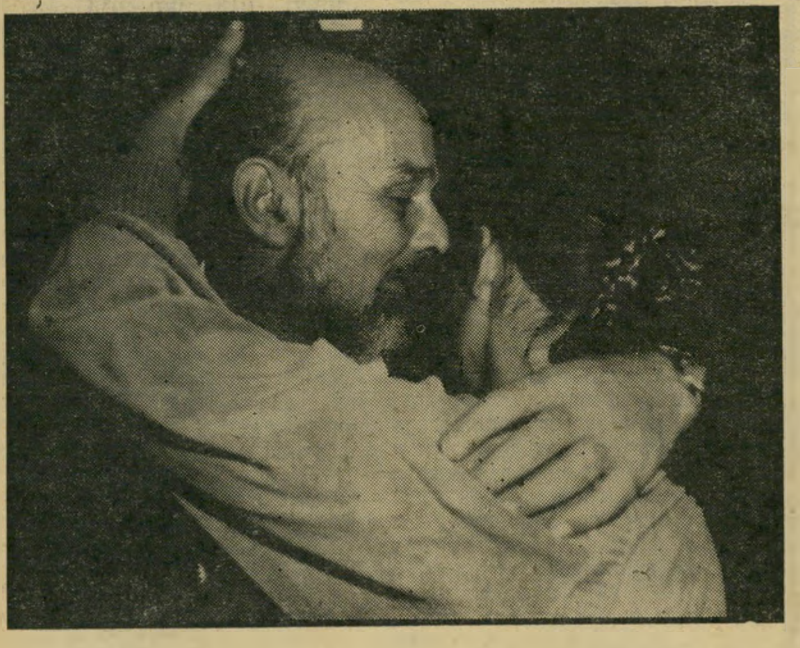

חיבוק של אב

מייק הולר מחבק את טלי בתו אחרי ששוחררה ממעצרה. למרות שהובהר בבית־המישפט כי המישטרה בישלה את כל הפרשה, תבעה המישטרה שטלי תשוחרר רק בערבות ותפקיד את דרכונה.

החרטומים החדשים

(המשך מעמוד 23)

פארוק לשילטון. פארוק הסתבך בהרפתקות. הוא הכניס את מצריים לליגה הערבית. הוא הרס את רוחה של מצריים. הוא סיבך אותה במילחמה של 1948 — „מילחמה מטופשת,״ לדברי פאוזי.

אחר־כך בא עבד־אל־נאצר, שהמשיך במלאכת ההרס, בתנופה רבה עוד יותר. „בימי נאצר, רוחה של מצריים נדרסה, נרצחה. החברה הפכה חולנית. הכל היה מלא גנרלים.

„עכשיו צריכה מצריים לקום ל־תחייה. זה יקרה כאשר ייחתם השלום. מצריים תזכה בפריחה גדולה חדשה, כמו ב־1919 !״

רבים במצריים מקווים שהשלום יביא לפריחה כלכלית. פאוזי מרחיק לכת. הוא מאמין שהשלום יביא גם לתחייה נפשית ורוחנית.

האם הוא מרגיש את עצמו קודם־כל

בשיחה בראש מיגדל־קאהיר •
„גם הם יהיו נורמליים !״

כערבי או כמצרי ? „אנחנו גדלנו כמצרים. ביניינו, הערבים היו דיירי המידבריות ו־נאות־המידבר. אלה היו מישפחות בעלות שושלת־יוחסין. הם לא גוייסו לצבא. תופיק אל־חכים כתב בספריו על ,ערבים׳, כש־דיבר על אנשי־המידבר. רק לאחר מכן, במהדורות שהופיעו בתקופת עבד־אל־נאצר, שונה הנוסח ובמקום ,ערבים׳ נאמר ,בדו־אים׳. כי אז הפכנו כולנו ערבים.״

בנעוריו ביקר פאוזי בכל האר־צות הערביות, רכש שם ידידים רבים. „היתה לנו אותה השפה. אך תמיד אמרתי : אין אני ערבי, אני מצרי.״

מבחינה זו חל שינוי. „הדור שלי הרגיש במלוא מצריותו. הדור החדש מוטרד. הצעי־רים הרגישו בטוב באומה גדולה, ערבית.״

פאוזי דגל בדיעותיו גם בימי זוהרו של עבד־אל־נאצר. „כאשר הקים נאצר את הרפובליקה הערבית המאוחדת (בעת ה־איחוד עם סוריה), הייתי סגן שר־התרבות. פעם, בעת ביקור בהונגריה, נדרשתי לציין בספר־האורחים את שם המדינה שאני מייצג. התלבטתי לרגע, ורשמתי : קאהיר.״

על היחס ליהודים, זוכר פאוזי אך טובות. „במעמדות הנמוכים לא היה הבדל בין מוסלמים, נוצרים ויהודים. אהבו את היהודים. הם עבדו היטב, הם היו שותפים טובים. כשהיהודים עזבו, הם מסרו את רכושם בידי שותפיהם. צעירים שהיו להם אבות כאלה, וששמעו את סיפוריהם, ישמחו לראות את היהודים.״

אבל פארוק ועבד־אל־נאצר טיפטפו את הרעל לנשמות. לא רק נגד היהודים, אלא גם נגד הקופטים.

„הכל ייפתר, כאשר מצריים תח־זור לשפיות.״

מה יחסו לבעייה הפלסטינית ? מה חושב איש כמוהו, שהוא כל־כולו מצרי, על ה־בעייה המכשילה כרגע את השלום ?

כולנו בני־שם

„לכי למצריים. פלסטין אינה חיה בלבי. אך הבעייה מדאיגה אותי מבחינה אינטלקטואלית.

„העם הזה, הפלסטיני, זקוק ל־ארץ משלו. כמו כל עם אחר.

„אם יש להם כמה משוגעים, הם לא יתנו למשוגעים האלה להשתולל, אחרי שתהיה להם מדינה משלהם.

„כאשר ישראל תגיע לשלום, הכל יהיה כל־כך טבעי ! אולי יש ישראלים, הפוחדים שמא תיעלם ההילה של הלאומנות. אבל אחרי השלום, ישראל תהיה מדינה נור־מלית, והערבים ירגישו בזה. תהיה השפעת גומלין.

„אחרי הכל, כולנו עמים שמיים, שפתנו שמית. יקום בינינו שלום.

„עכשיו עוסקים בשלום מעורפל. צריכים לתת משהו לפלסטינים. שלא יזדקקו ל־נדבות של הערבים. כשהכל יהיה נורמלי, גם הם יהיו נורמליים.״

ישראל סיקרנה את פאוזי תמיד. עוד בעת הביקור ב־1945 בירושלים, בשעה ש־נפגש עם עמיתיו בהר־הצופים, התעניין לדעת מדוע פרופסור יהודי עזב את אנגליה או את צרפת, למד שפה חדשה והחל מלמד בה. זה הרשים אותו מאד.

בשנים 1925 עד 1930, „השנים המטו־רפות״,הוא שהה בצרפת. הוא העריץ את הדמוקראטיה הצרפתית. „אחרי זה, איך יכולתי לקבל את פארוק ואת נאצר ?״

את הנאצים שנא מן ההתחלה, ואת ה־פאשיסטים שנא עוד לפני כן.

עכשיו נתונים כל מאווייו לש־לום. השלום יחזיר למצריים את כוח־החיות שלה. „זה נכון גם ל־גביכם. הרי אינכם יכולים לחיות במילחמה לנצח. אני חש בזה. אני חש כמוכם. אני קורא ושומע, ומ־דמיין לי את מצבכם.״

אקדח וכינור

במשך השנים הכיר ישראלים אח־דים. פעם ליווה תיזמורת־נוער מצרית לאברדין בסקוטלנד. היתה שם גם תיז־מורת־נוער ישראלית. „אני הסנדק של תיזמורת־הנוער שלנו. נסעתי עימה. ה־צעירים נפגשו, דיברו. באו אלי הצעירים שלנו ושאלו : מה לעשות ? הישראלים מחייכים אלינו, הם מברכים אותנו לשלום. איך אנחנו צריכים להגיב ? אמרתי להם : מה אתם שואלים ? יש להם אקדח ביד ? הם נושאים כינור ! תהיו נורמליים ! הת־נהגו כבני־אדם !״

אז הכיר פאוזי את רונלי־ריקליס, מנצח התיזמורת, והתיידד עימו. הוא ביקש למ־סור לו דרישת־שלום.

פעם אחרת הוזמן לארוחה באוניברסיטה של פרינסטון. כשבא, התנצל המארח : „אני מצטער, הזמנתי גם ישראלי.״ תשובת פאוזי : „אמרת שאתה מצטער ? למה אתה מצטער ? אשמח להכיר אותו !״ זה היה הפרופסור ששון סומך, ראש הפאקולטה לסיפרות ערבית באוניברסיטת תל־אביב.

את שלמה אבינרי הכיר במיפגש שנערך מטעם מוסד כנסייתי. במהלך המיפגש נער־כה בין השניים התיידדות דרמאתית, ש־נרשמה בפרוטוקול. פאוזי עמד על כך שאראה את הטקסט. למרות מחלתו, קם מכיסאו ושלף את החוברת.

מסתבר שהכיר גם אותי, בעקיפין, בנסי־בות מיוחדות במינן. לפני עשר שנים, כשהיה במצריים, סיפרו לו על הספר שלי, המתאר את הסיכסוך הישראלי־ערבי באור שונה. הוא התחיל לקרוא את הספר, ב־צרפתית. באחד הערבים נזדמן לארוחה ש־בה השתתפו השגריר המצרי, ניספח מיצרי ואחד מגדולי המיזרחנים הצרפתיים. ה־צרפתי התחיל לדבר על סיפרי וסיפר את תוכנו לשגריר, שרשם לו רשימות. כשהלך הצרפתי, אמר פאוזי לשגריר : „אני קורא עכשיו את הספר. הוא חשוב ביותר. צרי־כים לעשות משהו, כדי להביא את האיש הזה למצריים.״

הוא הוסיף : „אנשים כמוך וכמוני, הם הגרעין של השלום.״

למטה זרם הנילוס, והכל נראה כל־כך פשוט.

(בשבוע הבא יוסיף אבנרי לדווח על ביקורו בקאהיר.)

• עם אחת המבקרות המצריות במקום, תלמידה לרפואה.

האם לקח ראש־העיר לשעבר,
מאות אלפי לירות מכספי העירייה
ואם כן - האם לצרכיו הפרטיים
או למען קופת תנועת־החרות ?

בן־עמי עובד (לטובת מי?)

מעצרו של **עובד** בן־עמי, מעשירי ורבי־ההשפעה בישראל, עורר שתי שאלות.

האחת : מדוע נעצר דווקא על חשדות בעבירות המסויימות שפורסמו, ודווקא עתה, כשהוא בגיל 75 ובפרישה מעיסוק ציבורי ? שהרי, כפי שנהיר לקוראי העולם הזה, היה מקום לחקירות בעיסקי בן־עמי, אולם זאת בעסקים כבדי־משקל פי כמה מאותם הנחקרים עתה, ולפני שנים רבות.

השאלה השנייה : מה חלקה של קרן תל־חי, הזרוע לאיסוף־הכספים של תנועת־החרות, שבראשה ניצב ראש־הממשלה מנחם בגין, בעסקי־ההונאה המיוחסים ל־בן־עמי, וכיצד משתלבים אחיו של מנהיג מיפלגת־העבודה, הקבלן גרשון פרס, ועור־כי־דינו, שאף הם חברי־העבודה נלהבים, במערכת העברת תרומות לקרן תל־חי מ־עיריית נתניה של בן־עמי ?

לבנות ולהיבנות בה

כאשר נמסר לבן־עמי, בביתו בנתניה, בערב היום הראשון שעבר, טופס ההזמנה לבית־המישפט בנתניה, ובו צווה לבוא ביום השני לדיון בבקשה למעצרו, היה מופתע במידה רבה.

אמנם, כבר שלושה שבועות קודם לכן, כשנחקר על־ידי יהודה בן־יהודה מצוות המחלקה לחקירות־הונאה של בנימין זי־גל, ידע מה רוצה המישטרה, וכי גירסתו אינה מתקבלת בעיניה. אולם הוא לא צי־פה לבקשת־מעצר, שהיא אקט פורמלי טכני.

בשיחות פנימיות יודו מקורביו של בן־עמי כי בימיו הסוערים, ותוך כדי הקמת נתניה, אשדוד והרצליה, עשה כמה מע־שים שהשתיקה יפה להם. על מעשים אלה, יאמרו, אילו נחקר ונעצר או נחשד בעבר, לא היה מקום לטענות.

אולם לקחת ישיש בן 75, המהווה היום סמל לדור הנפילים מייסדי־המדינה, ולהעמידו לדין על מה שמייחסים לו, זוהי התאכזרות.

הם מצביעים על־כך כי מייד אחרי ש־שוחרר בבית־המישפט, בערבות של מיל־יון לירות שנתן חתנו, אלי לנדאו, יצא להרצות לפני תלמידי בית־ספר בנתניה, דבר שהוא מרבה לעשותו, תוך נסיון לכ־תוב את ההיסטוריה של מיפעלותיו. שכן, אם יש מי שניתן לייחס לו את האימרה כי בא ארצה לבנות ולהיבנות בה, בן־עמי הוא האיש. ודומה כי הוא עצמו לא יכחיש, כי בצד הבנייה לאחרים ידע לב־נות את עצמו, והיטב.

אולם, טוענים מקורביו, אחרים אינם בונים את עצמם ולא את האחרים, ואילו היה נוהג כאחרים, ומקפיד על כל כללי עשרת הדיברות, לא היו קמים המיפ־עלים שהכל גאים בהם כיום.

„כמו חנות מכולת״

הפירסום הראשון שרמז כי בן־עמי צפוי לרעות היה כאשר ביקש נציג המישטרה, בן־יהודה, בבית־המישפט בתל־אביב את מעצרם של שני עורכי־דין של חברת הבנייה אדגר, השייכת לגרשון („גיגי״) פרס. שמם של עורכי־הדין נאסר לפירסום, והם שוחררו בערבות.

בבית־המישפט טען בן־יהודה, כי בשנת 1973 הציעו שני עורכי־הדין לגרשון פרס להיכנס לפרוייקט־בנייה בדרום נתניה. אדגר הפקידה חצי מיליון לירות כמקדמה על חשבון העיסקה, בחברה בשם נצ״ב, שהיתה שייכת למעשה לעיריית נתניה, ואשר בעלי־מניותיה ומנהליה היו ראש־העירייה עובד בן־עמי וסגניו, בן־ציון רו־בין (כיום ח״כ) ואברהם בר־מנחם (כיום ראש־העירייה).

נצ״ב הוקמה כדי לפתח שטחים חק־לאיים לבנייה בדרום העיר, ויזמה פיתוח שטח שאדגר רצתה להיכנס אליו כיזם.

אחרי מילחמת יום־הכיפורים, טען בן־יהודה, ביקש פרס לבטל את העיסקה ולקבל את הפיקדון חזרה. עורכי־הדין העלימו זאת מהעירייה, שתבעו בשם אדגר פיצוי בטענות שונות.

ב־26 בנובמבר 1973 שילמה העירייה לעורכי־הדין מיליון לירות, מזה חצי כהח־זרת הפיקדון וחצי כפיצוי לאדגר. השניים החזירו לפרס את הפיקדון, והשאירו אצ־לם, לדיברי המישטרה, את הפיצוי. כן קיבלו מחברת נצ״ב עוד 300 אלף לירות במזומן, מידי בן־עמי.

עורכי־הדין מאשרים כי קיבלו רק 150 אלף לירות במזומן, ולא 300 אלף לירות.

המישטרה סבורה כי סכום של 450 אלף לירות מן הפיצוי שקיבלו העבירו לקרן תל־חי, אולם אין כל ודאות בכך, כי ספרי הקרן הם במצב קטסטרופלי. נציג־המיש־טרה ציין כי „חברת נצ״ב נוהלה כמו חנות מכולת. בן־עמי עשה בה מה שרצה. אין פרוטוקולים ואין החלטות.״

לדברי נציג המישטרה גם בן־עמי היה חשוד, למרות שטרם נעצר אז. יום לאחר

מכן נעצר אף בן־עמי, והוחשד לדברי המישטרה בגניבת סכומי־כסף מחברת נצ״ב, בצורות הבאות: העברת כספי התרומה לקרן תל־חי בניגוד לחוק; תשלום לחברת־פירסום שטיפלה בפירסום של הליכוד בבחירות מכספי נצ״ב, בסך 20 אלף לירות; תשלום חשבונות־הטלפון הפרטיים שלו; תשלום 50 אלף לירות כדמי־תיווך לקרוב־מישפחה שלו על עיסקת נצ״ב מדרום נתניה, והוצאת עוד 50 אלף לירות במזומן כתשלום למתווך (קרוב־המישפחה אישר את קבלת הסכום, והמתווך מכחיש).

קרן תל־חי ומיגרש בית״ר

אם יש בחומר, שהובא על־ידי המישטרה לבית־המישפט, דבר תמוה, הרי הוא העברת הכספים לקרן תל־חי.

גרשון פרס הוא אחיו של שימעון פרס, ואין להניח כי לפני עליית הליכוד לשילטון היה לו אינטרס כלשהו במעשה כזה. הוא גם טען במישטרה כי לא ידע כלל על השימוש שנעשה בשמו, אם נעשה, להוצאת פיצויים מעיריית נתניה. לדבריו, הפקיד במחצית 1973 חצי מיליון לירות בעיריית נתניה, וקיבל קבלה של העירייה, עם חתימת עובד בן־עמי עליה. הוא רצה להשתתף בפרוייקט פיתוח דרום העיר, שבו עמדו לבנות 5000 דירות, ורצה על־ידי הפיקדון להבטיח את חלקו בעיסקה, בחלק קטן.

אנשי המישטרה טוענים כי מבחינתם הפרשה גמורה, וכל החומר כבר נמסר לפרקליטות. אותם אין הקרן מעניינת כלל. לפניהם השאלה האם בן־עמי גנב כספים מעיריית נתניה, ואין כל חשיבות לשאלה מה נעשה בכספים אלה. מן החומר שראו עולה כי קרן תל־חי ביקשה וקיבלה פיצוי כמו שקיבלה אדגר, אלא שהקרן לא הפקידה סכום כלשהו, כמו אדגר, וקיבלה את הפיצוי תמורת לא מאומה.

אנשי קרן תל־חי מספרים סיפור אחר לגמרי. אין הם יודעים כלל על עסקי דרום נתניה וחברת נצ״ב. לדבריהם, באו אליהם עורכי־הדין, והציעו בשם חברת אדגר לרכוש את מיגרש בית״ר־נתניה בשכונת סוברוק, בדרום נתניה. נחתם זיכרון־דברים, שלפיו תשלם אדגר בתשלומים, לפי 15 אלף לירות לכל דירה שתיבנה במקום. עורכי־הדין אמרו לקרן תל־חי כי הם יסדירו את היתרי־הבנייה הדרושים בעירייה. אחר־כך בוטלה הסכמת העירייה למתן היתר־בנייה, וכל ההסכם בוטל.

אנשי קרן תל־חי תבעו פיצוי מעורכי־הדין על הפרת הסכם, ואחרי משא־ומתן הוסכם על תשלום סכום כסף בשני תשלומים. הסכום זהה לסכום שנקבה המישטרה כסכום שהוצא מן העירייה כפיצוי לחברת אדגר, והועבר לקרן תל־חי. לדברי קרן תל־חי, הכל מלווה במיסמכים, והם לא ידעו כלל כי מקור הכספים שונה.

בתגובה לסיפור זה הצהיר גרשון פרס כי לא ידוע לו כלל על תוכנית לרכוש את מיגרש בית״ר־נתניה.

"גניבות קטנות"?

על כל אלה מגיבים מקורביו של בן־עמי בהכחשה טוטאלית. לדבריהם, חברת נצ״ב אינה ציבורית, אלא פרטית, שכן שר־הפנים סירב לאשר לעיריית־נתניה להקימה. אחרי שנכשלה עיסקת אדגר, גייס בן־עמי כמשקיעים בחברה את החברה הכלכלית של אירגון הקבלנים, והללו הזרימו כשיבעה מיליון לירות לנצ״ב, וכל התשלומים ששילמה נצ״ב היו מכספים פרטיים אלה של הקבלנים. הם גם אישרו בכתב, כי ידעו על כל התשלומים ששילם בן־עמי, כולל התשלומים במזומן, שהיו עבור מתווכים בעיסקות, ועבור הוצאות מוצדקות ומאושרות על־ידי נותני הכסף.

מבקר־המדינה קובע כי קרוב ל־2.3 מיליון לירות שולמו מכספי העירייה ישירות. המקורבים טוענים כי המישטרה מוציאה את קרן תל־חי מהחקירה לפי הוראות מלמעלה, ויהפכו את המישפט לפרשה של גניבות קטנות, שיכפישו את שמו של בן־עמי.

דברים אלה אינם מאומתים על־ידי מבקר־המדינה בדין־וחשבון שהוציא על חברת נצ״ב ביולי 1977. המבקר קבע, כי עיריית נתניה החליטה במארס 1977 להקים חברת־נאמנות בשם נצ״ב, וכי העירייה תרכוש את מניותיה, ושלוש מניות תירשמנה על שם בן־עמי, ושני סגניו, בר־מנחם ורובין.

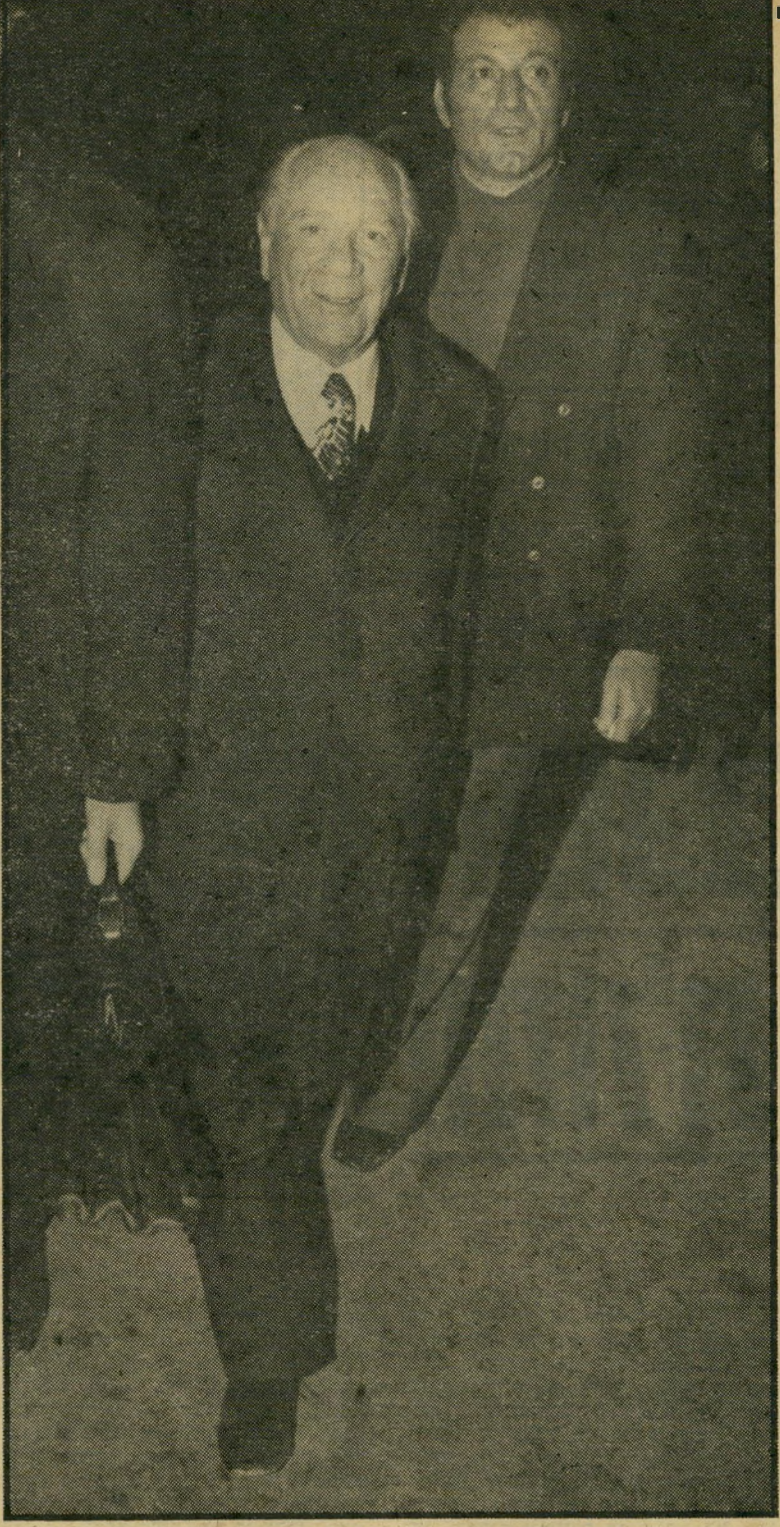

עובד בן־עמי (עם חתנו, אלי לנדאו)
ערבות של מיליון לירות

העירייה לא רכשה את המניות ורק ראש־העירייה וסגניו רכשו. הם מסרו לעירייה הצהרת־נאמנות, שבה הם מצהירים כי החברה שייכת לעירייה, והם רק נאמנים.

העירייה לא הביאה את הקמת החברה לידיעת שר־הפנים, כדרוש בהקמת גופים על־ידי עיריות. בהעדר אישור של שר־הפנים, סירב רשם־החברות לרשום את החברה, והיא נרשמה על־ידי היועץ המישפטי של העירייה כחברה פרטית, בבעלות בן־עמי וסגניו. התקיימה אסיפה מכוננת בנובמבר 1973, ובה ניתנה לבן־עמי זכות־חתימה כיחיד, או לשני סגניו ביחד. מאז ועד ינואר 1976 לא כונסה אסיפה כללית, למרות שהחוק דורש את כינוסה בכל שנה.

גילגוליו של מוסיאון

הפעולות הראשונות היו רכישת שטח של 300 דונם להקמת שיכון לקצינים בשירות־קבע, ורכישת שטח בן 522 דונם להקמת דירות לתושבים רגילים.

העירייה פתחה בהרשמה לשיכון לקציני צבא־קבע. הביקורת העלתה כי התקיימה התכתבות בין בן־עמי לסגן נציב מס־ההכנסה על הכללת קבוצה של 25 עובדי־מדינה, רובם אנשי נציבות מס־ההכנסה, בתוכנית השיכון. קובע מבקר־המדינה: „לא נראה לביקורת כי מגע מסוג זה רצוי מבחינת השמירה על טוהר־המידות.” בשים לב להיבט זה, הפנה מבקר המדינה את תשומת־לב היועץ המישפטי לממשלה לעניין.

לא היתה זו הפעם הראשונה שתשומת־הלב של היועץ המישפטי לממשלה הופנתה לנושא זה. בשנת 1973 (מייד אחרי הקמת חברת נצ״ב) חשף העולם הזה (1924) כי בן־עמי קיבל הסדר־תשלומים מייוחד במינו מפקידי המס בנתניה, שחסך לו תשלום מיסים בסך עשרות מיליוני לירות. ההסכם חל גם על עיסקות־הענק שלו בחברת אשדוד.

במקביל להסכם זה, שהדיונים עליו נמשכו משנת 1966 ועד שנת 1974, נודע כי כמה שנים קודם לכן מכר בן־עמי, באמצעות חברת אשדוד, עשרות מיגרשים באשדוד בחצי־חינם, לכמה מראשי המשק ומס־ההכנסה. כל אחד קנה מיגרש בן 900 מטר במחיר של 12.5 אלף לירות בתשלומים. בין הקונים היו שלמה גרוס, פקיד־השומה למיפעלים גדולים, ראובן בייגלמן, פקיד שומה בתל־אביב, דויד ברונאק, פקיד־שומה בתל־אביב, עובדיה ליפקין, מפקח ארצי במס־ההכנסה, משה נוידרפר, אז פקיד־שומה.

עובדות אלה הועברו על־ידי בתחילת 1974 ליועץ המישפטי לממשלה, מאיר שמגר, בבקשה לחקור האם ההסדרים הנוחים של בן־עמי עם פקידי מס־ההכנסה קשורים בעיסקי־מיגרשים, כדוגמת מיגרשי אשדוד. מישרד־המישפטים הודיע בסוף 1977 (העולם הזה 2091) כי על תלונות אלה חלה התיישנות, שכן נעשו במהלך שנת 1955 או סמוך לה.

אותו דו״ח של מבקר המדינה על חברת נצ״ב סיפר גם על העיסקות הקשורות בשטח בן 522 דונם, שרצתה לרכוש החברה בדרום העיר, ואשר לגביו נעשו העיסקות עם חברת אדגר והחברה הכלכלית של אירגון־הקבלנים. העובדות על הוצאת־הכספים הלא־ברורה של בן־עמי מחברת נצ״ב נחשפה הודות לפעולת המישטרה בעיקבות דו״ח מבקר־המדינה. אולם הדו״ח מאשר תלונה נוספת שלי, שנשלחה ליועץ המישפטי לממשלה זמן רב לפני פירסום דו״ח מבקר־המדינה, ואשר עיקרה: ניצול העירייה להעלאת ערך הקרקעות הפרטיים של בן־עמי בדרום־העיר.

התלונה מסרה, כי בשנות ה־50׳ נוסדו בנתניה שתי חברות מקרקעין: דרום נתניה ולב נתניה, שרכשו מאות דונם בדרום העיר. המשקיעים העיקריים היו הקבלנים מאיר דוגרי ושלום שפירא. השטחים היו חקלאיים, מרוחקים מכל מיבנה.

זמן־מה אחרי כן התבקש בן־עמי מטעם החוג־לאמנות בנתניה לטפל בהבטחת היהלומן הבלגי העשיר, רומי גולדמינץ, להקים מוסיאון על שמו, בנתניה. בשנת 1955 החליט בן־עמי להקים את המוסיאון בקצה דרום העיר, למרות שחוג חובבי־האמנות הציע מקומות בלב העיר. בן־עמי קיבל כספים מגולדמינץ על חשבון הקמת המוסיאון, והקים קרן־נאמנות למוסיאון, שכל חברי הנהלתה היו בני־מישפחתו.

בן־עמי הודיע כי המוסיאון יקום בדרום העיר, לפי דרישת הארכיטקט, שהכחיש זאת נמרצות. באפריל 1956 החלו בבניית המוסיאון, שנחנך אחרי שלוש שנים בהשתתפות אליזבת, מלכת הבלגים. היתה זו הפעם הראשונה והאחרונה שהמקום שימש כמוסיאון. גולדמינץ, שנדהם ממיקום המוסיאון, ציווה להוציאו מבן־עמי ולמסרו למדינת ישראל, והוא הפך לבית שיקום חיילים של הוועד למען החייל.

שמות אחרים

התלונה ליועץ המישפטי סיפרה כי תיקי מס־ההכנסה של בן־עמי, שנחשפו על־ידי בשנת 1973, מראים כי בשנים 1954 ו־1955 קיבל בן־עמי 10% מזכויות הקרקע של חברות דרום נתניה ולב נתניה. בסוף 1961 מכרה חברת עובד בן־עמי בע״מ חלק מן הקרקע שלה בלב נתניה והרוויחה עליו 440 אלף לירות. בשנת 1963 היא מכרה עוד שטחים והרוויחה עוד 300 אלף לירות.

מסתבר כי בן־עמי הקים את המוסיאון להעלאת ערך השקעותיו הפרטיות. כאשר התפרסם דו״ח מבקר־המדינה, שהראה כי בן־עמי הקים את חברת נצ״ב לייזום פרוייקטים ליד אדמותיו הפרטיות, פניתי בתיזכורת ליועץ המישפטי, והצבעתי על החומר בדו״ח המבקר. במקביל פנה ראש עיריית נתניה החדש, בר־מנחם, ליועץ המישפטי לממשלה עוד בשנת 1975, וביקש חקירה בעסקי נצ״ב. ועדה מורכבת מפרקליט המדינה ומן היועץ המישפטי למישרד־הפנים בדקה את מכלול התלונות. היא פסקה שיש התיישנות לגבי עסקי מס־ההכנסה, לא התייחסה לשאלת העלאת ערך הקרקע הפרטית של בן־עמי, והמליצה להמתין למימצאי מבקר־המדינה לגבי נצ״ב.

כאשר התפרסם דו״ח המבקר, התקרב מועד הבחירות לרשויות, וכל חקירות המישטרה על מועצות מקומיות הוקפאו. רק אחרי הבחירות, בסוף 1978, החלה המישטרה לחקור את הנעשה בחברת נצ״ב.

החקירה היתה קלה, כי מרבית החומר נמצא על־ידי המבקר. המישטרה החליטה ללכת בדרך הקלה, להסתפק בחשדות לגבי גניבות הכספים הקטנים, לא להיכנס לעסקים המסובכים שבהם מעורבים אדגר, קרן תל־חי ואירגוני הקבלנים. ייתכן כי הצדק עימה. אולם לדעתי, דעת־הקהל לא תקבל הליכים נגד בן־עמי על עניינים קטנים, בלי נסיון למצות את החקירה על פרשיות חשובות יותר.

הסיבה העיקרית לכך היא שבניגוד לאשר ידלין, מיכאל צור ואחרים, בן־עמי הוא בסוף הדרך, ואין צורך להרשיעו כדי למנוע ממנו תפקידים ציבוריים. אשר ידלין הועמד לדין על סכומים לא־גדולים, כדי למנוע ממנו להיות לנגיד בנק ישראל. לגבי בן־עמי אין חשש כי נכון לו עתיד ציבורי, לולא העמדתו לדין. לדעתי, חשיבותו הציבורית של האיש מחייבת נסיון להעמידו לדין — אם בכלל — על פרשיות רבות־מישקל, ולא על דברים שוליים; נסיון כזה יכול להוביל לשמות אחרים, המצויים במרכז הקלחת הפוליטית, אך חקירה ללא משוא־פנים אינה צריכה להירתע מכך.

יגאל לביב

מלאני מירון, מי שהיתה הקופאית ב„קאר ווש" ותגלית „הארי וטונטו" (מימין) באה לישראל לבכורת סירטה „החברות" ושבה לחיק מישפחתה

הכוכבת של חמולת מיזרחי

אומרים שתהיה מועמדת לאוסקר י־ שיש לה אפילו סיכוי לזכות. אומרים שהיא צ׳פלין יהודיה או לפחות סטרייסנד במהדורה שקטה. בינתיים גרפה את פרס השחקנית הטובה ביותר לשנת 77׳ ב־ פסטיבל לוקרנו ופול מזורסקי (במאי אשה לא נשואה) חושב שהיא קומיקאית בחסד, נתן לה תפקיד חשוב בהארי וטונטו ואפילו ביקר אצל מישפחתה בליל שבת בישראל לפני שנתיים. והעיקר — היא, מלאני (במיבטא אמריקאי) זו הכוכבת הגדולה של מישפחת מיזרחי, או ליתר דיוק חמולת מיזרחי־מירון אמריקה־ישראל בע"מ, שבאה לבקר ולפאר את בכורת סירטה חברות ממש בערב ט"ו בשבט, שנה זו.

איש לא ידע בציון שאי־שם בפילדלפיה גדלה וצומחת לה כוכבת במלוא מובן המילה, עד שמלאני, ברווזון מכוער מרחוק וג׳ינג׳ית חמודה מקרוב, בת 26, עם בגדים גדולים, גשר־יישור על שינייה ואף שקוצר קצת בידי מנתח פלסטי, הגיעה השבוע לישראל לביקורה הרביעי. אנשי יחסי הציבור של חברות, שאך לפני שבועיים אירחו את במאית הסרט קלאודייה וייל, הזכאית להתהדר בתואר דודניתו של קורט וייל, מיהרו לשריין מקומות טובים באמצע, בקולנוע בן־יהודה התל־אביבי: „נא להשאיר הזמנות למישפחה." בעלי בית־הקולנוע שאלו בנדיבות: „שני זוגות כרטיסים יספיקו, לא כן?" אלא שהמענה הופיע בהרכב ייצוגי „מצומצם", לדבריה של מלאני: שלושים וחמישה בני מיש־ פחת מיזרחי, „רק הקרובים ביותר" שבאו לקולנוע לחגוג את ביקורה של הכוכבת. רק סבתא מילכה באה לבדה. סבא לא רצה לחזות, חלילה וחס, בגופה החשוף של נכדתו. מישהו מדורשי שלומו ידע שסבא הוא איש מסורתי ובא בימים והזהירו מ־ ראש. אך סבתא העזה, אם כי אחרי הסרט לא שבעה הרבה נחת. לנכדתה ה־ כוכבת הגישה חמש ארוחות ביום לבד מארוחות ביניים, והבטיחה לה: „את רוצה להיות מאושרת, תהיי כמוני."

כדי להתחקות אחר שורשיה של הכוכבת לבית מיזרחי צריך להרחיק כששה דורות לאחור בישראל. אף שמלאני עצמה נולדה בפילדלפיה, את שמותיהם של הסבא וה־ סבתא ה„גדולים", (הורי סבא וסבתא של מלאני) דויד ורוזה מיזרחי, אפשר למצוא בחברתם הנכבדה של 60 מייסדי תל־אביב, חקוקים על מצבת הזיכרון בשדרות רוט־ שילד.

באופן מוזר ביותר קרא הגורל לשתי המישפחות מצד האב והאם גם יחד „מיז־ רחי" למרות שמעולם לא היתה בין שני השבטים קירבת דם כלשהי. אבל יוחסין היו גם לזה וגם לזה — סבה של מלאני מצד אמה היה מנהלה הראשון של החברה הקדישא בפלסטינה, והוא שהגה את ה־ רעיון הנעלה של קבורת נפטרי מכת ה־ כולירה שפקדה את תל־אביב בשנותיה הראשונות, בבית־הקברות העברי שברחוב טרומפלדור.

אביה של מלאני מירון, דויד, נולד ב־ פלסטינה ולמד רוקחות בלבנון. בשנת 1948 שירת בגדוד 51 של גבעתי. אבל בגלל תוצאותיה הידועות של מילחמת ה־ קוממיות לא מצא את מקומו בחזרה ב־ אוניברסיטה הלבנונית ונאלץ לסיים את לימודיו בפילדלפיה. שם הכיר יפהפיה אמריקאית גבוהת קומה בשם נורמה, גם היא בוגרת אוניברסיטה ואחותו של צייר

עם הסבתא והדוד

מלאני מירון (במרכז) עם סבתה מילכה ואחד מדודיה בבכורת סירטה **חברות** בישראל. סבה סרב לבוא לחזות בסרט, כאשר שמע כי נכדתו מופיעה בו בסצנת עירום.

עם הבמאית והחבר

מלאני הממלאה את תפקיד הגיבורה סוזאן נחה בין הצילומים בחברת השו־ תפים לעבודה, הבמאית קלאודייה וייל, והשחקן־חבר כריסטופר גסט.

בליל הבכורה

מלאני מיירון ליד כרזת סירטה **חברות** המוצג בתל־אביב. השחקנית שנולדה בפילדלפיה היא צאצאית לחמולה ותיקה ממייסדי תל־אביב שחלקה האחד מתקרא מירון והאחר מיזרחי. כל בני חמולת מיזרחי, כשלושים וחמישה במיספר, באו לחזות בהצגת הבכורה של סירטה שהופעתה בו עשויה לזכותה **באוסקר.**

אמריקאי בעל שם, סידני גודמן. אחיו ה־גדול של דויד שגם הוא החל את לימודיו בלבנון וכמוהו סיים אותם בארצות־הברית מכהן עד עצם היום הזה כפרופסור ל־רפואה באוניברסיטת ניו־יורק והאח ה־צעיר יותר, ד"ר יגאל מירון הוא רופא מיילד בבית־החולים אסותא בתל־אביב. לבד משלושת אנשי הרפואה מונה שבט מיזרחי עוד שני מהנדסי בניין ושתי אחיות בוג־רות האקדמיה למוסיקה. „אם אינני טועה יש במישפחה שלנו לפחות שלושה ילדים בממוצע לכל בית," מחשבת מלאני את תפוצת השבט. „כי לכל דוד יש בין שניים לארבעה ילדים לפחות."

אשר למלאני עצמה, אחיה שלדון הוא בן עשרים ואחותה גייל בת ה־15 מאיימת ללכת בעיקבותיה ולהיות שחקנית. אלא שדרך זו אינה קלה כלל ועיקר, גם אם נראה כי חברות העלה את מלאני ממצ־חיקונת שיש לה סיכוי, לדרגת שחקנית אופי. אחרי תפקיד מקסים בהארי וטונטו של מזורסקי, סרט טלוויזיה מוצלח על יצאניות בחברתן הטובה של לי רמיק וכוכבתו של מזורסקי — גייל קלייבורג, תפקיד נוסף כמזכירתה של קלייבורג ב־גייבל ולומברד, ותפקיד הקופאית בהכל קורה בקאר־ווש", סיימה מלאני את הסרטת חברות אבל חייתה במשך שנתיים אך ורק על תמלוגים שהגיעו לכיסה מסרט־נפל ש־היא מעדיפה לשכוח אתה מאיר את חיי.

באופן פרדוכסאלי היה השיר המלווה את הסרט, מפיו של פט בון, להיט לוהט ומכיוון שלמלאני היה אחוזון קטנטן בהכנסות ה־סרט כולו, וזוהי אמריקה, פירנס הכישלון האמנותי הזה את השחקנית. „הסרט היה מביך, אבל הצ'קים על 2000 דולר הגיעו אלי מדי חודש בחודשו ואיפשרו לי לומר לא לכל מיני פיתויי הטלוויזיה. עד כמה שזה נשמע מטורף הייתי אני עצמי קורבן הצלחתי שלי. ידעתי היטב שאם אני מת־חילה בטלוויזיה, יש לי פרנסה וקאריירה לשבע שנים וגמרנו. כי מי זה יסתכן לתת תפקיד ראשי בסרט לפרצוף שכבר נמאס על המסך הקטן?"

עם הנשיא

רוזה מיזרחי, אם סבתה של מלאני, בקבלת פנים אצל נשיא המדינה יצחק בן־צבי המנוח, במלאות 50 שנה להיווסדה של תל־אביב.

עם הרב

מלאני מיירון כסוזאן, צלמת חתונות ומסי־בות בר־מיצווה בניו־יורק עם אלי וולך בתפקיד המספק לה עבודה ואהבה בדרך להיות עצמאית.

מסרבת להאמין

כך מתמזגים וממכירת סנדוויצ'ים, לסירוגין, ופה ושם תפקיד קטן בסרט, סחבה מלאני את השנתיים שבהן הסריטה בהפסקות את חברות עם קלאודייה וייל. הסרט התחיל מסיפור קטן על שתי חברות שאחת מהן מתחתנת והשנייה רוצה להיות צלמת, וניגמר כסרט הניצחון של השתיים, כשאולפני וורנר מחזירים להן את הוצאות הנסיעה לפסטיבל קאן. מלאני לא התביישה לספר כי נאלצה ללוות כסף כדי להגיע בכוחות עצמה לריביירה הצרפתית. אבל גם היום אחרי הצלחה בפסטיבלים הגדו־לים בעולם, תישבחות מבקרי הקולנוע של קאן, מחמאות בפסטיבל פילמקס בלוס אנ־ג'לס, פרס השחקנית של לוקרנו, עדיין מטרידים החששות את מלאני: „אי אפשר לבטוח באנשי הסרטים. יש לך כישרון

הם אומרים לך, אבל אינך נראית כמו שאנו רוצים שתיראי. כן, כן, כך בפירוש אומרים לך, כאילו לא ידעו מה עיניהם רואות מלכתחילה. ששה שבועות משכו אותי באף עם תפקיד בסירטו של רוברט דה נירו צייד הצבאים. ידעתי שזה יהיה סרט טוב. רציתי את התפקיד. היו לי פגישות חוזרות ונישנות עם רוברט דה נירו. ואז, אחרי שסירבתי לעשות הצגה בניו־יורק, אמרו לי מפיקיו של דה נירו, לא תודה. אינני העוגה האמריקאית ה־ממוצעת. וכי לא ראו זאת מראש?"

באומץ לב הראוי לכוכבת, מודה מלאני, כי אפילו שמארשל בריקמן, שכתב את אנני הול עם וודי אלן, מבטיח לה כבר שנה שתשחק את חברתו של אלן ארקין בסרט חדש שכתב בדיוק לפי מידותיה, ואפילו שהבמאי קרל ריינר מכין מצחיקון „במיוחד בשבילך" ושבמאי מסויים ב־ברודוויי „היסטרי" לראות אותה בתפקיד הראשי במחזה שלו, ושהבמאי מנחם גולן רוצה אותה בלחם חי עם טונה לצד בן גאזארה, היא לא מאמינה עד שהיא לא רואה. ובינתיים — בינתיים היא כותבת תסריטים אישיים על ליצנים בוכים־צוחקים כמוה עצמה.

ג'ינג'ית

מלאני, ילדה אדמונית עם שיניים בולטות וכי־שרון נדיר להצחיק ולסחוט דמעות, באחת מהתמונות שנשמרו באלבום ילדותה.

עם ההורים

כבוגרת אוניברסיטה אמריקאית לכל דבר, אך עם מבט צ'פלי־ני בעיניים. מלאני עם הוריה, דויד ונורמה שנישאו בפילדלפיה. האב לחם במילחמת העצמאות בשורות חטיבת **גבעתי,** ירד אחרי המילחמה מהארץ.

בראון

רשת חנויות ספרים

המכירה השנתית נמשכת!!!

הנחות עד 85%

על מבחר גדול של ספרי יבוא בכמויות מוגבלות

תל־אביב — דיזנגוף 214 (חנות הספרים הגדולה בישראל)
פתוח רצוף מ-09.00 עד 21.00 ● ובמוצאי שבת מ-19.00 עד 23.00
— רח׳ אלנבי 35, פתוח רצוף מ-8.30 עד 19.00

ירושלים — רחוב שלומציון המלכה 9

רחובות — רחוב הרצל 175 (פסג׳ חלפון)

חיפה — „עין הקורא״, רח׳ הרצל 22

בתחילת מרץ גם **בבאר־שבע** רח׳ ההסתדרות 79

סקייטרלנד

חדש!!!
לראשונה בישראל!

בואו להחליק
על קרח סינטטי
עם נעלי החלקה אמיתיות
(עם סכינים)
ערב בידורי משגע!!!!
שכבש את אמריקה בסערה
פתוח יום יום
מ־16.00 ועד 23.00
ובשבתות
מ־9.00 ועד 23.00
הכניסה (גם עם רכב)
דרך שער המינהלה
אוטובוסים:
526, 525, 48, 28, 21

גני התערוכה
ביתן 29

כל אחד רוצה
Girl Friend...
לכל אחד יש חברה...
כל אחת היא חברה!

חברות
girl friends

מלני מיירון, אניטה סקינר,
אלי וואלך
בסרטה של: קלאודיה ווייל

בכורה ארצית — „בן־יהודה״ תל־אביב
שבוע 2 — 9.30, 7.15, 4.30
גולן

רב־שיח

נוכח המסע
נגד ערביי ישראל:

בהשתתפות:

פרופ׳ ישעיהו לייבוביץ
ואליד צאדק
עו״ד אמנון זיכרוני
ח״כ מאיר פעיל
ד״ר אמיל תומא

מנחה: ד״ר מתתיהו פלד

הדו־שיח יתקיים ביום החמישי, ה־15.2,
בשעה 8.30 בערב, בבית־סוקולוב, רח׳ קפלן 4, ת״א

בנה בעצמך את "גולנית"
מדפים מודולריים להרכבה עצמית.

מדפי גולנית ניתנים להרכבה בקלות
בכל מקום ובכל צורה.

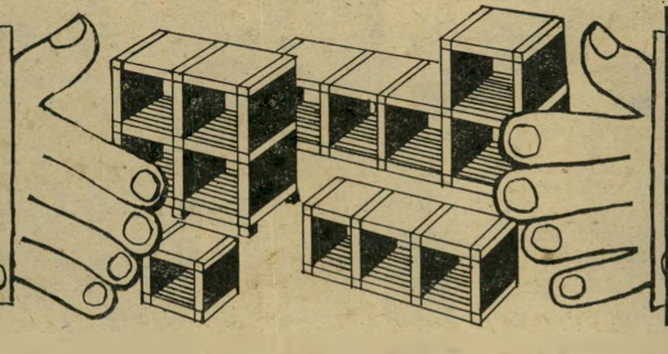

הם מתאימים לשימוש
בסלונים, ספריות, חדרי
ילדים, חדרי עבודה ועוד.
מיוצר מ־H.I.P־פוליסטרן
צבעוני מוקשה, רחיץ
ועמיד.

"גולן" מוצרי פלסטיק, קבוץ שער הגולן,
ד.נ. עמק הירדן טל. 067-50802-3
מרכז גולן: דרך פ״ת 44, ת״א
טל. 33112, 32304

רשימת סוכני גולן תל־אביב: אבן גבירול 94, טל׳ 230971. **ירושלים:** הלני המלכה 9, טל׳ 221697. **חיפה:** רח׳ הרצל 11, טל׳ 662377, רח׳ הנמל 26, טל׳ 640506. **קרית־טבעון:** ככר בן־גוריון 2. **אזור הגליל:** קיבוץ שער הגולן. **נהריה:** המייסדים 20, טל׳ 922272. **נתניה:** שמואל הנציב 9, טל׳ 28743. **רמת־גן:** קריניצי 59 (פינת הרא״ה), טל׳ 723005. **פרדס כץ:** החלוצים 8. **פתח־תקוה:** הברון הירש 28, טל׳ 912271. **הרצליה:** סוקולוב 16, טל׳ 983207. **חולון:** סוקולוב 6, טל׳ 845659. **ראשון־לציון:** רוטשילד 43. **רחובות:** הרצל 185, טל׳ 054-55508. **אשדוד:** מרכז מסחרי ב׳ (מול קולנוע אסתר), טל׳ 22907. **חדרה:** רוטשילד 34, טל׳ 22153.

מאת יגאל לביב

שרון, מגדל הכבשים, מונע יבוא כבשים חיות

נסיונות חוזרים ונשנים של משרד התעשייה לייבא כבשים חיות ובקר חי, כדי להקל על מצוקת המחסור החמור בבשר, נתקלת בהתנגדות עזה של שר־החקלאות, **אריאל שרון**. הדבר מעורר תמיהה, כי החווה הפרטית של שרון מגדלת עדר כבשים גדול.

בגלל המחסור החמור בבשר לסוגיו לוחץ משרד התעשייה להתיר יבוא כבשים חיות ובקר חי, שכן ההיצע בעולם של כבש קפוא או בקר קפוא מוגבל. כל הנסיונות נתקלים בהתנגדות עזה של שרון, הטוען כי יבוא כבשים יגרום להכחדת העדר היהודי.

אריק והכבשים
ניגוד אינטרסים

הטלפון המהפכני של בל

חברת־הטלפונים הענקית „בל" היכתה בתדהמה את כל מתחרותיה, בהציגה בימים אלה טלפון מהפכני, שיביא לשינויים עצומים בכל תחום התיקשורת, ושיגרום לסילוק כל המערכות הקיימות של טלפונים וכבלי־טלפון.

„בל" הציגה טלפון־אור, המוזן והשואב את כוחו מקרני־אור רגילות, ולא מחשמל, ככל טלפון אחר בימינו. האור פוגע בסיבים אופטיים, ההופכים אותו לכוח היכול לגרום לפעמון הטלפון לצלצל. דבר קטן זה, מקור כוח לפעמון, הוא הסיבה שעד כה היו כבלי הטלפון עשויים מנחושת, כדי שיוכלו להעביר זרם חשמלי שיגרום לצילצול. לכן גם לא יכלו להשתמש בסיבים אופטיים לכבלי טלפון.

מעתה ואילך, הודיעה „בל", תעבור התעשייה לסיבים אופטיים, במקום כבלי־חשמל, וכאן היא המהפכה. כבל טלפון מסיב אופטי יכול להעביר בוזמנית הרבה יותר מידע מאשר כבל נחושת. כך, למשל, כבל־נחושת אינו יכול להעביר שידורים של תוכניות טלוויזיה, או תוכניות־מחשב רבות מהירות. לכן חברות המוכרות שידורי טלוויזיה ישירות לבתים נאלצות להתקין מערכת כבלי־תמסורת נפרדת. אבל באמצעות כבל הטלפון החדש ניתן יהיה להעביר בוזמנית גם הודעות טלפוניות, גם תוכניות טלוויזיה וגם כל מידע אחר לכל מכשיר שיהיה בבית.

חברת „בל" הודיעה כי ההתקנה המיסחרית הראשונה תהיה בעיר אטלנטה, בסוף שנת 1980. נראה כי מיפעלי הכבלים בישראל צריכים להתכונן למהפכה זו.

היועץ המישפטי סגר תיק ויימן

היועץ המשפטי לממשלה הורה לפרקליטות מחוז תל־אביב להפסיק את ההליכים נגד מנכ"ל חברת־הביטוח **שימשון דניאל ויימן**. נגד ויימן נפתח תיק בפרקליטות ועמד להיות מוגש כתב־אישום, על קבלת דירה בתנאי זוגות צעירים, בניגוד לחוק. בו בזמן החליט היועץ המשפטי על אי־נקיטת הליכים נגד ראש עיריית גבעתיים, **קובה קרייזמן**. ההאשמות נגד קרייזמן הועלו על־ידי ויימן, והחומר נגד ויימן הועלה על־ידי קרייזמן.

נעלי „גלי" השקיעו שלושה מיליון לירות

מיפעלי „גלי", שבבעלות מישפחת אורון, השקיעו שלושה מיליון ל"י בהקמת קו־ייצור חדש לנעלי־ספורט. עבור הקו לנעלי הספורט „טורנדו" רכשה המישפחה ציוד מיוחד מגרמניה.

הנעליים עשויות מעור, בד ויניילון עליהם מוזרקת סולייה מפוליאוריטן.

מנכ"ל „גלי", **גבי אורון**, הודיע כי מחזור המכירות של מיפעליו יגיע השנה ל־145 מיליון ל"י, לעומת 50 מיליון בשנה שחלפה.

אחרי תקופת הרצה של הקו החדש תגיע התפוקה שלו ל־2000 זוגות נעלי ספורט ביום. זאת בנוסף ל־1000 הזוגות שמייצר הקו הקודם של „גלי" כל יום.

חברת „גלי" היא היחידה בארץ המייצרת נעלי ספורט בשיטה זו. מחיר נעל לצרכן יהיה 600 ל"י לעומת 1200 ל"י שעולות נעלי ספורט מיובאות מאותה רמה.

לרנר סגר כל מיסעדותיו

המיסעדן **דני לרנר**, שהיה שותף ומייסד של מיסעדת „הדרגסטור" ברחוב דיזנגוף פינת ארלוזורוב בתל־אביב, סגר את האחרונה מבין ארבע מיסעדות־הפלאפל שהקים בלוס־אנג'לס לפני שנתיים. המיסעדות הביאו הפסדים, ולרנר הסתבך בחובות לספקי־ציוד. באחד המיקרים גבה ספק ציוד־קירור ישראלי, את המגיע לו באמצעות בריונים. לרנר עובר עתה להמבורג, וינסה לפעול במועדון־לילה של קרובי מישפחה.

תוכנית לחיסול ההון השחור

תוכנית להלבנת ההון השחור באמצעות הכשרת הון (חובה) לכלל האזרחים, לעומת הצעת האוצר להלבנת הון מרצון לחלק מהאזרחים, העלה רואה־החשבון **יעקוב ורקר**, במיכתב מפורט ששלח לשרי הממשלה.

הדרך המוצעת היא שכל אזרח, מגיל 18 ומעלה, יידרש להגיש הצהרת־הון לתאריך אחיד כל שנה, 31 בדצמבר, מ־1978 ואילך. התאריך הנ"ל חשוב, כיוון שהוא מהווה סיום שנה אזרחית שחלפה, ולא ניתן היום להשפיע על העובדות כפי שהיו במציאות ביום זה לגבי נכסים מוחשיים ובלתי־מוחשיים.

ייקבע מועד חוקי להגשת הצהרות־ההון, ותינתן שהות מספקת של חמישה חודשים לשם עריכתן הנאותה. תקנה זו תאפשר ריכוז נתונים מגורמים שונים כגון בנקים, עורכי־דין, רואי־חשבון ועוד, כדי שהצהרות־ההון תהיינה אמיתיות, ותשקפנה את כלל הרכוש והנכסים של כלל אזרחי המדינה מגיל 18 ומעלה.

את ההצהרה יש ללוות בטופס־הסבר, שיהיה מפורט ככל האפשר, ושיסביר את מקורות ההון המוצהר: משכורות, רווחים עיסקיים, רווחי הון, מימוש נכסים, מתנות, מענקים וכו'. כל הצהרה שתוגש תהיה מלווה בהסבר מתאים, ותתוייק בתיקו של הנישום, וכאשר יגיע תיקו לדיון, ניתן יהיה לבדוק אם הצהרתו מתקבלת על הדעת, ונתמכת במיסמכים נאותים. לגבי הצהרות שלא יהיה להן הסבר מלא או חלקי, ייקבע תשלום מס בשיעור מסויים, לשם הכשרת ההון הבלתי־מוסבר. שיעור המס שייקבע ישתנה בהתאם לגובה הסכום המוכשר.

כדי להבטיח קבלת הצהרות מכלל האזרחים, יש לקיים מעקב אחרי כל אזרח, שלא יגיש את ההצהרה עד למועד שנקבע, לשם הזמנתו לחקירה והעמדתו לדין. אי־הגשת הצהרה במועד תחייב ענישה מזורזת בעונשים משמעותיים. לאחר קבלת כל ההצהרות יתחילו שילטונות־המס בתהליך של בדיקה ואימות, בהתאם לכוח־האדם שיעמוד לרשותם.

במקביל יש לאסור על גופים ממשלתיים לעשות עיסקות כל שהן עם גופים שלא ימציאו אישור לקיום תיק מס־הכנסה ומע"מ. לא יוצא רישיון ממשלתי כלשהו, כולל רישוי עסקים, ללא אישור כנ"ל. לא יינתן אישור יציאה לחו"ל ללא אישור בדרכון, כי ליוצא יש תיק במס־הכנסה.

כדי לעודד תשלום בקבלות, יש לאשר הכרה בעשרה אחוזים מסכום כל קבלה שתוגש למס־ההכנסה ומס־ערך־מוסף, כהוצאה עיסקית מוכרת. מדובר בקבלות של רופאים, מוסכים, בעלי־מלאכה וכל גוף הנותן שירות כלשהו.

יוטל מס על ריווחי בורסה, בשיעור עשרה אחוזים מן הרווח. גם על רווח אינפלציוני במכירת נכסים יש מס בשיעור כזה, ואין הצדקה להפלות בין ריווחים ממכירת נכסים לרווחים ממכירת מניות. המס יביא לרישום הרווחים וההכנסות כולן. יש להמיר את כל איגרות־החוב למוכ"ז באיגרות־חוב שמיות.

על שילטונות מס־ההכנסה לערוך פשיטות בענפים גואים בתקופת הגיאות שלהם.

יש להחליף את כל הכסף במדינה בכסף אחר, תוך מיסוי או מילווה חובה בשיעור מסויים ממנו, ורישום כל ממיר כספים לצרכי תיקי מס־ההכנסה.

75 אלף לשנה תמורת התנדבות

לישכת עורכי־הדין משלמת לעורך־דין **גבריאל קלינג** 75 אלף לירות לשנה, תמורת מילוי תפקיד של יושב־ראש ועדת־החקיקה של הלישכה. קלינג הוא מראשי רשימת **אמנון גולדנברג**, וחבר המועצה הארצית של עורכי־הדין מטעם רשימה זו.

מזכיר לישכת עורכי־הדין, עורך־דין **מנחם ברגר**, אישר זאת וציין, כי תחילה עשה קלינג את תפקידו בהתנדבות.

זב"מ זכה בדפוס לבנדה

הוצאת הספרים זמורה־ביתן־מודן (זב"מ) זכתה בדפוס לבנדה, במיכרז שנעשה בכינוס־מרצון על־ידי בעלי הדפוס לפני השופטת המחוזית **חנה אבנור**. זב"מ שילמו 3.85 מיליון לירות. השופטת דחתה התנגדות של נציגי „הארץ", שהציעו ארבעה מיליון לירות, אחרי שהושג הסכם בין זב"מ לבעלי המניות המוכרים. נימוקי השופטת היו, כי „הארץ" הגיש הצעה ממשית רק אחרי שהושג כבר ההסכם, וכי בכינוס־מרצון יכולים המוכרים למכור בכל מחיר, ולאו דווקא במחיר הגבוה יותר.

הדפוס כולל מכונת־הדפסה גדולה, המסוגלת להדפיס גליון כפול בשני צבעים, ועוד שתי מכונות קטנות. זב"מ רכשו את הדפוס כדי לעמוד בהסכם עם „מעריב", שהקים את מועדון קוראי „מעריב", המציע 15 ספרים לרכישה במשך שנה. לשנתיים הקרובות ירכוש „מעריב" את הספרים מזב"מ, שיצטרכו לספק ספר כל שלושה שבועות.

שערוריית המימון לטכסטיל בית־שאן

שר־האוצר **שימחה ארליך** הסדיר תשלום 18 מיליון לירות לשנה לקונצרן „כלל", כדי שיוכל לסבסד את מיפעל־הטכסטיל בבית־שאן, למרות שמישרד התעשייה קבע, כי המיפעל אינו מפסיד והתנגד נמרצות לחלוקת מתנת־הכסף. האוצר ממשיך לשלם שני מיליון לירות לחודש ל„כלל", כביכול כדי לכסות את הפסדי המיפעל שאינו מפסיד.

באפריל 1978 הראו ספרי המיפעל על הפסד של 250 אלף לירות, ביגלל עליית מחירי הכותנה. קודם לכן לא הפסיד המיפעל. מנהלו הכללי, **משה שטיינגרט**, כימעט שאינו מבקר במקום, ותפוקת החוטים ירדה בחצי לעומת תפוקת המיפעל בניהול אחר. קונצרן „כלל" ניצל את ההפסד המיקרי ותבע עזרה ממשלתית ולא — יסגור את המיפעל.

לעזרת הקונצרן נרתם השר **דויד לוי**, איש בית־שאן. מישרד התעשייה בדק את המצב, ומצא כי אם יש הפסד שולי, הסיבה היא בניהול הכושל של המיפעל. המישרד החליט לתפוס את המיפעל ולקחת את הניהול לידיו, וסיכם עם **ליהוא וייסר**, שניהל את המיפעל בהצלחה לפני חמש שנים, כי ינהלו מטעם המדינה. כיוון שלמיפעל יש חובות ל„בנק לפיתוח התעשייה" בסכום של 60 מיליון לירות בערבות המדינה, תבע הבנק כי עם העברת הבעלות תשלם המדינה את החובות.

שר־האוצר נרתע מתשלום הסכום לבנק, והחליט כי זול יותר לתת מתנה של 18 מיליון לירות ל„כלל". בישיבת ועדת־שרים לענייני כלכלה תמכו השרים ארליך, לוי, כץ ולנדאו במתנת־הכסף ל„כלל", ואילו השרים הורביץ, מודעי ושרון תמכו בתפיסת המיפעל.

נתוני מישרד התעשייה מראים, כי המיפעל מוכר את התפוקות למיפעל אחר של „כלל", „סיבי־דימונה", לשם הדפסה ואשפרה. לפי חוקרי המישרד, המכירה נרשמת בספרי בית־שאן במחירי הפסד בכוונה, כיוון שמיפעל סיבי־דימונה כושל ומפסיד. בתוכנית של מישרד התעשייה היה בזמנו הרעיון לסגור את ירוחם־טכסטיל בבאר־שבע, הכושל אף הוא, ולמכור את מיבנה הענק לתעשייה האווירית, ולצמצם במידה ניכרת את הייצור ב„סיבי־דימונה".

נמכר מגרש פרישמן־דיזנגוף

המיגרש הפינתי ברחוב דיזנגוף־פרישמן, שעל חלק ממנו קיים קפה „טיבולי", נקנה על־ידי הקבלנים **האחים קחטן**, במחיר של 1.5 מיליון דולר. המיגרש נמכר על־ידי מישפחת יצחקי, שיוצגה על ידי עורך־דין **שימעון טברסקי**. עתה מציעים האחים קחטן למכירה שליש מן המיגרש שרכשו, את שטח בית־הקפה (600 מטר) במחיר של 1.5 מיליון דולר.

רוצו לשמוליק... כדאי לכם!

שמוליק אלקטריק

סוף שבוע זוגי במלון מוריה
על כל קניה של מוצרים בלעדיים.
כמו כן, שמוליק מציע לכם
את "מצרך הקרן"-
זול יותר מהשק"ם

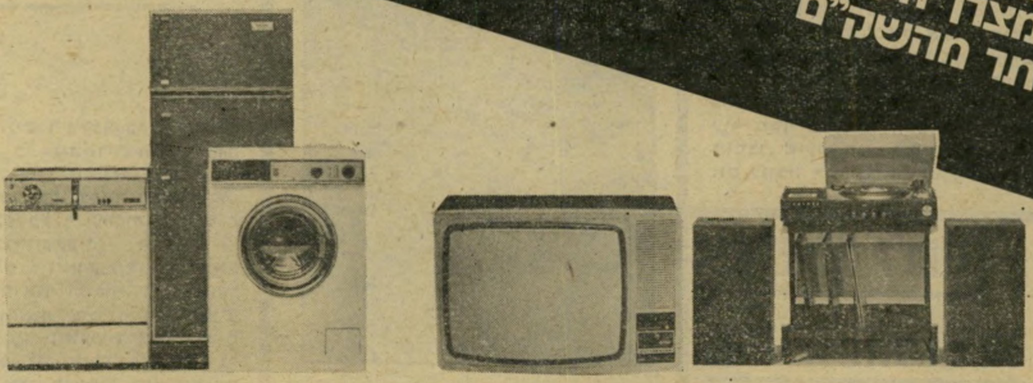

תנור בישול ואפיה במקום-.11,900 ל"י רק-.7,990 ל"י
מכונת כביסה במקום-.17,900 ל"י רק-.13,480 ל"י

מערכת סטריאו קומפלט + רמקולים מ- 3,480 ל"י

טלויזיות החל מ-.5,490 ל"י
תנורי חימום לחורף ב-50% הנחה

פתוח גם במוצ"ש

* אחריות כפולה של החברות ושל שמוליק
* יעוץ מקצועי
* הדרכה אישית
* חיוך חובה
* תנאים מיוחדים לכוחות הבטחון ולזוגות צעירים
* הספקה מיידית

שמוליק אלקטריק
הסלון שלכם
למוצרי חשמל
ברמת-גן רח' ביאליק 73
אין לנו סניפים.

המביא מודעה זו יקבל שי יקר ערך-חינם!

פרוות

עכשיו כדאי לתקן ולשנות
אצל
אלכסנדר
סירקין 27, תל־אביב

רשות שרות תבל

מחוז חמש, מרכז אזורי לאזרחי־עולם בחוף־מיזרח־הים־התיכון
ת"ד 20178, תל־אביב־יפו

ניתן להשיג:
דרכון עולמי
תעודת הולדת עולמית
תעודת זהות עולמית
תעודת אזרחות־עולם
תעודת נשואים עולמית

שלח/י גלויה ותקבל/י פרסים וטופס־בקשה.

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת ז'בוטינסקי)
טלפון 227117, 227118

שידור

לא להפריע לגרמנים

יום לפני השידור החוזר של סרטו של **מיכאל קרפין,** הם צועדים שוב, ששודר ביום החמישי בשבוע שעבר, נקרא בבהי־לות מנהל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן** אל

יו"ר ירון
לא להפריע למשדר

חדרו של יושב־ראש הוועד המנהל של רשות־השידור, הפרופסור **ראובן ירון.**

בפי ירון היתה בקשה שהדהימה את צוקרמן: לבטל את שידור סרטו של קרפין. ירון הראה לצוקרמן מיכתב מ־פרופסור ירושלמי בשם **כנוביץ,** שביקש לבטל את השידור ונימוקו היה עימו.

כנוביץ טען כי לאחר הקרנת הסידרה שואה בטלוויזיה בגרמניה עובר עתה על גרמניה גל של חרטה, וכי שידור הסרט על התעוררות הנאציזם, דווקא בטלוויזיה הישראלית, עלול להפריע לגל זה. ירון הודה בפני צוקרמן כי הוא מסכים עם הפרופסור ודרש לבטל את השידור.

צוקרמן סירב והסביר לירון כי אם היושב־ראש יעמוד על דעתו, תפרוץ שע־רוריה ציבורית, אשר ירון לא יוכל לעמוד בה. רק אז, לאחר האיום בשערוריה, ויתר ירון על דרישתו.

עורכת בקי
מאהב וסופר

כתב לידר
גרמנית ופרופסור

ירון דורש הסברים

יושב־ראש הוועד המנהל של רשות־השידור הפרופסור **ראובן ירון** החליט להראות שרירים. לאחר שבחודשים האח־רונים הבין ירון כי אין תפקידו להיות קומיסר, הוא נבהל מאיומי אישים שונים בליכוד, וחזר לסורו.

בשבוע שעבר שלח ירון מיכתב למחלקת־החדשות בטלוויזיה, שבו דרש הסברים לשלושה נושאים. ירון טען כי הכתבה של **רפיק חלבי** על המצב בגדה המע־רבית, שכללה ראיון עם תת־אלוף **בנימין** („פואד") **בן־אליעזר,** היתה משמיצה, וביקש לקבל את התמליל המדוייק שלה.

הנושא השני שהרגיז את ירון היה ה־ראיון עם חיילת־המילואים **ענת פוקס,** שהודיעה כי היא מסרבת להיענות לצו קריאה, וזאת משום שהצו בא עליה ביגלל השתמטותן־החוקית של בנות דתיות. ירון ביקש מיבין „הסברים" לתופעה ש„הטל־וויזיה מעודדת ומסקרת הפרות־חוק".

השאלה השלישית, שעליה ביקש ירון הסברים, נוגעת לכתבתו של **מנשה רז** על אטימת הבתים בירושלים המיזרחית.

הפרופסור יסע לגרמניה

עירעורה של הטלוויזיה על שליחתו של **צבי לידר** ככתב רשות־השידור לגרמניה, העלה תוצאה חלקית. הוועד־המנהל של רשות־השידור החליט בישיבתו האחרונה כי לידר לא יסע לגרמניה, עד שלא ילמד ויידע על בוריה את השפה הגרמנית.

לידר אמנם לומד כבר גרמנית אצל מורה פרטי, אך הוועד־המנהל קילקל לו לימודים אלה. ההחלטה של הוועד־המנהל אומרת כי על לידר „ללמוד גרמנית אצל פרופסור מהאוניברסיטה העברית."

כששמע על־כך מנהל מחלקת־התכניות של הטלוויזיה, **מרדכי** („מוטי") **קירשנ־באום,** הוא אמר: „ואם לידר לא יצליח ללמוד, נשלח במקומו את הפרופסור."

שילטון מוחלט למנהל

מנהל הטלוויזיה בערבית, **יוסף בראל,** הוציא בשבוע שעבר מיכתב לשני ראשי־המחלקות שלו, **יוסף בינייה,** ראש מחלקת

מנהל בראל
וטו ושילטון

חדשות ועניייני היום, **וסלים פתאל,** ראש מחלקת־התוכניות.

במיכתב, המשתרע על פני שלושה עמו־דים ובו 13 סעיפים, מטיל בראל אחריות חדשה על מנהלי־המחלקות. בין היתר כו־תב להם בראל: „אתם אחראים על כללי המישמעת ונוהלי הרשות וחוקיה, ואח־ראים על הבטחת התנהגות עובדיכם."

בסעיף 6 של מיכתבו קובע בראל: „למנהל המדיום (בראל עצמו) זכות־וטו לבטל נוש־אים... אשר נבחרו להשתתף במיסגרת תוכ־ניות הטלוויזיה בערבית, ועל הווטו שלו אין עירעור."

חנוך חסון: „אני לא אחראי!"

העולם הזה נעתר לבקשתו של מי שהיה מפיק פסטיבל הזמר והמפיק האמנותי של האירוויזיון, **חנוך חסון,** להגיב על ה־ביקורת שנמתחה עליו בכתבה על פסטיבל הזמר (העולם הזה 2161), ובכתבה האר־וויזיון בסכנה ב' (העולם הזה 2162).

טוען חנוך חסון:

אני רוצה לעבור סעיף סעיף, ולהגיב על הטענות נגדי. אני יודע שהבמאי ה־ראשון של פסטיבל הזמר, ומי שמונה להיות במאי האירוויזיון, **יוסי צמח,** הוא שהפיץ את הטענות האלה נגדי. אני מקווה שיוסי צמח לא ימשיך להיות הבמאי של הארוויזיון, וזאת למרות סיכום בחדרו של מנהל־הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן.** יש במאים לפחות טובים כמו יוסי צמח, אבל הם לא משמיצים.

הנושא הראשון שאני רוצה לדבר עליו הוא נושא התפאורה בפסטיבל הזמר. התפ־אורה היתה צריכה להיות התפאורה של האירוויזיון. שבועיים וחצי לפני הפסטיבל הודיע מהנדס האולפנים של הטלוויזיה, **אורי לעדן,** כי מרכיבי התאורה בתפאורה זו לא יהיו מוכנים, אני לא יודע בדיוק למה. לעדן אמר שהתאורה לא הגיעה מ־חוץ־לארץ ביגלל הסופות, או ביגלל ה־אוניות, או אני לא יודע למה. זו לא האחריות שלי. אני לא אחראי, אחראי על זה מהנדס הטלוויזיה.

אבל כשלא היתה תפאורה, היינו צריכים בכל זאת להכין את פסטיבל הזמר. אני לא רציתי פסטיבל בלי תפאורה, אז הצעתי לדחות את פסטיבל הזמר בחודש. לא היה קורה שום אסון אם הוא היה מתקיים חודש אחר כך, עם כל התפאורה המקורית. מנהל־הטלוויזיה, ארנון צוקרמן, לא הס־כים. אז האחריות היא כאן של צוקרמן, לא שלי. אם הוא היה מסכים לדחות, הכל היה בסדר, אז מה רוצים ממני?

יומיים לפני פסטיבל־הזמר, כאשר הניחו את התפאורה, ראיתי איזה „ברוך" לא־נורמלי זה. לא ידעתי מה לעשות. **ראלף עינבר,** שהיה באותו זמן בארץ, והוא במאי יותר טוב מצמח, היה באולם, ולא התביישתי לשאול לעצתו. היה לנו רעיון משותף, וזה להזיז את כל הבמה שני מטר הצידה, כדי שהצילום בטלוויזיה לא ייצא מונוטוני. אני בעצמי הזזתי את הבמה, יחד עם הפועלים, ועבדתי על זה כל ה־לילה.

מה שנוגע למסכים שכתבתם עליהם, זה נכון שהעלינו מסך שחור, שהיה מאחרי התפאורה. עשינו את זה כדי לקבל אור. אבל זה לא היה רעיון של צוקרמן, אלא שלי. יכול להיות שצוקרמן היה באותו זמן במקום.

מפיק חסון
צוקרמן ולעדן אשמים

אני יודע שבעיית הסדרנים למיניהם היתה בעייה בפסטיבל הזמר. אבל אני לא יודע מה זה קשור אלי. אני, כמפיק ה־פסטיבל, לא צריך להיות אחראי על כל דבר, ובוודאי שלא על הסדרנים. יש אנ־שים האחראים על זה, ואני לא רוצה להת־ייחס לזה.

מה שנוגע לרמקולים: אני יודע שהם לא היו בסדר, אבל מה זה עניין שלי? אני רק מפיק את הפסטיבל ולא אחראי על הצד הטכני. חברת טריטון, שאותה הביאו לעשות את הרמקולים, לא נבחרה על־ידי. אני בכלל לא מכיר את האנשים של החברה הזו. חברת טריטון אושרה על־ידי מחלקת־ההנדסה של הטלוויזיה, בראשותו של אורי לעדן, והוא האחראי על־כך.

אני גם לא אחראי על הרמה האמנותית של המופיעים ושל השירים בפסטיבל. היה חבר־שופטים, שאני לא הייתי חבר בו, ואני בכלל לא יודע על פי מה הם קבעו את השירים.

אני רוצה לסכם בשתי הערות: לדעתי, פסטיבל הזמר היה מוצלח ביותר. ההערה השניה שלי היא לגבי העתיד: אני מנהל מחלקת־הבידור של הטלוויזיה, ולכן אני אהיה המפיק האמנותי של האירוויזיון, אפילו אם זה לא מוצא חן בעיני מנהל הטלוויזיה ארנון צוקרמן, בעיני הבמאי יוסי צמח, או בעיני האחראי על הסדרנים ועל הקפה לאמנים, **אלכס גילעדי.** אם לא יתנו לי להיות מפיק, אני בטוח שהרבה מהאמנים ומחברי התיזמורת לא יסכימו להופיע באירוויזיון, ואני רוצה לראות איך זה יצליח להם. אפשר להחליף בקלות רבה את צמח. הוא לא תרם בינתיים כל־כך הרבה לאירוויזיון, ואפשר להחליף את **אלכס גילעדי,** שאינו ממלא פונקציה חשובה באירוויזיון, אבל יהיה להם קשה, כימעט בלתי־אפשרי, להחליף אותי.

עד כאן, דבריו של חנוך חסון, מי שפוטר, אחרי פסטיבל הזמר, מלהיות מפיק האירוויזיון, אך הוחזר לתפקידו זה על־ידי מנהל הטלוויזיה אחרי ארבעה ימים.

הרב של הטלוויזיה נתקע בשירותים ✶ שמירה

אימבר חוזרת לרשת ג׳ ✶ יעל חן התנפלה

על אחימאיר ולכן איים בהתפטרות ✶ ארליך

נגד הרדיו ✶ האירוויזיון ויחסי־עבודה ברשות

● אחימאיר איים שוב

היחסים האישיים במערכת־החדשות שוב הגיעו לידי משבר.

בשבוע שעבר נערכה ישיבת־בוקר, שבה התגלע ריב של ממש בין עורך מבט וסגן מנהל המחלקה, **יעקוב אחימאיר**, לבין מגיש מהדורת כמעט חצות, **יצחק רועה**. רועה טען כי אחימאיר שומר למבט את כל הכתבות הטובות, ומשאיר שאריות־עיתונאיות בילבד לכמעט חצות.

הריב הגיע לדרגה כזו שאחרי הישיבה פנה אחימאיר לחדרו של **חיים יבין** והודיע לו על התפטרות. בינתיים לא מימש את האיום.

גם לעורכת השבוע יומן ארועים, **יעל חן**, היו טענות כנגד אחימאיר. חן טענה כי הכתבה המפורסמת של **רפיק חלבי**, ובה הראיון עם תת־אלוף **בנימין** („פואד”) **בן־אליעזר**, היתה מיועדת ליומן שלה, לפני 10 ימים, אך נחטפה על־ידי אחימאיר למהדורת מבט של היום הקודם.

● הרב נתקע בשירותים

מיקרה לא־נעים אירע השבוע לממונה על תוכניות הדת. בטלוויזיה, הרב **בנימין צביאלי**. הלה נתקע בתוך השירותים בבניין הטלוויזיה, ולא יכול היה לצאת משם. זעקותיו הבהילו למקום את

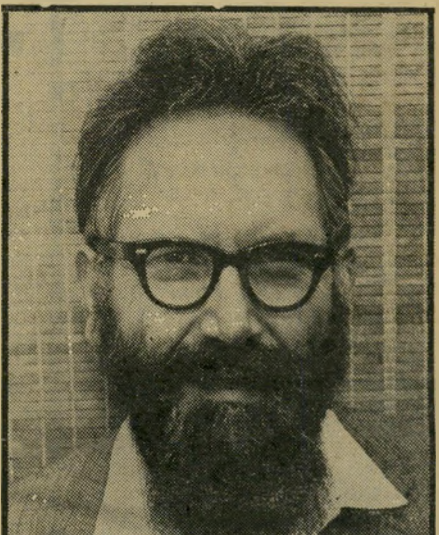

עורך תוכניות דת צביאלי
— דרך החלון

עובדי הטלוויזיה, אשר במשך שעה ארוכה, שבה ישב צביאלי על האסלה, ניסו לפתוח את הדלת.

משלא הצליחו, העבירו לצביאלי, דרך החלון מעל לדלת, סולם. צביאלי טיפס על הסולם מחלקו הפנימי של חדר־השירותים, התיישב על אדן ה־חלון, הרים את הסולם והורידו לצד השני. עובדות הבניין התפתלו מצחוק לראות את הרב הנכבד, כשהוא נחלץ מחדר השירותים.

● שמירה חזה

בדלת האחורית

לפני כחצי שנה סולקה הקריינית **שמירה אימבר** מרשת ג׳. ראשי אותה רשת טענו אז, כי שמירה מחסירה ימים רבים מעבודתה, וכי אין הם יכולים לעמוד בחיסורים אלה.

מאז עבדה שמירה ב„גלות” לכל קריין מסוגה, ברשת א׳. אולם נראה כי האירוויזיון מביא לה מזל.

רשת ג׳ החליטה לערוך תוכנית בת חמש שעות ביום האירוויזיון, בה יובאו שירי האירוויזיון מראשיתו, וייערך טוטו מאזינים לגבי השיר שיזכה באותו ערב. שמירה אימבר נבחרה להגיש תוכנית זו, וכך חזרה לרשת ג׳.

● ארליך נגד הרדיו

הכתב הכלכלי של הרדיו, **יוסי מלמן**, עומד בפני בעייה. שר־האוצר **שימחה ארליך** הודיע לראשי הרדיו כי אין הוא מרוצה ממנו, וכי עד שלא יוחלף, לא ישתף עימו שר־האוצר פעולה.

ראשי החדשות ברדיו דחו תביעה זו של ארליך, שלא נמסרה להם באופן רישמי וישיר, וטענו כי הם, והם בילבד, יחליטו איזה כתב יסקר איזה נושא ברדיו.

● לסער יש תנאים

כתב־הטלוויזיה בכנסת, **נחמן שי**, שביקש מ־רשות־השידור חופשה ללא תשלום כדי לצאת לניו־יורק כדובר מישלחת ישראל באו״ם, עומד לפני קשיים. מנהל הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן**, אינו מסכים בשלב זה להיעתר לבקשתו של שי, אם כי לשי אין ספק שצוקרמן ייכנע, בסופו של דבר.

בינתיים התעוררה בעייה סביב השאלה מי ימלא את מקומו של שי בכנסת. המועמד של מנהל מח־לקת־החדשות, **חיים יבין**, הוא **טוביה סער**, אולם סער אינו מסכים בינתיים. מקורביו של סער סיפרו כי אם ייעתר סער לדרישה זו, יציב תנאים, ביניהם קבלת תואר של סגן־מנהל מחלקת־החדשות.

● מקלטונים

אחרי סיום תוכנית מוקד עם שר־האוצר **שימחה ארליך** שוחחו אנשי מחלקת החדשות ומראייניו של ארליך, **טוביה סער, אלישע שפיגלמן** ו**חיים פלטנר**, עם שר־האוצר. סער אמר ל־ארליך: „נו, שאלנו אותך שאלות חריפות?” השיב לו ארליך: „ככה אני אוהב. מלח ופילפל.”

✶✶✶ במסיבת־העיתונאים שנערכה לכבוד ה־אירוויזיון, נשאל מפיק האירוויזיון, **אלכס גילעדי**, מה יקרה אם הטכנאים לא ישדרו את ה־אירוויזיון אחרי השעה 12 בלילה. דובר רשות־

קריינית אימבר
— דרך הדלת האחורית

השידור, **משה עמירב**, מיהר להשיב במקומו: „צוות האירוויזיון אינו אחראי על יחסי־העבודה ברשות־השידור.” כששאל אותו אחד העיתונאים: „מי כן אחראי?” לא ידע עמירב לענות ✶✶✶ באותה מסיבה נשאל הצוות מדוע נבחרה **ירדנה ארזי** להנחות את הארוויזיון, ולא **ריבקה מי־כאלי**. גילעדי השיב על כך באמרו כי מיכאלי עצמה אמרה לו, שלוא היתה היא המפיקה, גם היא היתה בוחרת בארזי. מיכאלי עצמה הכחישה כי אמרה אי־פעם דבר כזה.

14. 2

יום רביעי

● **עטלפי עכו (5.30).** קוראי מעריב מתקשים לקרוא את מדורו השבוע של בנימין גלאי, על קפה הפוך, אולם ה־נערים המשתתפים בחידון שאלה של זמן יתמודדו בהצ־לחה עם סיפרו עטלפי עכו. ב־

שאלה: שלו
שעה 5.30

הזדמנות זו יסקור מאיר שלו את תולדות עכו, העיר העתיקה ביותר בעולם, ויש הטוע־נים — העתיקה בעולם.

● **חינוך מיני ויחסי מין (6.32).** התוכנית, במיס־גרת המגאזין לנוער, בשידו־רים הערביים, שעליה דיווח מדור שידור בשבוע שעבר. עפעף עווד תסקור את החינוך המיני במיגזר הערבי. ג׳וליה זיידאן, סוציולוגית מעוספיה.

יחסי מין

אצל הערבים

תספר על נסיונה בשטח זה, ועדנאן סרסור, מחנך מכפר קאסם, ידווח על בעיות החי־נוך המיני אצל התלמידים ה־ערביים והוריהם. נערים ונע־רות ערביים יביעו את השק־פותיהם בנושא יחסי־מין.

● **מכאן ומשם (7.00).** המגאזין החדש יספר על טלי („קוז׳אק”) סאבאלס, כמעצב אופנה, על ריקודי בטן, על לוויתן רוצח ועל בית־חולים מיוחד לנפגעי כוויות.

● **על אדונים ומשר־תים (8.00).** אמילי, משרתת המטבח הקטנה בבית באלמי, השחקנית אווין קארולי, מתא־הבת בצעיר נאה בשם ויליאם, שהוא משרתה של ידידת ליידי מארג׳ורי, הגברת ואן גרבן. זו אינה רואה בעין יפה את ה־רומן בין ויליאם שלה לבין אמילי, ומורה לו להפסיק. וה־סוף הוא, כמובן, טרגדיה של משרתות.

● **האורח (10.00).** יוג׳ין נילן מארה נולד בשנת 1871 בפרטוריה, דרום־אפריקה. כבר בנעוריו הספיק הכל. הוא התמכר לסמים קשים, כאופיום ומורפיום, אך הפך גם לעורך עיתון, בגיל 24, למשורר חשוב ולאבי הסיפרות בשפת האפ־ריקנס. בשנת 1926, לאחר ש־היה מכור לסם במשך 40 שנה, ניסה מארה, בעזרת ידיד־רופא בשם ויסר, להיגמל מהסם. וי־סר לקחו לחווה מבודדת, שבה התגוררה מישפחתו, והחל ל־הקטין לו את המנה. הסרט, שבו מגלם השחקן מריוס ויירף את דמותו של מארה, מתאר את נסיונותיו להשיג סם, ואת כישלון הגמילה. עשוי מצויין.

15. 2

יום חמישי

● **פליפר (6.32).** החלק השני של מה שקרה בשבוע שעבר. בעת הנחיתה בים נלכד סנדי מאחרי ארגז מכונות גדול ואינו יכול להח־לץ. טייסי המטוס משחררים את פליפר, והוא מזעיק עזרה של צוות ספינת דיג. אנשי הצוות מצילים את סנדי ואת צוות המטוס, ופליפר משוחרר.

● **יש לי שאלה (7.00).** התוכנית מוקדשת ברובה ל־תוכנית הכלכלית החדשה של שר־האוצר. מגן עליה יוסף גבאי, הממונה החדש על הכ־נסות המדינה, ותוקף אותה נציג ההסתדרות, מי שהיה ח״כ, יוסף חמיס. איש ההסתדרות מתייחס בעיקר לנושאי קואו־פרציה ולחוסר התיעוש במיג־זר הערבי. יצחק בן־משה, מומ־חה לנושאי המזרח התיכון,

כדורסל: גילעדי
שעה 8.15

מסביר את הבריתות החדשות בעולם הערבי בין מצרים לסו־דאן, בין סוריה לעיראק ובין סעודיה לצפון־תימן. בנוסף לכל אלה יוקרן סרט על סנטה קתרינה, שהופק במיוחד ל־מישדר זה בעיקבות שאלה של מאזין, כיצד יוכלו אנוואר אל־סאדאת ומנחם בגין לחתום במ־קום זה על הסכם שלום.

● **כדורסל (8.15).** שידור ישיר מהיכל הספורט ביד־אליהו של מישחק הכדור־סל בין מכבי תל־אביב לבין אולימפיאקוס־פיראוס מיוון. ב־שבוע שעבר נדמה היה כי המישחק גם ישודר. אמנם הטלוויזיה הספרדית וקבוצת חובנטוד באדלונה לא הסכימו על שעת המישחק, ולכן הוא לא שודר בספרד, אולם במ־געים טלפוניים בין מנהל מח־לקת הספורט, אלכס גילעדי לבין עמיתו הספרדי, הסכימו השניים כי הטלוויזיה הישרא־לית תשכור ציוד מהטלוויזיה הספרדית ותצלם את המישחק רק למען הצופים הישראליים.

הפעם כן

יהיה שידור

לאחר שגילעדי כבר יצא ל־חו״ל, נגלתה תקלה בהסדר ש־נקבע. המחצית הראשונה של המישחק עם הקבוצה היוונית, האוהבת במיוחד את אולסי־פרי, תסתיים עד חדשות השעה 9.00. הנהלת מחלקת החדשות עומדת על כך כי גם אם ה־מישחק יתארך, תשודר מה־דורת מבט בדיוק ב־9.00. ב־9.30 יתחיל גילעדי את שידור המחצית השניה של המישחק.

16. 2

יום שישי

● **מסע בין כוכבים (3.00).** השחקנית היפהפיה ברברה לונה היא הבשורה היחידה בפרק זה של הסידרה. קפטן קירק ושלושה מאנשי צוותו מוקרנים לספינת חלל אחרת, במערכת כוכבים אחרת, אך העתקיהם מוקרנים מאותה ספינת חלל אל האנטרפרייז והבילבול גדול ומסוכן.

● **באה שבת (8.05).** בתוכנית של הרב שמואל אבידור הכהן מופיעה הזמרת צילה דגן, ומפיקי התוכנית טוענים כי היא צולמה עוד לפני הופעתה בפסטיבל הזמר.

● **אמיל זולה (9.20).** מישפט נוסף, הפעם מישפט־דיבה שבו הנאשם הוא אמיל זולה, בעיקבות האני מאשים שלו. 15 שורות ממיכתבו אל נשיא הרפובליקה הם העילה למישפט זה, הנערך בחודש פברואר 1898 באווירה של מתח ואלימות הנגרמת על־ידי חבורות הרחוב של ג׳יל גארין, מנהיג הליגה האנטי־שמית. בפרק זה מופיעות שתי דמויות חדשות. השחקן פרנסואה שומט מגלם את תפקידו של עורך־הדין לאבורי, סניגורו של זולה, ובאגו מגלם דמות גארין.

● **הפאוון של הכושי (10.15).** בלט מאת חוזה לימון, שנכתב כסידרת ואריאציות למחזהו של ויליאם שיקספיר, אותלו. המוסיקה היא משל הנרי פרסל והעיבודים למוסיקה נכתבו על־ידי סיימון סאדוף. מבצעי הבלט הם ארבעה רקדנים מלהקת הבלט המלכותית הדנית.

הוואי: לורד
שעה 10.45

● **תשעה דרקונים (10.45).** פרק ראשון של שתי אפיזודות מתוך הוואי חמש

מקגארט

מפסיד במילחמה

אפס. יש האוהבים את הסדרות בנות שני הפרקים, מכיוון שבסוף הפרק הראשון סטיב מקגארט לא כל כך מנצח, לא כל כך מסורק ולא כל כך מלוקק וצודק כמו בפרקים אחרים. כמובן שזה מתקלקל כעבור שבוע, בסוף הפרק השני. הפעם מוצא עצמו מקגארט בהונג־קונג, לאחר שכימעט וטבע, והוא מסומם למחצה וסובל ממחלת השיכחה. כל צרותיו באו לו משום שהחל שוב להילחם ביריבו, הכימעט־ניצחי וו פאט, השחקן קיי דיי, המופיע הערב כדמות־מפתח בפרשת הגניבה של גז עצבים.

17. 2

שבת

● **חידושים והמצאות (6.30).** מדי פעם מגניבים עורכי התוכנית בארץ קטעים שכבר שודרו, מתוך תיקווה שקהל הצופים לא יזכור. אחד הפרקים בתוכנית של הערב הוא מסוג זה: טביעת צמיגים, נושא אחר: העיוורון. בעזרתו של האמריקאי ביל יאנג, עיוור מזה 30 שנה, מציג הסרטון דרכים לעזור לעיוורים, בנוסף לכלב המנחה ולמקל. מעבדות בארצות־הברית פיתחו רדאר מיוחד לעיוור, הדומה למערכת חישה של עטלף. הפרק הישראלי של התוכנית מוקדש לרופא מפתח־תיקווה. רופא זה המציא שרוול עשוי תאים, המופעל ומפעיל לחץ על רגל פגועה ומונע התנפחות בצקתית של הרגל.

● **2 כפול 2 (6.45).** בחידון הנוער בערבית מתחרים שני בתי־ספר מעזה.

● **בצאת השבת (שעה 8.00).** דויד ארליך הפך בשנים האחרונות לכוכב הפסטיבלים לזמר חסידי. לשירים שאותם כתב מוקדשת תוכנית זו. את שירי ארליך יבצעו רינה גורדון, צמד רעים ולהקת גלגל.

● **ברונק (10.10).** התפקידים התחלפו בסרט מתח זה. את תפקיד השוטר המנסה לגלות שחיתות במישטרה מגלם ג׳ק פאלאנס ואילו את תפ־

סרפיקו הפך

לגנגסטר

קיד הגנגסטר מגלם דווקא דייויד בירני, מי שגילם בסרט אחר את תפקיד סרפיקו, השוטר שהפך לסמל המילחמה בשחיתות המישטרה. פאלאנס מגלם את דמותו של אלכס ברונקוב, המכונה ברונק, המחליט לפעול לבדו ולסכל מישלוח גדול של סמים, משום שהוא חושד ברעיו השוטרים. אולם לאחר שלכד את הסמים נהרג שוטר צעיר שעזר לו.

ברונק: פאלאנס
שעה 10.10

ברונק מושעה ונפתחת נגדו חקירה. סוחרי הסמים חושבים כי הסם נמצא בידיו. הם מנסים לפתוח עימו במשא־ומתן, כדי לרכוש את הסם, וזו ההזדמנות שלו למצוא אותם ואת אנשי הקשר שלהם במישטרה. הוא מקבל גיבוי מראש העיר, השחקן ג׳נזף מסקולו, שהוא חברו מילדות. את המוסיקה לסרט כתב לאלו שיפרין.

18. 2

יום ראשון

● **פריימוס (6.32).** שוב פרק ראשון מתוך שניים. פריימוס, טוני ועוד שלושה צוללנים חוקרים אוניה ישנה. אחד הצוללנים נפגע ברגלו והדם הנוזל מושך להקת כרישים.

● **מצב מישפחתי (8.00).** בנים לא בוכים ולא משחקים בבובות. בנות לא מטלפנות ראשונות לבנים ולא לומדות ג׳ודו. על כל אלה בתוכניתם של תמר לוטן ויצחק שאולי מהטלוויזיה הלימודית, בהשתתפות ז׳אק כהן ועדנה פלידל.

● **עוד להיט (8.30).** סוף סוף נגמר דורי בן־זאב. החל מהערב יגיש את עוד להיט דובי גל, הפעם יביא קו־

דובי גל

בעוד להיט

בץ של שירים עבריים. בהצלחה.

סיפורי טרינטי: מתיום ובראון
יום ראשון שעה 10.00

● **סיפורי טרינטי (10.00).** אוהדי קבוצת הרוגבי מגיעים סוף סוף ל־100 הקילומטרים האחרונים במסעם, כך שיש לקוות כי סידרה מטופשת זו תרד במהירות מהמסך. הפעם תורה של אליס, לספר את הסיפור שלה, ומסתבר כי היו לה חמישה בעלים. ארבעת הראשונים לא היו די חשובים, והיא עוברת עליהם במהירות. אך החמישי, סטיב סיינטלי, הוא החשוב מהם. הוא היה מגיש תקליטים ברדיו באטלי. אליס מסייעת לו במאבקו עם הבוס שלו בתחנת הרדיו.

● **עץ הדשא (10.55).** הנסיונות הנואשים של מנהלי מחלקת התוכניות למצוא תחליף לעלי כותרת עם דן מרגלית מעוררים חמלה. הערב יוקרן שידור חוזר של על הדשא, תוכניתו של אליהו הכהן שהוקלטה על הדשא של קיבוץ נען לכבודו של דויד זהבי. את התוכנית הפיק רפי שחר והבמאי שלה היה אליק ותיקאי (מישהו שמע עליו?) זמרת אורחת דמארי וכן המאירי, צילה דגן, המופיעה כבר השבוע בערב שבת אצל הרב שמואל אבידור הכהן, עודד בן־חור וכמובן — דפנה זהבי. נראה כי על מרדכי („מוטי״) קירשנבאום ומחלקת התכניות שלו להסתגל מהר לשגיונות הוועד המנהל של רשת־השידור, כדי להיות מוכנים להכניס פילרים בכל פעם שתוכנית כלשהי תבוטל.

19. 2

יום שני

● **מורשה (8.00).** תוכנית על היישוב הכימעט פרטי של הרב שלמה („שלויימלה״) קרליבך, הרב־המזמר בפי חילוניים או הרב־המשוגע בפי דתיים. חסידי הרב הקימו ישוב הנקרא כפר מודיעין, המקיים אורח חיים מיוחד במינו, גם בעיניהם של הדתיים. בני הישוב מספרים לכותב התסריט ולבמאי דב לדרברג על חייהם בכפר מודיעין, ועל קשריהם עם מדריכם הרוחני, הרב קרליבך, המבקר אצלם ובמלון שרתון בתל־אביב לעיתים תכופות.

● **התכובות מרחוב ההפתעות (8.30).** מארחות הערב את גילדה רדנר.

● **הפרוטוקולים של זיקני ציון (9.30).** עוד לפני ה־15 באפריל, המועד בו צריך ירון לונדון לחזור לטלוויזיה, כדי להנחות את עלי כותרת, הוא חוזר כמנחה תוכנית מיוחדת המוקדשת לזיוף הידוע בשם הפרוטוקולים של זיקני ציון. כותב התסריט והבמאי, יהודה קווה, מביא סרטון המתאר את תולדות הפרוטוקולים ובו קטעים מתוך סרטים אנטישמים גרמניים, ראיונות ומאמרים. מתברר כי מאז 1903, עת הוציא מו״ל רוסי אנטישמי ספר ובו 24 הרצאות שנישאו כביכול בפורום סגור וסודי של הקונגרס הציוני הראשון, האמינו רבים בעולם כי יש תוכנית יהודית להשתלטות על העולם וממשלה יהודית נסתרת כל־יכולה. הנא־

המקור של

זקני ציון

צים אימצו, כמובן, את הפרוטוקולים ועשו בהם שימוש תעמולתי רב. אפילו כיום יוצאים הפרוטוקולים במהדורות חדשות מדי שנה בשנה. בשנת 1921 גילה עיתונאי בריטי בשם פיליפ גרייבס ספר צרפתי נדיר בקושטא, שנכתב כנגד נפוליאון בשנת 1860, בשם דושיח בשאול. התברר כי הבולשת הרוסית בצרפת מצאה את הספר, גיירה אותו והעבירה אותו לרוסיה, שם פירסמו אותו פקידי הצאר כפרוטוקולים. התוכנית שתובא בשידור חי תסתיים בשורה של ראיונות עם הפרופסורים יהודה באואר, שאול פרידלנדר, ויהושפט („פטי״) הרכבי ועם הדוקטורים שלמה אהרונסון ואלי בן־גל, ידידו של הפילוסוף סארטר.

20. 2

יום שלישי

● **למישפחה (7.00).** סידור הפרחים של השבוע הוא מיוחד במינו: סידור פרחים בקוביה. הפרק הרפואי מוקדש לפזילה בעיניים. הד״ר סלים בשארה יסביר כיצד יש להילחם בפזילה אצל ילדים קטנים ותינוקות וינתח גם את ההבדל בטיפול פזילה אצל ילדים ואצל מבוגרים. תערוכת אמנות גראפית של אמנים מצ׳ילה מדגימה כיצד מבוססת האמנות שלהם על כתמים, דמויות וקווים גראפים. פרק האופנה מזכיר את הילדות הערביות והאופנה הפרטית שלהם. שמלות מעל למכנסיים הם סימן ההיכר של הילדה הערבית, בעיקר התלמידה, אולם מתברר כי סיגנון זה גלש גם לחברה היהודית. מלבד אופנה זו תציג התוכנית גם שמלות אביביות מבדים פרחוניים ושמלות ערב עם ספק גלימה ספק מיקטורן המכסה אותן.

● **כל־בו־טק (8.30).** השבוע קיבלה תוכנית זו את המחמאה מפיה של ח״כ שולמית אלוני, שהמציאה בארץ את התודעה הצרכנית. היא אמרה בראיון לאחד מעיתוני הערב כי תוכנית אחת של כל־בו־טק עושה שירות גדול יותר לצרכנים מאשר עבודת כל אגודות הצרכנים במשך שנה תמימה. ואמנם, מעקב אחרי התוכנית מוכיח כי היא מצליחה לרסן סוחרים, יצרנים ונותני שירותים המשוכנעים כי הקונה הישראלי הוא פרה הניתנת לחליבה בכל עת.

כלבוטק: אלוני
שעה 8.30

● **קונצרט (9.30).** לא, אין זה ליל שבת לפני הוואי חמש אפס, אלא חידוש שבו פותחת הטלוויזיה הערב — שידור חי של קונצרט התיזמורת הסימפונית ירושלים רשות־השידור. עד עתה היה הרדיו משדר קונצרטים אלה בשידור ישיר, לעיתים קרובות בשידור סטריאופוני, שבו נאלץ היה אוהב המוסיקה להזדקק לשני מקלטי רדיו. הערב מתחילים בטלוויזיה בשידור.

● **הרי קרישנה (שעה 10.00).** התוכנית מתחי־

הארי קרישנה

במערכת העיתון

לה להיות ממש משפחתית. צ׳ארלי יום, עורך הטריביון חושש כי בנו הצטרף לכת תומכי ההרי קרישנה ולו נופל לתוך עולמם של חסידים שוטים אלה כאשר הוא פונה לחקור בנושא.

מבצע כזה עוד לא היה!!!

הקניה הטובה ביותר 1978

בנייני אברהם גינדי

מציעים לרגל מכירת דירת ה-1000 מבצע חד-פעמי ל-20 דירות במחירי פרסום!

בתקופת המבצע יוענק לכל אחד מרוכשי הדירות

ריהוט מלא חינם!

הכולל: • מערכת ישיבה סלונית • רהוט לפינת אוכל • כורסת טלויזיה • רהוט לחדר ילדים • רהוט לחדר שינה - הורים

הרהוט יסופק ע"י "רהיטי גינדי" הרצל 94, ראשל"צ

אמת בפרסום TRUTH IN ADVERTISING

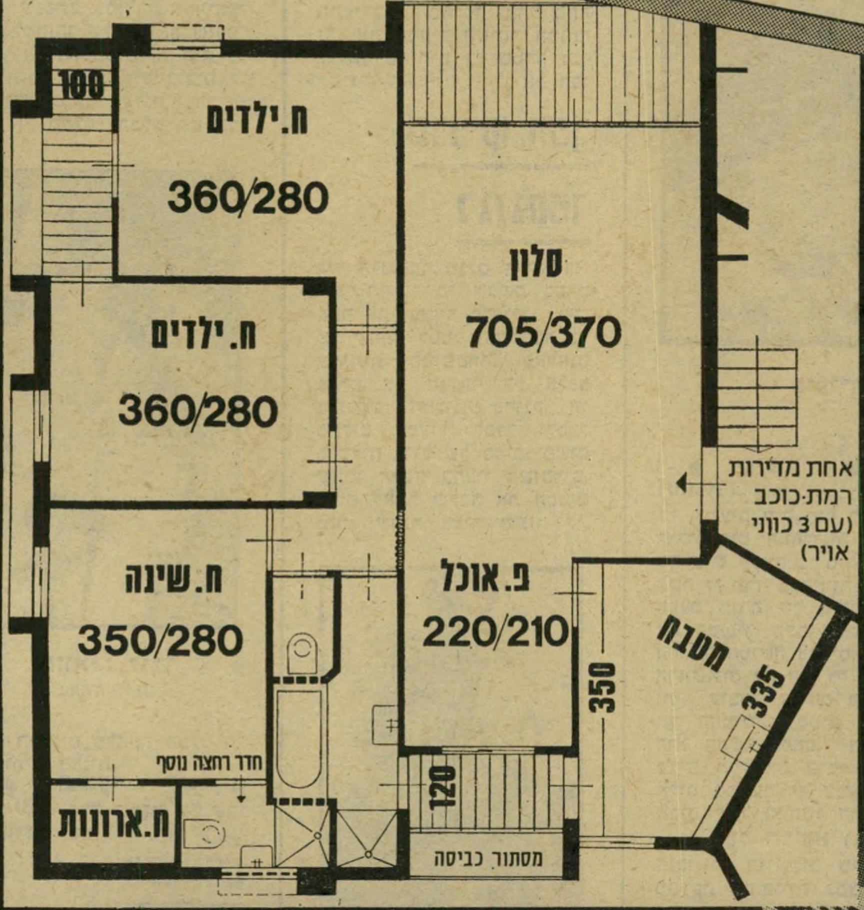

אחת מדירות רמת-כוכב (עם 3 כווני אויר)

רמת-כוכב בראשון-לציון

פרויקט חדשני ויוקרתי ברמה בינלאומית באזור מגורים (על גבעה) אקסקלוסיבי ושקט הגובל באזור וילות וקוטג'ים.

ברמת-כוכב תמצאו:

- פיתוח סביבתי ע"י אדריכלי צמרת
- מרכז מסחרי מקומי ומשטח דשא נרחב
- לובי מפואר בכניסה
- חדר תרבות לכל בנין
- חדר ארונות בכל דירה
- 2 חדרי רחצה לכל דירה
- חרסינה פרחונית במטבח
- ארונות מטבח מפוארים - "דגש"
- קרמיקה באמבטיה ובשרותים
- מתקני משחקים בחצר לילדים
- תנאי רכישה נוחים ל-24 חודשים
- משכנתא לא צמודה

דירות בנות 3½-4 חדרים ודירות גג

תחילת המבצע 2.2.79

משרדי מכירות: דירות גינדי - אברהם גינדי

ראשון-לציון - משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה למבקרים במשרד.

פתח-תקוה - רח' חיים עוזר 28 (מול העיריה) רמת-השרון - רח' סוקולוב (יפתח בקרוב)

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים.

קולנוע

סרטים

צ'פלין בלי צ'פלין

שעה שרגשות, סירטו הראשון של וודי אלן ללא וודי אלן, מוצג כבר ברחבי הארץ, מכינים עתה את הצגתו מחדש של סרט בן 56 שנים בשם האשה מפאריס, שהוא סירטו הראשון של צ'רלי צ'פלין, ללא צ'רלי צ'פלין. ההבדל בין שני הסרטים הללו, הוא כהבדל שבין משכיל זריז לבין גאון אמיתי, ואין צורך לומר מי הגאון.

כאשר יצא אשה מפאריס ב־1923 לראשונה אל המסכים, הוא התקבל בהתלהבות על־ידי חוגי מבינים ובהסתייגות רבה על־ידי הקהל הרחב, שרצה לראות את צ'פלין עצמו על המסך, ובוודאי שלא ציפה ממנו לטרגדיה.

במשך שנים ארוכות נשכח הסרט עד שהוחזר, לפני כשלוש שנים, להקרנות. אז

עדנה פרוביינס ב„אשה מפאריס"

הרכילויות והגנדרנויות

כבר היתה מקהלת ההתפעלות כלל עולמית. מדהים לראות עד כמה יכול סרט אילם (צ'פלין הוסיף לו מוסיקה בתחילת שנות הארבעים, אבל לא דיאלוגים) להיראות מודרני בסיגנון המישחק שלו, בהשקפות העולם המורכבות שלו, ובמיוחד ביכולת הרמיזה שמתחת לפני השטח, שלא היתה מקובלת בקולנוע האילם שהדגיש את הצורך להגזים בכל, כדי לחפות על היעדר הקול.

כלי הערצה. במבט ראשון מעורר סיפורו של הסרט חשד. צמד אוהבים פרובינציאלי, אבי הנערה מגרש אותה מן הבית כשהיא יוצאת עם בחיר לבה, אבי הבחור מקבל התקפת לב כשהוא עומד לעזוב את הבית. כמעט כמו נורית?

וזו רק ההתחלה. שנה לאחר מכן, הפכה הנערה גנדרנית פאריסאית, חיה עם ועל חשבונו של הרווק העשיר ביותר בעיר. הבחור מגיע גם הוא לעיר האורות עם אמו, חי בעליית־גג, ומצייר. השניים נפגשים שוב, והנערה בדילמה. האם להעדיף את העושר לצד נער השעשועים, שעומד אומנם להינשא לאחרת, אבל מבטיח שאין בכך כדי לשנות את היחסים ביניהם, או לבחור בחיי העוני והדלות לצד זה שאהבה פעם? הבחור מתלבט — האם אפשר עוד לשאת לאשה את זו שטומאת הכרך כבר הותירה בה עיקבות?

הסוף מלודרמטי להחריד. הצייר מתאבד והנערה נוטשת את העיר ומתמסרת לטיפול ביתומים. בצילום אחרון מפורסם, רואים את נער השעשועים חולף בחברת ידיד, במכונית פאר, על כביש כפרי, והחבר שואל: „מה בעצם קרה למארי סנט קלייר?" ממול — איכרים בעגלה. אחד

(המשך בעמוד 52)

קולנוע עם אהבה

חברות (בן־יהודה, תל־אביב, ארצות־הברית) — סרט קטן וצנוע זה הוא דוגמה מאלפת למה שאפשר לעשות בקולנוע בלי אמצעים רבים, אבל עם הרבה אהבה ומחשבה. יצירה זו יכולה לחיות שעור למופת לכל קולנועני ישראל.

הבמאית, קלאודיה וייל, שיחזרה על המסך הווי המוכר לה היטב, הווי הצעירים היהודים בניו־יורק. היא עשתה זאת בסיגנון אינטימי, כאשר המצלמה עוקבת אחר הדמויות בסרט, ממש כאילו היה זה סיפור תעודי, ואיכות הצילום המחוספסת עוד מוסיפה לתחושת האותנטיות. היא מצאה צוות שחקנים, ובראשם מלאני מיירון, בתפקיד צלמת מתחילה, המשחקים בטיבעיות נפלאה. התסריט נזהר מכל פיתוי של גלישה למלודרמה או להתייפייפות כפויה של הגיבורים. כל אלה משרים אווירת כנות ומיידיות שכבשו השנה צופי פסטיבלים רבים באירופה.

הסיפור פשוט בתכלית. סוזן ויינבלאט, נערה יהודיה שמוצאת פרנסתה כצלמת בחתונות ובחגיגות בר־מיצווה, עד שתפרוץ דרכה אל השבועונים הגדולים ואל הגלריות, חיה בדירה אחת עם ידידתה. יום אחד מודיעה לה הידידה שהיא נישאת, ואז צריכה סוזן ללמוד לחיות לבד, תוך עמידה בלחצים המרומזים של ה„יידישע מישפוחה" על הסתדרות בחיים, רומנים קטנים ורומנים קצת יותר גדולים וחיפוש מתמיד אחר דרך להתקדם מבחינה מקצועית.

מיירון וגסט: רומנים קטנים וגדולים

פגישה בין שתי החברות לקראת סוף הסרט, משאירה את השאלה פתוחה: מי מן השתיים בחרה בדרך הנכונה?

כשסרט טוב באמת, קשה לספר אותו, צריך לראות אותו. ואכן, כוחה של קלאודיה וייל בכך שהיא לוכדת את המבטים הבלתי צפויים של שחקניה, שדרכם ניתן להציץ אל תוך נפשם. היא משרטטת תמונת נוף ניו־יורקית יוצאת־דופן ומרתקת, דווקא משום שהיא נעדרת זוהר והיא מניחה לאירועים להוביל את הסיפור, לא ההיפך. רק סירטי יוקרה ופאר מעטים יכולים להתגאות בתכונות כאלה.

לשלוף חיוך כון המותן

עושה צרות (תל־אביב, תל־אביב, ארצות־הברית) — זהו המצחיקן הראשון של קלינט איסטווד, וגם סירטו הסכמתי ביותר. קשה לדבר כאן על סיפור. זהו בסך הכל מסע בעיקבות חתיכה, אל תוך אמריקה של עיירות קטנות ובתי־קפה שבשולי הכבישים, הנפסק בכל פעם שאיסטווד צריך לחלק מנת אגרופים היתולית לאופנוענים ולבריונים מתפרעים.

כרגיל, איסטווד עומד לבדו, או כמעט לבדו, מול פירחחים, שוטרים, בריונים ודומיהם, מחוץ לכל מיסגרת חברתית מוגדרת, ובסרט זה לפחות, הוא נהנה מכך הנאה מלאה. מעניין שהוא הצליח לכוון בדיוק אל לב המעמד הבינוני האמריקאי, שאימץ את הסרט ותוך שבועות אחדים הפך אותו סירטו המצליח ביותר של איסטווד, שגם סרטיו הקודמים נחלו הצלחות.

גם אם קשה להתיחס לסיפור עצמו, מאחר שקשה למצוא אותו, ואם התייחסות למיתוסים שמסתתרים מאחרי הבדיחות דורשת מקום ומרחב גדולים הרבה יותר, אפשר בהחלט להתייחס לכמה מכוכבי המישנה של הסרט, שתרמו לא מעט להצלחתו.

כך, למשל, רות גורדון (הארולד ומוד) המגלמת תפקיד של ישישה עצמאית, חמת־מזג ומשעשעת להפליא. או ג'פרי לואיס, חברו למסע של איסטווד ועוזרו הנאמן בכל. בוורלי ד'אנג'לו כנערה בעלת השם המוזר — „הד", המשתמשת באקדח במומחיות ראויה לשבח, או סאנדרה לוק, המופיעה בשלישית עם איסטווד, הפעם כנושא חלומותיו והסיבה למסע כולו. אולם על כולם מעפיל אורנג־אוטן צעיר וקונדסי העונה לשם קלייד, שמתנשק עם גורדון, מחבק את איסטווד, והוא אנושי עד כדי כך, שהוא אפילו מתייחס למראה זוג מתעלס.

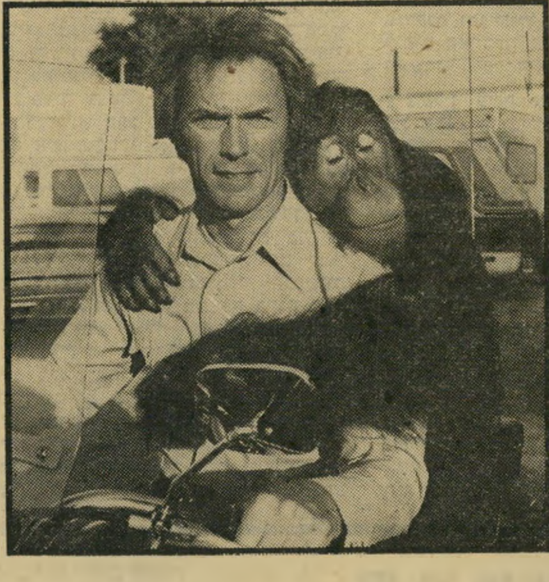

איסטווד וידיד: בהנאה מלאה

כמובן שכל זה אינו ברצינות, אבל חובבי ההומור השרירי לא יתאכזבו.

ניטשה כסוטה־מין

מעבר לטוב ולרע (תכלת, תל־אביב, איטליה) — הבמאית ליליאנה (שוער הלילה) קאוואני טוענת שלא התכוונה בסירטה החדש לספר את קורותיו של פרידריך ניטשה, למרות שהוא הדמות הראשית בו. הסרט אמור להיות סיפור מוסר שמבוסס, אולי, על התיאוריות של הוגה־הדעות הגרמני, והמשתמש, רק במיקרה, גם בשמו, ככינוי לגיבור.

טענה משונה זאת אינה מסבירה, כמובן, את התוצאה שהשיגה קאוואני. מי שאינו יודע מי היה ניטשה, יסיק אחרי ראיית הסרט הזה, שהאיש היה סוטה מין מסוכן שעסק בכתיבה בין הזיה הומוסקסואלית אחת לשנייה. הסרט מתרכז בעיקר בשנות חייו האחרונות של ניטשה, כשדעתו נטרפה עליו כתוצאה ממחלת העגבת, וביחסים המוזרים שלו עם ידידו הרופא היהודי בשם פול רה, ויהודיה מפורסמת בשם לו סאלומה, שהיתה קשורה מאוחר יותר גם בשמותיהם של המשורר רילקה ושל זיגמונד פרויד.

אין ספק שניטשה יצא בזמנו נגד מוסר בורגני מיושן וניסה לדון אותו ברותחין, ולבסס אמות מידה אחרות למוסר. כל מה שנותר בסרט של קאוואני, זה הרותחין. בשם מי, ובשם מה היא שופכת אותו על הקהל, זה לא ברור.

ארלנד יוזפסון: יחסים חוזרים

קולנוע

(המשך מעמוד 51)

מהם מנגן באקורדיון, שני שר, ומאחור יושבת מארי סנט קלייר, גיבורת הסיפור, עם אחד היתומים שבטיפולה. המכונית והעגלה חולפות זו מול זו, מבלי שהיושבים ישגיחו זה בזה. העולמות שנפגשו פעם, נפרדו לעד.

מה שמעלה את הסרט הזה, מעל ומעבר לכל המלודרמות הרבות הדומות לה במיבנה העלילתי, היא גישתו של צ'פלין. ראשית, הוא מסרב להעריץ את גיבוריו. מארי סנט קלייר איננה קורבן של אהבה נכזבת. זוהי נערה שבאמת אוהבת את התפנוקים של העיר הגדולה, את סעודות הפאר ואת התכשיטים, ובפגישתה החוזרת עם הצייר, יותר משמתעוררת בה אהבה ישנה, היא חשה געגועים להסדר הבורגני המהוגן: בית, ילדים, בעל. הצייר עצמו, מאוהב יותר במחשבה שהוא מאוהב, מאשר באשה עצמה, ועם היותו אמן, נזהר צ'פלין ואינו מקנה לו שום תכונות עילאיות. למרות שהוא מתגורר בעליית־גג, הוא התגלמות הערכים הבורגניים, בחור מרובע החי עם אמו ותחת השפעתה. אשר לנער השעשועים, לכאורה הנבל של הסיפור, קשה שלא לחבב את דמותו המפוכחת ואת הציניות שלו, ואין פלא שהתפקיד פתח את שערי הוליווד לרווחה בפני השחקן אדולף מנז'ו.

משמעות פסיכולוגית. אבל מעבר לדמויות עצמן, צ'פלין מעיר את הערותיו בעזרת הדמויות הצדדיות, שאף אחת איננה מיקרית. סצנות הטבחים הסותמים אפם מול צחנת חיה הנחשבת מטעם בפי „המבין" מנז'ו, ההתרפסות של רב־המלצרים והשיחות האילמות שלו עם עוזרו, נוסף להומור שבהן, מכילות את היחס של צ'פלין עצמו למעשיהן ולהתנהגותן של הדמויות. הרכילויות של מארי וחברותיה אינן נשמעות אומנם, כי הסרט אילם, אבל רישומיהן ניכרים בבירור על פניה של המעסה המבוגרת המטפלת במארי. המצלמה עוקבת אחריה במשך סצנה שלמה, שהדמויות המרכזיות בה הן כביכול הגנדרניות המפטפטות. אם למישהו יש ספק בקשר לנטיותיה הנפשיות של הגיבורה, הנה היא מפגינה ברגע אחד את שאט־הנפש שלה מן הממון, בפני מחזרה העשיר, ומשליחה ענק פנינים מן החלון. דקה לאחר מכן, היא רודפת אחרי הקבצן שהרים את הענק מן הרצפה, לוקחת אותו חזרה בזעם, וברגע האחרון מתחרטת על התנהגותה ודוחפת לקבצן ההמום שטר כסף לתוך היד, כדי לנחמו. במשך כל הזמן הזה, יושב לו המאהב העשיר, תחילה מנגן בלעג על סקסופון מיניאטורי, ואחר־כך פורץ ברעמי צחוק גלויים, שעה שהאשה חוזרת עם הענק בידיה. לבסוף, אין לקח מאלף יותר לכוח הרמיזה של הקולנוע, מסצנה שבה מארי ומחזרה סועדים במיסעדה, ומולם רווקה מזדקנת והג'יגולו שלה. מן המבטים שמחליפים הארבעה אפשר להבין יותר מאשר מעשרות דפי דיאלוג.

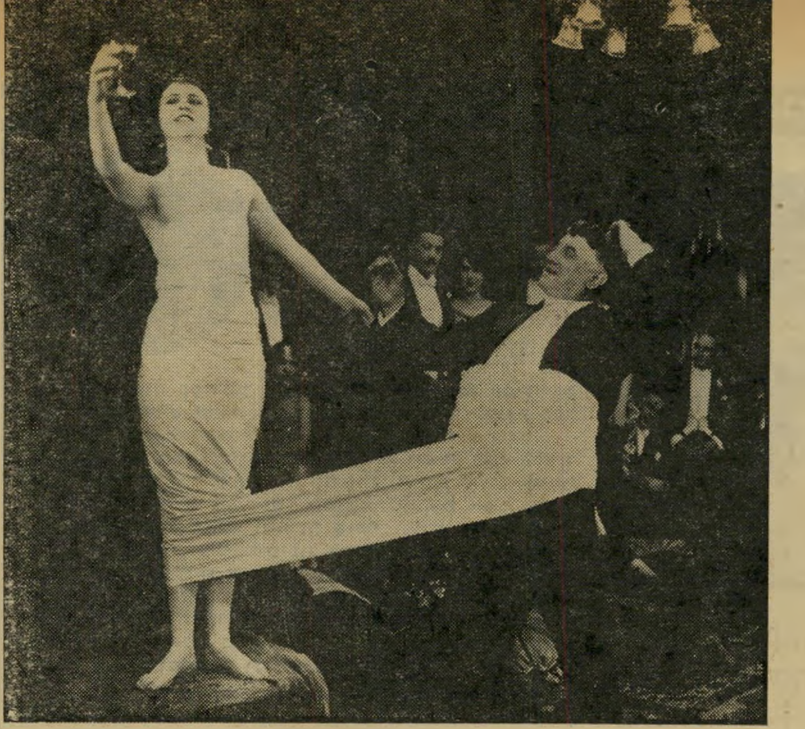

חינגה בסירטו של צ'פלין „האשה מפאריס"
ענק פנינים מן החלון

צ'פלין עשה את הסרט כולו לכבודה של עדנה פרוביינס, מי שהופיעה לצידו ביותר משלושים סרטים קצרים והיתה, בתקופה מסויימת בחייו, אהבתו הגדולה. הוא השקיע בסרט סכום עתק, יחסית לאותם הימים — 800 אלף דולר. מספרים שכמעט כל סצנה צולמה בין 50 ל־200 פעם, עד שהשביעה את רצונו. אבל התוצאה הצדיקה את עצמה. מישחקם של עדנה פרוביינס ואדולף מנז'ו הוא טיבעי ומשוחרר לחלוטין, למרות שעמדו בלחץ כזה בהסרטה. אין פלא שצ'פלין מתגאה באוטוביוגרפיה שלו, כי הצליח לסחוט משמעות פסיכולוגית ממעמדים פשוטים ביותר, דוגמת סצנה שמראה כיצד מגלה מארי כי מחזרה עומד להינשא לאחרת. אחת מחברותיה מראה לה ידיעה בעיתון. היא מסתכלת בזילזול, משליכה את העיתון בקלילות על השולחן, ומדליקה סיגריה. אחרי שהחברה עוזבת, היא מרימה שוב את העיתון, מעיינת בו בתשומת לב, והצופה מבחין מייד שהאדישות הקודמת היתה מזוייפת.

כך, בעצם, צריך להסתכל בסרט הזה: להתבונן בכל סצנה פעם נוספת. המעלות מוסתרות היטב מאחרי הסיפור הבנאלי לכאורה. אבל מי שאוהב קולנוע ויודע להתבונן בו, לא יתקשה לגלותן.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — **שומר היערות, רוקמת התחרה, סטרושק, שיירה, 1900.**

ירושלים — **שיירה.**

חיפה — **אשה לא נשואה, זוהר בדשא.**

תל־אביב

★★★ **סטרושק** (פאריס, גרמניה) — הבמאי ורנר הרצוג מציג את שני צידי האוקיאנוס כשווים בהתנכרות שלהם ליוצאי־דופן, ובדרישת הרוב שהמיעוט ידמה לו בכל. סרט יוצא־דופן ומעניין, עם ברונו אס., השחקן שגילם את קאספר האוזר.

★★★ **שיירה** (מוגרבי, ארצות־הברית) — נהגי משאיות ענק כנציגים אחרונים של שוחרי הדרור האמיתיים, בעימות עם החוק ועם המימסד. סם פקינפה ביים קיטעי אלימות בתנופה הרגילה שלו, אבל הפעם בתוספת הרבה הומור. עם כריס כריסטופרסון ואלי מקגרו.

★★★ **1900** (דקל, איטליה) — קורות איטליה במחצית הראשונה של המאה, בסרט מרהיב של ברנרדו ברטולוצ'י, שהוא חוויה חזותית ודראמתית גם אם הוא מרגיז לא פעם במסר הרעיוני הכפוי. מלא וגדוש כוכבים.

שחקנים פרוביינס ומנז'ו
סרט לכבוד שחקנית

★★★ **תרגיל לבלשית מתחילה** (אלנבי, ארצות־הברית) — קומדיה חביבה ומטורפת על בלונדית גדולת עיניים (גולדי הון) שמחזיקה, בלי ידיעתה, בסוד העשוי להסגיר כנופיית קושרים מסוכנת.

ירושלים

★★★ **סיפור הפרברים** (ירושלים, ארצות־הברית) — רומיאו ויוליה בשכונות העוני של ניו־יורק. המוסיקה של ליאונרד ברנשטיין ובימוי מזהיר של הסצינות הראשונות מעניקים לסרט את נציחיותו. השמאלץ שבהמשך, מעניק לו את הצלחתו המיסחרית.

★★ **אני אוהב את גרושתי** (בניני־האומה, ארצות־הברית) — קומדיה רומנטית על אשה הנתונה בין בעל מרובע ומאהב היפי. על אף האופנתיות והקריצות לטעם הקהל הפסבדו־משכיל, יש בסרט סימנים להומור החם והאנושי האופייני לבמאי פול מאזורסקי.

חיפה

★★★ **אשה לא נשואה** (אורלי, ארצות־הברית) — אשה לומדת לעמוד על רגליה אחרי 17 שנות נישואים, שבהם הסתפקה בתפקיד של אשת איש. הומור מפוכח ומישחק שובה לב של ג'יל קלייבורג בתפקיד הראשי.

★★★ **רצח על הנילוס** (רון, אנגליה) — מותחן של אגאתה כריסטי בעיבוד נוצץ וגדוש כוכבים, הנעזר בנופי עמק הנילוס. פיטר יוסטינוב הוא ההתגלמות העסיסית והמרנינה ביותר של הבלש הרקול פוארו.

הבמאי כתב מיכתב

בין ברית־המועצות לישראל אין אולי יחסים דיפלומטיים, אבל יחסי תרבות, כך מסתבר, יש, לפחות במה שנוגע להבאת סרטים סובייטיים לארץ. שומר היערות המוצג בימים אלה בתל־אביב, הוא הפקה סובייטית שנרכשה בפאריס ו־

עירום ב„אהבת צוענים"
צוענייה משוחררת

למרות שהסרט דובר אנגלית, הרוסים ידעו היטב לאן היה מיועד העותק שנלקח מהם. בקרוב, כנראה, יוצג בישראל סרט נוסף מאותו המקור בשם אהבת צועני, שנרכש בפאריס מחברה בשם אודיפון, המספקת סרטים רוסיים למערב אירופה.

אהבת צועני הוא סירטו הראשון של במאי בשם אמיל לוטיאנו. כפי שהשם מרמז, הוא יליד איזור שהיה פעם רומני וכיום שייך לברית־המועצות. ואכן, יש לו נטיה מיוחדת בכל מה שהוא מעלה על הבד, לעסוק בהווי הצוענים בנוסח ארצות הבלקן, יותר מאשר בערבות רוסיה התיכונה.

במאי לוטיאנו
אומה משוחררת

צוענים אמיתיים. לוטיאנו הפך אחרי השנה האחרונה נציג רישמי של התעשיה הסובייטית, וזאת אחרי שסרט חדש יותר משלו, בשם תקרית צייד ייצג את הרוסים בפסטיבל הסרטים בקאן. אומנם הסרט הזכיר ברגעים רבים ביקור במוסיאון שעווה של דמויות צ'כוב, שעל סיפור משלו מבוסס הסרט, אבל גם בו יש לצוענים תפקיד מרכזי יותר מאשר בסיפור המקורי.

בביקורו בקאן הוכיח לוטיאנו, שהוא אכן בן אומה „משוחררת" שלא שכח את שפת אמו. כאשר שמע שסירטו הקודם נמכר לישראל, הפקיד בידי המפיץ מיכתב בשפה הרומנית, המיועד לעיתון בשפה הרומנית המופיע בישראל — חיינו (או במקור, ויאצה נואסטרה). המיכתב הוא הקדשה של הסרט לקוראי העיתון בתיקווה שהוא ישמש מסר של אהבת אדם, יופי והבנה הדדית.

דרך־אגב, הסרט שמתאר בהרחבה את חיי הצוענים במיזרח אירופה, הוא אחד הסרטים הסובייטיים המעטים שיש בהם סצינות של עירום מלא. בתפקידים הראשיים בסרט מופיעים שני שחקנים שהם אכן צוענים מרומניה, סווטלנה טומא וגריגורי גריגוריו, שניהם אנשים הקרובים לבמאי לוטיאנו ששיתף אותם גם בסרטים שעשה לאחר מכן.

אני לא חוזר
על הטעויות של אבי

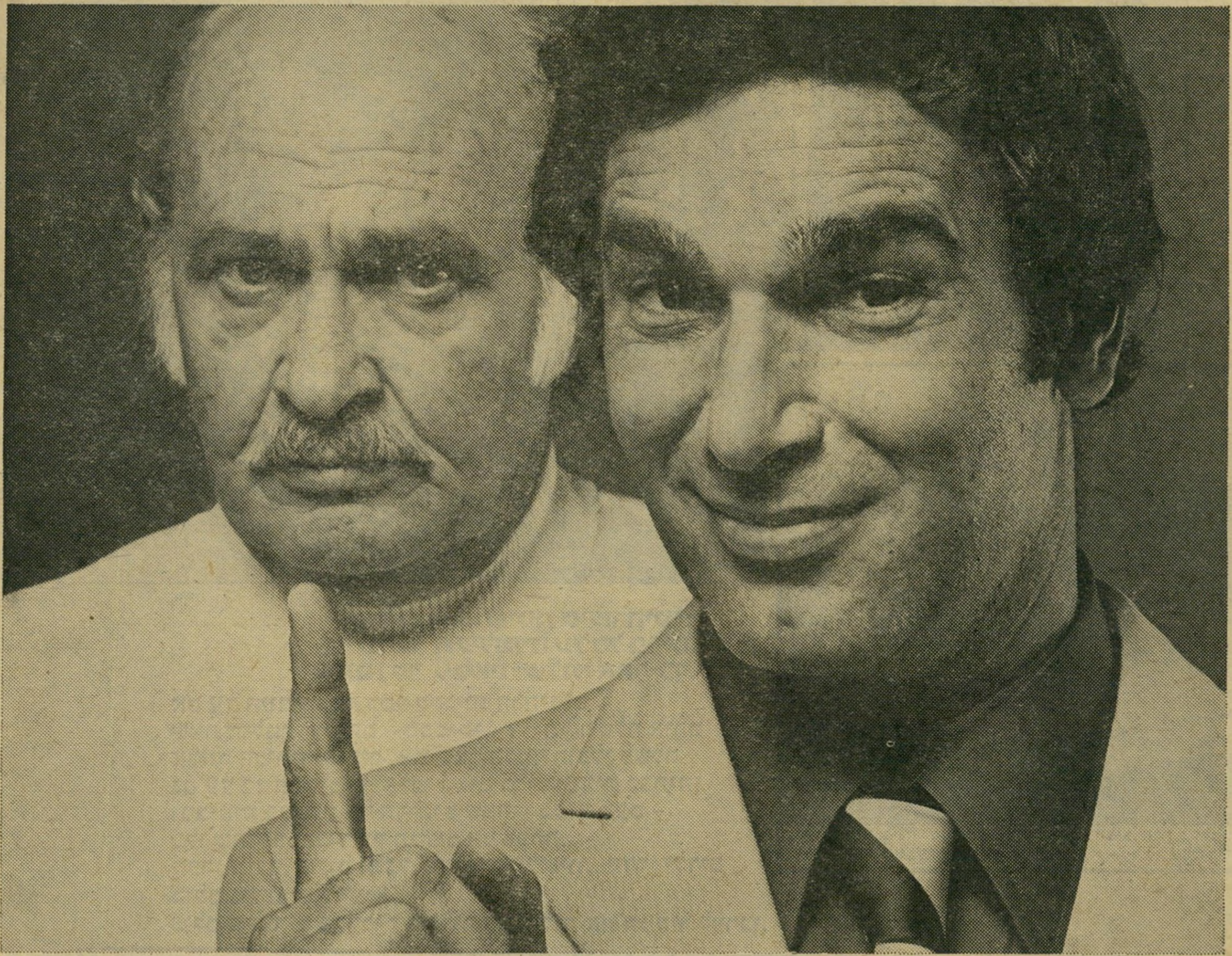

קופת גמל "עצמה"-המליון שלי כבר בדרך

אבא שלי איש חביב, אוהב חיים, כולם אוהבים אותו וגם אני כמובן.
אבל אני דואג גם לעצמי ולא כמו אבי שדאג לכולם ואת עצמו שכח.
אני פתחתי חשבון קופת גמל "עצמה". התחלתי לפני שנים והיום, לא תאמינו, אני בדרך למיליון!
קופת גמל "עצמה"—ההשקעה הטובה ביותר לטווח ארוך. קופת גמל שבין חבריה הרבה מיליונרים בדרך...

למד מנסיונם של המיליונרים בדרך

הפקדות בתשלומים חדשיים				הפקדות חד־פעמיות		
	הגדילו הפקדתם החדשית בל"י	סה"כ ההפקדה החדשית בל"י	סה"כ שווי הצבירה בל"י לאוקטובר 1978	הפקדה חד־פעמית בל"י	בתאריך	סה"כ שווי ההפקדות בל"י לאוקטובר 1978
מאי 1957		100.—		10,000	מאי 1957	
מיולי 1963	ב־150.—	250.—		15,000	מאי 1963	
מיולי 1968 ועד אוקטובר 1978	ב־200.—	450.—	921,372.—	20,000	מאי 1968	1,062,780.—

בנק לאומי

שרה הראל שמה כל חודש כסף ב"דרית". הסלון כבר אצלה בבית. מזמן.

מערכת סלונית "קפרי". עיצוב מיוחד לייצוא. 3 כורסאות, 2 ספות פינתיות, 1 הדום. ריפוד מלא - קנווס. -.21,885 ל"י עד 12 תשלומים.

מזנון ונוס מודולרי בצבע טיק, ונגה או פוליסנדר, -.12,200 ל"י עד 12 תשלומים.

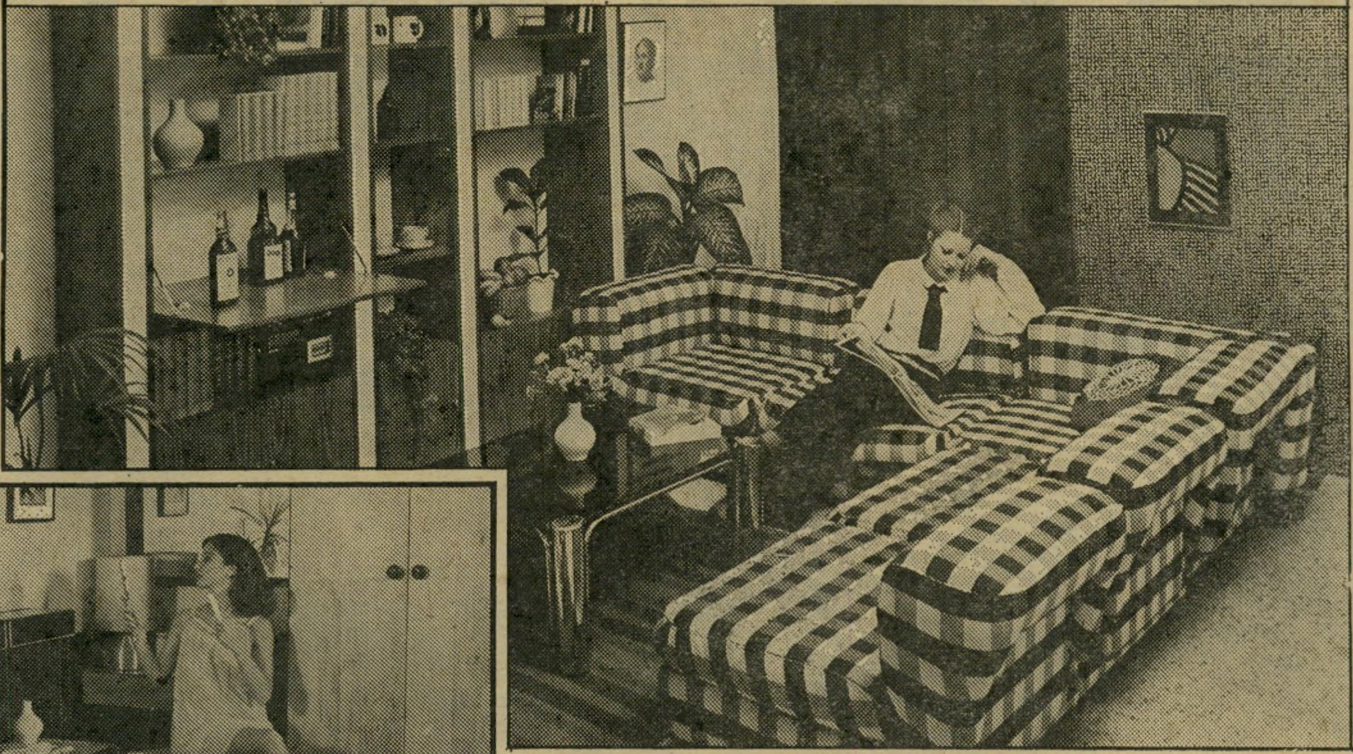

בתמונה: חדר שינה "דזירה". עיצוב מיוחד לייצוא. ארון 8 דלתות. מיטה, שידות ומערכת איפור. -.29,000 ל"י - עד 12 תשלומים.

רק בדרית: שיטת "אשרהיט"- עד 12 תשלומים על כל פריט. התחדשי עכשיו-שלמי אחר-כך.

אם עד היום חסכת כסף לקניית הרהיטים שאת חולמת עליהם - הפסיקי. "דרית" תשלח אותם אלייך הביתה מיידית. את שאר הכסף תוכלי לשלם גם עד 12 תשלומים. אלפי נשים כבר יושבות בבתיהן ומביטות בגאווה על הריהוט שבחרו בטוב טעם - בלי שהדבר יכביד על תקציב המשפחה.
חדרי שינה, פינות אוכל, מערכות סלוניות, חדרי ילדים כולם מיוצרים לייצוא,
כולם מיוצרים בסדרות גדולות המוזילות את המחיר לצרכן.

דרית

במסופי השיווק הישיר בזרהיט

מסוף תל-אביב:
בית דרית, 4 קומות ענק, הר-ציון 16, פינת לוינסקי 86. ליד תחנה מרכזית.
פתוח גם במוצ"ש

מסוף חולון:
המשביר 26, אזור התעשיה חולון. (פתוח גם כל השבת מ-10 בבוקר עד 10 בלילה).

מסוף באר-שבע:
מרכז העיר, רח' החלוץ 124, ליד כנור דוד. אוטובוסים 9, 7, 6.

מסוף חיפה:
700 מ"ר של רהיטים, מפרץ חיפה, כביש חיפה-עכו לפני המסעדה הרומנית בכביש השרות ליד צומת וולקן.
פתוח גם במוצ"ש

מסוף אשדוד:
700 מ"ר של רהיטים. אזור התעשיה בית כ.נ.ר. (פתוח גם כל השבת מ-10 בבוקר עד 10 בלילה).

מסוף נהריה:
שד' הגעתון 46.
פתוח גם במוצ"ש

כל התצוגות פתוחות רצוף מ-9.00 בבוקר עד 8.00 בערב. ביום ו' 9.00-1.00. במוצ"ש 5.00 אחה"צ-10.00 בלילה. תצוגות חולון ואשדוד פתוחות כל השבת מ-10.00 בבוקר עד 10.00 בלילה.

מאחר מטעמי

קלמזין Kalmezin

ללא חומר משמר

מזון מבושל מוקפא

אורנקי צנטנר

מודיעין אזרחי/המרכז למחקרים שימושיים • לכלכלה ולחברה •
הקניה הטובה ביותר 1979 בתל-אביב

תמיד באופנה

ת"א, רח' פינסקר 4 (מעל קפה "נוגה")

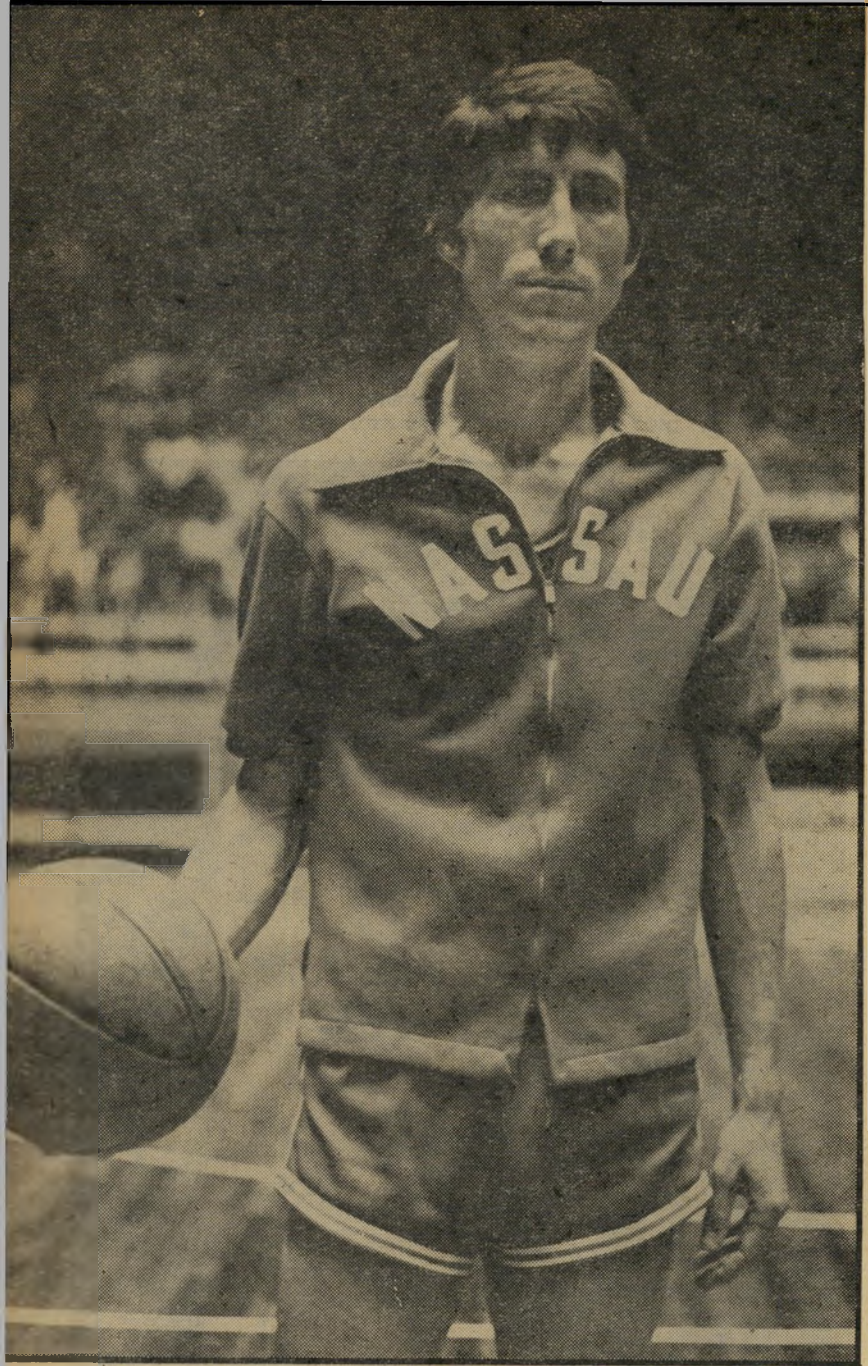

אילן זוהר, מי שהיה שחקן נבחרת ישראל בכדורסל, נפגע מטרגדיה מישפחתית, חזר מארה״ב בהותירו חובות מאחוריו

הכדורים האבודים של אילן זוהר

„**הראש שלי** לא שקט עכשיו, אני לא מסוגל להתרכז, הכל מרוכז סביב הליכי הגירושין שלי ואני מתקשה ליצור קשרים חדשים או אפילו לחשוב על תוכניות חדשות עד שלא יגמר הסיום.״

אילן זוהר (זייגר), שהיה שחקן צמרת בכדורסל הישראלי, נראה צעיר מכפי גילו (39). על פניו הנאים כלל לא ניכרים סימני המשבר העובר עליו — גירושיו מאשתו, נילי, אחרי 19 שנות נישואין. אילן אינו מעוניין להרבות בדיבור על ה־פרשה, בעיקר מפני שעדיין לא הסתיימו המישפטים.

הוא נוהג לדבר בשקט ובנחת, חבריו מספרים כי מעולם לא ראו אותו מתרגז, תמיד הוא שולט שליטה מלאה ברגשותיו ובאותו שקט הוא ניזכר בתקופת התיכון שבה הכיר את אשתו, אז היה בתחילת דרכו להצלחה. אחרי זמן מה התחתנו ה־שניים. אילן הפך בינתיים שחקן החמישיה הראשונה בקבוצת הפועל תל־אביב, ואחר־כך היה בניבחרת ישראל בכדורסל במשך תשע שנים. בסוף 1970 עברו בני הזוג לארצות־הברית. אילן שרצה להתפתח ב־נושא הכדורסל ולממש את רצונו הישן — ללמוד פיזיוטרפיה, נסע אל אחיו, בעל מכון לפיזיוטרפיה בארצות־הברית. כבר מהיום השני לשהותו שם התחיל לעבוד וללמוד.

לעבודה הקדיש אילן זמן רב אך הוא לא הזניח את לימודיו ורכש ידע חשוב בפיזיוטרפיה ובטיפול בפציעות ספורט. ב־מקביל יצר לעצמו קשרים מצויינים עם הכדורסל האמריקאי בכל הדרגות והשט־חים, כולל אנשי האוניברסיטאות והכדורסל המיקצועי. אחרי שנה בארצות־הברית, איר־גן אילן במו ידיו מסעות של קבוצת כוכבי מיכללות אמריקאיים לאירופה ולישראל. בארץ היתה הקבוצה שנקראה נסא״ו ארבע פעמים ומתוכן נוצחה רק פעם אחת. אילן עצמו התכוון להגיע לעבודה בכדורסל ה־מיקצועי הודות לנסיונו הרב ולשם שרכש לו, ואז חל המשבר.

אך עד אז עבר דרך ארוכה. עד גיל חמש־עשרה היה אילן ילד רזה, חלש ונמוך מבני גילו. הוא ביקר לעיתים תכופות אצל רופאים, שטענו כי יש אצלו חשש לרישרוש בלב, ואסרו עליו בתכלית ה־איסור לעסוק בפעילות ספורטיבית כלשהי. שנתיים קודם לכן, היה אילן שחקן נלהב של כדורגל וכדורסל. כבר אז ידע שהוא רוצה להיות שחקן כדורסל: „יום אחד נשבר לי מכל הרופאים והתרופות,״ סיפר אילן, „התעלמתי מאזהרות הרופאים, הפ־סקתי לקחת את הכדורים והתחלתי להת־אמן ולהתאמן.״

במדים אמריקאיים

אילן זוהר במדי קבוצת נסא״ו, שהיתה מורכבת מכוכבי הכדורסל של קבוצות המיכללות ה־אמריקאיות. אילן אירגן את מסעותיה של הקבוצה בחו״ל, כולל ארבעה ביקורים בישראל אחרי שנה אחת בלבד שבה שהה בארצות־הברית וניסה להשתלב בכדורסל שם.

מתחת לחופה

אילן זוהר עם רעייתו ביום נישואיהם באפריל 1960. ביום החתונה נערך מישחק כדורגל בינלאומי בין נבחרות ישראל ויוגוסלוויה בבלגרד. ברוב להיטותו לספורט, האזין אילן לשידור.

על הספסל

אילן זייגר־זוהר יושב על הספסל באחד ממישחקי הליגה של קבוצת הכדורסל של **הפועל תל־אביב** בתקופה שבה היה אחד מכוכבי הקבוצה, היה אחרי שיצא מאישפוז ממושך בבית־חולים בעיקבות פציעה.

כמעט בפיסגה

השינוי שחל בו היה עצום — מילד חלש הפך שחקן מצטיין בעל כושר גופני מעולה. באותו הזמן נרשם לקבוצת הילדים של הפועל תל־אביב. היה שחקן חמישיה של הפועל ובגיל 22 כבר הוזמן לשחק עם הנבחרת בחמישיה הפותחת, תפקיד ששמר עליו במשך חמש שנים רצו־פות. הוא שיחק לצידם של גדולי השח־קנים של אז כמו תנחום כהן מינץ, חיים חזן, ארז לוסטיג ודוד קמינסקי. אילן שיחק 75 משחקים במיסגרת נבחרת ישראל ו־השתתף ביותר מ־110 הופעות בינלאומיות בארצות־הברית, אירופה ואסיה. הוא היה גם אחד מהראשונים שהבלגים פנו אליהם להצטרף לניבחרתם כשחקן מיקצועי. בזמנו לא קיבל אילן את רשות הפועל לשחק בחו״ל והוא המשיך לעבוד כשחקן וכמאמן בעמק הירדן שאת קבוצתו העלה לליגה הלאומית, ואז נסע לארה״ב.

חמש שנים טובות עברו שם על בני הזוג. ילדיהם — הנערה בת ה־18 והילד בן ה־13 למדו בבתי־ספר טובים. הכסף שהרוויח אילן הספיק בדיוק לצרכיהם, הוא הקדיש שעות רבות לעבודתו ואשתו עבדה כזבנית בחנות כל־בו. „פיתאום הרגשתי

(המשך בעמוד 56)

הכדורים האבודים

(המשך מעמוד 55)
בשינוי שחל באשתי," סיפר אילן כשהמבט בעיניו מתעמעם. „היא לא היתה אותה אשה שהכרתי קודם, היתה יוצאת בערבים ולא חוזרת הביתה, אלא אחרי כמה שעות," „לא הטריד אותי באותה תקופה אם היא יוצאת עם מישהו או לא." סיפר אילן בעגמה. „הרגשתי רק שאני הולך ומאבד את אשתי ובמקומה אני חי עם אשה זרה לי לגמרי, שמתנהגת בצורה שאף פעם לא תיארתי לעצמי שתתנהג. עד אז היו היחסים שלנו בקו עלייה תמידי ופתאום חל מהפך," סיפר. מאחר שהוא נמצא עתה

טאי. בשעתו קיבל בארצות־הברית כדורי ואליום מרופא שהבחין במתח הרב שבו היה אילן שרוי, אולם הוא סרב להמשיך בנטילת הכדורים בטענה שהוא חייב לעבור את המשבר בכוחות עצמו ללא תרופות בלתי טיבעיות, שאליהן פיתח סלידה כבר מזמן היותו נער.

כלפי חוץ לא ניכר בו דבר. הוא מספר את הדברים המזעזעים ביותר כאילו דיבר על מישחק כדורסל. במידה מסויימת הפך אדיש.

תיקוותו היתה לשוב ולעבוד בארץ. ה־

אילן זוהר כיום
„הצלחתי בזכות עצמי"

בהליכים מישפטיים, הוטל איסור לפרסם את סיפורו כלשונו. אבל את התוצאות אפשר לראות. מאדם שהעתיד לפניו, ואך פסע בינו לבין ההצלחה המובטחת, חזר אילן לארץ כשהוא משאיר מאחוריו חובות ניכרים. כל רכושו עוקל על־ידי בית־המישפט והוא אינו יודע כיצד יוכל להמשיך לתמוך בבתו הלומדת בארצות־הברית ובבנו השוהה בפנימיה בארץ.

אילן הפך מגבר מאושר ושמח בחלקו לצל של עצמו. הוא התחיל לעשן סיגריות בשרשרת. לפני כן מעולם לא נגע בסיגריה, מטעמי בריאות. התנזר מחברה, פרט למכרים ישנים, והוא טוען כי בשלב מסויים איבד את אמונו באנשים. מעבודתו מרוויח אילן סכום כסף המספיק בקושי לקיומו, ומתוך סכום זה הוא נאלץ לשלם את הוצאות המישפט. לטענתו, בכל מקום עבודה שבו עבד עד היום עוקל הכסף על חשבון דמי המזונות שאותם הוא חייב לשלם לאשתו. „תמיד מציגים את האשה כמסכנה וכזקוקה לעזרה," הוא אומר במחאה. „אבל מדוע לא מתייחסים גם אל הגבר? האם זה בגלל שאני גבוה ונראה חזק?"

נסיונות הראשונים בישראל לא עלו יפה, אילן התחיל לעבוד בקבוצת עפולה יזרעאל כמאמן. את עבודתו שם הפסיק, לדבריו, בגלל אופן ההתייחסות לעבודתו: „בספורט הישראלי נכנס הניצחון כגורם מוחלט. הספורט נכנס כגורם שני. מספיק לראות את מה שקורה במיגרשים כדי להבין. בהשוואה לארצות־הברית, החינוך הספורטיבי שלנו הוא בדרגה של שוכני המערות." לטענתו, אילו הציג את כישוריו בארצות־הברית, היו מקבלים אותו בלי לחשוב פעמיים." אני הגעתי לארצות־הברית מ־מדינה קטנה שקוראים לה ישראל," אמר, „הצלחתי שם רק בזכות עצמי, בזכות הידע ומה שהיה לי להציע להם, אבל כאן, בארץ, יש שיקולים אחרים," הוסיף בנימה מרה.

כיום עובד אילן רק בעונה, כמאמן בקבוצת אשדות יעקב בליגה א'. הסיבה שבגללה בחר להתמיד בעבודתו היא שהאווירה שם יותר נעימה: „עצם השהייה במקום כזה עם אנשים נעימים מהווה בשבילי חיזוק." על תוכניות אחרות אין הוא מסוגל לחשוב עתה: „יש לי הרבה רעיונות ותוכניות גם באירגון ויחסי ציבור, לאו דווקא של הספורט, שבהם רכשתי ניסיון עצום כשהייתי בחו"ל, אבל במצב הנוכחי העניין הזה ממש מת בגלל הנושא המישפחתי שמעיק עלי ואני לא יודע עד מתי. אני מקווה שבבוא הזמן אזכה להביא את הכישורים שלי, בארץ, לידי ביטוי, כי זה יהיה חבל מאד, אם אי פעם אהיה חייב לחזור לארצות־הברית."

הספורט — גורם שני

עתה הוא מתגורר בבית אמו, הבית שבו התחיל בקאריירה שלו כספור־

במדינה

ישראלים בחו"ל

בעקבות אלביס

סטודנט ישראלי מנסה לכבוש מקום בעולם הרוק האמריקאי

מותו של אלביס פרסלי, סמל דור הרוק'נרול האמריקאי, הוליד לא רק את תחיית הרוק, אלא גם שורה שלימה של צעיריב שאפתניים, המנסים לרשת את המקום שתפס בתודעת הנוער האמריקאי. אלה מנסים לבסס את הצלחתם לא רק על סיגנון הרוק ויכולת שירתם, אלא גם על הופעה חיצונית מרשימה ותנועות־גוף אירוטיות.

אחד מאלה הוא זמר ג'ינג'י בשם ג'י ג'י טרנר, שלאחרונה הפיק תקליט ארך־נגן משלו, הכולל שירי רוק מקוריים. יחד עם התקליט הוצף השוק הניו־יורקי בחולצות הנושאות את דיוקנו ושמו, חגורות עם שמו ומלבושים אחרים, המהווים חלק ממסע פירסום ענקי בו מושקעים רבבות דולארים, שנועד להציב את שמו של ג'י ג'י טרנר על מפת שוק המוסיקה האמריקאי הפרוע.

אלא שאותם בני־נוער אמריקאיים, המקבלים כבר בהתלהבות את הכוכב החדש המנסה לפלס את דרכו אל שמי הרוק האמריקאיים, אינם יודעים כי ג'י ג'י טרנר אינו אלא סטודנט ישראלי בשם שלום זילברג. זילברג בן ה־24 יצא לארצות־הברית אחרי תום שירותו הצבאי. „אני אכבוש את אמריקה," הבטיח לחבריו. מה שהיה לו לצורך זה היו חוצפה, אומץ וביטחון בלית מוגבל בכושרו הפוטנציאלי להוציא את חסידי הרוק מכליהם בעזרת קולו האדיר ותנועות־גוף, שלדעתו טרם בוצעו אפילו בידי גדולי זמרי הרוק של ארצות־הברית.

אלא שנתונים אלה עדיין אינם מהווים מירשם להצלחה. זילברג ידע שקודם כל

שלום זילברג כ־ג'יג'י טרנר
קדחת של מוסיקה

עליו ללמוד. הוא נרשם ללימודי מוסיקה באחד המוסדות המוסיקאליים המפורסמים, בארקלי, „כדי שיתייחסו אלי כאדם מקצועי". אחד מבכירי המורים שלו שם, פרש עליו את חסותו והוא שעודד אותו להכנס לשוק המיסחרי של המוסיקה. הוא קישר אותו עם שני מפיקים ידועים, המליץ עליו כמי שעשוי להעניק תנופה חדשה לרוק האמריקאי ואלה הסכימו להמר על הצעיר הישראלי בהשקעה ראשונית של 50 אלף דולאר.

אבל התנאי הראשון היה שיימצא לו שם מיסחרי. קשה לתאר מישהו היוצא לכבוש את עולם הרוק האמריקאי בשם שלום זילברג. כך נולד השם ג'י ג'י טרנר.

אחרי שנה וחצי של לימודים, מצפה עתה לזילברג שנה של עבודה קשה להחדרת תקליטו והפצתו" כדי שמישהו ביכלל ישמע עלי כי התחרות כאן היא פרועה ונוראה." אבל זילברג בטוח כי יצליח.

מה יש? ישראלים יכולים להתחרות באמריקאים בכל תחום. אז למה שלא יתרמו לאמריקה גם אלביס פרסלי ישראלי?

אירגונים

סמי - אחד משלנו

הסוס השחור בבחירות בלישכת עורכי־הדין

עורך־הדין שמואל סמואל הוא אדם חביב. בעל גיל בינוני, ובעל גובה בינוני. הוא מייצג את עורכי־הדין הבינוניים, במירוץ לבחירות לראשות לישכת עורכי־הדין.

אין הוא דמות מוכרת בציבור, כמו שני המתחרים האחרים, דוקטור דויד ליבאי, נציג המערך, ודוקטור אמנון גולדנברג, נציג הליכוד (העולם הזה 2162).

שלא כמוהם, אין סמואל מלמד באוניברסיטה, או מתעסק בפעילות מיפלגתית או ציבורית מילבד לישכת עורכי־הדין. וזאת גם האידיאולוגיה שלו: לישכת עורכי־הדין היא איגוד מיקצועי ולא עסק מיפלגתי, ויש לנהל אותה לטובת אנשי המיקצוע, ועל־ידי אנשי המיקצוע.

לכן סבור סמואל כי הוא, שצמח בתוך ציבור עורכי־הדין, נלחם יום־יום את מילחמותיו בשופטים ובקליינטים, בביורוקראטיה ובמימסד — רק הוא יכול לייצג כראוי את הציבור של עורכי־הדין הממוצעים.

יחס נאות. אמנם, עיסוקו בניהול הלישכה יפריע לעיסוקיו כעורך־דין, אך הוא חושב כי הוא חייב זאת לחבריו. והוא מציע לקצר את הקדנציה מארבע שנים לשנתיים, כדי שלא לפגוע יותר מדי במישרדו של עורך־הדין שנבחר כראש הלישכה.

הוא היה רוצה לראות חלוקה צודקת יותר של ה„עוגה" בין עורכי־הדין. אינו מסכים כי החברות הממשלתיות וההסתדרותיות יחולקו בין עורכי־דין ספורים. מוטב שלא תהיה יותר מחברה ממשלתית אחת בידי עורך־דין אחד. כיצד לקבוע מי ייצג חברה ממשלתית? על כך לא חשב.

הידעת כי 70% מהפטיפונים בעולם מיוצרים ע"י |B|S|R| אנגליה?!

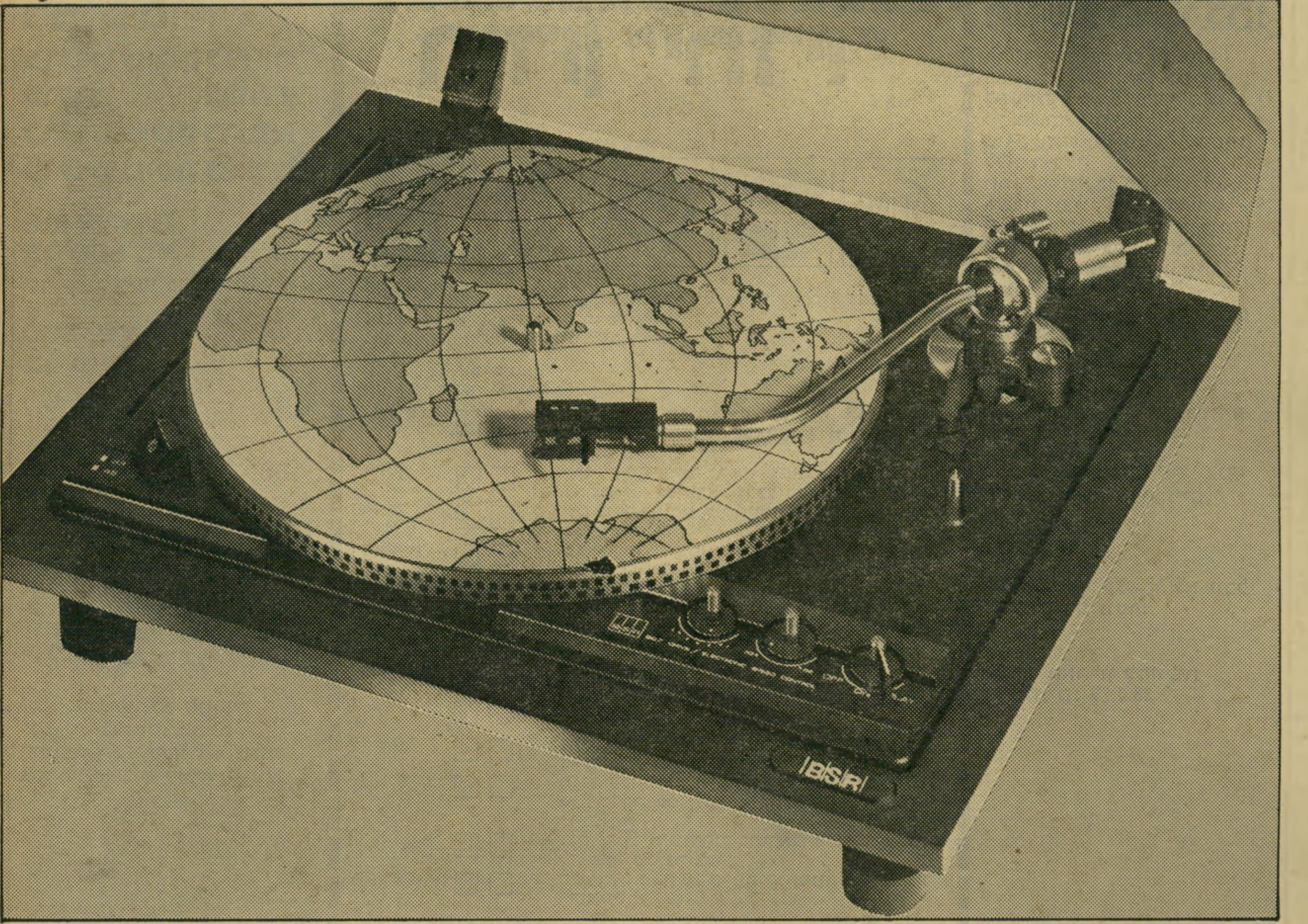

אכן, הגיע הזמן שכחובב מוסיקה אמיתי, תדע יותר על קונצרן BSR, יצרן הפטיפונים המרשים ביותר בגודלו בעולם ואשר לאחרונה רכש גם את מפעלי היוקרה האמריקניים ADC לייצור ראשים, זרועות ופטיפונים סופר מקצועיים.
חברת "סופרסוניק שיווק בע"מ" הינה היחידה המייצגת בישראל את קונצרן BSR על כל שלוחותיו, דבר המאפשר לך להתאים לעצמך פטיפון מקצועי מתוך סדרת המקצועיים של BSR והסופר מקצועיים של ADC.

דגמי BSR **לבחירתך:** P-184, P-183, P-200, P-182.

דגמי ADC **לבחירתך:** 1700 QUARTZ, 1600 DD, 1500 DD.

להשיג בחנויות סטריאו מובחרות.

בואו לראות, לשמוע ולהתרשם ממבחר ADC/BSR
בתערוכת SOL 79 בתאריכים 1.2.79-27.1.79

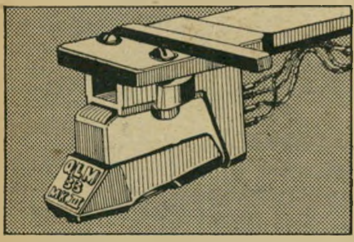

כשאתה רוכש פטיפון BSR שים לב:

- לבסיס ולמכסה החדישים שעיצובם המיוחד נועד לאפשר פעולה שקטה ביותר של המכשיר.
- לסמל BSR או ADC המקורי המוטבע על בסיס הפטיפון.
- לראש ADC המותאם לזרוע.
- לתעודת האחריות המקורית של "סופרסוניק שיווק בע"מ"

אלה ואחרים מבטיחים לך מכשיר מקורי ומדוייק, מעבדת שירות ארצית עם מלאי חלפים מקוריים ובעיקר — מחיר סביר ביחס לאיכות גבוהה, המאפיין את כל המכשירים מסידרת ADC/BSR.

הסופר מקצועיים של

סופרסוניק

תל אביב, שד' רוטשילד 63, טל. 294591.

מי־סל

כולם יחדיו-וכל אחד לחוד
בחידון הפרסים בדיסקונט

הפרסים:

כרטיס טיסה לניו יורק
כרטיס טיסה ללונדון
כרטיס טיסה לרומא
כרטיס טיסה לאילת

100 פרסים
בני 500 ל״י.
(בחשבון חסכון בדיסקונט)

500 פרסים
בני 100 ל״י.
(בתלושי ש.ק.ל.)

פי שלושה!

הזוכים בפרסים הכספיים (בני 500 ל״י ו־100 ל״י), אשר הצטרפו לחוג לקוחות הבנק בתקופת המבצע (1.12.78- 28.2.79) וקודם לכן לא נמנו על לקוחות בנק דיסקונט — זכייתם תוכפל בשלוש.

מלא את השאלון המופיע להלן ושים אותו באחת התיבות המיוחדות הנמצאות בכל סניפי בנק דיסקונט.

חידון ״יחדיו״

1. זהה את הסמל של בנק דיסקונט והקף אותו בעיגול:

2. להלן רשימה של שמות הקשורים בבנק דיסקונט (בטור הימני) והגדרתם (בטור השמאלי), התאם את ההגדרה הנכונה לשם.
את השאלה הראשונה פתרנו לשם דוגמה.

שם	מספר	מתאים להגדרה	הגדרה
1. יחדיו	1	ד	א. חברת־האם של קבוצת דיסקונט. התשואה הכוללת של המנייה הרגילה שלה לשנת 1977 הגיעה ל־94%.
2. תמר גפן	2		ב. כרטיס המאפשר לרכוש מוצרים ושרותים באשראי — בישראל ובכל העולם.
3. דקל	3		ג. שם כולל לתוכניות החסכון הצמודות למדד של בנק דיסקונט.
4. אשראית	4		ד. מבצע להרחבת חוג הלקוחות של בנק דיסקונט, הנערך בימים אלו.
5. ח״ן	5		ה. שוברי קניה לכל — מאפשרים קניית מוצרים ושרותים בהנחות ניכרות.
6. כספומט	6		ו. קופות הגמל הפופולאריות של בנק דיסקונט, לשכיר ולעצמאי
7. יתרון	7		ז. תוכנית חסכון לילדים ונוער.
8. אגור	8		ח. בנק אוטומטי, בשרות עצמי, פועל 24 שעות ביממה, 365 ימים בשנה.
9. ש.ק.ל.	9		ט. תוכנית ביטוח חיים (ריסק) צמודה ומיוחדת — בלעדית לחברי קופות הגמל של דיסקונט.
10. אי די בי	10		י. תוכנית החסכון היחידה בישראל לתקופה של שנה בלבד, עם הלוואה בתנאים שאין דומה להם.
11. אופק	11		יא. בנק דרייב־אין היחיד בישראל, פועל ברציפות עד שעה שמונה בערב.
12. דיסקונית	12		יב. הראשונה מבין 10 קרנות הנאמנות של קבוצת דיסקונט.

שם פותר/ת החידון: ____________________
כתובת: ____________________
טלפון: ____________________
סמן/י x ליד המשפט הנכון:
☐ אני לקוח/ה ותיק/ה של בנק דיסקונט.
☐ אני לקוח/ה חדש/ה בבנק דיסקונט (הצטרפתי אחרי 1.12.78).
מספר חשבון עו״ש בדיסקונט: ____________
בסניף: ____________
☐ עדיין אינני לקוח/ה של בנק דיסקונט.

תקנות ההגרלה:

בתחרות מוזמנים להשתתף כל אחד ואחת, גם אם אינם לקוחות של בנק דיסקונט.
כל משתתף רשאי לשלוח טופס אחד, או מספר טפסים, ללא הגבלה.
ההגרלה תיערך בנוכחות רואה חשבון, נציגי בנק דיסקונט ומשרד הפרסום ותוצאותיה יהיו סופיות ללא ערעור.
תוצאות ההגרלה יפורסמו בעיתונות.
כל הזוכים בפרסים יקבלו גם הודעות לבתיהם.

עובדי בנק דיסקונט, משרד הפרסום ובני משפחותיהם — אינם רשאים להשתתף בחידון.

לזוכים בכרטיסי טיסה יוענקו כרטיסי טיסה קבוצתיים, הלוך ושוב.

הזוכה בפרס כלשהו לא יוכל לזכות בפרס נוסף.

המועד האחרון למשלוח השאלונים: 28.2.79

מבצע יחדין
טוב לעבוד עם בנק דיסקונט

טוב לעבוד עם
בנק דיסקונט
הצד האנושי של המטבע

דחף

21 סימני שטפי־דם לרוחב הגב העידו כי העציר משה אוחנונה הולקה בשוט בזמן מעצרו במשטרה

עורכת־הדין כרמלה חנוך נדהמה. הלקוח שלה, עבריין מוכר למישטרה, חשף לעיניה מראה מבהיל. 21 סימני חבלה כחולים ואדומים נראו על גבו. שטפי הדם הטריים, הפרוסים בפסים לרוחב הגב, העידו כי משה אוחנונה הוכה מכות־רצח לפני זמן לא רב. פניו היו נפוחים וכחולים, על בטנו וגפיו נראו נפיחויות כחולות שהעידו על שטפי־דם פנימיים. המקום היחיד בגוף שאותו לא ראתה הפרקליטה היו מבושיו, חבולים ונפוחים גם הם. היה זה ביום השישי, ה־20 במאי 1977, בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

הפרקליטה ידעה, כי לפניה אחד המיקרים הנדירים, שבו הצליח עציר להגיע לבית־המישפט כשסימני המכות שקיבל, נראים בבירור על גופו. היא לא ביזבזה זמן ובטרם נכנסה לאולם המישפטים קראה לשני עורכי־דין, והשלושה רשמו זכרון־דברים על מה שראו במו עיניהם. מייד כשהחל הדיון המישפטי העלתה הפרקליטה טענה, כי אוחנונה הוכה באכזריות. לבקשת השופט חיים שטיינברג חשף אוחנונה את גבו.

מכת אגרוף ושוט

בית־המישפט ראה ורשם: „סימנים בצבע כחול, ביחד עם המקומות לרוחב החלק העליון של הגב, הן על הצד הימני של הגב והן על הצד השמאלי. מרבית הסימנים ושטפי־הדם מרוכזים בצד השמאלי של הגב, לרוחב הגב, ולכאורה נראים סימנים אלה כסימנים אופיניים של הצלפה בשוט.”

המישטרה הכירה את משה (מוריס) אוחנונה עוד קודם לכן. לפני שבע שנים נדון לשלוש שנות מאסר על פריצות וגניבות מבתים, אך הפעם נעצר בקשר למיקרה חמור בהרבה: בלילה שבין ה־5 ל־6 באפריל נרצח אדם בשם מכס אלקיים וגופתו נמצאה במעברת בת־ים. המישטרה

ובין שני אנשים מהמישטרה ונעשה שימוש בכוח סביר.”

תוצאותיו של ה„שימוש בכוח סביר” נבדקו על־פי צו השופט בשעות הערב של אותו היום, על־ידי רופא מישטרה ורופא פרטי. ד״ר יהודה בן־ארויה, מומחה למחלות פנימיות, פירט את מימצאיו:

מצאתי אצלו סימני חבלה בולטים וברורים שנראו טריים (בני יום־יומיים) לפי הפירוט הבא:

● **ראש:** נפיחות בפנים, מצד ימין, מעל הלסתות, עם רגישות ברורה. נפיחות מתחת לעין שמאל עם כחלון קל (מכת אגרוף ?).

● **חזה וגב:** בגב העליון לפחות 21 סימני חבלה ממכשיר (בא בחשבון שוט או מכשיר שגורם לכוויות). לפחות 8 מצד ימין ולפחות 13 מצד שמאל. כל חבלה באורך של 10—5 ס״מ, ובעובי של 1 ס״מ. בכל חבלה שטף־דם תת־עורי וכחלון ואודם ניכרים.

● **בטן:** נפיחות ורגישות מתחת לצלע התחתונה משמאל. מעל מיפשעת שמאל חבלה באורך 5 ס״מ וברוחב 1 ס״מ, כנראה מאותו מכשיר שנחבל בגבו.

● **גפיים:** סימני נפיחות עם כחלון מעל המרפק השמאלי. סימני חבלה באמצע שוק שמאל ובברך שמאל (כנראה מבעיטות ?).

● **תלונות:** כאבים חזקים באיזורי החבטות, קושי בנשימה, קושי בשכיבה על הגב, קושי במתן שתן.

● **המלצות:** טיפול לכאבים, ביצוע בהקדם של צילום חזה ובדיקת שתן.

חתום: ד״ר י. בן ארויה

„מכים — ועוד איך!”

מוריס אוחנונה זוכר היטב את המיקרה. בביתו, במעברת בת־ים, מסר להעולם הזה גירסה שונה מזו של איש המישטרה: „באותו היום בצהריים לקחו

עציר לשעבר אוחנונה
לא יודעים דבר —

שוט במקום שופט

עצרה את אוחנונה וסיבותיה עימה: הוא גר 200 מטרים ממקום מציאת הגופה; הוא הכיר את הנרצח והיה אחד האנשים האחרונים שראו אותו ביום הרצח.

אוחנונה טען כי יש לו אליבי. הוא שוחרר אחרי חודש ימים וכלל לא הועמד לדין, אך גופו נחבל. האם הוכה בידי חוקרים מתוסכלים, שנוכחו לדעת כי אינם מסוגלים לגלות את הרוצח?

חומרת העבירה, או הנתונים הנמצאים כביכול בידי המישטרה, כי העציר קשור למיקרה רצח, אינם משנים כלל. החוק אינו מתיר לחוקר להכות עציר, יהא זה עציר בקשר לרצח שאין נגדו ראיות, או עציר שלדעת המישטרה יש נגדו ראיות שבכוחן להפלילו. מיקרים בעבר הוכיחו, כי אנשי מישטרה היכו גם חשודים בעבירות חמורות פחות.

עתה עמד מוריס אוחנונה וחשף את גבו המצולק בפני שופט, שקבע כי לכאורה הסימנים נראים כסימני הצלפה בשוט. ראש צוות החקירה המיוחד, פקד יצחק תליו, שהתבקש להסביר את סוד הסימנים, טען כי אוחנונה נלקח ממעצרו במישטרת חולון למקום הרצח, לבדיקת תגובתו. „ושם, כשהגיעו למקום, הוא קפץ מהמכונית והחל בריצה מטורפת כשהוא צועק שהוא רוצה לאבד עצמו לדעת, והיתה התגוששות בינו

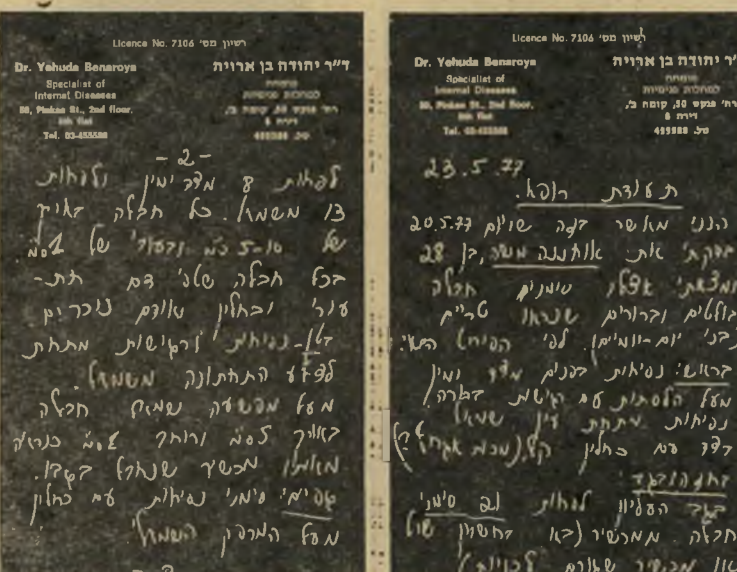

Licence No. 7106 רשיון מס׳
Dr. Yehuda Benaroya — ד״ר יהודה בן ארויה
Specialist of Internal Diseases — מומחה למחלות פנימיות
59, Pinkas St., 2nd floor, 8th flat — רח׳ פנקס 59, קומה ב׳, דירה 8
Tel. 03-455588 — טל. 455588

23.5.77
תעודת רופא.
הנני מאשר דבה שביום 20.5.77 בדקתי את אוחנונה משה, בן 28 ומצאתי אצלו סימנים חבלה בולטים וברורים שנראו טריים (בני יום־יומיים) לפי הפירוט הבא:
ראש: נפיחות בפנים מצד ימין מעל הלסתות עם רגישות ברורה. נפיחות מתחת לעין שמאל עם כחלון קל (מכת אגרוף ?)
חזה וגב:
בגב העליון לפחות 21 סימני חבלה ממכשיר (בא בחשבון שוט או מכשיר שגורם לכוויות)

Licence No. 7106 רשיון מס׳
Dr. Yehuda Benaroya — ד״ר יהודה בן ארוית
Specialist of Internal Diseases — מומחה למחלות פנימיות
59, Pinkas St., 2nd floor, 8th flat — רח׳ פנקס 59, קומה ב׳, דירה 8
Tel. 03-455588 — טל. 455588

-2-
לפחות 8 מצד ימין ולפחות 13 משמאל. כל חבלה באורך של 10-5 ס״מ ובעובי של 1 ס״מ. בכל חבלה, שטפי דם תת־עורי ובחלון ואודם ניכרים.
בטן: נפיחות ורגישות מתחת לצלע התחתונה משמאל. מעל מפשעה שמאל חבלה באורך 5 ס״מ ורוחב 1 ס״מ כנראה מאותו מכשיר שנחבל בגבו.
גפיים: סימני נפיחות עם כחלון מעל המרפק השמאלי.
-3-

התעודה הרפואית של ד״ר בן־ארויה
— צריך לבדוק!

אותי מתחנת חולון שני שוטרים מהמדור. אחד גבוה והשני נמוך ומוצק*. לקחו אותי לצריף במעברת בת־ים, על־יד בית־הכנסת. הם פרצו את החדר והכניסו אותי. אחרי שהפשיטו אותי הכניסו לי בוקסים בבטן ובעטו לי בביצים וברגליים. הם צעקו לי שרצחתי. ,מה אתם רוצים? יש לי אליבי! תבדקו אותו!’ אמרתי להם. ואז הרימו מהריצפה כבל חשמלי מברזל, שהיה שם במיקרה, והתחילו להכות עלי בגב. ככה יותר מחצי שעה. כשהחזירו אותי לתחנה ידעתי שאני מוכרח להראות את זה. התפשטתי בכוח וצעקתי שיראו מה עשו לי. כולם ראו את הסימנים.”

השופט חיים שטיינברג הורה על חקירה יסודית ומיידית, בעיקבותיה התמנה קצין בודק שהמליץ להעמיד לדין את שני השוטרים. במישפט הואשמו שני השוטרים על־ידי מדינת־ישראל. השניים זוכו לפני חודשיים, לאחר שחלפו כבר 18 חודשים מזמן האירוע.

הסיבה העיקרית לזיכוי היתה עדותו של שומר בבית־הכנסת הסמוך לצריף, שעליו דיבר אוחנונה. השומר העיד כי הצריף היה סגור באותו הזמן. השוטרים זוכו, כי

(המשך בעמוד 60)

* שמות השוטרים שמורים במערכת.

שוט במקום שופט

(המשך מעמוד 59)
המתלונן לא הצליח להוכיח את טענתו, אך איש לא המשיך לחקור מדוע, אם כן, נמצאו על גופו סימני הלקאה.

עורך־דין יורם („שפי”) שפטל, שייצג את השניים במישפט והצליח לזכותם, התבקש על־ידי כתב העולם הזה להסביר, כיצד ייתכן שעציר יוכה מכות־רצח בתקופת מעצרו ואנשי המישטרה הקשורים למעצר ולחקירה יזוכו. „ייתכן שהוא הוכה על־ידי עצירים אחרים בתא המעצר.”

קובע עורך־הדין: „אני לא אומר שאין מכות על־ידי שוטרים, אולי השוטרים היכו אותו, אך לא בצריף, כטענתו. עובדה — הם זוכו. אבל באופן כללי ידוע לי ששוטרים מכים עצירים, ועוד איך!”

הפרקליטות גילתה לפתע נדיבות לב כלפי המישטרה, לא הגישה כל עירעור בפני בית־המישפט המחוזי, כפי שנהוג לעשות. עורך־דין כרמלה חנוך מוצאת לכך הסבר אחד: „בנושאים כאלה יש כנראה קשר השתקה בין פרקליטות המדינה למישטרה. לא כל כך בודקים, ולא מפשפשים במעשים. נקודת המוצא של

פרקליטה חנוך
„סימנים אופייניים —

המישטרה היא, כאילו כל מיקרי התלונה הם טענות־שווא, ואולי זה נכון במיקרה אחד או שניים, אך האמת היא שההיפך הוא הנכון. ההכאה הפכה להיות חלק משיטת החקירה של המישטרה.”

„השתולל ופצע את עצמו”

המישטרה **אינה** ממהרת לחקור טענות הכאה, ובוודאי שלא להעניש חוקרים ושוטרים מכים. וזאת בגלל שלוש סיבות: חשש לפגיעה בתדמית המישטרה וביוקרתה; השקפה לפיה המוכה הוא ממילא עבריין, או חשוד בעבירה, שמגיעות לו מכות, ואין לבוא בטענות לשוטר ש„הגזים” בחקירה; חשש כי גילוי האמת, הענשה ומתן פומבי לעניין ייפגעו במוראל אנשי המישטרה וברצונם לחשוף את האמת.

עד כמה נופלת אפילו הוראת שופט על אוזניים מישטרתיות אטומות, מלמדת התנהגות נציג המישטרה במישפט חבורת מע”צ. גידעון הררי, אחד מהנאשמים בהצתת מיבנים באיזור תל־אביב, טען כי בחקירה היכו אותו ו„נתנו לי לאכול חול”. לדבריו, בגלל המכות שקיבל ביקר לפחות חמש פעמים בבתי־חולים שונים, חש בזרמים בראשו ואיבד את הכרתו. בכך ניסה להסביר, מדוע כתב במישטרה הודאה על הצתות ופריצות שביצע כביכול, הודאה שעליה לא חתם.

„החשוד, לאחר שהודה במעשים בהם הודה, השתולל ופצע את עצמו,” הגיב נציג המישטרה, אך השופט לא הסתפק בכך. הוא הורה למישטרה לחקור בתלונה ולדווח תוצאותיה לבית־המישפט. אולם בישיבה הבאה התברר כי לא רק שלא הוחל בבירור, אלא אף נציג המישטרה אינו יודע על צו השופט לעריכת הבירור!

רגז השופט: „אין מלים בפי לגנות את אלה שלא קיימו את החלטת בית־המישפט. הנני מורה באופן חד־משמעי לגורמי מישטרת ישראל לפתוח בבירור מיידי בעניין זה ולהביא את מימצאי הבדיקה, תוך הזמן הקצר ביותר, לבית־המישפט. החלטתי זו תובא לידיעת המפכ”ל, כדי שהוא יבדוק אם אכן לא קיים צו של בית־המישפט, ואזי יפעל שהאחראים לכך יתנו את הדין.”

עד היום לא הוגשה לבית־המישפט כל תוצאה של בדיקה מישטרתית. איש לא נתן את הדין.

דרוש: שופט-חוקר

אפילו **כשקיים** חשש, כי אופן החקירה המישטרתית גרם לצעיר חף מפשע לנסות להתאבד בתא המעצר, גם אז לא מובאות לידיעת הציבור תוצאותיו של בירור כלשהו.

לפני כשנה וחצי הואשם צעיר בשם מיכאל סילוביץ בגניבת חפצי חשמל. בבית־המישפט הוא טען כי אנשי מישטרה היכוהו במקל גומי, בכל חלקי גופו, כאשר באו לעצרו באישון לילה. סילוביץ טען כי הכריחו אותו לחתום על הודאה שגנב, למרות שלא עשה זאת, והביאו אותו למקום שבו הוסתרו החפצים, כשחברו מדריך אותם. יום לאחר מכן ניסה סילוביץ להתאבד בתא המעצר בחיתוך ורידיו.

התביעה, בהעמידה אותו לדין, התבססה רק על ההודאה וההצבעה על הרכוש הגנוב, אך במישפט־זוטא פסל השופט דב לוין את קבילות ההודאה. הוא הצביע על הנסיבות של נסיון ההתאבדות: „סילוביץ היה נתון במצב של דיכאון הנובע מהיחס שזכה לו על־ידי חוקריו.”

סילוביץ זוכה. חקירה בדבר הנסיבות שהביאו אותו לנסיון התאבדות לא נערכה.

עציר לשעבר אוחנונה
— של הצלפה בשוט”

„זה מרגיז, כך אי אפשר לבדוק האשמות חוזרות ונישנות על יחס לא אנושי לעצירים,” טוענים פרקליטים המתנגדים לכך שהמישטרה תהיה הבודק היחיד של תלונת העציר. „המצב כיום מעודד שוטרים להכות, ללא חשש, מתוך ידיעה שלא ייענשו,” קובע עורך־דין משה מרוז. „העמדת שוטרים לדין על הכאת עציר היא נדירה. הגוף המואשם חוקר את עצמו, כשהמטרה הברורה היא לטהר את אנשיו.”

מרוז דורש שיחוקק חוק שיאפשר חקירה מיידית בתלונות עצירים על הכאות. החוקר חייב להיות גורם שאינו תלוי במישטרה.

„להחזיר את המוסד שנקרא שופט־חוקר,” מציעה עורך־דין כרמלה חנוך. עד 1963 היה נהוג למנות שופט־חוקר לבדיקת תלונה, במטרה לבדוק אם מבחינת חומר הראיות יש מקום להעמדה לדין. לדעת הפרקליטה צריך שופט־חוקר לבדוק טענת חשוד כי הוכה במעצר. וכדי שיהיו שיניים לשופט־חוקר יש להעניק לו סמכויות. הוא יוכל לשמוע עדים על פי בקשתו, ותהיה לו סמכות לשחרר בערבות את העציר. הוא יוכל להורות על העמדה לדין של אחראים להכאה, אם מצא שהתלונה צודקת.

למרות שבישראל קיים מחסור בשופטים, והדבר עלול ליצור עומס בבתי־המישפט, מוצאת חנוך כי זו הדרך האפשרית היחידה לבדוק טענות עצירים ביעילות. גם אז קשה יהיה להוכיח הכאה והתעללות, כי אלה מתבצעים לרוב שלא בפני עדים. אך אפשר יהיה להרתיע שוטרים מלעבור על החוק — בשם החוק.

עמוס חנוך

אלקטרונאים

הגיעו חוגות לחיצים לטלפונים

מלאי ענק של „ג'וקים” (לטלפונים ולמשחקי טלוויזיה) מתוצרת חב' G.I.

אצלנו במלאי:
נוריות ודיודות פולטות אור (CM) ✶ ממסרים, לחצנים ומפסקים מוארים (CLARE) ✶ מעגלי הגנה, רשתות נגדים וטרימטרים (DALE) ✶ דיודות יישור וגשרים (G.I.) ✶ מפזרי חום ותושבות לטרנזיסטורים ו„ג'וקים” (SEIFERT) ✶ מעגלים משולבים דיגיטליים (G.I.) ✶ סרטי קשירה וסימון מניילון, ספירלות, תעלות ונעלי־כבל (PANDUIT) ✶ שרוולים מתכווצים וארוגים, סרטי סימון ותפסניות (ZIPPER) ✶ סלי כרטיסים, קופסאות, מסדים וארונות למיכשור (H.K.) ✶ ועוד...

מכירה ויעוץ אצל הנציגים בישראל:

אלכסנדר שניידר חב בעמ
ת"א, דרך פתח־תקוה 44, טל. 34607,32089.

סנסציה קולנועית חדשה של הבמאית ליליאנה קבאני („שוער הלילה”)

”מעל לטוב ולרע“

דומיניק סנדה
אשה מסעירה בין שני גברים

בכורה ארצית
„תכלת” ת”א
4.30 — 7.15 — 9.30
למבוגרים בלבד

פורום פילם

indonesian specialties...
DISCOVER A NEW STYLE OF DINING
Indonesia
DINING ROOM
home of the „rijst-tafel” in israel
IN THE HOLLAND FRIENDSHIP CLUB
4 KEREN HAYESOD — HERZLYA PITUACH 93 81 97
EVENINGS 8.00 — EXCEPT MONDAYS
BACKGROUND MUSIC—HEATED / AIR CONDITIONED
CANDLE LIGHT ✽ RESERVATIONS SUGGESTED

ערבי צעירים במועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב,
טל' 297263

החל בחודש פברואר יתקיימו פעילויות במועדון בימי שישי (ולא בימי ה')

יום ו' 16.2
מסע בארצות ערב
(לבנון, סוריה, ירדן)
עם העתונאי דוד מנדל

יום ו' 23.2
ערב לזכרו של אלכסנדר פן
על חייו, אישיותו ושיריו
משירי א. פן
בביצוע הזמרת שושי רותם

התוכניות מתחילות בשעה 9.30 בערב
המועדון פתוח משעה 8.30 בערב

✶ מחירים עממיים ✶ מזנון ✶
עתונות ישראלית וזרה

קול השלום - הקול שלך!

קרא מה כתוב בעיתון!

לכבוד טפחות בנק משכנתאות לישראל בע"מ
ת.ד. 18060 ירושלים
נא לשלוח אלי טפסי הרשמה וחומר הסברה לתכנית:
טפחות עד 120
שם
כתובת
ה.ה. 13.2

אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק
טפחות
בנק משכנתאות לישראל בע"מ

ירושלים רח' הלני המלכה 9. רח' פארן 5, ככר דוד טנה. **תל אביב** רח' החשמונאים 123. רח' פרישמן 42. **חיפה** רח' פל ים 9, בית צים. רח' אחד העם 15 **באר שבע** רח' מצדה מרכז הנגב. **אשדוד** מרכז מסחרי ד', רח' מ.ח. שפירא. **נתניה** רח' הנוטע 16 (סמילנסקי 13) **נצרת־עילית** מרכז מסחרי חדש של שו"פ. **אילת** רח' האלמוגים 215/3

נמר של נייר

ספר שערורייתי, שאותו פירסם המשורר מנחם בן, העוסק בחלקו בחיי המין וההימור של משוררים רבים, עשוי להביא למילחמת־משוררים חסרת־תקדים בארץ

מקור

אהבת המשורר

במקום הקדמה:
„ליעל המתוקה והמרה, ליעל הנהדרת והחראית, ליעל שיבולת שדה וליעל ש־,הוצאתי אותך מאשפתות' ול,יעל אזולאי' וליעל גרינפלד וליעל בן וליעל ארנס (איזה משני הצירופים האחרונים אני צריך לשים בסוגריים?), ליעל שאין יפות יותר ממנה, ליעל אשתי וליעל לא אשתי וליעל של יגאל וליעל לא של יגאל, ליעל בכל מצב־רוח ותמיד ובכל גיל, ליעל המופלאה והמובנת, והפשוטה והמסובכת, ליעל אמא של בשמת, ליעל שלי ולא שלי, שלום."

קטע פתיחה זה, לקוח מתוך רומן העומד לראות אור בימים אלה, שיביך חצי תריסר משוררים ופרופסור המופיעים בתוכו, ויבעיס כמה משוררים וחקאים, שלא הוזכרו ברומן הנ"ל. הספד פלונטר, מאת מנחם בן *, הינו הספר האישי והחושפני ביותר, שפורסם אי־פעם מאת סופר או משורר עברי, ובעומק חשיפתי הוא מעמיד מחברים כיותם ראיבני, המתגדרים בחשיפתם, כאכסהביציוניסטים חסרי יושר ועומק.

האהבה גברה על השירה

ראשיתו של פלונטר פורסמה בהעולם הזה (1938) בנוסח הרצ"ב:
„הוא היה משורר צעיר, תיקוות השירה העברית. והיא תיקוות המשוררים, יפהפיה צעירה שאת המיבחן הראשון שלה, עוד לפני שהוציאה ספר־שירים, עברה דרך זרועותיו של משורר ידוע, הידוע בחיבתו לכישרונות צעירים וביחוד צעירות. תיקוות השירה ותיקוות המשוררים נפגשו יום אחד, התאהבו, התחתנו והקימו להם קן חמים בירושלים הבירה רבת־ההשראה, הרחק מתל־אביב הסוערת.

מנחם בן
„הוצאתי אותך מאשפתות"

הוא המשיך לכתוב שירים ולפרסם אותם, וגם היא המשיכה באותו עניין עצמו, אך שמרה אותם במגירה. הוא שוחח בחצות ליל עם מאזינים מתוך אחת מתחנות השידור, היא חיכתה לו בבית. והנה, לא עברו ימים רבים והיא גם ילדה בת חמודה, ולא היו מאושרים מהם בין המשוררים ובכלל.

לכאורה, נדמה היה כאילו השקט והשלווה שולטים בכיפה במעוז השירה. אבל ירושלים היא עיר של פיתויים. וזאת יודע כל בר־דעת.

וכך אירע לו המיקרה, והמשוררת הצעירה פגשה באחת המסיבות צעיר ירושלמי מגודל־שיער, שהוא לא רק בנו של ח"כ ידוע של הליכוד *, אלא ובעיקר גם איש מצפן שרוף.

מפה לשם התפתחו בין השניים יחסי אהבה. הבעל, שהוא בחור ליברלי ומבין, פנה אל המצפניסט בהצעה. הוא הציע לו לחלק את האשה ביניהם: שלושה ימים בשבוע המשורר, שלושה ימים המצפניסט.

איש מצפן רתח מכעס: להתחלק בשאהבה נפשו, ועוד עם בעלה? הוא לא הסכים בשום פנים ואופן לסידור ההוגן. רק כשהודיע לו הבעל שאם כך הוא מתייחס להצעתו יהיו לו בעיות, לקח ידידנו המהפכן את האשה ואת ילדתה, וכבר למחרת היום, עם הנץ החמה, אפשר היה

יעל בן
„הפשוטה והמסובכת"

לראות אותם בנמל־התעופה על־שם בן־גוריון, כשהם מחכים למטוס שיוביל אותם ניו־יורקה..."

חשיפה

עלילות הספר, מתנהלות על פני 11 מיכתבים, של המשורר מנחם בן. לאשתו, במהלך 10 ימים, במארס 1975. הוא מציג בהם מארג הושפני של יחסיו עם אשתו יעל. ב־11 המיכתבים נפרשת גם מערכת חיי המין של כמה מחשובי המשוררים והסופרים בארץ.

המשורר בן מתייחס לעולם המין המשותף, שאותו רקם עם יעל, בטבעיות מלאת חן, וכבר במיכתבו הראשון הוא כותב לה: „יעל החום כאן עצום. לפני כמה דקות פיתו מכאן באלתקה מישהו שחטף מכת שמש. אני יושב על ארגז וכותב. אני לא צמא ואני לא רעב ואפילו לא חם לי. אני רוצה ללקק לך ואפילו יש לי זיקפה בתוך המיכנסיים לעצם הרעיון. יעל, את יודעת, שכבתי רק איזה עשר פעמים מאז נסעת. (אני מקווה שיגאל לא חושד שאני מנסה לרמוז כזה ששכבתי אתך לפני שנסעת. להווי ידוע שאני ואת שכבנו בפעם האחרונה יומיים לפני שהתגרשנו, בלילה, ושכבנו לפנים ומאחור ובעיני זה היה זיון נהדר).

דויד אבידן
„זה היה הפולנטר"

ובכן, מאז נסעת שכבתי פעם אחת עם חיילת אחת בשם רחל (היא די התנגדה וזה היה זיון כושל לגמרי) ופעם אחת עם כוכי (זו מירושלים, שגם אריה וגם אני כבר שכבנו איתה), ושכבתי בערך חמש פעמים עם מישהי בשם רוחמה, שהיתה תלמידה שבאה לסדנה שלי... היה לי טוב מאוד לשכב איתה אבל בסוף נידבקתי ממנה בזיבה והדבקתי את אניטה. ושכבתי שלוש פעמים עם אניטה..."

כמה שעות, מאוחר יותר, במיכתב הבא ליעל, מתאר המשורר את אניטה: „בשימלת מיני אדומה, על עקבים, והיא נראתה לי ממש יפהפייה. אני ואניטה שכבנו רק שלוש פעמים (אבל היא גם אתנה לי פעמיים)..." ואת אניטה מביא מנחם בן לביקורת אצל ידידיו, ד"ר אריה זקס ורעייתו גבי, ותגובתם היא: „גבי אמרה לי: ,נחמדה מאוד הפולניה שלך' וגם אריה אמר לי משהו כזה..."

אלא שסיפור עלילת פלונתר אינו דן באניטה, אלא במעלליה של יעל, אשת המשורר שסרחה. כותב מנחם בן, בין השאר: „אבל היתה לנו שיחה מטהרת אז, כשסיפרתי לה ששכבת לפני הנישואים עם (נתן) זך ועם (דויד) אבידן ועם איבי נתן ועם אלי אביבי ועם אחרים. כהתחלה היא סירבה להאמין, אבל אני זכרתי את עניין ה,שנה־טובה', שפעם שלח לך אלי אביבי (,שבע זיונים לשנה החדשה')..."

במיכתב השמיני למניין ממשיך מנחם בן בתיאור מעללי גרושתו, לאחר שהוא מבשר ליעל, שאמה מתכוונת לתבוע לדין את אלי אביבי, על איחולי השנה־טובה שלו: „...ושכבת עם עוד. בסך הכל שכבת עם בערך עשרים גברים, עד כמה שאני יודע (ואולי אני לא יודע הכל, אבל אני כנראה יודע הכל, בכל זאת). התעסקת עם עוד כמה עשרות (עם יורם מקיבוץ פרוד ועם עמוס קינן, ש,רק ליקק לך' ואמר שאת ,עמוקה כמו באר' *, ועם מורים שליקק לך..."

קומנדו 24

במיכתב מה־22 במארס מסיר מנחם בן את הלוט מאחד הסודות הכמוסים ביותר של השירה הצעירה. הוא פותח במעין אני־מאשים כלפי יגאל, בנו של יו"ר ועדת החוץ והביטחון, ח"כ משה ארנס: „אתה חייב, לדעתי, למען עצמך, לחזור לצה"ל ולשרת את מלוא יתרת שירות החובה שנישארה לך. שנינו, כידוע לך, שוחררנו על־ידי הפסיכיאטר הצבאי בפרופיל 24, ואנחנו שייכים למה שהעיתונאי נתן דונביץ מ,הארץ' כינה „קומנדו 24". ההבדל הוא שאני חזרתי לצה"ל ואתה לא..."

ועל הסיבות שהביאו את מנחם בן להשתמט מצה"ל: „הייתי אז נער בן שמונה־עשרה וחודש. כבר התפרסמו כל מיני מאמרים ושירים שלי בעיתונים וכבר הופיע התירגום שלי ל,ארץ הישימון'. והייתי ידוע בתור ,ילד־הפלא של השירה והביקורת העברית' כפי שכתב עלי באותם ימים (או תקופה קצרה אחר־כך) גבריאל מוקד.

כמה מן החברים הטובים ביותר שלי, או האנשים שאותם הכי כיבדתי ואיתם התרועעתי הכי הרבה, לא שירתו בצה"ל מעולם או שוחררו במהלך השירות על־ידי הפסיכיאטר הצבאי, או סתם עשו בעיות והיו במגע עם הפסיכיאטר הצבאי, אך לא הצליחו להשתחרר. מאיר ויזלטיר (אחד האנשים הכי חזקי־שפיות שאני מכיר) שוחרר מהצבא אחרי שנה וחצי (מתוכם הרשם כמה חודשים בבית־החולים לחולי־נפש בעכו — רק כדי להכניס אותו ללחץ, אני חושב — כי פשוט הניחו אותו בין החולים. לא טיפלו בו, לא הזינו אותו בתרופות, לא דיברו איתו. כלום. פשוט הניחו אותו בין המאושפזים, והוא סיפר לי על התקופה הזאת דברים יפהפיים) **.

אהרון שבתאי, משורר מואר לגמרי (כלומר: פשוט מדוייק. והרי חולי־נפש הוא לכאורה משהו אפל) שוחרר על־ידי הפסיכיאטר הצבאי *..."

ועל עצמו מספר מנחם בן: „מרגע שהרשמה עלי התווית ,מופרע קשה' ו,פרופיל 24' הייתי צריך להוכיח אפילו לעצמי שאינני כזה. עד שהגעתי לצבא בגיל 18 ועד ששוחררתי ממנו לא ראה כי אף אחד כימעט ,מופרע'. נחשבתי לילד זריז־שכל וערום מאוד (יאיר הורוביץ אמר: ,בראון (בן) נוכל אפילו יותר מנתן זך'). נחשבתי

* מנחם בן, פלונטר, רומן, הוצאת ארלית, 141 עמ' (כריכה רכה).

* יגאל ארנס, בנו של ח"כ משה ארנס, יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

* כאשר נשאל עמוס קינן על הקטע הנ"ל, ציין כי דבר אינו זכור לו, מלבד משורר תמהוני שפנה אליו וטען כי ביצע את הדבר הנ"ל עם אשתו. קינן מניח שבן עושה כאן אימפרוביזציה לדימוי הסוס והשוקת היבשה, כפי שראה אור בסיפרו בתחנה.

* מבקר סיפרות מקובל בראשית שנות ה־60.

** ברשומותיו של כותב ביקורת זו, שויזלטיר היה מיודד עימו בראשית שנות ה־60', מצוייה התרשמות שונה לחלוטין מ„יסורי ויזלטיר הצעיר".

* שבתאי נהנה השנה ממילגת יצירה מטעמו של ראש־הממשלה מנחם בגין.

ל,אנפן טריבל', אבל לא ל,מופרע קשה'. מרגע ששוחררתי הוטל כל העניין הזה בספק ויותר ויותר הגיעה אלי השמועה שאני נחשב למופרע..."

אלא שמנחם בן, מחליט לשוב למיסגרת הצבאית, ואת חזרתו הוא מתאר כך: „בשלב מסויים הופניתי לפסיכיאטר בשם' ד"ר עשהאל, שהיה פעם הפסיכיאטר הצבאי הראשי ושימש אז כמנהל בית־החולים לחולי־נפש, עזרת נשים'. פגשתי אותו פעמיים. שילמתי לו שלושים וחמש לירות לכל פגישה וכעבור שתי פגישות (+ מיכתב ששלח אליו, על־פי בקשתי,

נתן זך
„הגאולה שלי והשיחרור שלי"

יהודה עמיחי), הוא כתב עלי שאני אדם מפוקח מאוד... בקיצור, הפרופיל שלי הועלה ל־89..."

בניגוד לכמה משוררים ידועי־שם בתל־אביב, בעלי תיסמונת אימפוטנטית, הרי שמנחם בן, במהלך כתיבת מיכתביו ליעל, אינו טורח להעטות על עצמו את שירת הגברות המשוררית הגואה, כמקובל, וכותב: „הורדתי לרינה את הבגד האלסטי, הורדתי לה את התחתונים והתחלתי ללקק לה. היה לה קוס מתוק ואהבתי ללקק לה, אבל היא שמה לב ואני שמתי לב שאני עצמי לא הורדתי את המיכנסיים. ברגע מסויים היא התחילה להוריד לי את ה־מיכנסיים ואז התגלה הדבר המביש שלא כל־כך עומד לי..."

פוקר ויזלטיר

אחד מן הסודות הכמוסים ביותר של תת־הבוהימה המשוררית של תל־אביב, הוא הספורט השירי המכונה פוקר־עם־מאיר־ויזלטיר, ופרחי־משוררים רבים נאלצו לעבור בעד לקלפים הנ"ל. על תהליך צריבתו בפולחן זה, כותב מנחם בן:

„זהו, יעל, אלה השקרים שאני זוכר שהיסתרתי ממך. אולי יש עוד שקר אחד: נידמה לי שלא סיפרתי לך שהפסדתי בפוקר, כבר אחרי שהתגרשנו, איזה חמש מאות לירות (למאיר)... אגב, בחצי השנה האחרונה לא שיחקתי פוקר (אחרי אותו מישחק עם מאיר נישבעתי לא לשחק יו־תר)."

התותבות של ברונובסקי

קטע מרתק של גילוי־לב במיכתביו/ספרו של בן הוא תיאור יחסיו עם עורכו העכשווי של מוסף הספרות של הארץ, יורם ברונובסקי. בן מספר על אחד משי־איה של ידידות זו: „מברונובסקי למדתי איך אפשר להפוך חריגיות להצלחה ואי־שייכות ללהיט חברתי ו,יוצאות־דופן' ל־

* ויזלטיר.

זוהר לא־רגיל. ברונובסקי דיבר במיבטא פולני דשן, בלי כל נסיון ,לעברת' אותו. הוא הכריז שהוא מכוער, ונהג לצטט שורה אחת של בודלר ,אלוהים, תן לי את העוז להסתכל על עצמי בראי.' פעם, בשיעור צרפתית, הוציא את מערכת שיניו הקיד־מיות, התותבות, וחשף שני שורשי שן שחורים ומרקיבים. וזאת תוך כדי דפיקות על השולחן וצעקות ש,הוא לא יכול יותר.' ולא הקיפה אותו כל דחייה. הוא היה מקסים לחלוטין. המורה לצרפתית, קמפוס, רעד, רעד ממש. ברונובסקי הוצא מן הכיתה, וקמפוס רמז שהוא חולה־רוח. אבל הוא היה מקסים לגמרי..."

הפלונטר

את המפתח המלא לפלונטר של קשריו עם אשתו מגדיר בן, לקראת סוף מיכתבו העשירי. הוא כותב: „אני יהודי עם רגשי אשמה ואת יהודיה עם ריגשי אשמה, ושנינו בהירים ושנינו גבוהים ושנינו רזים ואני פחות מדי גברי ואת פחות מדי נשית ושנינו משוררים. וחשבתי שההתנגדות שלי אליך נובעת בעיקר מהרגשת ההש־פלה שלך (ושלי) ששכבת עם זך ושכבת עם אבידן, שאיתם היה לי פלונטר ריגשי משלי. והכנתי כמה ההרגשה שלי שאת ,סחורה משומשת' (כי שכבת לפני עם אחרים, שלא רצו בך) היא דבר שאני

אריה זקס
„סחורה משומשת"

איכל לצאת ממנו רק אם אתחתן אתך... אפילו כתבתי באותו טריפ שיר, שהיו בו שורות בנוסח: ,יעל שכבה עם זך ושכבה עם אבידן ואני חיקיתי את זך וחיקיתי את אבידן, וזה בדיוק היה ה־פלונטר שהייתי צריך להתיר. עד שהיתרתי אותו התחתנתי אתה.' זה שיר גרוע, אבל מה שחשוב זה שכשהחלטתי להתחתן איתך, זו היתה בעצם הגאולה שלי והשיחרור שלי גם מזך ומאבידן..."

פלונטר מאת מנחם בן הינו ספר מרתק עד מדהים, אודות עולמם הלא כל כך פיוטי של משוררים בישראל. ספר שהינו בבחינת מסע של משורר בודד לתוך השממה שבה הוא הקיף את עצמו, שממה שהוא עושה כל שביכולתו על־מנת להיחלץ ממנה. פלונטר הינו תעודה סיפרותית ער־כית עד למאוד במתח החשיפה שבה, כאשר מנחם בן מצליח, בין ייסורי אהבתו האבודה, לשלב בדיחות כמו זו שבה הוא נועל את ספרו: „אבל אני מת שתחזרי. לפחות למען הבידור. תחשבי איזה בידור זה יהיה כשיראו אותנו שוב יחד."

מאחר ואין־ספק שפלונטר ייהפך למיני רב־מכר ישראלי, שיפנה את עיני הציבור לחייהם הפרטיים של המשוררים בישראל, הרי שמנחם בן נכון לחרוג מן המקובל, ולצנות ממגדל־השן השירי לכל חוג־בית או מיסגרת, שתזמין אותו לשוחח על ספרו, עולמו ותהליך חשיפתו.

מי שלא יסתפק בפלונטר יוכל להשיג את מחברו בטלפון 254991—03. או, אז יוכל לשפוט אם קיים פער של אמינות בין הפלונטר לבין מחברו.

בחטף רקוויאם לסופר שירד ללונדון ✶ מגד רוחץ את ידי תמוז ✶ גם לשריד ידיים ✶ כתבי עת בשפה הרוסית ✶ אסירי־ציון שחפצו למצוא פרופ' יובל נאמן ז'דאנוב לעצמם

● כאשר סיים בשנת 1971 את נספחותו התרבותית בלונדון, העביר **אהרון מגד** את מקומו לעמיתו, **בנימין תמוז**, שמילא משרה זו במשך ארבע השנים הבאות. בסוף אוקטובר 1975, הגיש ח"כ **יוסף שריד**, שאילתא לשר־החוץ דאז, **יגאל אלון**, בה הוא טען כי בכוונת תמוז לרדת מהארץ לצמיתות ולהתגורר בלונדון. בו ביום הגיב תמוז בשידורי־ישראל על האשמה כ„דבר הבל ורעות רוח". בסוף 1976 חזר תמוז ארצה ועורך הארץ **גרשום שוקן** הפקיד בידיו שוב את עריכת המדור ה־ספרותי של היומון. להגנת עלבונו של תמוז, נחלץ שגריר ספרותי נודד אחר, אהרון מגד, שבינואר 1977 האשים ב־רשימה בדבר את ח"כ יוסי שריד, ותבע ממנו את דמיו של תמוז. ב־18 בינואר, אותה שנה, התנצל שריד במדור המכתבים לפני מגד על שפיכת־דמיו של תמוז. בינ־תיים יצא מגד לשנת השתלמות באוקספורד, ממנה שב זה לא מכבר, ומסר את מקומו שם, באוקספורד, לבנימין תמוז, שסיים סופית את עבודתו בהארץ. תמוז, שבמהלך השנה האחרונה, פירסם ספר תחת הכותרת רקוויאם לנעמן שבין שורותיו הוא שזר אידיאולוגיה, שמשמעותה האחת היא כי תרבות ישראל וחברתה בשנות ה־70 דוחה אותו אישית. יחד עם זאת, טיפח תמוז, ציפייה ממוסדות ציבור מקומיים שיציגו את מועמדותו ל,פרס נובל' או, לפחות, שבכספי המיסים יתורגם ,רקוויאם לנעמן' לשוו־דית, לעיונה של האקדמיה שם. ב־12 ב־ינואר ש.ז. פירסם **מרק סיגל** כתבו ה־מדיני של ג'רוזלם פוסט: „הסופר בנימין תמוז סיים את תפקידו כעורך־ספרותי של הארץ ויצא כדי להתיישב בלונדון, שם קנה בית בתקופת כהונתו כניספח־תרבותי של ישראל בשנים 1976—1974". ● פרס היוקרה הבריטי ,פרס בוקר' הוענק לסופרת **איירים מרדוק** על סיפרה הים, הים. ● בישראל רואים אור כמה וכמה כיתבי־עת ספרותיים־תרבותיים בשפה הרוסית;

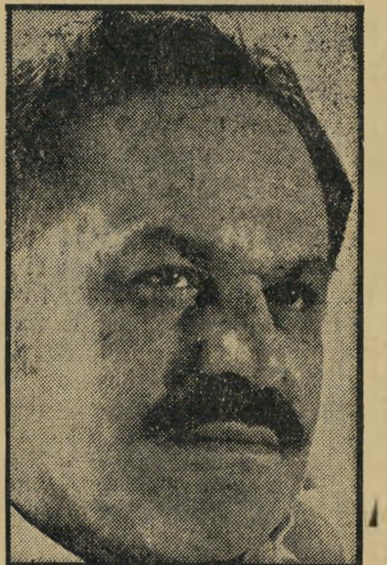

בנימין תמוז
הסוף וההתחלה או...

בין כותבי הרוסית בארץ מתנהלת מלחמת־דורות־והשקפות, שהגיעה לאחרונה למימ־דים של רצח־אופי. כתב־העת המתקדם וה־מהפכני בין כל הפירסומים הללו הוא כתב־העת 22 בו מפרסמים יוצרים כיורי **מילוסלבסקי** (שרואיין באחרונה ב־תוכנית עלי־כותרת); **יצחק גינדים** (שתוקף ביצירותיו את עמדת היהדות ב־מהלך השואה וטוען שהשואה היתה תהליך של התאבדות היהדות מרצון). כן פורסמו ב22 יומניו של **אדוארד קוזניצוב** מן הכלא הסובייטי. המתירנות היצירתית והספרותית של משתתפי ,22' לא נראתה לסופרים עולים אחרים מרוסיה שהשפעתם רבה בין חברי הוועד הפועל של ארגון אסירי ציון מברית המועצות. הם פנו במיכתב (שהעתק ממנו שמור במערכת) לפרופסור **יובל נאמן** איש ,ארץ ישראל השלימה', המשמש גם כיושב־ראש ועד המדענים על־ידי המועצה הציבורית למען ברית־המועצות על מנת שימנע את המשך הופעתו של כתב־העת 22. אלא שפרופסור נאמן, שאינו מורגל לרוח תרבותית־סובייטית זו, סירב למלא את דרישת הוועד הפועל של אסירי־ציון מבריה"מ, והוא ממשיך להעניק את חסותו לכתב־העת 22, על אפם ועל חמתם.

יובל נאמן
סירוב

מאת דן עומר

אמנות

ציור

קווי־מים

יוסי אשר הוא זרוק מצוי, עם שפע תלתלים, הנראים כאילו שמסרק לא עבר בהם מאז היוולדו. הוא רציני, מהורהר, ואוהב להתפלסף. בין כתלי גלריה ג׳ולי „N״ בתל־אביב שבה מוצגת תערוכתו — הוא מציג עבודות בעלות ייחוד, לפחות ברעיון הטמון מאחריהם.

יוסי, שנולד בעיראק ב־1946 ועלה לארץ ב־1950, גדל בירושלים, שם גרה מישפחתו עד עצם היום הזה. הוא התחנך בבית־הספר החקלאי נהלל, ואת חינוכו האמנותי רכש בבית־הספר הגבוה לציור. כבר בעת לימודיו התבלט בכישרון הרישום המעודן ומלא הרגש שלו. בעבודות המופשטות בצבע היה מתבטא בגוונים עדינים מאד, רבעי טונים, וגם זאת כימעט ורק בגווני השחור, הלבן והאפור. בקשת הצבעים המצומצמת שהרשה לעצמו, ידע להפיק את מירב הגוונים והאפשרויות, והיה זה מופשט לירי במלוא מובן המילה.

לימים, כשסיים את לימודי האמנות, הוזמן הצייר אריה ארוך לבקר את עבודות הגמר של הבוגרים. הוא התרשם מעבודת הגמר של יוסי, ומאז נוצר ביניהם קשר שהתמיד עד למותו של ארוך, כשנתיים לאחר מכן. כשנפתחה גלריה

יוסי אשר מצייר בעזרת חבל
עם שפע תלתלים

יודפת הזכורה לטוב, המליץ ארוך על יוסי, כאמן הראוי להציג בה, בין יתר האמנים הצעירים שהוצגו בה.*

מאז השתתף יוסי הן בתערוכות קבוצתיות בגלריה זו, והן בתערוכת יחיד שנקראה פרגמנטים — התייחסות לקטע משלם. העבודות בתערוכה התייחסו לשדה, כקטע מנוף, פירוק והרכבה מחדש של רישום, והרכבה של מסילת־ברזל. כבר בתערוכה זו עשה שימוש רב בצילום. הוא התייחס למצלמה ככלי נוסף, מדיום נוסף של צייר, כי בה ניתן לשחק בטונאליות, שעניינה אותו. מאוחר יותר הציג בגלריה „ברטה אורדנג״ — רישום צילום (שינוי סביבה חקלאית על תצלומי־אוויר).

ציור על הריצפה. בשנה האחרונה בלבד הציג יוסי בארבע תערוכות: „היחס בין רישום לצילום״, יחס אוריגינל־רפרודוקציה; „מד התייחסות״; „מאובנים״ — איך גיאולוגים רשמו פעם, במאה ה־18, כשלא היתה להם מצלמה ועל היחס בין הגיאולוג והאמן; ו„פרופיל אמנותי של בית משותף״, 360 רפרודוקציות של תמונות הנמצאות בדירות שכניו.

כדי להרשות לעצמו ליצור „אמנות לשם אמנות״, הוא נאלץ לצאת מדי יום את ביתו ולהתפרנס מעבודתו כאזרח בצבא, ומהוראת אמנות. את כל זמנו הוא מחלק בין השגת המשאבים כדי ליצור, ובין היצירה עצמה, לה הוא מקדיש את כל מרצו. הוא מוותר על בילוי בתיאטרון, ביקור ידידים, הליכה לקונצרט, ואפילו מכשיר טלוויזיה אין לו בביתו. כל זמנו מוקדש לאמנות. את אשתו ושני ילדיו הוא רואה בין העתים.

יוסי, הוא טיפוס אנטי מימסדי ומימסדי כאחד. עוד כתלמיד, נחשב לחביבו של מנהל בית־הספר לציור. את עיקר מחשבתו הוא מפנה לרעיון שיש להזיז דברים. לכן הוא שקוע בפעילות בוועד של אגודת־הציירים, וחבר בוועדה להקמת מבנים אמנותיים בעיריית תל־אביב (פסלים, ציורי קיר, חזיתות מיבנים, ואורבניזציה בכלל). הוא מאמין שאפשר להשפיע על המוסדות מתאימים לפתח את האמנות ולרוממה, ואכן, בחודש הבא תיפתח במוזיאון תל־אביב תערוכה שמארגנת אגודת הציירים, ושתיקרא: אמנים בוחרים אמנים. יוסי יהיה אחד משישה אמנים שייבחרו כל אחד ארבעה אמנים מועדפים, ויופיעו בקבוצות של חמישה יחד. בין יתר האמנים שיבחרו אחרים: יחזקאל שטרייכמן, שמואל בק ועוד.

יוסי יוצר בעוד תחום — **הליטוגרפיה.** שלושה הדפסים משלו מוצגים במוזיאון לאמנות מודרנית באוטרכט, הולנד, והם נבחרו על־ידי אוצר המוזיאון בעת ביקורו בארץ.

בתערוכתו הנוכחית מציג יוסי צילומים שנעשו בידי הצלמת רחל הירש, שתיעדה פעילות שלו בעין־מור — בעזרת חוט בנאים שנגרר אחריו, ורשם את רישומו על האבן והחול, כשבעברו במקומות מרצפים מים מתגבר הרישום של החוט. את הצילומים שצולמו בשטח אירגן יוסי בסטודיו מחדש. חלקם כוסו בצבע, ובכך יצר קומפוזיציה יפהפיה שהיתה „ציור מושלם״, וחלקם עברו ניתוק, וחלק מהצילומים הוצגו על הקיר כשהמשכם מונח על הריצפה. בביימו את האירועים, ובחלקו להם תפקידים, הוא משחזר עבודת קומפוזיטור ביצירה מוסיקלית וגורם לצורפה הנאה אסתטית.

„קווי־מים״ של יוסי אשר, ציור על גבי צילום
השחור, הלבן והאפור

אני ואלוהים

בגלריה חדשה בנוף התל־אביבי, גלריה לבון, נפתחה תערוכתו הראשונה בארץ של הצייר הצעיר והמוכשר עופר לאלוש (32). יליד תוניס, בן לאב בעל יקב ואם ממישפחה רמת־מעלה. עופר זוכר את בית סבו וסבתו, שהיה גדוש אוספים של כלי־נשק עתיקים, ציורים יקרים מהמאה ה־16, וביניהם ציור מאסכולת רפאל, שטיחים יקרים ועוד שכיות חמדה. אך למרות זאת נמשך עופר, בעודו ילד, לחברת בני דודו הפרחחים, שאיתם שיחק כדורגל.

בהיותו בן 13 גורשה מישפחתו מתוניס בגלל אירועים פוליטיים, שהיו קשורים ביציאת הצרפתים מתוניס. בגיל 16 סיים בית־ספר תיכון (הוא „קפץ״ כיתה), ולמד מתמטיקה באוניברסיטה עד גיל 18. אז גמל בו הרעיון לעלות לארץ, בעיקר בגלל אחד הסטודנטים, שהסיח לעברו „יהודי מלוכלך״.

הוא עלה לארץ עם גרעין של השומר־הצעיר, לקיבוץ יחיעם. אחר־כך התגייס לצה״ל, לנח״ל מוצנח. בסוף שירותו חלה בצהבת קשה, ובעת החלמתו החל לצייר. וזה הפך לעניין לכל החיים. מישרד־הביטחון נתן לו, בגלל נכותו, מילגה ללימודים במכון אבני. אך בקיבוץ לא ראו בעין יפה את לימודי האמנות שלו, ודרשו שילמד משהו יותר רציני. הוא למד גם סיפרות באוניברסיטה, יחד עם לימודי הציור. כדי לעשות דוקטורט בסיפרות נסע לפאריס, עם מילגה מהאוניברסיטה ומשגרירות צרפת בישראל. אך במקום לעשות זאת — פנה ללמוד בבוזאר, שהוא בית־הספר הידוע בפאריס ללימודי אמנות.

גם לתל־אביב. בין 14 אלף תלמידי הבוזאר הוא הרגיש שהוא בין המעולים. הוא היה תלמידו של סיזאר, הפסל הקונספטואלי הידוע, שחרף היותו כזה לימדו לעבוד מן הטבע.

לדבריו, הושפע בעיקר מדייוויד הוקני, ואביגדור אריכא. ואכן, כמו אריכא בפורטרטים המעודנים שהוא יוצר, הוא משאיר את רוב השטח לבן, נקי, בלי רקע. החלק הלבן מהווה כוח משלו בציור ומבליט את הרישום.

התערוכה הנוכחית היא של רישומים, אקווארלים ותחריטים ריאליסטיים. הנוף פשוט ובנוי. הוא פשוט מצייר מה שאדם רואה בהפנותו את גבו לעיר תל־אביב: נוף, עננים וקו האופק. בציורי הנוף שלו בולטת הבדידות, והרגשת היוצר היא של „אני ואלוהים״. את דמות האדם בנוף הוא מצניע, ורושם אותו קטנטן, לעומת עוצמת הטבע והאלהות. בגלל רעיון בדידות האדם, הוא משליך את העיר מאחוריו ונוהג לצייר מלבד בחוף־הים גם בנופים פראיים ומרוחקים, דרומה מאילת בכיוון נואייבה.

היצירות היפות ביותר שלו הן התחריטים. את אמנות התחריט למד אצל טוביה בארי. הוא מבצע את כל התהליך בסטודיו שלו, שלא כרוב האמנים, הנוהגים למסור את יצירתם לאמן הדפס, שמבצע עבורם את כל התהליך. הוא מקפיד על כל פרט, ודורש מעצמו מיקצועיות מירבית.

לאחר תערוכות רבות שערך בבריסל, פאריס, אנטוורפן ולונדון, מציג סוף־סוף עופר לאלוש בתל־אביב ומעניק לכל סוגי הקהל, יהא ריקעם התרבותי אשר יהיה, אפשרות ליהנות מציוריו הפשוטים והבהירים.

עופר לאלוש ויצירה
כלי נשק ושטיחים

---

* גלריה זו הלכה בינתיים לעולמה, בגלל היותה לא־מיסחרית, אחרי ששמרה על קריטריונים של איכות שלא תאמו את טעם הקהל.

ביד אחת אתה יכול לעצור את עליית המחירים

כמו לכל אחד מאתנו,
יש גם לך "משרה נוספת"-
אתה צרכן.
וכצרכן אתה יכול לעשות
הרבה למען עצמך ולמען כולנו:
שמור על זכויותיך,
הקפד על מחיר סביר, עצור את היד שממהרת לשלוף
את הארנק ולשלם כל מחיר.

השווה לפני שתקנה - ואם יש צורך - אל תוותר -
קנה במקום אחר!
אפשר לעצור את עליית המחירים -
זה תלוי בי, בך, בממשלה - בכולנו!

יש לך הצעה - כתוב אלינו -
המועצה הישראלית לצרכנות -
רח' האוניברסיטה 42 רמת אביב, תל-אביב.

אפשר לעצור
את האינפלציה

המועצה הישראלית לצרכנות

מ. ב. - זה לא מנחם בגין

מלכות־המים עורכות סיור מלכותי בבית־האופנה שכבש את לב נערות ישראל

אותו מושג עצמו יכול לומר להרבה אנשים הרבה דברים שונים. קחו למשל שתי אותיות: "מ" נקודה "ב" נקודה, או פשוט — מ.ב. M.B.

בעלי תודעה פוליטית יהיו משוכנעים כי אלה הם ראשי־התיבות של השם מנחם בגין. לבדרן־מנחה מני פאר מזכירות האותיות את שמו המקורי: מני באואר. בשורה שלימה של מדינות באירופה ובאמריקה מהוות שתי האותיות לרבבות שוחרות־אופנה־טובה עדות למוצר־ייצוא ישראלי מעולה. ואילו בשוק האופנה הישראלי מ.ב. זהו שם נרדף לשורה שלימה של מוצרי אופנה לנשים, משמלות וחליפות ועד לחצאיות וחולצות מבית טוב — בית מ.ב. M.B.

בעולם העסקים הישראלי מ.ב. הוא סיפור של הצלחה: סיפורם של שני יזמים צעירים, שתוך ניצול הידע והכישרון שעמדו לרשותם, הפכו תוך שנים ספורות מתפרה קטנה לבית־אופנה משגשג, ששמו הולך לפניו בארץ ומחוצה לה. ולכל המשתתפות בתחרות מלכת־המים 1978 הפך מ.ב. לחלק בלתי נפרד מחווית־הקייץ האחרונה שלהן, כאשר השמלות של מ.ב., שהותאמו לכל אחת מהן בלעדית בטיפול אישי, נסכו בהן ביטחון בהופעותיהן הפומביות ברחבי הארץ לעיני קהל אלפים. אחר־כך, בעת סיור שערכו היפהפיות במיפעל הייצור של מ.ב., הן יכלו לעמוד מקרוב על סוד הקסם וההצלחה של הדגמים, המעוצ־

יהודית נגר, מלכת המים לשנת 1978, בטוניקת פסים ארוכה במראה „השאנ־טונג". הטוניקה היא חלק ממערכת של מ.ב. המורכבת ממיספר חלקים.

מלכת המים יהודית נגר וסגניתה הראשונה דליה נוריאל בסיור במיפעלי מ.ב., מדגימות את מוצרי החברה. כל המשתתפות בתחרות „מלכת המים" זכו במערכות ביגוד מושלמות מתנת בית האופנה, שהפך תוך שנים מעטות לאחד המובילים בענף, התרחב אף מעבר לגבולות מדינת־ישראל, מיצא ממוצריו לחנויות אופנה מובחרות בגרמניה, הולנד, צרפת, שווייץ, בריטניה, ארצות־הברית וקנדה.

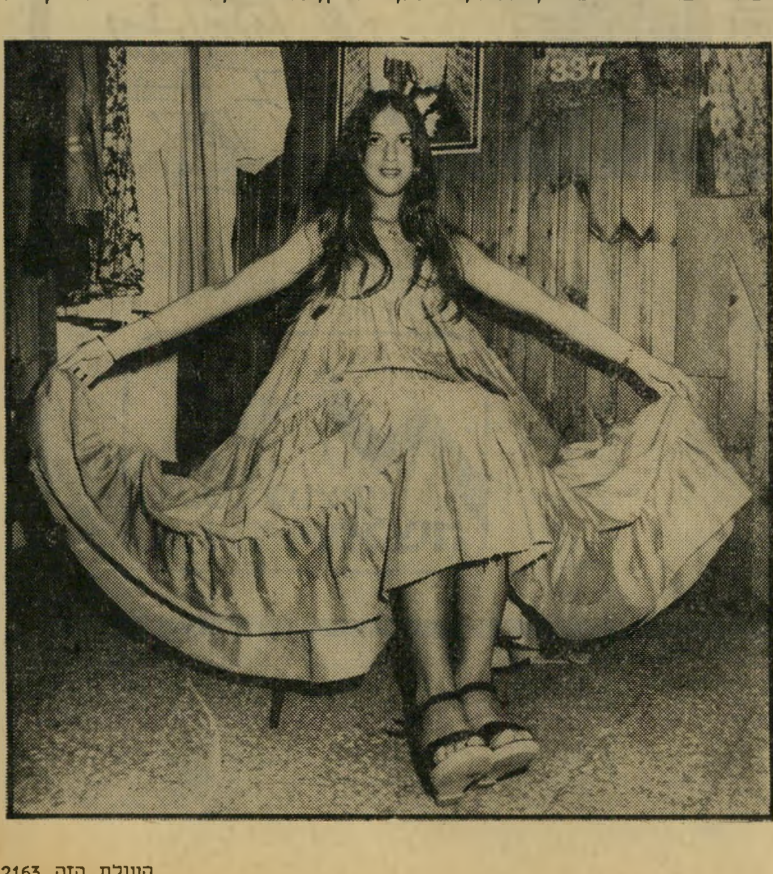

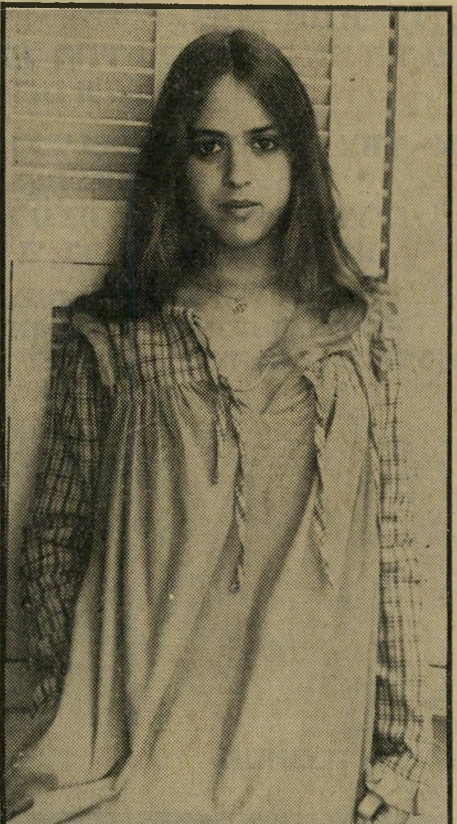

סגנית ראשונה של מלכת המים 78, דליה נוריאל (מימין), הפכה לדוגמנית הבית של מ.ב. משמאל למעלה מדגימה הסגנית השנייה, יעל גרינברג, שמלת כותנה חלקה בשילוב משבצות. בתמונה משמאל מדגימה יעל גרינברג את הלהיט של בית האופנה מ.ב.: שמלה ארוכה מבד מתרחב „קראפ ג'ורג'ט".

בים על פי קווי האופנה האחרונה בעולם ע"י עופרה פרנק — כל מוצר נראה על כל נערה כדגם שהוכן והותאם עבורה.

במקור היו מ.ב. ראשי התיבות של השם משה בכר. יליד בולגריה, בן 32, שעבר את המסלול הרגיל של צעירי המדינה: בית־ספר תיכון, שירות־צבאי ביחידה קרבית בשיריון, אשה ובן והשתתפות בשתי מילחמות: ששת־הימים ויום־הכיפורים. במשך כחמש שנים שילב

משה בכר לימודי כלכלה באוניברסיטת תל־אביב בעבודה במיפעל סריגים. הוא התחיל כעובד מישמרות, הפך מנהל־עבודה, עבד במחלקת הקונפקציה לייצוא, וכשהרגיש צורך להתקדם בדרגות הניהול — התפטר.

דווקא אז פרצה מילחמת יום־הכיפורים ומשה מצא את עצמו במשך שבעה חודשים כחייל ביחידת־רכב של מובילים כבדים. כשעמד להשתחרר לא ידע מה יעשה בדיוק. חשב לפתוח עסק עצמאי משלו, אבל חשש לעתידו, בגלל הסיכוי להיקרא תכופות לשירות מילואים. היה זה המג"ד שעודד אותו והבטיח להתחשב במצבו אם ינסה להפוך לעצמאי.

תוך ימים ספורים מצא בנו של הרופא אולם מתאים, שכר תופרת ופתח מתפרה עצמאית בה שימש הוא עצמו כגזרן. חודשים מיספר עבד כקבלן עבור יצרני־אופנה ידועים, כשהוא גוזר ותופר את הדגמים שלהם. מעורבותו בשוק האופנה הישראלי גדלה והוא התחיל לקבל על עצמו גם עבודת גימור, גיהוץ ותוספות. אז הכיר משה בכר את רמי לפין.

כמו משה, היה גם רמי בעל רקע, ידע וכישורים בתחום האופנה. רמי בן ה־36, יליד תל־אביב, בן למישפחה שעסקה בייצור בדים, תיכנן מילדות להצטרף לעסק המישפחתי. הוא למד הנדסת טכסטיל בלידס שבבריטניה, עבד מעט במיפעל המישפחתי, נסע להשתלמות בארה"ב, שם הכיר את רעייתו.

למשך שנה חזר לארץ, לפני ששב ויצא לקנדה, שם היה במשך שלוש שנים מנהל מכירות של מיפעל לצביעת בדים. היו לרמי לפין התלבטויות בהשתלבות בענף האופנה. תחילה נכנס לשותפות במיפעל סריגים. אחרי שנתיים עזב וחזר לעסק המישפחתי כשהוא יוזם פתיחת מיפעל סריגים עצמאי. הוא קיבל הזמנה גדולה ממישרד־הביטחון וכיוון שלא יכול היה להספיק לייצר על פי ההתחייבות חיפש אחרי מי שיסייע לו בכך. אז מצא את משה בכר, שתפר עבורו במתפרתו.

תוך כדי העבודה המשותפת גילו השניים שיש להם גם שפה משותפת. יום אחד הגיעו למסקנה שמגוחך רק לתפור דגמים עבור אחרים. את הביטוי לשאפתנותם ורעיונותיהם ייטיבו למצוא אם ישתלבו בייצור אופנה. כך קמה השותפות ביניהם הנושאת את השם מ.ב. — שהם גם ראשי התיבות של „מזל" ו„ברכה".

המזל והברכה קיננו במיפעלם מהתחלה. בהשקעה קטנה מאוד התחילו לייצר לבד. קנו בדים, שכרו מתכננת דגמים, גזרו, תפרו ומכרו בעצמם, כשהם מתרוצצים בין החנויות והבוטיקים.

לפני כחמש שנים זה התחיל כעסק קטן, שגדל וצמח מחודש לחודש ומשנה לשנה. משה ורמי צרפו לבית־האופנה שלהם את מתכננת האופנה עופרה פרנק. הם החלו לצאת לחו"ל, כדי ללמוד בעוד מועד מה יהיו הבדים האופנתיים וקווי האופנה שתי עונות מראש. את מה שלמדו ניסו ליישם לדרישות השוק המקומי.

הנוסחה עליה עבדו היתה: לא קונפקציה, לא ייצור המוני עממי, אלא ניסיון לייצר דגמי־אופנה במחירים מתקבלים על הדעת, כשכל דגם מיוצר רק בכמויות קטנות. נוסחה זו חייבה אותם לייצר מיספר גדול של דגמים, כשכמעט כל חודש הם מכניסים למסלול הייצור דגם חדש.

תוך זמן קצר רכש בית מ.ב. לעצמו שם ומקום של כבוד בשוק האופנה הישראלי. כיצרנים בעלי רקע וידע בתחום הטכסטיל והאופנה הם הפכו מקובלים כמהימנים, בכל הנוגע לטיב לאחריות ולעמידה בתנאים.

העסק הקטן, שהחל בתופרת ומכונת־תפירה אחת, הפך למיפעל המעסיק 25 עובדים ושקרוב למאה תופרות נוספות עובדות עבורו במתפרות־חוץ. השיווק, שנועד תחילה לשוק המקומי, פרץ גבולות והתרחב. הסתבר שאותם הדגמים שתוכננו עבור השוק המקומי הם דווקא שהפכו מבוקשים ונקלטו טוב מאוד בשווקי אירופה ואמריקה. מהר מאוד למדו משה בכר ורמי לפין ששוק האופנה העולמי תובע מישראל את האופנה והטיב המקובלים באירופה; אספקה

רמי לפין (מימין) ומשה בכר (משמאל), הבעלים הצעירים של מ.ב. יחד עם שלוש הזוכות במקומות הראשונים בתחרות „מלכת המים". בתמונה למטה, חלק מהמשתתפות בתחרות. מימין לשמאל: יהלומית בר־און, חנה דסה, עינת בר, יעל גרינברג, ויוי בן־דוד ונטלה רז. יושבות: סאלי שעשוע ומלכה פריג׳.

מהירה ויכולת אספקה של כמויות קטנות בילבד מכל דגם. הם ענו על הדרישות וכיום ניתן למצוא את מוצרי מ.ב. בחנויות האופנה בגרמניה, הולנד, צרפת, בריטניה וארצות־הברית.

למרות גידולו והתרחבותו של המיפעל, אין שני היזמים נחים על זרי־הדפנה. כמי שהאופנה זורמת בדמם הם ממשיכים להיות מעורבים בכל צעד ושעל של הייצור, החל בתיכנון הדגמים, רכישת הבדים ועד הטיפול האישי שהם מעניקים לכל עובד או לקוח.

הרבה אנשים שנכנסו לענף האופנה בארץ בשנים האחרונות, ללא בסיס ורקע מתאימים, איבדו את הראש ואת השליטה על עסקיהם. משה ורמי אינם רודפים אחרי ההצלחה. הם מנסים לצעוד עמה. את כל רווחיהם בשנים האחרונות השקיעו בשיפור מוצריהם, בלימוד הבעיות הכרוכות בייצור אופנה, בפירסום ובקידום מכירות. מיפעלם גדל על השמן של עצמו.

אך יותר מכל דבר אחר טמון סוד הצלחתם בגורם אחד: האהבה. שניהם פשוט אוהבים את עבודתם, את הנשים שהם מלבישים ואת מוצרי־האופנה שהם מייצרים. וכשמוצר־אופנה מיוצר באהבה, חשה גם מי שלובשת אותו כי היא נאהבת. מ.ב. מקבל עבורה את המשמעות של „מלבישים באהבה".

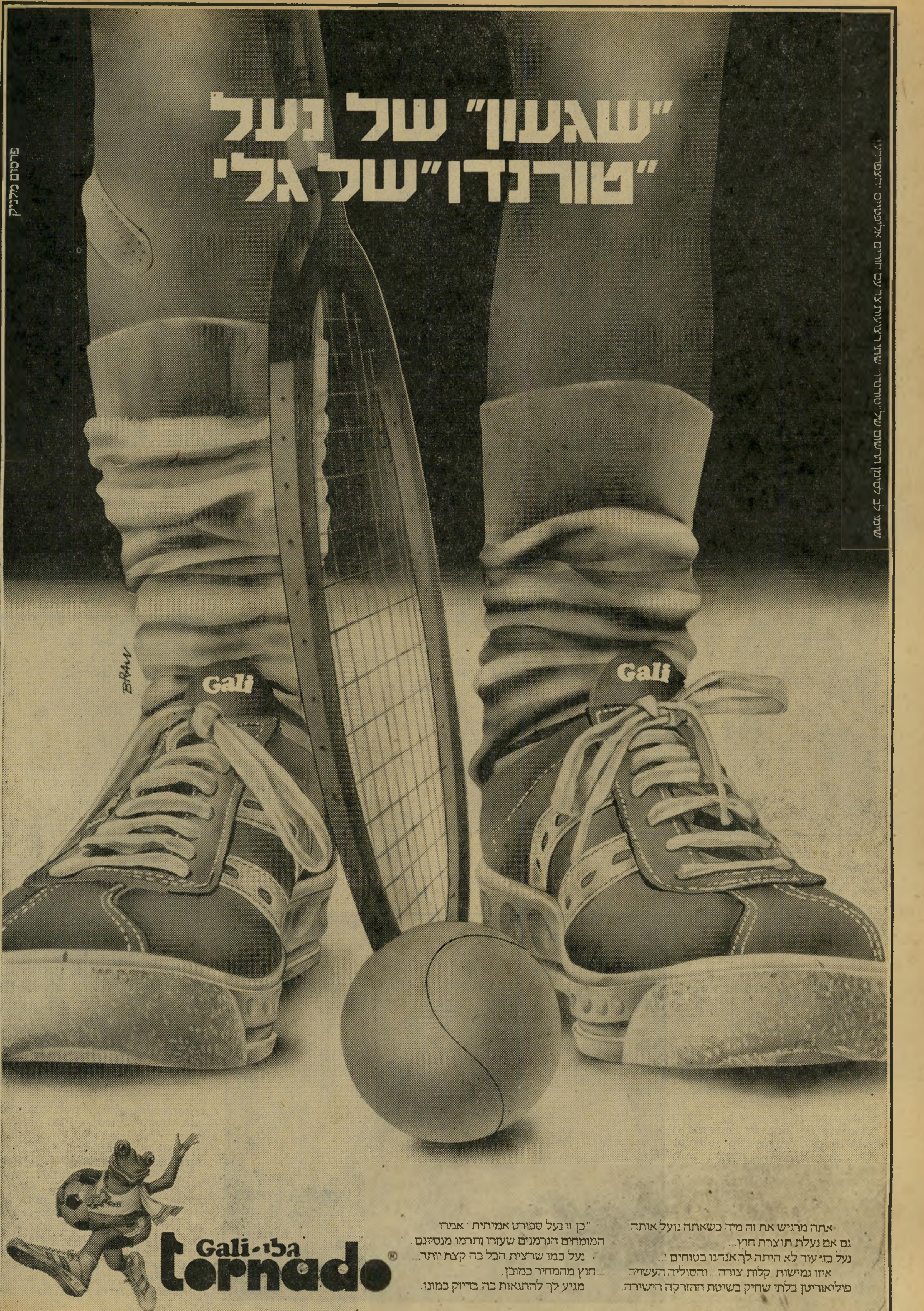

"שגעון" של נעל
"טורנדו" של גלי
שימו לב לסימן הרשום של "טורנדו" שתי רצועות צד עם חורים אליפטיים והצפרדע!
פרסום מלניק
Gali
Gali
אתה מרגיש את זה מיד כשאתה נועל אותה.
גם אם נעלת תוצרת חוץ...
נעל כזו עוד לא היתה לך. אנחנו בטוחים!..
איזו גמישות. קלות צורה... והסוליה העשויה
פוליאוריטן בלתי שחיק בשיטת ההזרקה הישירה.
"כן זו נעל ספורט אמיתית" אמרו
המומחים הגרמנים שעזרו ותרמו מנסיונם.
נעל כמו שרצית. הכל בה קצת יותר...
...חוץ מהמחיר כמובן.
מגיע לך להתנאות בה. בדיוק כמונו.
Gali-גלי
tornado®

רחל מרחלת על כל העולם

כן, לא, כן, לא!

בצד החדשות הטובות שלי, יש לי לצערי גם קצת חדשות רעות. אתם זוכרים את **אמנון אנג'ל**? מי לא זוכר אותו. צעיר ומצליח, מנהל מיפעלים בירושלים, בן למישפחה טובה, ואחיו של כתב הטלוויזיה **אבי אנג'ל.**

אז אמנון היה נשוי תקופה מסויימת ב־אושר לצעירה שהיא רס"רית בצבא, בשם **ברוריה.** אבל הטמפרמנט של אמנון לא מספיק כנראה, רק לאשה אחת, אפילו אם היא חיילת, ובין בני הזוג חל קרע, ואחר־כך פירוד.

כל זה שייך להיסטוריה, אבל בסוף תיראו איך ההיסטוריה חוזרת על עצמה. אחרי הפרוד, כשאמנון התגורר אצל אחיו, אבי, בירושלים, היו נשמות טובות שניסו

אבי אנג'ל
לא הלך

לעזור לזוג הצעיר, הפגישו אותם ועשו סולחה. הם חזרו זו אל זה, וברוריה אפילו היתה מוכנה לעבור ולגור עם אמנון ב־ירושלים ולנסוע כל יום לצבא שלה בתל־אביב וחזרה.

ברוריה שמחה, אמנון שמח, ההורים של אמנון שמחו ובעיקר שמח אבי, שפיתאום היתה לו דירה לבד. אבל מסתבר כי ה־שימחה היתה מוקדמת מדי. ההסדר החדש החזיק מעמד בדיוק חודשיים. לא שהם לא השתדלו, אבל זה פשוט לא הלך. ברוריה הפסיקה לנסוע על קו ירושלים תל־אביב, אמנון עזב את הדירה שלו וחזר להתגורר אצל אבי וחתיכות ירושלים חוגגות.

גירושין בלי גירושין

דבורה גנני
יוצאת דופן

מי שמכיר דובר ממשלתי יותר נחמד מדוברת מישרד־הבריאות, **דבורה גנני,** שיקום!

אף אחד לא קם. בטח אין, פשוט אין דובר יותר נחמד מהבלונדית הקטנה, שעבדה שכם אל שכם עם שר־הבריאות הקודם ויקטור שם־טוב, ועובדת עכשיו עם שר־הבריאות הנוכחי, אליעזר שוסטק. אך עוד ידה נטויה, ובקרוב מאד היא עומדת לקבל על עצמה מינוי נוסף מהשורה הראשונה.

דבורה היתה מאז ומתמיד בחורה יוצאת־דופן, קיבוצניקית־לשעבר, שגידלה שני ילדים ללא חופה וקידושין. וכשכל הארץ רעשה וגעשה בעיקבות הגילוי הסנסציוני שהדוברת ילדה מחוץ למיסגרת הנישואין, ניפנפה היא בשערה הבלונדי, צחקה על כולם ועשתה עוד ילדה.

לא, היא לא גידלה את ילדיה לבד. אביהם של הילדים, המרצה להיסטוריה **עמיקם אלעד,** חי יחד איתה ועם ילדיה, בבית בוהמי מקסים בן שתי קומות, במו־שבה הגרמנית בירושלים.

בימים אלה הגיע הקץ לרומן בן חמש השנים בין דבורה לעמיקם. הוא עזב את הבית, היא נשארה בו עם שני הילדים. לכבוד הפרידה הורידה דבורה ממישקלה, והיא נראית עכשיו רזה ומאושרת. דבר אחד היא הרוויחה מכל העסק: היא לא תצטרך את כל הבאלאגן הזה, שקוראים לו גירושין.

דוגמן בכל העולם

לא להאמין מה שחוץ־לארץ עושה לאנ־שים, ולא משנה איזה אנשים מאיין באו ולאן הלכו. קחו למשל את המצליח שלי לשבוע זה, הלוא הוא **צורי בלקין,** הבחור שהשתחרר לא מזמן מצה"ל עבד כמלצר

צורי בלקין
נע ונד

במיסעדה תל־אביבית ידועה, חסך די כסף ונסע לונדונה. אז נכון שלצורי אף פעם לא היתה בעיה עם צורה, הבחור יפה ואת זה אי אפשר וגם לא כדאי לשנות. אבל בארץ, חוץ ממלצר, לא יצא ממנו כלום.

רק נחת הבחור בלונדון והמרוץ החל. ממש כמו בסרטים התלבשו עליו שתי סוכנויות לדוגמנים, שינו לו את התיס־רוקת ואת הבגדים, הלבישו עליו את מיטב אופנת אירופה, וכיום — לא תאמינו, אבל צורי זה נימנה על 10 הדוגמנים המבוקשים והידועים ביותר באירופה.

הבחור חי חיי רווחה ולא מאמין שאכן כה שפר מזלו, ולא מבין בזכות מי ומה נפלה עליו כל הטובה הזאת. הוא נוסע לששה ימי צילומים מפעם לפעם, וכל פעם לארץ אחרת בעולם. כיום אפשר למוצאו בריביירה האיטלקית, משתזף בשמש, מצ־לם ועושה עיניים מאושרות לחיים.

עושה טוב בניו־יורק

על משה מטלון, בנה של יעל מטלון, מנהלת מכון הייצוא, הנמצא בניו־יורק, אני רוצה לספר לכם מראייה ולא משמיעה. עד לקבלת הכרטיס הירוק שלו הוא עובד כשכיר בחנות למוצרי חשמל של ישראלי אחד בשדרה השישית, אבל התוכניות שלו גדולות ומעניינות. הבחור נמצא שם כבר יותר משנה וחצי ואמריקה עושה לו עיניים אוהבות. הוא מאורגן בדירה יפה ומרווחת מרוהטת טיפ טופ, המצויידת במערכת סטריו ובאביזרים נוספים לנוחיות הבנאדם.

מטלון הוא חבר כבוד במועדון ה־54 בניו־יורק וזה נחשב שם כבוד גדול. ה־בחור יוצא עם מיטב התוצרת הנשית ה־אמריקאית, אך לא מזניח גם ישראליות המבקרות בניו־יורק, כמו למשל אילי ויעל טבת. כשהגיעה ריקי בן ארי, מתכננת האופנה, לניו־יורק להציג את הקולקציה הפרטית שלה בבלומינגדיל לקראת פתיחת שבוע ישראל שם, אירח אותה מטלון. יחד עם ריקי הגיעה לניו־יורק מלוס־אנג'לס גם אילנה גור הפסלת. וכך היה על מטלון לטפל בשתי ישראליות רעבות לבידור.

אך למשה מטלון יש גם חברה בשם ג'נין והיא עובדת בקונסוליה שלנו שם. זוהי אמריקאית יפה, בלונדית קטנה ו־שברירית. כששאלתי את משה אם זה רציני, ענה כהרגלו תשובה מתחמקת. אז אולי חתונה לא נראה פה, אבל יש סיכויים טובים שהוא יביא אותה הנה לביקור, באחד מחודשי הקיץ, כי הוא כבר מת מגעגועים ואין לו סבלנות לחכות עד ש־יחזור וישב בקפה דיזנגופי ויתחמם בשמש הישראלית הטובה.

רומן חדש לחנה

את כישרונה הוכיחה **חנה לסלו** לקהל ישראל בהופעתה בפסטיבל הזמר שנערך בשבוע שעבר. אבל מה שלא יכולתם לראות עליה, זה שליבה מתרונן מסיפור אהבה חדש, ומיקרה שהיה החל בשעת מדידת השימלה שתפרה **דורין פרנק־פורט** לחנה לכבוד ההופעה.

עוד היא עומדת לבושה בשימלתה ה־חדשה, והדלת ניפתחת, ופנימה צועד בחור יפה, גבוה, ובהיר שער. הוא עוצר, מסתכל עליה ובלי שלום ובלי להציג את עצמו אומר לחנה, שאין לה ברירה והיא צריכה להסתפר. חנה אישרה, ומייד, בלי לחשוב פעמיים נילוותה אל **חיים לוסקי** בן ה־28, צלם במיקצועו, למיספרה של **גילי גמליאלי** ושם לפי הוראות מפורשות של חיים הצלם, סידר גילי את שערותיה של חנה.

לפסטיבל, כמובן, כבר נסעו יחד, אחר־כך גם חגגו יחד, ואפילו במסיבה שאיר־גנה **חדווה עמרני** לכבוד חבריה, ערב עזיבתה את הארץ, הופיעו שני האוהבים הללו, רקדו קזצ'וק וריקודים תימניים, עלזו ונראו לכל כאילו מתבשל אצלם סיפור רציני ויפה. אז בואו כולנו נחזיק להם אצבעות ונחכה לבאות.

הפגזה של סיפור

תמיד תמיד אמרתי שאת הסיפורים הטובים באמת אי אפשר לכתוב, וחבל, כי זה שעכשיו אני הולכת לספר לכם הוא עסיסי במייוחד, אחד כזה שכל שם, אם אפשר היה לתת שמות, היה פצצה, כאלה ידועים, פופולרים וחשובים.

הסיפור כולו חוזר אחורה ליום כיפור של לפני שנתיים. ביום הקדוש הזה החליטה חבורה עליזה לצאת לחגוג. ארבעה גברים צעירים, יפים ומפורסמים לקחו שתי דוג־מניות, שכרו חדר במלון רמת־אביב, עזבו את הנשים החוקיות בבית עם הילדים והלכו לעשות חינגה פראית. אחת מהדוגמניות, נמצאת כיום בניו־יורק, והשנייה חברה טובה שלה.

ולעצם הסיפור, כנראה שההילולות שנחגגו שם לא היו בדיוק לרוחה. לדבריה של הדוגמנית, הרעיון היה לשחק קלפים. השתיים חיכו, אבל המישחק היה קצר מאד, והגברים החלו מייד במישחקים אחרים, וכנראה גם שלא כל־כך בעדינות. לדברי אותה חוצלארצית היו שם גם כל מיני קטעים פרברסיים, אבל הכל עבר בשלום.

שנתיים ימים היא מילאה פיה מים, עד שכיום בלית־ברירה סיפרה הכל לחברה המסור מזה שנים, כשזה בא לבקרה בחו"ל, חזר הבחור ארצה מזועזע עד עימקי נישמתו ונשבע שיבוא יום והוא יתנקם ברביעיית הגברים המפורסמים הללו. אז נקווה שלא נראה דם ולא נשמע על כך בחדשות. אבל מי יודע מה ילד יום.

רחל מרחלת על כל העולם

מסע הדילוגים של הדוגמנית

צבי ושלמה צפריר

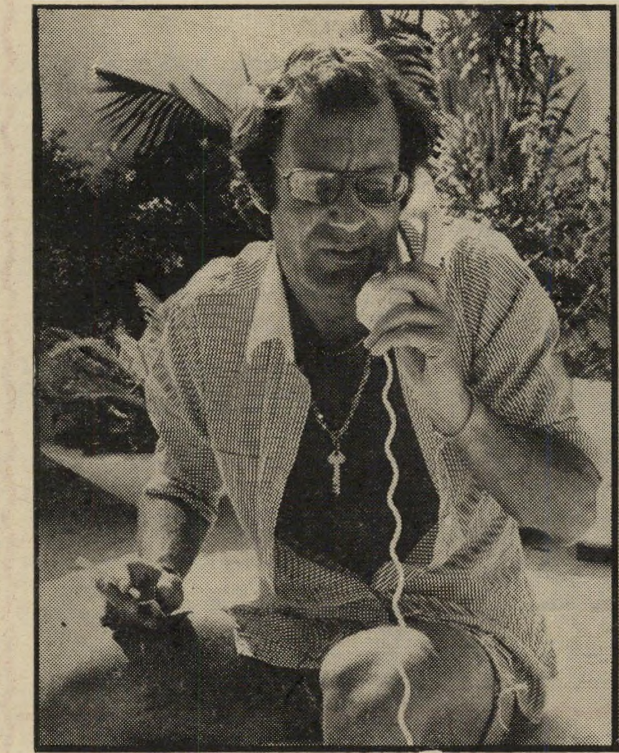

ארנון מילצ'ן

טיולים בעולם על־חשבון הברון

מה קורה לה **לדבי צפריר**, שעושה לה שמח בלב? את זה אנחנו לא נדע, אבל הסיפור הפעם מראה שהיא עושה שמח בלב גם לגברים שמסביבה. בקיצור, נתחיל בימים ש**ארנון מילצ'ן** ו**לינו ונטורה** באו ארצה לצורך הסרטת סרט בכיכובו של ונטורה, ובהפקתו של **מילצ'ן**. וכמובן, כמו תמיד, צריך לדאוג לשחקנים הזרים לבילויים, לקח לו מילצ'ן את ונטורה לארוחת־ערב חגיגית בביתו היפה של שלמה צפריר היפואי, ושם, בין מנה למנה, החל ונטורה מאבד את ראשו בכיוון דבי צפריר הדוגמנית המאומצת של שלמה.

לא עברו ימים רבים ומילצ'ן מצלצל לצפריר ממינכן, ואומר לו שהוא מחפש מאפרת לסרט, שהוא רוצה את דבי ושהוא שולח לה כרטיס. אמר צפריר, למה לא? הוא לא יעמוד בפני הקאריירה שלה. קמה לה דבי, נסעה למינכן, אבל לא עבדה כלל ועיקר כמאפרת, אלא הפכה ידידתו הצמודה של ונטורה. הסיפור נמשך עד שהפסיקו לעניין האחד את השני ואז נכנס ארנון לתמונה, לקח איתו את דבי לפאריס, ושם הלביש אותה במיטב האופנה הפאריסאית.

אך גם סיפור זה הסתיים ודבי המשיכה את המסע, והפעם — לאחיה שבניו־יורק. ואכן, בימים אלה אפשר למצוא אותה שם חצי קפואה ב־16 מעלות מתחת לאפס.

חתונה בארצות־הברית

לא תאמינו, לא תאמינו ושוב לא תאמינו, וכל זה למה? מפני שגם אני כששמעתי לא האמנתי. ובכן, היכונו לחדשה: **דון מקלין**, הזמר האמריקאי הידוע, מתחתן בשעה טובה, ולא סתם, אלא עם ישראלית. הסיפור החל בימים הטובים כשדון בא ארצה למסע הופעות קצר, כבר אז סיפרתי לכם על הקטנה והיפה שנכנסה לו למכונית עם שלושת חברותיה ונישארה צמודה אליו לאורך כל זמן שהותו בארץ. אבל כמוני כמוכם, חשבתי שזה רומן חולף, וסתמי פשוט לצורך בילוי משותף. אבל מה? מתברר שהרומן כלל לא גווע עקב המרחק הרב בין ישראל לארצות־הברית.

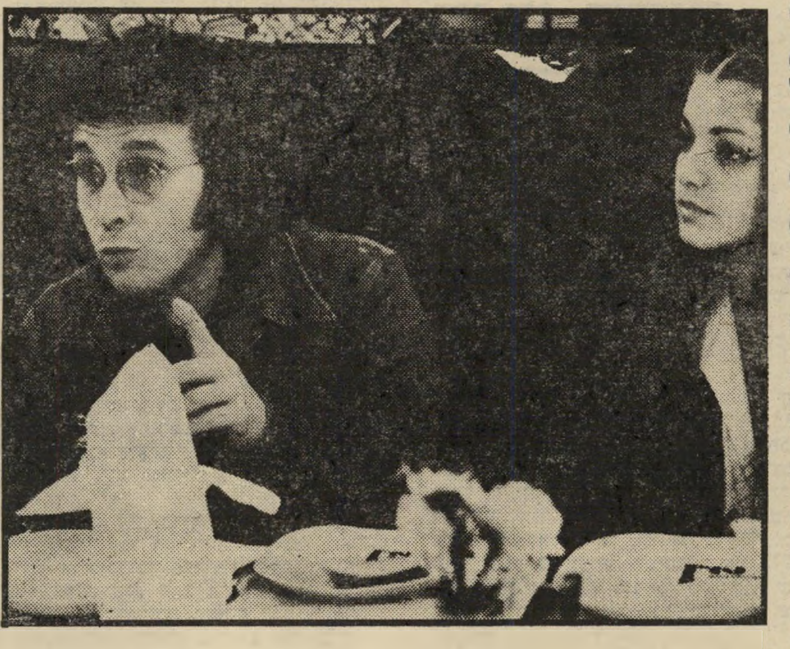

אורלי צרפתי דון מקלין

מיכתבים מלב אל לב

אורלי צרפתי מקיראון החלה מקבלת טלפונים טרנס־אטלנטים ומיכתבי אהבה, שהיא, בתור בת 18 מצאה קושי רב לענות עליהם. אבל לא אחת כמוה תוותר. מיכשול המיכתבים היה קטן והיא עברה אותו בהצלחה, והחלה שולחת לבחיר ליבה, הזמר המפורסם, מיכתבים מלב אל לב, וכמו שאומרות חברותיה האהבה בוערת שם כמו אש.

בימים אלה, שכר דון עורך־דין ישראלי מצליח שידאג לשחרר את אורלי מצה"ל ושידאג להביאה לארצות־הברית. ואם זה לא סיפור מהסרטים, אז אני כנראה לא מבינה סרטים מה הם.

רומן בבוטיק

לא ידוע לי אם אתם מכירים את **ליאור שגב**, אבל קחו את דיברתי שכיום הבחור מצליח לא רע בכלל, הלוואי על כולנו.

ולעצם הסיפור, ליאור עבד בארץ כטכנאי באל על, עד שיום אחד נישבר לו, קם הבנאדם ונסע לחו"ל. הגיע לשם, ישב בדירת חבר והיפש את עבודתו ואת עתידו. ובאמת לא עברו ימים רבים ודרך חברה של חברה וכן הלאה, הוא הגיע לעבודה כמוכר בבוטיק בשדירה החמישית.

שם הבוטיק הוא תפוח ובעלת הבוטיק היא יפהפיה אמריקאית מקסימה, גבוהת קומה, שחורת שיער, בעלת עיני־מלאך ירוקות, **ז'אני פרדליך** שמה. ראו היא והוא ויאמרו כי טוב, וכיום, אחרי שנה בחו"ל השניים מאכלסים אותה הדירה בשדרה השישית, חיים חיי־רווחה, מתבודדים ואוהבים ממש כמו בסרטים הרומנטיים. כבר אי־אפשר לראות את האחד בלי השני ויש אומרים שגם חתונה לא תאחר לבוא.

נו, רק שלא תגידו שהוא לא תפס את אלוהים. נכון, אומנם, שאת הארץ הוא לא שוכח, אבל אם תשאלו אותו, אם יש סיכוי שיחזור לגור כאן, התשובה תגיע עם לאו החלטי וסופי ועם שאלה של: מה רע לי פה? נכון, למה שיהיה לו רע?

אבודה במרחב העולם הגדול

ברצוני לספר לכם על אחת יפה, עדינה ונחמדה שהחיים במשך החודשים האחרונים לא האירו לה פנים, שמה בישראל, ובאנגליה **טלי יאיר**. במיקצועה, טלי היא רקדנית. הסיפור חוזר לימים שלהקת שמפניה שינתה לה את חייה, **ברט** המזוקן והנחמד שברביעיה שם עליה עין וממש לפני עזיבתו את הארץ ואחרי שניהלו כאן רומן סוער, הזמין אותה לבוא אליו להולנד. טלי חשבה פעמיים, עבודה דחופה לא חיכתה לה בארץ, וכך יום בהיר אחד, היא פשוט קמה ונסעה לה ללונדון כשבתוכניתה לבלות יומיים שלושה של קניות בעיר המציאות, ואחר־כך הולנד על הקו.

אבל מה? רצה המזל אחרת, טלי התאהבה בזמר כושי כבר ביום הראשון שהגיעה ללונדון, והאהבה היתה שם כה גדולה מצידה, שכל הולנד וברט יצאו לה מהראש. כך המשיכו הימים הקרים לעבור עליה כשבליבה אהבה חמה ובוערת, עד שקם לו אותו הזמר הכושי, עזב את אנגליה לסיבוב הופעות באירופה, וטלי מצאה את עצמה בלי פרוטה. אפילו לקנות כרטיס להולנד כבר לא יכלה.

בקיצור, על מי היא נופלת, אם לא על **סולי שדה**, האפוטרופוס הישראלי הלונדוני הנדיב! מייד קיבלה ממנו הלוואה של 200 לירות סטרלינג, מקום חם לישון ובילויים כל לילה. מסתם נדיבות לב הפך העניין רומן סוער שמחזיק אותה בלונדון ממש עד עצם היום הזה. אם היא תמשיך להולנד או לא, אין לי מושג, אבל נראה לי שלונדון עושה לה דווקא עיניים יפות, ואם כיום סולי על הכוונת שלה ויש לה גם קצת שכל, להחזיק בו אז, לדעתי, לא נראה אותה עוד הרבה זמן.

ריקודים ואהבה

נו, למען האמת לא כל יום אני נופלת על נחמדה אמיתית שהיא גם יפה, גם כישרונית, גם סימפטית, וגם מבית טוב. לכן מזה זמן רב לא שידכתי לכם שידוכים, אבל היום מצאתי בשבילכם את לעמי, **עלמה פרנקפורט**, אחותה של **דורין פרנקפורט**, מתכננת האופנה, ובתו של הפרנקפורט הגדול מנכ"ל ט.וו.א. בארץ. בקיצור הלעמי הזאת היא קטנת קומה, עדינת מראה, בעלת שיער שחור כפחם, וזוג עיניים כחולות ענקיות ויפהפיות. ללעמי יש מכון למחול, ואצלה רוקדים ומתעמלים אנשים ממיטב הצמרת בארץ.

אבל מה? כיום יושבת לה לעמי בבית, מסכנה, עם זעזוע מוח. מה אתם חושבים קרה לה? אז היתה זו תאונה, לא במכונית, חס וחלילה, אלא תוך כדי הריקוד, היא קיבלה מכה מתלמידה. עקב רגלה של האחת נחת היישר במיצחה של השנייה. מובן שמייד הגיעו אמבולנס וצוות רפואי וכל הבלגן שמסביב, ולעמי עדיין לא בשיא פריחתה הרגילה, אבל כמו שאני מכירה אותה לא יעברו ימים רבים והיא תחזור לעמוד על רגליה ולחולל כציפור דרור. באותו עניין של הציפור, אז כיום יש ללעמי חבר, מי־מה־מו, היא מסרבת לספר. היא רק אומרת שטוב לה ושעכשיו יש לה רק שני דברים בראש, לרקוד ולעשות אהבה. ומי צריך יותר בחיים? העיקר שתהייה בריאה.

שרתון לגברים כמוך

"מאז ששמתי
את "שרתון" על הכוונת
איני מחליף אותה
באף סיגריה אחרת.
אני אוהב את הטעם
המיוחד של "שרתון".
יש בה תערובת מעולה
של טבק וירג'יניה
והיא נותנת לי
הנאה אמיתית.
עם "שרתון"
קלעתי בול!"

מוקד 55

י"ז שבט תשל"ט 14.2.79 שנה 43 המחיר: 17.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2163

העולם הזה

טלי הולר, בתו של העיתונאי מייק הולר נעצרה והוחשדה בקשר עם עבריינים, אחרי שאביה חשף את מחדלי מישטרת תל־אביב

חיסול חשבונות מישטרתי

מייק וטלי הולר